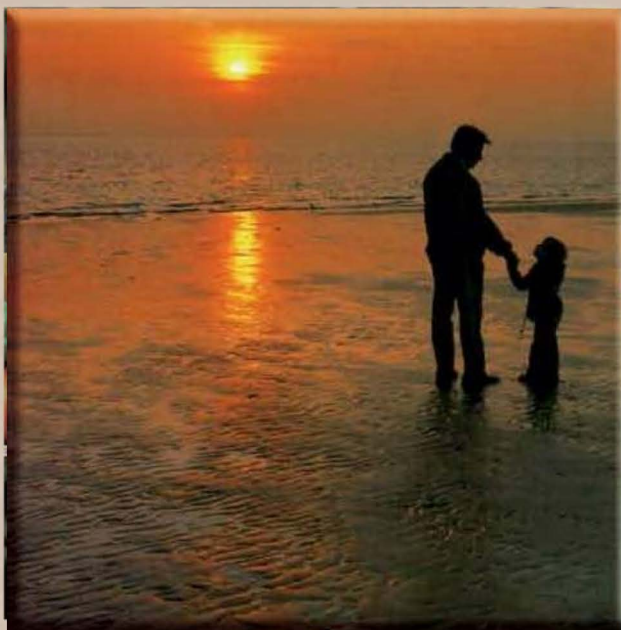

Rádce, učitel a průvodce

Condor Teacher Guide

CS3331

Czech

**RÁDCE,
UČITEL
A PRŮVODCE**
STUDIE O DUCHU SVATÉM

Samostatná studijní učebnice

napsal William Farrand

a

Juanita Cunningham Blackburn
Instrukční vývojový specialista

Vyvinuto ve spolupráci s personálem Mezinárodní kanceláře ICI

Ilustrace: Rick Allen

International Correspondence Institute
6300 North Belt Line Road
Irving, Texas 75063
USA

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

vědi s odpověďmi uvedenými v závěru každé lekce. Nesprávné odpovědi si oprav. Odpovědi nejsou uvedeny v běžném pořadí podle čísel, abys náhodou nezahlédl odpověď na následující otázku.

Otázky jsou velice důležité. Pomohou ti zapamatovat si hlavní myšlenky uvedené v lekci a aplikovat principy, kterým ses naučil, v praxi.

Jak odpovídat na jednotlivé otázky

V učebnici jsou různé typy otázek. Uvádíme některé z nich i způsob, jak na ně odpovědět. Vyskytnou-li se v průběhu kursu jiné typy otázek, říd' se danými pokyny.

U otázek, kde je *několik variant odpovědí*, je potřeba vybrat tu správnou.

Příklad

1 Bible má celkově

- a) 100 knih
- b) 66 knih
- c) 27 knih

Správná odpověď je *b) 66 knih*. Ve své studijní příručce zakroužkuj písmeno *b)* takto:

1. Bible má celkově

- a) 100 knih
- b) 66 knih
- c) 27 knih

(U některých otázek tohoto typu bude více správných odpovědí. V takovém případě zakroužkuj písmeno před každou správnou odpovědí.)

U otázek typu *PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ* je třeba zvolit, která z několika uvedených tvrzení jsou *PRAVDIVÁ*.

ÚVOD KE KURSU

Příklad

2 Která z uvedených tvrzení jsou PRAVDIVÁ?

- a Bible má celkově 120 knih.
- b Bible je poselstvím pro věřící v dnešní době.
- c Všichni autoři Písma Svatého psali v hebrejštině.
- d Pisatelé Bible byli inspirováni Duchem svatým.

Tvrzení **b** a **d** jsou pravdivá. Měl bys zakroužkovat tato dvě písmena tak, jak je uvedeno shora.

Třetí typ to jsou otázky nebo výpovědi, kde je třeba k sobě vhodně **PŘIŘADIT** položky, které k sobě patří, jako například jména biblických postav k popisu, co dělaly, anebo knihy Bible k jejich autorům.

Příklad

3 Před každou výpověď napiš číslici označující jméno vůdce, který odpovídá popisu výpovědi.

... a Obdržel Zákon na hoře Sinaj	1) Mojžíš
... b Převedl Izraelce přes Jordán	2) Jozue
... c Pochodoval kolem Jericha	
... d Žil na faraónově dvoře	

Výpovědi označené **a** a **d** se vztahují k Mojžíši a výpovědi označené **b** a **c** se vztahují k Jozuovi. Před **a** a **d** bys tedy měl napsat **1**, a před **b** a **c** bys měl napsat **2**.

Jak tento kurs studovat

Studuješ-li tento kurs samostatně, vyhodnocení tvé práce se může dít prostřednictvím pošty. I když tento kurs byl ICI připraven tak, abys jej mohl studovat samostatně, můžeš jej také studovat ve skupině nebo ve třídě. Je-li tomu tak, další potřebné informace ti poskytne tvůj učitel.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Studijní zprávy za jednotlivé části kursu

Ať už studuješ samostatně ve spolupráci s ICI, anebo ve skupině či třídě, obdržel jsi s tímto kursem i zkouškový sešit pro studijní zprávy za jednotlivé části kursu. Tyto máš vypracovat podle pokynů daných v kursu a ve studijních zprávách. Otázkové listy bys měl vyplnit a poslat svému instruktorovi k opravě a případným podnětům ke tvému studiu.

Osvědčení

Po úspěšném ukončení kursu a závěrečném vyhodnocení všech studijních zpráv po jednotlivých částech instruktorem ICI obdržíš osvědčení o ukončení daného kursu.

Autor tohoto kursu

William F. Farrand píše na základě mnoha zkušeností, které získal jako pastor, evangelista, učitel biblické školy a řídicí pracovník. Za služebníka evangelia byl ordinován v roce 1951. Dvacet šest let sloužil jako misionář na Srí Lance a na Filipínách. Po dobu tří let byl profesorem Bible Institute na Srí Lance a deset let pracoval v Bethel Bible Institute v Manile. V současné době působí na škole Immanuel Bible College v Cebu na Filipínách. Na těchto školách zastával funkce obchodního manažera, vysokoškolského děkana a rektora.

Mr. Farrand získal diplom biblického studia v institutu Eastern Bible Institute v Pensylvánii a hodnost M.A. v Bibli a teologii na škole Graduate School ve Springfieldu ve státě Missouri, která patří Assemblies of God. Studoval také na University of Philippines, Central Bible College, Asian Theological Seminary a Fuller Theological Seminary.

Tvůj instruktor ICI

Tvůj instruktor ICI ti ochotně pomůže, nakolik to jen bude možné. Máš-li k tomuto kursu nebo k jednotlivým studijním zprávám jakékoli otázku, klidně

ÚVOD KE KURSU

se na něj obrať. Pokud chce tento kurs studovat několik lidí najednou, žádejte informace, jaká konkrétní opatření jsou pro skupinové studium nutná.

Ať ti Bůh při studiu tohoto kursu požehná. Kéž tento kurs obohatí tvůj život i křesťanskou službu a pomůže ti, abys vyplnil svůj úkol v těle Kristově.

Část první

DUCH SVATÝ:

OSOBNÍ

PŘÍTEL

RAVEN

Lekce 1

Dokonalá osoba

Když jsem se svou rodinou poprvé přijel na Filipíny, kde jsem měl převzít vedení vysoké školy Immanuel Bible College, personál a studentská rada pro nás připravili recepci. Nabízeli nám všechny místní lahůdky a atmosféra byla velice příjemná. Slyšel jsem, jak jeden ze studentů říká: „Já mám recepcce opravdu rád.“ Byl to den, na který se nezapomíná.

Zajímalo mě, jak bych se asi cítil, kdyby zapomněli, k čemu vlastně tu recepci uspořádali. Ale nezapomněli. Někdo povstal a řekl: „Jídlo i atmosféra tu sice jsou velice dobré, ale to není hlavní důvod, proč jsme se tady sešli. Přišli jsme, abychom přivítali našeho nového rektora, který s námi bude v dalších semestrech.“

Když jsem o tom později přemýšlel, připomnělo mi to jinou důležitější recepci - přijetí křtu v Duchu svatém. Mnoho lidí mluví o *požehnání*, které při křtu v Duchu svatém přijali, ale zapomínají na Boží *osobu*, která se na tom podílela..

Duch svatý je *dokonalou osobou*. A protože je dokonalou osobou, můžeme s ním mít osobní vztah. Takový vztah, který nás zcela uspokojí, naplní naše nejhlubší potřeby a připraví nás na to, abychom byli schopni zastávat

své místo v království Božím. V této lekci budeme zkoumat biblické důkazy o tom, že Duch svatý je osobou, a co to znamená pro nás.

osnova lekce

Jeho osobní vlastnosti
Jeho osobní úřady
Označení jeho osoby
Náš osobní vztah s ním

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- obhájit tvrzení: „Duch svatý je dokonalou osobou“ tím, že uvedeš, jak je jeho osoba označována, jeho osobní vlastnosti a jeho osobní úřady.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- popsat, jaký osobní vztah můžeme mít s Duchem svatým na základě toho, že je osobou.

studijní činnost

1. Přečti si Úvod ke kursu na začátku této učebnice. Pomůže ti to porozumět významu kursu a tomu, jak provádět studijní cvičení v každé lekci.
2. Prostuduj si osnovu lekce a cíle lekce uvedené pro 1. lekci. Poznáš tak, čemu by ses měl snažit naučit při studiu této lekce.
3. Přečti si text lekce a vypracuj všechna cvičení, která představují rozvinutí lekce. Odpovědi na otázky zapiš do učebnice na vyhrazené místo. Kde se vyžadují delší odpovědi, použij poznámkový sešit. Zkontroluj si své odpovědi s odpověďmi uvedenými v závěru lekce.
4. Vypracuj si osobní test, který je uveden v závěru lekce a pečlivě si své odpovědi zkontroluj. Prohlédni si znovu všechna místa, kde ses dopustil chyb. Odpovědi jsou uvedeny na konci učebnice.

rozvinutí lekce

JEHO OSOBNÍ VLASTNOSTI

Úkol 1: *Najdi pravdivá tvrzení, která dokazují, že Duch svatý je osobou.*

Úvod

Když uvažuješ o osobě, máš pravděpodobně na mysli lidskou bytost většinou podobnou tobě samotnému, která dokáže přemýšlet, cítit a rozhodovat se. Schopnost poznat, cítit a volit nám byla dána Bohem a jsme stvořeni na jeho obraz. On je *ideálem* dokonalé osoby a my jsme pouze nedokonalými kopiemi. Nechceme tedy říct, že Duch svatý je osobou proto, že je podobný

DOKONALÁ OSOBA

nám. Spíše je to naše osobnost, která je modelována podle božského vzoru. Proto má i stejné základní vlastnosti: schopnost myslet, cítit a rozhodovat se.

Všechny tyto vlastnosti, které charakterizují osobnost, lze najít u Ducha svatého. Je živou bytostí. Je vlastně, jak později uvidíme, zdrojem a dárcelem života a jedno z jeho jmen je „Duch života“ (Ř 8,2).

Protože jsme zvyklí myslet na osobu jako na někoho, kdo má viditelné fyzické tělo, vytrácí se nám skutečný význam slova osoba, který se vztahuje k uvedeným vlastnostem osobnosti: schopnost poznávat, cítit a rozhodovat se. Znamená pro tebe ve tvém každodenním životě Duch svatý více, než jen nějakou neosobní sílu? Protože je dokonalou osobou, která dokáže myslet, cítit a rozhodovat se, může také dokonale sdělovat tvé touhy Bohu a jeho vůli tobě!

1 Na základě našeho rozboru v této části rozhodni, která z uvedených vět nejlépe doplňuje výpověď: Když říkám, že Duch svatý je osobou, mám tím na mysli,

- a) že je mi podobný.
- b) že má základní vlastnosti osobnosti.
- c) že je jak fyzickou, tak duchovní bytostí.
- d) že je duchovní bytostí.

Prozkoumejme nyní každou z vlastností osobnosti Ducha svatého a uvažujme, jaký význam mají pro nás.

Schopnost poznávat

Úkol 2: *Analyzuj uvedené citáty z Písma a urči, co odhalují, pokud jde o schopnost Ducha svatého poznávat.*

Jednou z hlavních vlastností osobnosti je schopnost poznávat. Tuto schopnost spojujeme s myslí. Boží slovo říká, že Duch svatý jedná rozumně a moudře:

Ten, kdo zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle (Ř 8,27).

Neboť kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch? Právě tak nikdo nepoznal, co je v Bohu, než Duch Boží. My jsme však nepřijali ducha

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

světa, ale Ducha, který je z Boha, abychom poznali, co nám Bůh daroval (1K 2,11-13).

Ve druhém z uvedených oddílů porovnává apoštol Pavel lidskou schopnost poznat člověka se stejnou schopností Ducha svatého v duchovní oblasti. Všimni si, že tato osobní vlastnost souvisí a lidský duchem, který přetrvává, a ne s jeho tělem, které pomine.

Prakticky tedy to, že Duch svatý zná vůli Boží a potřeby lidí, mu umožňuje, aby nám sloužil jako účinný Rádce. Tato skutečnost je dobře ilustrována v knize Skutků, když se první církve shromáždila v Jeruzalémě, aby našla řešení pro určité problémy. Tváří v tvář krizi, která mohla zničit jednotu církve, našli apoštolové a starší zdroj potěšení a vedení v Duchu svatém (viz 15. kapitola). Přítomnost Ducha vedla ke kompromisu, který byl potřebný, a apoštolové mohli napsat: „Toto jest rozhodnutí Ducha svatého a naše“ (Sk 15,28). Moudrost Ducha svatého a jeho božské poznání daly řešení, které uspokojilo židy, povzbudilo pohany a způsobilo, že se evangelium šířilo ještě mocněji.

Osoba je tedy někdo, kdo může poznávat a také být poznáván. Jak jsme viděli, Duch svatý obě tyto vlastnosti má. Zná tebe i mě lépe, než nás může znát kdokoliv jiný a také my můžeme poznávat jej. To, jak dobře jej poznáš, bude záviset na tom, kolik se o něm dovíš ze svého každodenního obcenství s ním. Můžeš s ním jednat jako s náhodným známým anebo jako s velice blízkým přítelem. Mnozí upřímně říkají „Já ho znám,“ jenomže - pouze jako náhodného známého. Daleko méně je těch, kteří ho znají jako blízkého

DOKONALÁ OSOBA

přítele. Chceš ho poznat lépe? Čím více času s ním budeš trávit, tím lépe ho budeš znát.

2 Dokonči tuto větu: Schopnost *poznávat* je
charakteristikou Ducha svatého.

3 Na základě Ř 8,27 a 1K 2,10-11 vyber nejvhodnější dokončení této věty:
Duch svatý je schopen sloužit nám v našich potřebách v souladu s Boží vůlí,
protože zná

- a) potřeby lidu Božího.
- b) Boží vůli pro jeho lid.
- c) věci, po kterých lidé touží.
- d) všechno uvedené shora a), b) i c).
- e) věci uvedené v a) i b).

4 Čím vyjadřuje následující místo Písma vlastnost Ducha svatého: „Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše“?

.....
.....

Schopnost cítit

Úkol 3. *Uved', co nám uvedená místa Písma říkají o schopnosti Ducha svatého cítit.*

Druhou vlastností osobnosti je *schopnost prožívat emoce* neboli schopnost *cítit*. City zahrnují schopnost milovat a trpět zármutkem a bolestí, a také zraňovat (včetně hněvu). Ze záznamů Bible můžeme vidět, že toto všechno prožívá Duch svatý, když pracuje mezi námi.

Láska, podobně jako poznání, se vyjadřuje v osobním vztahu. Potřebuje nějaký předmět. Abys mohl vyjádřit lásku, musíš být osobou. Právě tak by i vyjádření tvé lásky nemělo význam, kdyby nesměřovalo k nějaké jiné osobě.

Apoštol Pavel říká: „Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého“ (Ř 5,5). A na jiném místě mluví o „lásce, která je z Ducha“ (Ř 15,30).

Duch svatý je osobou, kterou můžeme milovat, která dokáže milovat nás a která dokáže milovat jiné skrze nás.

Při svém studiu jsem měl tendenci příliš často používat slovo *miluji*. Říkal jsem, že miluji dobré knihy, že miluji dobré jídlo a že miluji hudbu. Moje učitelka angličtiny s tím nesouhlasila. Pokaždé, když jsem řekl, že něco miluji, opravila mě.

Dodnes slyším její hlas: Můj bratře, tyto věci nemůžeš milovat. Milovat můžeš pouze osobu. Lásku musíme vyjádřit někomu, kdo na to reaguje.“ Měla tím na mysli jednoduše to, že láska je sdílením vlastních pocitů. Aby mělo takové sdílení skutečně smysl, musí je přijímat někdo, kdo je dokáže vyložit a ocenit a správně na ně reagovat.

Protože Duch svatý je dokonalou osobou, dokáže Boží lásku vyjadřovat a také ji vyjadřuje. Láska Ducha svatého je zřejmá již od okamžiku, kdy poprvé začal jednat s lidskou rodinou. Ve dnech Noeho bylo tak rozšířeno zlo, že Duch svatý byl „zarmoucen“ a prožíval bolest. V důsledku toho Bůh řekl: „Můj Duch se nebude s člověkem věčně zaneprazdňovat“ (Gn 6,3). Duch svatý může být zarmoucen, když se lidé dopouštějí hříchu a když se bouří, protože je schopen cítit. V tomto konkrétním případě lidé jeho lásku odmítli.

Mnoho lidí na lásku Ducha svatého nereagovalo a jeho reakce na jejich odmítnutí, jak později uvidíme, je dalším důkazem toho, že je osobou a že dokáže cítit. Duch svatý se může stát objektem špatného zacházení ze strany lidí. Pavel dává do protikladu skutky nevěřících se skutky těch, kdo již k poznání Krista dospěli. Nevěřící nejsou pod vládou Ducha svatého; jsou ovládnáni svou hříšnou přirozeností. Naproti tomu věřící prožívají proces

DOKONALÁ OSOBA

proměny a Duch svatý je tím, kdo vládne jejich životem. To, do jaké míry věřící podřídí svůj život vládě Ducha svatého, podle všeho rozhoduje o tom, jakých pokroků při své proměně v podobu Kristovu dosáhne (srov. Ř 8,5-15 a Ef 4,17-32). Avšak když nově obrácený ani po delší době na vedení Ducha svatého nereaguje a v jeho životě se i dále projevuje chování, které bylo charakteristické pro jeho starý život, Duch svatý tím může být zarmoucen (Ef 4,30).

Pamatuješ si, jak ses cítil, když ti někdo, koho miluješ, způsobil bolest nebo tě zarmoutil? Stejně tak se cítí Duch svatý, když ho zarmoucujeme my.

5 Najdi si uvedená místa v Bibli a vyjmenuj jednotlivé případy, kdy se lidé chovali k Duchu svatému špatně.

a Sk 5,3

b Sk 7,51

c Žd 10,29

d L 12,10

e Mt 12,31-32

6 Přečti si Ef 4,25-32 a 5,1-7. Polož si otázku: „ Nejsem i já vinen tím, že zarmucuji Ducha svatého, když činím věci, které jsou špatné, anebo když nereaguji na jeho vedení tak, jak bych měl?“ Napiš si seznam oblastí, kde cítíš potřebu změnit své chování či postoj. Zaznamenej si to do svého sešitu.

Schopnost rozhodovat se

Úkol 4. Z uvedených míst Písma vyber způsoby, jak Duch svatý koná svoji suverénní vůli v našem zájmu.

Další důležitou vlastností osobnosti je schopnost rozhodovat se. Člověk, který byl stvořen k obrazu svého Stvořitele, je jedinou stvořenou bytostí, která má schopnost morálního rozhodování - schopnost činit rozhodnutí, která ovlivní jeho věčný osud. Osoba dokáže uplatňovat svou svobodnou vůli. Jak uvidíme ve 2. lekci, jednou z Božích vlastností Ducha svatého je jeho svrcho-

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

vanost, schopnost vykonávat nejvyšší moc nebo vůli. Kniha Skutků ukazuje, jak vypadá vůle Ducha svatého v akci.

Dobrym příkladem jednání Ducha svatého je pověření Barnabáše a Saula. Přečti si Sk 13,1-4. Barnabáš a Saul nemohli pochybovat, že Duch svatý je osoba - povolal je a veřejně oddělil pro konkrétní úkol. Jeho čistě osobní poselství k nim bylo důkazem, že je něčím více než pouhou Boží mocí sestupující na ně, aby je pomazala pro práci, kterou jim Bůh světil. On byl a je božskou osobou, která si vybírá toho, koho chce, podle své vlastní svrchované vůle.

7 Přečti si následující místa z 8.kapitoly k Římanům a doplň každou větu tak, abys ukázal, jakým způsobem vykonává Duch svatý svou svrchovanou vůli.

a Ř 8,5 nás učí, že Duch svatý má

b Ř 8,9 ukazuje, že Duch svatý vykonává svou

c Ř 8,26 ukazuje, že Duch svatý se za nás

Tato pravda ti není neznámá, pokud jsi obeznámen s duchovními dary. Pavel nás učí, že Duch svatý rozděluje své dary údům církve, jak sám chce (1K 12,7-11). Jinými slovy Duch svatý si vybírá jednotlivce, skrze které pak dary Ducha působí. Tato uvážena volba je osobním rozhodnutím Ducha

DOKONALÁ OSOBA

svatého. Každý projev daru Ducha je zároveň projevem toho, že Duch svatý je osobnost.

8 Následující výpovědi se týkají osobnosti Ducha svatého. Jestliže je daná výpověď PRAVDIVÁ, zakroužkuj písmeno, které jí předchází.

a Duch svatý je živá bytost s vlastnostmi osobnosti.

b Základními vlastnostmi osobnosti podle této lekce jsou schopnosti poznávat, cítit a rozhodovat se.

c Skutečnost, že Duch svatý nemá fyzické tělo, mu brání být úplnou osobou.

d Duch svatý vykazuje charakteristické rysy osobnosti, spojené se schopností cítit.

e Duch svatý vyjadřuje svou schopnost cítit jak svými city k nám, tak svou reakcí na náš vztah k němu.

f Náš vztah s Duchem svatým je osobním vztahem.

g Duch svatý rozděluje své dary v církvi podle toho, jak si vyberou ti, kdo je přijímají.

h V 1K 2,10-11 vidíme, že schopnost poznávat je osobní vlastností jak Ducha Božího, tak ducha člověka.

JEHO OSOBNÍ ÚŘADY

Úkol 5. *Uved' příklady, jak Duch svatý působí ve svém úřadě Učitele, Správce a Utěšitele.*

Dokážeš si představit úřad, který je zřízen bez toho, že by se plánovalo jeho obsazení konkrétní osobou? Úřady vždycky zastávají osoby. Protože i Duch svatý je osobou, může působit jako Učitel, Správce a Utěšitel.

Úřad Učitele

Bylo mnoho věcí, kterým chtěl Ježíš své učedníky naučit, ale nebyli ještě připraveni je přijmout. Proto zaslíbil, že jim pošle jiného Učitele.

Ti, kdo studují Písmo, vědí, že Bible by neměla skutečný duchovní dopad, nebýt osobní učitelské služby Ducha svatého. On je ten kdo osvětluje její pravdy a aplikuje její lekce do každodenního života.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Když Ježíš učil o budoucí službě Ducha svatého, řekl: „Ale Přímluvce, Duch svatý. . . ten vás naučí všemu a připomene vám všechno, co jsem vám řekl“ (J 14,26). Mimo to Ježíš prohlásil o Duchu svatém toto: „On o mně vydá svědectví“ (J 15,26). Nakonec uzavřel své poselství dalším popisem díla Ducha svatého u Jana 16,13-15:

On vás uvede do veškeré pravdy. . . A oznámí vám, co má přijít. On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mě.

Můžeme očekávat, že Duch svatý nám bude osvětlovat Boží slovo a pomůže nám porozumět, jak aplikovat Kristova slova v každodenním životě. V období krize nám připomene Kristova slova povzbuzení (Mk 13,11). Nadto nás povede k duchovní zralosti tak, že nás bude uvádět do veškeré pravdy. Zjeví nám i budoucí věci a pomůže nám reagovat na vzniklé situace tak, abychom svým životem oslavili Krista (Tt 2,11-14).

Někdy se učitel a žák sblíží do takové míry, že mezi nimi vznikne vztah jako mezi členy rodiny. Já sám jsem měl studenty, kteří mě představovali svým rodičům anebo přátelům. Když říkali: „To je můj učitel,“ říkali to způsobem, který odrážel zvláštní úzký vztah. Oč více to platí pro tvůj vztah k Duchu svatému, který tě vyučuje. Můj Učitel, Duch svatý, je dokonalá osoba, která má osobní vztah se mnou.

9 Když Písmo říká, že nás Duch svatý naučí všemu, můžeme to vykládat tak, že

- a) nepotřebujeme žádné vyučování, kromě toho, které přijímáme od Ducha svatého.
- b) když přijmeme Ducha svatého, pochopíme všechno.
- c) Duch svatý nás při studiu Božího slova vede a objasňuje nám jeho pravdy.

Úřad Správce

I když se kniha Skutků nazývá *Skutky apoštolů*, vhodnější název by byl *Skutky Ducha svatého*. Když v den Letnic sestoupil Duch svatý, stal se *správce* nebo ředitelem církve. Kniha skutků představuje Ducha svatého jako správce, který měl na starosti všechno, co se dělo v první církvi. Jaké byly alespoň některé jeho činnosti jako správce? Duch svatý byl nápomocen při Filipově službě osamělému eunuchovi, který cestoval přes poušť. *Přikázal* Filipovi, aby se připojil k eunuchovu vozu a aby mu svědčil (Sk 8,26-40).

DOKONALÁ OSOBA

10 Jaký byl okamžitý výsledek Filipova svědectví eunuchovi?

.....

Duch svatý *poslal* Petra proti jeho vůli, aby sloužil pohanskému setníkovi (Sk 10,19-48).

11 Jaký byl hlavní nebo okamžitý výsledek Petrovy služby setníkovi a všem, kteří slyšeli zvěst v jeho domě?

.....

Duch svatý *oddělil* Barnabáše a Saula od jejich služby v Antiochii a pověřil je misijní prací (Sk 13,1-3). On také způsobil jednotu na Jeruzalémském koncilu tak, aby evangelium mohlo být účinně zvěstováno jak Židům, tak pohanům (Sk 15), čímž dal poselství evangelia univerzální charakter.

Když se Pavel pokoušel dostat do Asie a kázat tam evangelium, *zakázal* mu to Duch svatý, který mu tam *nedovolil* jít (Sk 16,6-7). Budeš-li číst dále, uvidíš, že Bůh měl právě v tomto období pro Pavla zcela jiný plán.

Pavel veřejně potvrdil správcovské vedení Ducha svatého, když v Efezu připomněl starším, že to byl Duch svatý, který je *pomazal* a světil církev do jejich péče (Sk 20,28). Všechny tyto správní funkce Ducha svatého potvrzují, že Duch svatý je dokonalou osobou, kterou Kristus poslal, aby řídila záležitosti církve.

12 Na základě předchozího rozboru zvol nejlepší odpověď na následující otázku. Co způsobilo, že Filip, Petr a Pavel poslechl ve výše uvedených situacích vedení Ducha svatého?

- a) Měli s ním osobní vztah a důvěřovali mu.
- b) Byli přinuceni ho poslechnout.
- c) Věděli dopředu, jak to dopadne.

Úřad Utěšitele

Když Ježíš odcházel z této země do nebe, jeho učedníci byli sklíčeni. Bez něj byli bezmocní, a proto jim řekl: „... já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky“ (J 14,16). Tento titul pochází z řeckého slova *paraklétos* a do češtiny se obvykle překládá jako *utěšitel*, *pomocník* nebo *přímluvce*. Řeční badatelé zdůrazňují, že slovo, které je zde přeloženo jako

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

jiný, znamená „jiný stejného druhu“. Duch svatý bude osobou, která je odlišná od Krista, ale bude „stejného druhu“ jako Kristus, to znamená, že bude úplnou a dokonalou osobou.

Kristus slíbil osobu! Neslíbil pouze potěšení, pomoc a radu - slíbil *Utěšitele, Pomocníka a Rádce!*

13 Přečti si J 14,15-18.26; 15,26; 16,12-15 a doplň následující věty:

- a** Ježíš slíbil svým učedníkům, že je nezanedchá
to znamená bezmocné, ztracené a opuštěné.
- b** Ježíš slíbil, že Otec pošle jiného
aby navždy zaujal jeho místo.
- c** Služba Ducha svatého bude spočívat v tom, že
- d** Ježíš řekl, že když přijde tento jiný Přímluvce, uvede ty, kteří patří jemu,
do a oslaví

14 Přiřaď vždy činnost (levý sloupec) k funkci Ducha svatého, kterou popisuje (pravý sloupec).

... a Připomíná nám Ježíšova slova, uvádí nás do veškeré pravdy a objasňuje nám Boží slovo	1) Učitel
... b Zaujímá místo někoho jiného jako Pomocník, Rádce a důvěryhodný Přítel	2) Správce
... c Vede a řídí činnost církve	3) Utěšitel

OZNAČENÍ JEHO OSOBY

Úkol 6. *Uved' příklady označení osoby Ducha svatého.*

Kromě vlastností a úřadů, které dokazují, že Duch svatý je osobnost, Bible mu přiděluje osobní jména a odkazuje na něj osobními zájmeny.

DOKONALÁ OSOBA

Jméno *Duch svatý* se v Bibli objevuje více než devadesátkrát. Je to jeho osobní jméno a vyjadřuje jeho základní charakter.

Nyní se podívejme, jak odhaloval osobnost Ducha svatého Ježíš. Všimne si také, že za osobu se označil sám Duch svatý.

Jak nám ho zjevuje Ježíš

Podívejme se nyní blíže na Ježíšovo zaslíbení, které mluví o příchodu Ducha svatého (J 14, 15, 16). Tím že Ježíš užívá osobní jméno a osobní zájmeno, jednoznačně potvrzuje, že Duch svatý je osobností.

„. . . a já požádám Otce a on vám dá jiného *Přímluvce*, aby byl s vámi navěky“ (J 14,16). „Až přijde *Přímluvce*. . . *ten* o mně vydá svědectví“ (J 15,26). „Jakmile však přijde *on*, Duch pravdy, uvede vás do veškeré pravdy, neboť nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit, co uslyší. A oznámí vám, co má přijít“ (J 16,13).

Z těchto míst je zřejmé, že Ježíš chtěl, aby jeho učedníci pochopili, že posílá *osobu*, která má zaujmout jeho místo. Třikrát zde používá osobního označení *Přímluvce* anebo *Utěšitel*. Kromě toho používá v souvislosti s Duchem svatým osobní zájmeno *on*. Mohl by prostě toto osobní zájmeno vynechat anebo použít nějaké neutrální označení jako *duch*, ale Ježíš toto osobní označení opakuje. Myslím si, že Ježíš tím chtěl zdůraznit, že Duch svatý je *osobou* a že jedná jako osoba.

Jak se nám zjevuje sám

Napadlo tě již, že všechny tyto biblické verše byly inspirovány Duchem svatým (2Pt 1,20-21)? To znamená, že kromě toho všeho, co zde již bylo řečeno, Duch svatý, který je hybnou silou zjevení, sám zjevuje, že je dokonalou osobou. Dalším důkazem je skutečnost, že mluví o tom, co činí, z osobního hlediska. Jasně a přímo to vyjadřuje zmínka, kterou jsme již uvedli. Je to věta samotného Ducha svatého: „Duch svatý řekl, ‚Oddělte *mi* Saula a Barnáše k dílu, ke kterému jsem je povolal‘“ (Sk 13,2).

Jak nám ho zjevuje apoštol Pavel

Ve své pozoruhodné stati, kterou můžeme nazvat *Život podle Ducha* v Ř 8,1-27, Pavel odkazuje na Ducha svatého osobním zájmenem mužského

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

rodu *sám* (verše 16 a 26 podle originálních textů). Nepoužívá zájmeno středního rodu - samo, ale místo toho volí označení, které dokazuje, že ten, kdo dosvědčuje našemu duchu, že jsme dětmi Božími a přimlouvá se za nás, je *osobou*. Apoštol chtěl, abychom porozuměli skutečnosti, že ten, kdo ovládá naši mysl, vytváří v nás život, činí náš vztah s Ježíšem živý a pomáhá nám v modlitbách, má charakteristické rysy osobnosti, což nám umožňuje mít s ním osobní vztah.

15 Přiřaď každému tvrzení (levý sloupec) osobu, kterou popisuje (pravý sloupec).

a	Mluvil o Utěšiteli, který má přijít, a odkázal na něj osobním zájmenem on.	1) Ježíš
b	Řekl: „Oddělte mi Barnabáše a Saula k dílu, kterému jsem je povolal.“	2) Duch svatý
c	Řekl: „Až přijde Přímluvce, ten o mně vydá svědectví.“	

16 Vyjmenuj označení osoby Ducha svatého, o kterých jsme zde mluvili a která lze použít jen pro *osobu*.

.....

NÁŠ OSOBNÍ VZTAH K NĚMU

Úkol 7. Najdi správné vysvětlení vztahu, který máme s Duchem svatým, známe-li jej jako osobu.

Je celá řada důvodů, proč je důležité, abychom poznali Ducha svatého jako dokonalou osobu. Jedním z nich je skutečnost, že takové poznání prohlubuje náš vztah k němu.

Církev by se mohla vyhnout mnoha problémům v používání duchovních darů, kdybychom se snažili poznat osobu Ducha svatého *dříve*, než zatoužíme po obdržení a projevech jeho darů. Poznání osoby Ducha svatého by v nás mělo vyvolat hlubokou touhu po tom, abychom se mu líbili a aby si nás

DOKONALÁ OSOBA

používal. Toto poznání by v žádném případě nemělo, a ani nemusí omezovat působení duchovních darů.

Správný vztah

Viděl jsi znovu důkazy, které ukazují, že Duch svatý je osobou, která *poznává*. Toto vědomí by ti mělo poskytnout pevný základ pro to, abys začal o svých problémech mluvit s ním a dovolil mu, aby ti ukazoval, jak je máš vyřešit.

Uvažoval jsi také o důkazu, že Duch svatý je bytost, která *cítí*. Tento důkaz ti pomůže nahlédnout do věcí, po kterých on touží. Neměl bys již přemýšlet o tom, jak využít Ducha svatého k tomu, aby naplňoval tvé touhy, ale spíše bys mu měl dovolit, aby on si používal tebe k naplnění svých tužeb. Nyní by ses na něj měl dívat jako na milující a citlivou bytost, která může být naším špatným jednáním zarmoucena. Pak by pro tebe bylo daleko důležitější snažit se líbit jemu, ne sám sobě.

Víš už tedy, že Duch svatý je schopen volit a rozhodovat se. Jeho poznání je neomezené a ví, co je pro tebe nejlepší. Kromě toho si tě *vyvolil* a zmocnil si tě k tomu, abys byl jeho svědkem. Věřím, že si budeš jeho darů velmi vážit. Ale kéž bys více než dary vždycky ctil a oceňoval Dárce.

Smysluplný vztah

Velmi důležitý pro poznání Ducha svatého jako osoby je také fakt, že *vztah* znamená pro věřícího více než pouhou *zkušenost*. Když člověk pozná moc Ducha svatého, přináší to sebou určité vzrušující zkušenosti, ale do skutečně smysluplného vztahu s ním člověk vstupuje pouze tehdy, když ho pozná jako osobu. Takový vztah je něčím, co se rozvíjí. Přináší sebou nejen poznání duchovních výsad, ale také poznání duchovní zodpovědnosti. Pavel mluví o progresivním charakteru tohoto vztahu ve 2K 3,18: „Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně.“

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Dobrou ilustrací této skutečnosti je způsob, jak se kdo dívá na křest v Duchu svatém (Sk 2,4). Je-li člověk *zaměřen na zkušenost*, bude křest chápat jako něco, co končí samo v sobě. Když *to* jednou přijme, cítí, že dosáhl svého cíle. Když se však na druhé straně dívá na křest v Duchu svatém jako na něco, co zahrnuje osobu Ducha svatého, poznává, že každý den může tento vztah rozvíjet. Tento vztah se může rozvíjet nepřetržitě, tak dlouho, jak dlouho člověk žije a touží být naplňován Duchem svatým (Ef 5,18). Pamatuj si: Ježíš slíbil, že Duch svatý přijde, aby byl s námi navěky (J 14,16).

Jestliže jsi byl orientován spíše na zkušenosti, nyní je vhodná chvíle, abys poznal osobní vztah s Duchem svatým. On touží po tom, abys byl tak plný jeho přítomnosti, že tvojí nejhlubší touhou bude líbit se jemu a činit jeho vůli.

17 Zkoumej na základě studia uvedených příkladů svůj vlastní vztah s Duchem svatým. Před každou větou, která je *orientována na vztah*, napiš 1 a před každou větou, která je *orientována na zkušenost*, 2.

- ... a „Když jsem přijal křest v Duchu svatém, pocítil jsem, že jsem dosáhl hranice svého duchovního růstu.“
- ... b „Od té doby, co jsem přijal Ducha svatého, prožívám duchovní růst. Každý den sebou přináší sladší a bohatší obecenství s Pánem.“
- ... c „Nemůžu se již dočkat probuzeneckého shromáždění, které bude příští týden, protože toužím po požehnání. Zatímco se mezi jednotlivými zvláštními shromážděními cítím velice znechucen a uvolňuji místo svému starému „já“, když zavane Duch, zapomenu na všechno a prožívám jenom své požehnání.“

DOKONALÁ OSOBA

... d „Přítomnost Ducha svatého v mém životě je zdrojem mé síly. Od doby, kdy vstoupil do mého života v plnosti křtu, jsem duchovně dozrál. Nyní je mým cílem líbit se jemu.“

18 Na základě naší diskuse v této části lekce řekni, které tvrzení nejlépe vysvětluje vztah, který máme k Duchu svatému, když ho poznáme jako osobu? Jestliže jej známe jako osobu, která by měla ovládat náš život, budeme se snažit

- a) mít hlubší zájem o duchovní zkušenosti, které máme a o to, jak se při nich cítíme.
- b) o to, abychom se líbili jemu a abychom byli každý den více ovládnáni Duchem svatým a méně naší hříšnou přirozeností.
- c) více si uvědomovat jeho přítomnost v našem životě jako zdroj síly a pomoci.
- d) o to, abychom lépe dokázali vybrat duchovní dar, který bychom chtěli mít.

osobní test

Po opětovném pročtení lekce vypracuj tento osobní test. Pak porovnej své odpovědi s těmi, které uvádíme v závěru této učebnice. Každou otázku, na kterou odpovíš nesprávně, si zopakuj.

PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ. Je-li uvedené tvrzení pravdivé, napiš do vyhrazeného prostoru **P**. Je-li nepravdivé, napiš **N**.

- ... 1 O Duchu svatém je řečeno, že je osobnost, protože má vliv a moc.
- ... 2 Schopnost vědět, cítit a rozhodovat se jsou třemi vlastnostmi osobnosti, které má Duch svatý.
- ... 3 Duch svatý dokáže vyjadřovat lásku Boží a také ji vyjadřuje.
- ... 4 Schopnost volby je vyjádřením té části osobnosti, která se jmenuje vůle.
- ... 5 Duch svatý zastává především úřad soudce.
- ... 6 Duch svatý má tři důležité úřady: Učitel, Správce a Utěšitel
- ... 7 Za osobnost považujeme to, co má jméno.
- ... 8 Písmo používá v souvislosti s Duchem svatým neosobní označení.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- 9 Ježíš mluvil o Duchu svatém jako o osobě, a když o něm mluvil, používal osobní zájmena a osobní jména.
- 10 Apoštol Pavel psal ve svých epištolách o Duchu svatém jako o osobě, přičemž používal osobní zájmena mužského rodu.

DOPLNĚNÍ. Doplň na vynechaná místa jedno z uvedených slov, aby věty byly úplné.

dokonalý
tužby

vztah
zralost

zkušenost
problémy

11 Jestliže poznáš Ducha svatého jako osobu, můžeš se s ním dělit o své a dovolit mu, aby ti ukázal, jak je řešit.

12 Když dospěješ k okamžiku, že si uvědomíš, že Duch svatý je emocionální bytost, měl bys také pochopit, že má a měl by ses snažit líbit jemu a ne sobě.

13 Lidé, kteří jsou orientováni na mají tendenci chápat křest v Duchu svatém jako něco, co je ukončené samo v sobě.

14 Ti, kteří se na křest v Duchu svatém dívají jako na zkušenost, která zahrnuje osobu, mají tendenci být orientováni na

15 Jestliže člověk skutečně ocení možnosti, které otvírá křest v Duchu svatém, měl by začít vztah, který povede k progresivnímu křesťanskému

16 Když říkáme, že Duch svatý je osobou, máme tím na mysli, že má všechny vlastnosti, které nám umožňují mít s ním osobní vztah.

KRÁTKÉ ODPOVĚDI. Zodpověz následující otázky co nejstručněji.

17 Vyjmenuj tři osobní vlastnosti Ducha svatého, které jsme studovali v této lekci.

.....

DOKONALÁ OSOBA

18 Vysvětli, jak působí vztah lásky s Duchem svatým.

.....
.....

19 Vyjmenuj tři způsoby, jak může člověk ublížit Duchu svatému, což zjevuje jeho schopnost cítit.

.....

odpovědi na studijní otázky

Odpovědi na studijní otázky nejsou uvedeny v běžném pořadí, a nemůže se tedy stát, že náhodou uvidíš odpověď na následující otázku. Podívej se vždycky pouze na číslo, které potřebuješ a snaž se nedívat dopředu.

10 Eunuch přijal zvěstované slovo, byl pokřtěn a pokračoval ve své cestě radostně.

1 b) Má základní vlastnosti osobnosti.

11 Přijali zvěstované slovo, byli naplněni Duchem svatým a byli pokřtěni.

2 osobní

12 a) Měli s ním osobní vztah a důvěřovali mu.

3 e) skutečnosti uvedené v a) i b).

13 a osířelé

b Přímluvce, Utěšitel, Pomocník

c učit a připomínat, co Ježíš řekl

d veškeré pravdy, Ježíše

4 Zjevuje to, že má poznání k tomu, aby našel a poskytl řešení. Byl schopen sdělit toto poznání apoštolům.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- 14 a 1) Učitel
b 3) Utěšitel
c 2) Správce

5 Duchu svatému můžeme:

- a lhát
b klást odpor
c ubližovat
d rouhat se mu (což je nejvážnější ze všeho)
e mluvit a hřešit proti němu

- 15 a 1) Ježíš
b 2) Duch svatý
c 1) Ježíš

6 Tvoje odpověď

16 Duch svatý (osobní jméno), Utěšitel, on, mne, já.

- 7 a chce nebo touží.
b ovládá.
c přimlouvá se.

- 17 a 2) zkušenost
b 1) vztah
c 2) zkušenost
d 1) vztah

- 8 a Pravdivé
b Pravdivé
c Nepravdivé
d Pravdivé
e Pravdivé
f Pravdivé
g Nepravdivé
h Pravdivé

DOKONALÁ OSOBA

18 b) více se soustředit na to, abychom se líbili jemu.

c) více prožívat jeho přítomnost.

9 c) Duch svatý nás vede při studiu Božího slova a činí nám jeho pravdy srozumitelné.

LEKCE 2

Boží osoba

Duch svatý je členem Trojice a rovnoprávným partnerem Boha Otce a Boha Syna. V celém Písmu, počínaje stvořením a poslední kapitolou Zjevení konče, vidíme, jak Duch svatý působí v lidských dějinách společně s ostatními členy Trojice. Avšak po nanebevstoupení Ježíše Krista a zasednutí po pravici Otce působení Ducha svatého v životech lidí vstoupilo do nové fáze (Sk 1,1-9).

Naše omezené možnosti poznání nám nedovolují plně pochopit podstatu Trojice-jeden Bůh, avšak tři odlišné osoby, které působí v dokonalé jednotě a spolupráci. Ve Starém Zákoně Bůh Otec mluvil ústy několika vyvolených lidí skrze svého Ducha svatého. Ježíš, Syn, byl Bohem v těle, Bohem, který na sebe vzal lidskou podobu a který nám svou pozemskou službou zjevil Boha Otce. Bůh, Duch svatý, byl poslán Otcem a Synem, aby působil skrze Kristovo tělo, církev.

V této lekci uvidíme, že Duch svatý je *božskou* osobou, třetím členem Trojice, a je tedy hoden naší úcty a poslušnosti. On je božskou Osobou, která nám touží sloužit v našem každodenním životě, proměňovat nás v obraz Syna a která nás touží uvést do své služby. Duch svatý nikdy neobrací pozornost na samého sebe, nýbrž vždy na našeho Spasitele, Ježíše Krista. Dovolil jsi již

této božské osobě, aby přebývala v tobě? Stal se tvým utěшитelem, tvým společníkem, tvým vůdcem? Když budeš studovat tuto lekci, dovol mu, aby mluvil k tvému srdci.

osnova lekce

Spojení Ducha svatého s Bohem Otcem a Bohem Synem

Boží atributy Ducha svatého

Prohlášení o božství Ducha svatého

Boží způsobilost

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- uvést biblické důkazy božství Ducha svatého, které se budou zakládat na spojení Ducha svatého s Otcem a Synem, na jeho Božích attributech a prohlášeních o jeho božství.
- aplikovat ve svém vlastním životě důsledky, jež vyplývají z božství Ducha svatého - zejména jeho způsobilost naplnit jakoukoli lidskou potřebu.

studijní činnost

1. Prostuduj 2. lekci způsobem, který je popsán ve studijní činnosti v lekci 1.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si porovnej s odpověďmi uvedenými v závěru této učebnice.

rozvinutí lekce

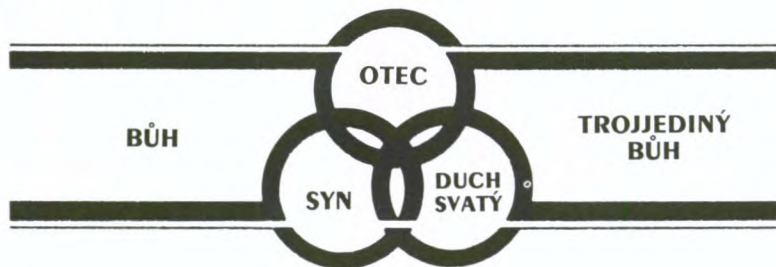
SPOJENÍ DUCHA SVATÉHO S BOHEM OTCEM A BOHEM SYNEM

Úkol 1. *Na základě uvedených míst Písma najdi definici Ducha svatého, která by zobrazovala jeho spojení s Bohem Otcem a Bohem Synem.*

Každý důvod pro víru v božství Otce a Syna může být stejně dobře použit i v případě Ducha svatého. Apoštol Petr kategoricky prohlašuje, že hřích proti Duchu svatému je hříchem proti Bohu (Sk 5,3-4). Božství Ducha svatého je zde potvrzeno nad veškerou pochybnost. I když je samostatnou osobou, jeho spojení s ostatními členy Trojice je tak úzké, že při dvou

BOŽÍ OSOBA

odlišných situacích je označován jako „Duch našeho Otce“ (Mt 10,20) a „Duch Kristův“ (Ř 8,9).

Mnoho biblických pasáží nám poukazuje na spojení mezi Duchem svatým a ostatními členy Trojice, přičemž Duch svatý je představen jako samostatná božská osoba, která je na stejné úrovni jako Otec a Syn a která s nimi vytváří dokonalou jednotu. Podívejme se nyní na některé důkazy z Písma.

Formule používaná při křtu

Sám Pán Ježíš vyjádřil toto rovnocenné postavení Ducha svatého vůči ostatním členům Trojice, když svým učedníkům přikázal:

Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal (M 28,19-20).

Od té doby již mnoho věřících uposlechlo tohoto příkazu a bylo pokřtěno ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého - Trojjediného Boha. Všimni si rovněž, že zde Ježíš nepoužil množného čísla - „ve jménech“. Je to další důkaz pro jednotu Trojice.

Toto spojení je zcela zřejmé i v situaci, kdy byl Ježíš pokřtěn Janem Křtitelem.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

1 Přečti si J 1,25-34 a L 3,15-16.21-22 a odpověz na následující otázku:
a Jakými dvěma způsoby je Duch svatý spojován s křtem Ježíše Krista?

.....
.....
b Který verš uvádí do spojitosti s křtem Ježíše Krista i Boha Otce?

Apoštolské požehnání

Jedno z nejmilovanějších a nejčastěji citovaných požehnání církve je zároveň i dalším svědectvím Písma o Božím charakteru Ducha svatého. V 2K 13,13 Pavel uzavírá svůj druhý dopis věřícím v Korintu těmito slovy:

Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi.

Tento text spojuje Ducha svatého s Otcem a Synem nejenom podle jména, ale také co se týče služby. Tři vlastnosti, které jsou v tomto textu připisovány třem osobám Trojice nám možná připomínají způsob, jakým se každá z nich dotýká našeho života: Apoštol zde mluví o nesmrtelné lásce Otce, který nás tak miloval, že nám dal svého milovaného Syna; o nepomíjející milosti našeho Spasitele Ježíše Krista, který za nás zemřel, když jsme ještě byli hříšníky; a o neustálé přítomnosti našeho božského přítele, Ducha svatého. Když přijmeme lásku, milost a společenství s naším trojjediným Bohem, máme vše, co potřebujeme k zachování a dalšímu růstu našeho duchovního života i k uchování si správného vztahu k Bohu.

BOŽÍ OSOBA

Další záznamy v Písmu

2 Přečti si Gn 1,1-2 a 26. Na základě těchto veršů vysvětli, jakým způsobem je Duch svatý spojen s událostmi stvoření? Co naznačuje množné číslo zájmen ve verši 26.?

.....

.....

3 Přečti si Mt 1,18-19. Jakým způsobem je Duch svatý uváděn do souvislosti s narozením Ježíše Krista?

.....

4 Přečti si Iz 61,1-2 a L 4,14-21. Jaká byla souvislost mezi Duchem svatým a pozemskou službou Ježíše Krista?

Jestliže máš biblickou konkordanci, obohatilo by tě, kdyby sis vyhledal další místa Písma, která jasně spojují Ducha svatého s Bohem Otce a Bohem Synem. Napiš si seznam všech míst, která se ti podařilo najít a ke každému takovému místu si připiš i jeho význam.

5 Na základě prozkoumaných důkazů z Písma rozhodni, která z následujících možností představuje nejvhodnější dokončení věty: Formule používaná při křtu, apoštolské požehnání, záznam o stvoření a o narození Pána Ježíše - všechna tato místa z Písma nám zjevují, že Duch svatý

- a) je Bohem, který má větší moc než Otec a Syn.
- b) je členem Trojice, je roven Otci a Synu a vytváří s nimi dokonalou jednotu.
- c) je Bohem, který má menší moc než Otec a Syn.
- d) není Bůh, nýbrž duchovní síla, kterou Bůh používá k prosazování své vůle.

BOŽÍ ATRIBUTY DUCHA SVATÉHO

Úkol 2: *Doplň si seznam Božích vlastností, které dokazují božství Ducha svatého.*

Dalším důkazem božství Ducha svatého je, že se vyznačuje vlastnostmi, které jsou vlastní pouze Bohu. V lekci 1 jsme se zmínili o několika Božích

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

vlastnostech Ducha svatého. Kromě nich nás Písmo také učí, že pouze Bůh je zdrojem a dárce života (Sk 17,24-25).

Je zajímavé, že na několika místech Písma jsou tyto životodárné vlastnosti připisovány rovněž Duchu svatému. Dokonce jedno z označení Ducha svatého je „Duch života“. Apoštol Pavel zcela jednoznačně prohlašuje, že to byl Duch svatý, který vzkřísil Ježíše z mrtvých (Ř 8,11); a Ježíš to potvrdil, když řekl, že Duch je ten, který oživuje (J 6,63). Ve svém druhém listu do Korintu apoštol Pavel prohlašuje, že „Duch dává život“ (2K 3,6). Apoštol Petr vysvětluje, že Ježíš „byl usmrčen v těle, ale obživen Duchem“ (1Pt 3,18).

6 Přečti si biblická místa, jež jsou uvedena v pravém sloupci a přiřaď každé místo k té Boží vlastnosti, ke které se vztahuje (levý sloupec).

.... a Osobnost	1) J 4,24
	2) 1K 8,6
.... b Věčný	3) Gn 2,18, Iz 1,14; 55,8
	4) J 14,23-26
.... c Trojjediný	5) Ž 90,1-2
	6) Ž 33,11; 102,25-27; Mal 3,6
.... d Duch	
.... e Neměnný	
.... f Jeden Bůh	

Nyní se podívejme na některé Boží vlastnosti, které se projevují jak u Ducha svatého, tak i u Otce a Syna, jak nám je zjevuje Písmo.

Je svatý

Osobní jméno třetí osoby Trojice, které se nejčastěji objevuje v Bibli, je Duch *svatý*. Jelikož pouze Bůh sám je absolutně svatý a čistý, toto jméno potvrzuje božství Ducha. Apoštol Pavel zdůrazňuje tuto vlastnost absolutní svatosti, když jej nazývá „Duchem svatosti“ (Ř 1,4). Někteří badatelé Písma považují slova „Svatý, svatý, svatý“ z Iz 6,3 a slova ze Zj 4,8 za uznání trojjediné přirozenosti Boží.

Je věčný

V listě Židům je Duch svatý označován jako věčný Duch. Slovo věčný, které je použito v tomto verši, je stejné jako slovo, které se obvykle používá i na jiných místech Bible při vylíčení věčné povahy Boha Otce a Boha Syna. V protikladu s věčným Duchem Pavel říká, že všechny jiné věci - viditelné i neviditelné (což se podle všeho týká i všech ostatních duchů) byly stvořeny v určitém časovém bodě (Ko 1,15-16). O Duchu svatém je však řečeno, že sám existuje od věčnosti. Nemá počátek a nebude mít ani konec. On vždycky byl, je a bude. Jeho věčný charakter je důkazem jeho božství.

Je svrchovaný

V 1. lekci jsme viděli, že jednou z vlastností osobnosti Ducha svatého je jeho vůle. Jeho vůle, která je dokonalá, je projevem jeho božství.

Ježíš přirovnal Ducha svatého k větru, který „vane, kam chce“ (J 3,8). Jelikož pouze Bůh může dělat, co se mu líbí, vidíme zde další důkaz božství Ducha svatého. V 1K 12 Pavel potvrzuje suverenitu Ducha svatého, když mluví o tom, jak Duch zachází s duchovními dary. Duch, jak říká, rozděluje duchovní dary, jak sám chce: jednomu dává tento dar a jinému zas jiný. Tímto uplatňuje výsadu Boží suverenity, kterou Pavel jasně popisuje: „Duch. . . uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce“ (1K 12,11).

Slovo *svrchovaný* (*suverénní*) znamená „ten, který má nejvyšší moc“. Neexistuje vyšší moc než je Boží. Suverénní moc Ducha svatého je nejvyšší mocí, kterou má pouze Bůh. Skutečnost, že nás stvořil tak, že máme vůli a schopnost k rozhodování je něčím, o čem on sám rozhodl. Bylo mu milejší, abychom při rozhodování, zda mu budeme sloužit, uplatnili svou vůli, než aby nás k tomu násilím přinutil. Naše vlastní vůle může fungovat pouze proto, že tak rozhodl Bůh ze své svrchované vůle.

7 Přečti si Sk 13,2 a 1K 2,4 a pak doplň tyto věty:

a Ve Sk 13,2 vidíme svrchovanou vůli Ducha svatého v

který dal prorokům a učitelům v Antiochii a v

..... Barnabáše a Saula.

b V 1K 2,4 je vidět, že moc Ducha svatého v životě Pavla je větší, než.

Je všudypřítomný

Slovo *všudypřítomný* znamená „jsoucí na každém místě“. Žalmista David se ptá Boha: „Kam odejdu před tvým Duchem, kam uprchnu před tvou tváří? Zamířím-li k nebi, jsi tam, a když si ustelu v podsvětí, tak é tam budeš“ (Ž 139,7-8). Není místo, kde se lze ukrýt před Duchem svatým. Je přítomen vždy a všude.

Žádný jiný duch si nemůže činit nárok na tuto schopnost. Dokonce i Satan je jen stvořená bytost a v daném čase může být pouze na jednom místě. Je závislý na dalších padlých andělech, kteří mu pomáhají vykonávat jeho zlé skutky.

Boží duch není závislý na organizaci „podřízených“ duchů, kteří by mu museli pomáhat vykonat Boží plán spasení. Je osobně přítomen, aby jednal s každým hříšníkem (J 16,7-11) a potěšoval všechny svaté (J 16,13; 14,16-17). Byl poslán Bohem Otcem a Synem, aby přebýval v srdci každého věřícího a aby naplňoval každého věřícího svou mocí - mocí Boží (Sk 1,8). Žijeme nyní v „posledních dnech“, o kterých mluvil prorok Joel, v nichž Duch svatý bude vylit na každého věřícího, jež jej přijme (Sk 2,16-18). Prožil jsi již působení Boží přítomnosti Ducha svatého ve svém životě?

Je vševědoucí

Nic není ukryto před Duchem svatým - je vševědoucí. Vše, co se stalo od počátku času i to co bylo předtím, je známo Duchu svatému. Zná do nejmenších detailů vše, co se děje v tomto okamžiku na jakémkoli místě a zná i vše, co se stane v budoucnu. Apoštol Pavel mluví o vševědoucnosti Ducha svatého ve svém listě do Korintu:

Ale jak je psáno: Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kteří ho milují. Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha; Duch totiž zkoumá všechno, i hlubiny Boží. Neboť kdo z lidí zná, co je v člověku, než jeho vlastní duch? Právě tak nikdo nepoznal, co je v Bohu, než Duch Boží (1K 2,9-11).

Je všemohoucí

BOŽÍ OSOBA

Duch svatý je všemohoucí. Je označován jako „Moc Nejvyššího“ (L 1,35). Jinými slovy je moc Ducha svatého mocí Boží. Jeho moc je neomezená - „U Boha je možné všechno“ (Mk 10,27).

Moc Ducha svatého je udělena vyvoleným nástrojům Božím, jak to můžeme vidět v celém Písmu - například u Davida (1S 16,13), Micheáše (Mi 3,8), učedníků (J 20,19-23) a u všech, kteří ji přijmou (Sk 1,8).

U Za 4,6 čteme slovo Hospodinovo k Zerubábelovi: „Ne mocí ani silou, nýbrž mým Duchem, praví Hospodin zástupů.“ Tento verš lze parafrázovat: „Ne lidskou mocí ani lidskou silou, ale mým Duchem, praví Hospodin zástupů.“ Stanley M. Horton zdůrazňuje, že princip vyjádřený formulací „mým Duchem“ je „základní princip, na který musí pamatovat všichni spolupracovníci Boží“ (Horton, 1976, str. 74-75). Tento verš Písma potvrzuje všemohoucnost Ducha svatého.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

8 Přiřaď každou vlastnost (pravý sloupec) k jejímu popisu (levý sloupec). Do prázdného prostoru napiš číslo, které sis zvolil.

a Absolutní čistota	1) Svrchovaný
b Bez počátku a bez konce	2) Vševědoucí
c Má nejvyšší moc nade vším, co existuje,
schopen konat podle své vůle	3) Svatý
d Ví všechno	4) Všemohoucí
e Je přítomen na každém místě	5) Věčný
f Má veškerou moc	6) Všudypřítomný

9 Přečti si níže uvedená místa Písma, jež dosvědčují božství Otce i Syna. Pak doplň tento seznam dalšími verši z Bible, které na základě Božích vlastností Ducha svatého potvrzují jeho božství.

Vlastnosti Boha	Otec	Syn	Duch svatý
a Svatost	Ž 22,3; Ex 19,12-25	Sk 3,14	
b Věčnost	Ž 90,2; Ž 102,27	Mi 5,2; J 1,1	
c Svrchovanost	Job 42,2	Mt 28,18; 1Pt 3,22	
d Všudypřítomnost	Ž 139,7-12	Mt 18,20; Ef 1,22-23	
e Vševědoucnost	Ž 139,1-6	J 2,24-25; Ko 2,2-3	
f Všemohoucnost	Ž 139,13-19	L 7,11-17; Mt 19,26	

PROHLÁŠENÍ O BOŽSTVÍ DUCHA SVATÉHO

Úkol 3. *Na základě 2Pt 1,20-21 vysvětlí, proč můžeme přijímat výroky jednotlivců uvedené v Bibli, které jsou prohlášením o božství Ducha svatého.*

Božství Ducha svatého je také potvrzeno přímými výroky jednotlivých lidí v Bibli, kteří jej nazvali Bohem. Simeon, Petr a apoštol Pavel jsou příklady těch, kdo taková prohlášení udělali.

Simeonovo prohlášení

V Lukášově evangeliu čteme, že Simeon byl spravedlivý a pobožný muž žijící v Jeruzalémě. Byl Židem a očekával na příchod Mesiáše. Písmo nám říká, že o této události se mu dostalo ujištění od Ducha svatého:

V Jeruzalémě žil muž jménem Simeon; byl to člověk spravedlivý a zbožný, očekával potěšení Izraele a Duch svatý byl s ním. Jemu bylo Duchem svatým předpověděno, že neužije smrti, dokud nespátí Hospodinova Mesiáše. A tehdy veden Duchem přišel do chrámu. Když pak rodiče přinášeli Ježíše. . . vzal ho Simeon do náruče a takto chválil Boha: „Nyní propouštíš v pokoji svého služebníka, Pane, podle svého slova, neboť mé oči viděly tvé spasení“ (L 2,25-30).

Zde vidíme vševědoudcnost Ducha svatého, když zjevuje myšlenky Boží, které by jinak byly Simeonovi neznámé nebo nepoznatelné. Podle Petra to je prorockví; jako takové má svůj původ v Bohu a všemohoucím Bohem je také zprostředkováno (2Pt 1,20-21). Jelikož v Trojici existuje jednota, to, co platí pro jednu osobu, platí stejně i pro ostatní. Proto je toto místo dalším důkazem božství Ducha svatého.

Petrovo prohlášení

Někteří věřící v první církvi prodávali své domy nebo pole a přinášeli peníze apoštolům; ti je pak rozdělovali mezi ty, kdo potřebovali pomoc (Sk 4,32-36). Mezi těmito věřícími byli i manželé Ananiáš a Safira. Oni také prodali svůj pozemek a ponechali si část z peněz, které za něj dostali, přičemž předstírali, že celou částku dali církvi. Apoštol Petr poznal skrze Ducha svatého, co udělali.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

10 Přečti si Sk 5,1-4 a dokonči větu, kterou Petr řekl Ananiášovi:

a „Ananiáši, proč Satan ovládl tvé srdce, že jsi lhal
.....?“

b „Nelhal jsi lidem, ale“

Petr zde říká, že lhát Duchu svatému je stejně, jako lhát Bohu.

Pavlovo prohlášení

V obou dvou listech korintskému sboru píše apoštol Pavel sdělení, která jsou dalšími z řady důkazů božství Ducha svatého. První je v 1K 2,4-5: „Má řeč a mé kázání se neopíraly o vemlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí, aby se tak vaše víra nezakládala na moudrosti lidské, ale na moci Boží.“ Zde Pavel potvrzuje božství Ducha svatého, protože zcela zřetelně staví na stejnou úroveň moc Ducha a moc Boží. Dodatečně pak tutéž věc dosvědčuje v 1K 3,16: „Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá?“ Pavel zde uzavírá, že věřící jsou chrámem Boha, který je obydlen Duchem svatým.

A je to opět v listě ke Korintským, kde Pavel říká, že závoj, který působí, že Židé nerozumějí Písmu, lze odstranit jedině tehdy, když se obrátí k Pánu. Pak prohlašuje:

Duch je tím Pánem; kde je Duch Páně, tam je svoboda. Na odhalené tváři nás všech se zrcadlí slavná zář Páně, a tak jsme proměňováni k jeho obrazu ve stále větší slávě - to vše mocí Ducha Páně (2K 3,17-18).

ON ŽIJE VE MNĚ !

BOŽÍ OSOBA

11 Přečti si 2Pt 1,20-21 a na základě tohoto místa vysvětlí, proč mohou být výroky Simeona, Petra a Pavla považovány za další důkazy božství Ducha svatého.

.....

.....

BOŽÍ ZPŮSOBILOST

Úkol 4. *Najdi slova, která vysvětlují, jakým způsobem je Duch svatý schopen naplnit naše potřeby.*

Když prohlubujeme své duchovní poznání, je velice důležité zkoumat místa Písma, která zjevují božství Ducha svatého, jeho Boží vlastnosti a místo, jež v Trojici zaujímá. Bez tohoto poznání nedokážeme prožívat plné požehnání z jeho každodenní služby, kterou nám prokazuje, ani mu nedokážeme dát místo, slávu a čest, jež mu právem patří. Často dochází v našem životě k tomu, že nám chybí důležité věci jen proto, že jsme nedostatečně informováni. Bůh řekl skrze proroka Ozeáša: „Můj lid zajde, protože odmítá poznání“ (Oz 4,6). Tehdy „nebylo poznání Boha v zemi“ (Oz 4,1). Pokud nevíme, kým je Duch svatý a *co pro nás může učinit*, a co může učinit pro celé lidstvo, nedokážeme prožít plné požehnání skrze jeho Boží možnosti.

Mnohé z věcí, které jsme se naučili o Duchu svatém, nacházejí praktické použití v našem každodenním životě. Nechybí mu ani touha ani moc k tomu, aby naplnil naše potřeby. Protože Duch svatý má Boží podstatu, je způsobilý k tomu, aby naplnil *všechny* naše potřeby. Podívejme se nyní blíže na některé způsoby, kterými chce působit v našich životech. Na tomto místě si je jenom stručně shrneme, protože se jim budeme podrobněji věnovat v následujících lekcích. V této lekci bude naším cílem jednoduchým způsobem ilustrovat, že Duch svatý, protože je jednou z osob Trojice, má postačující moc k tomu, aby nám dal vše, co potřebujeme.

Dává duchovní život

Když Nikodém přišel k Ježíši, očekával, že se od něj naučí nové věci jakožto od učitele, který byl poslán z nebe. Byl překvapen, když mu Ježíš řekl, že se musí znovu narodit. Ježíš dále pokračoval: „Nenarodí-li se kdo z vody

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

a z Ducha, nemůže vejít do království Božího. Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch“ (J 3,5).

Narodit se z Ducha znamená přijmout Boží život. Bez duchovního života nedokážeš nikdy činit to, co se líbí Bohu.

Pavel vypráví římským křesťanům o beznadějném zápase, který podstoupil předtím, než dovolil „Duchu života“, aby ho osvobodil od zákona hříchu a smrti. Jeho vyznání je jistě dobře známé každému z nás, protože Pavlova zkušenost je i naší zkušeností:

Vím totiž, že ve mně, to jest v mé lidské přirozenosti, nepřebývá dobro. Chtít dobro, to dokážu, ale vykonat už ne. Vždyť nečiním dobro, které chci, nýbrž zlo, které nechci (Ř 7,18-19).

12 Řešení tohoto problému můžeme najít v Ř 8,5-9. Přečti si toto místo a na jeho základě posuď, jsou-li následující tvrzení pravdivá nebo nepravdivá. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením.

- a Jestliže dovolíme Duchu svatému, aby nám daroval duchovní život, budeme toužit po věcech, které chce on.
- b Jestliže žijeme podle své vlastní přirozenosti, bez životodárné pomoci Ducha svatého, většinou dokážeme ovládat své špatné touhy.
- c Když nám Duch svatý daruje duchovní život a když ovládá naší mysl, dává nám rovněž pokoj mysli.
- d Bez pomoci Ducha svatého není možné líbit se Bohu.
- e Když do nás Duch svatý vloží duchovní život, pak vlastně přebývá v nás a má pod kontrolou celý náš život, a tím nás osvobozuje od jakékoliv odpovědnosti za duchovní život.

13 Zde je uveden seznam míst, která jsme prostudovali v průběhu této lekce: Sk 17,24-25; Ř 8,11; J 6,63; 2K 3,6; 1Pt 3,18. Jaký význam mají tato místa pro naše každodenní potřeby?

.....

Vede ke svatosti

„Bez svatosti“, říká Bible, „nikdo nespasí Pána“ (Žd 12,14). V Ř 8,5-9 jsme viděli, že když svůj život podřídíme Duchu svatému, dokážeme si pak

BOŽÍ OSOBA

duchovní život udržet a žít bezúhonně před Bohem. Skrze moc Ducha svatého jsme schopni být poslušni varování Písma: „budte svatí v celém způsobu života“ (1Pt 1,15). V Ř 6,22 Pavel mluví o odpovědnosti nově obráceného křesťana. Když je osvobozen od hříchu, měl by se stát služebníkem Božím. Jedním z důsledků tohoto podřízení je svatost. Apoštol říká, že naším úkolem je spolupracovat s Duchem svatým a očišťovat se ode všeho, co by mohlo poskvřnit náš duchovní život (srov. Ř 8,5-11; 2K 7,1 a Ef 4,22-24). Když nedodržíme naše duchovní závazky (Ř 8,12-14) - konkrétně, když nedržíme krok s Duchem (Ga 5,25), následuje kázeň, a to z jediného důvodu: „. . . abychom mohli mít podíl na jeho svatosti“ (Žd 12,10). Když Duch svatý bude kontrolovat náš život, budeme růst ve svatosti.

14 Znovu si přečti Ř 8,5-17. Toto místo nám poskytuje klíč k efektivnímu křesťanskému životu. Co je tím klíčem?

.....

.....

Dává moc

Jestliže postoupíš kontrolu nad svým životem Duchu svatému, který v tobě přebývá, dá ti moc:

1. Ke svědectví (Sk 1,8).
2. K vítěznému životu (1J 5,4-5).
3. Ke službě (1K 12,4-1).
4. Ke zkoumání duchů a k vítězství nad nimi (1J 4,1-4).
5. Nad strachem, úzkostí a zkouškami (2Tm 1,7; 2K 6,4-10).

Když žiješ v moci Ducha svatého, nemusíš žít v otroctví strachu. Duch svatý tě naplňuje svatou odvahou, takže dokážeš čelit bitvám života; dává ti moc nad zlem. Když budeš žít s vědomím, že ten, který je s tebou, je „mocí Nejvyššího“ (L1,35), budeš naplněn touhou, abys bojoval proti zlu, a vírou ve vítězství nad útoky toho zlého (Jk 4,7; 1J 4,4). V každé situaci, ve které se ocitneš, můžeš mít pokoj a jistotu, protože víš, že Ježíš poslal Ducha svatého, aby byl naším ochráncem a pomocníkem (J 14,25-27).

15 (Zvol nejvhodnější odpověď.) Na základě uvedených míst Písma jsme dospěli k závěru, že je možné žít vítězný křesťanský život bez strachu, protože

- a) všem křesťanům byla zaslíbena svoboda od útoků zlých duchů.
- b) věřící si uvědomují, že zlé mocnosti jsou vlastně bezmocné.
- c) Duch svatý je neomezený a skrze víru v jeho moc může věřící zvítězit nad strachem a žít vítězný život.

Je tvým společníkem

Když Ježíš přišel na tuto zem v podobě člověka, jeho učedníci měli tu výsadu, že směli být v jeho společnosti. Tento vztah byl však pouze dočasný. Měl skončit : 1) jakmile se učedníci naučí, jak činit z jiných další učedníky a budou připraveni pokračovat v jeho službě, 2) jakmile bude dokonáno Ježíšovo spasitelné poslání. Když se Ježíš přibližoval k závěru své služby, věděl, že učedníci jsou velice závislí na jeho osobní přítomnosti. Věděl, že bez něj budou jako sirotci. Aby je připravil na svůj odchod, to znamená, aby vyplnil prázdné místo, které vznikne jeho odchodem, požádal Otce, aby poslal Ducha svatého, jenž by zaujal jeho místo.

„A já požádám Otce a on vám dá jiného Přímluvce, aby byl s vámi na věky“ (J 14,16). „Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám“ (J 16,7).

Protože Bůh poslal svého Ducha svatého, aby přebýval v našich srdcích, aby byl naším vůdcem a přímluvcem, nemusíme se nikdy cítit osamělí. Duch svatý, který je všudypřítomný, může být ve stejném okamžiku společníkem každého věřícího na celém světě. Tato Boží vlastnost mu umožňuje, aby byl se mnou, když přeji tuto knihu a s tebou, když studuješ tuto lekci. Je vždy s námi, aby nás vyučoval, povzbuzoval a byl naším společníkem za každých okolností. Zatímco Ježíš mohl být v dané chvíli pouze na jednom místě, Duch svatý je přítomen všude. Není tedy divu, že Ježíš považoval za

BOŽÍ OSOBA

prospěšné pro své učedníky, když on sám odejde. Za jeho nepřítomnosti v každém z nás přebývá přimluvce, aby nám umožnil co nejtěsnější spojení s ním (1K 3,16).

16 Dokonči každou větu jedním ze zde uvedených slov:

všemohoucí
všudypřítomný

vševědoucí
spravedlnost

života

a Duch svatý mi může dát věčný život, protože je Duchem

b Můžu být svatý, protože Duch svatý ovládá můj život a vkládá do mne

. Boží.

c Pro svůj křesťanský život a pro svědectví mohu přijímat moc,

protože Duch svatý je.

d Duch svatý je mým stálým společníkem, protože je

Nyní, když jsme ukončili svou diskusi o Boží podstatě Ducha svatého a zjistili, že Duch svatý touží být naším společníkem a průvodcem, polož si sám tyto otázky: Dovolil jsem již Duchu svatému, aby mě naplnil duchovním životem skrze víru v oběť Ježíše Krista, jež byla za mne přinesena? Působí Duch svatý v mém životě a vede mě ke svatosti, proměňuje mě na obraz Kristův? Působí každodenně skrze můj život moc Ducha svatého? Je neustále přítomen v mém životě, aby mi poskytoval potěšení, moudrost a sílu? Doufám, že jsi odpověděl na všechny uvedené otázky ano. Přivítej ho nyní ve svém životě a dovol mu, aby si tě ve své Boží moci používal!

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

osobní test

PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ. Je-li uvedené tvrzení pravdivé, napiš do vyhrazeného prostoru P. Je-li nepravdivé, napiš N.

... 1 Ducha svatého nazýváme třetí osobou Trojice, protože zaujímá nižší místo než Otec a Syn.

... 2 Slovo Trojice se vztahuje ke třem osobám, které jsou jedním Bohem, vytvářejí dokonalou jednotu a jsou si navzájem rovny.

... 3 Jedním ze způsobů, jak poznáváme, že Duch svatý je Bohem, je skutečnost, že má vlastnosti Boha.

... 4 Vševědoucnost je vyjádřením Boží moci, která všechno dokáže.

... 5 V současné době byla moc Ducha svatého vylita na několik vyvolených lidí, a to pouze na krátké časové období.

... 6 Sám Pán Ježíš byl ke své službě zde na zemi zmocněn Duchem svatým.

... 7 V Bibli je mnoho veršů, které spojují Ducha svatého s Bohem Otcem a Bohem Synem.

... 8 Duch svatý začal působit v životech lidí po vzkříšení Ježíše Krista.

... 9 Křest Pána Ježíše je příkladem dokonalé jednoty Trojice.

... 10 Skutečnost, že Duch svatý dává duchovní život, dokazuje jeho božství.

... 11 Duch svatý může být v jednom okamžiku pouze na jednom místě.

... 12 Jméno Ducha svatého vyjadřuje jednu z jeho Božích vlastností.

BOŽÍ OSOBA

13 VOLBA. Zakroužkuj písmeno před každým pojmem, který lze aplikovat na Ducha svatého.

a) Věčný	g) Všemohoucí
b) Nesmrtelný	h) Všudypřítomný
c) Svrchovaný	i) Vševědoucí
d) Omezený	j) Andělského původu
e) Neměnný	k) Dárce života
f) Svatý	

KRÁTKÉ ODPOVĚDI. Zodpověz následující otázky co nejstručněji.

14 Jakým způsobem je v křestní formulí a v apoštolském požehnání obsažen důkaz božství Ducha svatého?

.....
.....

15 Jaký užitek ti může přinést poznání, že Duch svatý je Boží osobou?

.....
.....

odpovědi na studijní otázky

9 Tvoje odpověď. Například:

a Ř 1,4.

b Žd 9,14.

c J 3,8; 1K 2,4; Sk 10,38.

d Ž 139,7-8; J 16,7-13; J 14,16-17.

e 1K 2,9-11.

f L 1,35; Sk 1,8; Za 4,6.

1 a Jan Křtitel říkal zástupcům: „Já křtím vodou,“ ale o Ježíši řekl, že bude křtít „Duchem svatým a ohněm.“ Dále pak 22. verš mluví o tom, jak Duch svatý sestoupil na Ježíše v podobě holubice.

b L 3,22: A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný syn, tebe jsem si vyvolil.“

10 a Duchu svatému

b Bohu

2 Vidíme jej připraveného k dílu stvoření. 26. verš používá množné číslo a naznačuje tím Trojici. Závěrem můžeme konstatovat, že Duch svatý se aktivně podílel na stvoření.

11 2Pt 1,20-21 prohlašuje, že tyto věty byly inspirovány Bohem a nejsou výsledkem lidské moudrosti. Toto místo Písma rovněž vyjadřuje rovnost Boha a Ducha svatého ohledně původu proroctví a zmocnění k proroctví. Tímto je také potvrzeno božství Ducha svatého.

3 Ježíše počala Marie skrze moc Ducha svatého.

BOŽÍ OSOBA

12 a Pravdivé

b Nepravdivé

c Pravdivé

d Pravdivé

e Nepravdivé

4 Jako naplnění Izajášova proroctví, Duch svatý sestoupil na Ježíše a pomazal ho mocí, aby mohl vykonat dílo, které mu svěřil Otec.

13 Tvoje odpověď. Má odpověď by byla: Je to skrze moc Ducha Božího, že mohu mít věčný život a být svoboděn od otroctví hříchu.

5 b) členem Trojice, je roven Otci a Synu a vytváří s nimi dokonalou jednotu.

14 Klíč lze najít ve 13. verši: Skrze Ducha musíme usmrcovat žádosti těla. Pak budeme žít duchovně.

6 a 3) Gn 2,18; Iz 1,14; 55,8 (vzpomínáš si na vlastnosti osoby, o kterých jsme mluvili v 1. lekci?)

b 5) Ž 90,1-2.

c 4) J 14,23-26.

d 1) J 4,24.

e 6) Ž 33,11; 102,25-27; Mal 3,6.

f 2) 1K 8,6

15 c) moc Ducha svatého je neomezená.

7 a příkazu (usměrnění), povolání (pověření)

b lidská moudrost

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

16 a života.

b spravedlnost.

c všemohoucí

d všudypřítomný.

8 a 3) Svatý.

b 5) Věčný.

c 1) Svrchovaný

d 2) Vševedoucí.

e 6) Všudypřítomný.

f 4) Všemohoucí

BOŽÍ OSOBA

Lekce 3

Osoba, která pomáhá

Město, ve kterém žiji, je centrem automobilového průmyslu, a tak jsem po ukončení střední školy odešel pracovat do automobilového závodu. Byla mi přidělena práce, která spočívala v přemísťování automobilových karosérií z jednoho montážního pásu na druhý. Na tuto práci bylo potřeba dvou lidí, ale předák prohlásil, že kvůli ušetření nákladů to budu muset dělat sám.

Avšak pro jednoho člověka bylo téměř nemožné přemístit některý z velkých sedanů, a tak jsem se rozhodl, že si najdu jinou práci. Rozhodl jsem se, že příští den bude zároveň i posledním na tomto pracovišti; ale následujícího dne přišel předák s velkým, silným mužem a řekl: „Seznam se se svým novým pomocníkem.“ Všechny mé problémy rázem zmizely.

Když se přiblížil konec Ježíšovy pozemské služby, hrstka váhavých učedníků stála před nemožným úkolem - pokračovat v jeho díle, nyní již bez jeho pomoci. Zdálo se, že v okamžiku, kdy byl ukřižován, zemřely také všechny jejich naděje. Všichni propadli zoufalství a vrátili se ke svým sítím. Po svém zmrtvýchvstání se Ježíš znovu zjevil svým učedníkům a opakoval svůj slib, že jim pošle jiného pomocníka.

Když pak nastal den, ve kterém Duch svatý skutečně přišel a stal se jejich pomocníkem, všechno zklamání zmizelo! On byl vším, co potřebovali, aby naplnili pověření, které dostali od Krista.

Viděli jsme již, že Duch svatý je dokonalá a Boží osoba. V této lekci budeme dále studovat, jak nám pomáhá a jak působí při usvědčování z hříchu, při znovuzrození, vyučování, a jako rádce. Potřebuješ, aby ti více pomáhal v některé z těchto oblastí? Otevři během studia své srdce a dovol Duchu svatému, aby se stal tvým osobním pomocníkem.

osnova lekce

Usvědčuje
Působí znovuzrození
Vyučuje
Radí

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- na základě J 16,7-11 vysvětlit, co rozumíme pod pojmem *usvědčující* působení Ducha svatého .
- diskutovat na téma působení Ducha svatého při *znovuzrození*.
- popsat různé aspekty *vyučování* a *poradenské* služby Ducha svatého.
- brát užitek z *pomoci*, kterou poskytuje Duch svatý.

studijní činnost.

1. Prostuduj si lekci způsobem, který je popsán v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej všechna místa Písma, která jsou v ní uvedena a zodpověz studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si pak zkontroluj.
3. Prohlédni si znovu lekci 1-3 a pak zodpověz na otázky uvedené ve studijní zprávě 1.

rozvinutí lekce

USVĚDČUJE

Úkol 1. *Seznam se s pravdivými tvrzeními o službě Ducha svatého při usvědčování světa ze hříchu, spravedlnosti a soudu.*

První věc, kterou Duch svatý působí v životě člověka, vysvětlil Ježíš, když řekl svým učedníkům, že jim pošle pomocníka. Zde jsou jeho slova:

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

Říkám vám však pravdu: Prospěje vám, abych odešel. Když neodejdu, Přímluvce k vám nepřijde. Odejdu-li, pošlu ho k vám. On přijde a ukáže světu, v čem je hřích, spravedlnost a soud; Hřích v tom, že ve mne nevěří; spravedlnost v tom, že odcházím k Otci a již mne nespasíte; soud v tom, že vládce tohoto světa je již odsouzen (J 16,7-11).

Svět si stanovil svá vlastní měřítka *hříchu* a *spravedlnosti* a rád by rovněž ignoroval Boží varování ohledně *soudu*. Jedině pro svou velikou lásku poslal Bůh Ducha svatého, aby usvědčoval hříšníky, že nejdou správnou cestou. Duch svatý působí v srdci nevěřícího, aby jej přesvědčil, že se má obrátit k Pánu; věřícího pak používá k tomu, aby svědčil nevěřícím o Ježíši a žil před nimi svatým životem. Můžeme tedy říci, že skrze *věřícího* Bůh dokáže světu, že se mylí v otázce hříchu, spravedlnosti a soudu. Duch svatý je naším pomocníkem v přivádění lidí ze světa ke Kristu.

Ze hříchu

Když jsem jednou během své evangelizační služby vyzval přítomné, aby přijali Ježíše, bylo mezi těmi, kdo vyšli dopředu, také asi osmileté děvčátko. Klekla si u oltáře s tváří zmáčenou slzami a volala: „Ó, Bože, já jsem tak strašně hříšná!“

Pochyboval jsem o tom, že spáchala některý z hříchů, které tento svět označuje jako „strašné,“ ale Duch svatý jí prostě zjevil nádheru Ježíše a ona vyjádřila tímto voláním svou potřebu spasení. Svět si jen zřídka uvědomuje, že nevíra v Boha a lhostejnost k nadpřirozenému daru, který nám dal - k jeho Synu - je hříchem, a přeci je tomu tak. Je to jeden z největších hříchů. Byl to Duch svatý, který zjevil malé holčičce její hříšný stav. Pouze Duch svatý dokáže přivést člověka k tomu, že se postaví tváří v tvář svému skutečnému stavu a že si uvědomí, že odmítl Ježíše Krista jako Spasitele. Pouze Duch svatý dokáže přesvědčit hříšníka o tom, že potřebuje v pokání přijít ke Kristu a tam nalézt odpuštění svých hříchů. Často k tomuto usvědčování dochází, když hříšníci poslouchají kázání evangelia zvěstovaného v moci (Sk 2,14-41). Při jiných příležitostech je hříšník usvědčen například tím, že slyší svědectví pod pomazáním Ducha svatého od věřícího, který již přijal Ježíše jako svého Spasitele.

1 Duch svatý usvědčuje svět ze hříchu tím, že

a) poskytuje nevěřícímu vedení v duchovních záležitostech.

- b) staví Ježíše jako příklad života, který se líbí Bohu (jaký Bůh vyžaduje).
c) způsobil, že hříšníci si uvědomí svojí nehodnost přijmout Boží milosrdenství.

Ze spravedlnosti

Ježíš řekl, že Duch svatý bude usvědčovat (anebo usvědčí) svět ze spravedlnosti, protože on, Ježíš, jde k Otci.

Ježíšův návrat k Otci byl důkazem, že všechno, co o sobě řekl, byla pravda. Kdyby nebyl spravedlivý, nebyl by zemřel za naše hříchy, ale za své vlastní. Byl by musel zůstat v hrobě a jeho tělo by se rozložilo, jako u ostatních hříšných lidí. Ale on *byl* spravedlivý a zaplatil cenu za naše hříchy. Vstal z mrtvých a vrátil se k Otci! Proto mohl Petr v den Letnic oznámit svým současníkům tuto pravdu tak mocně a přesvědčivě (Sk 2,14-41).

Apoštol Pavel nám v Ř 1,4 říká, že Ježíš „byl Duchem svatým ve svém zmrtvýchvstání uveden do moci Božího Syna.“ Je to Duch svatosti, který dosvědčuje spravedlnost Ježíše Krista. Přináší slávu Kristu tím, že oznamuje skutky Krista celému světu (J 16,14).

**DUCH SVATÝ
USVĚDČUJE**

- ZE HŘÍCHU
- ZE SPRAVEDLNOSTI
- ZE SOUDU

2 Které dvě z následujících odpovědí jsou podle záznamu ve Skutcích důkazem spravedlnosti Kristovy?

- a) Jeho učení
- b) Jeho smrt na kříži
- c) Jeho vzkříšení z mrtvých
- d) Jeho návrat k Otci
- e) Jeho služba mezi lidmi

Ze soudu

Příkladem naprosto přesvědčujícím o nevyhnutelnosti soudu je soud nad Satanem. Jeho úplná porážka v boji s Ježíšem a Kristovo vítězství nad peklem

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

a hrobem by měly být pro nás postačujícím důkazem, že poslední soud skutečně nastane.

Pokud kázání o soudu neponese sebou zároveň lásku a účast Ducha svatého, pokud nebude zdůrazňováno vítězství Kristovo, následek bude pouze ten, že se lidé odvrátí od Boha. Ježíš byl zarmoucen, když varoval Jeruzalém před přicházejícím soudem, a nikdy neprojevoval uspokojení nad tím, že ti, kdo jej odmítnou, budou potrestáni (Mt 23,37-38).

V knize Skutků vidíme mnoho příkladů, jak Duch svatý používal apoštoly, aby usvědčil lidi ze hříchu, spravedlnosti a soudu. V den Letnic byla Petrovi během jeho kázání dána prorocká řeč (Horton, 1976, str. 127). Všimněme si, co se událo:

1. Lidé byli usvědčeni ze hříchu, neboť si uvědomili, co se stalo s Kristem kvůli jejich nevěře (Sk 2,22-23).
2. Lidé byli usvědčeni ze spravedlnosti, když si uvědomili, že Bůh nedovolil, aby jeho Svatý viděl porušení, ale jej vzkřísil z mrtvých a posadil po své pravici (Sk 2,27.30-33.36).
3. Lidé byli usvědčeni ze soudu: „A ještě mnoha jinými slovy je Petr zapřísahal a napomínal: „Zachraňte se z tohoto zvráceného pokolení!“ (Sk 2,40).
4. Následkem toho všeho si lidé nejprve začali zoufat. Pak činili pokání a přijali Petrovu zvěst. K věřícím se přidalo toho dne na tři tisíce lidí.

Další příklady můžeme najít ve Sk 3,14-21; 4,10-12; 10,39-42 a 13,27-41.

Duch svatý je i dnes, když přinášíme zvěst o spasení tomuto světu, naším pomocníkem. Bude nás používat k tomu, abychom přesvědčovali lidi o hříchu, spravedlnosti a o soudu.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

3 Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením o službě Ducha svatého při usvědčování světa ze hříchu, spravedlnosti a soudu.

a Hříchem, který přinese věčné odsouzení, je hřích nevíry.

b Soud, o kterém nás Duch svatý přesvědčuje, je soud nad hříšnými lidmi.

c Kristovo zmrtvýchvstání je důkazem jeho spravedlnosti.

d Služba, kterou Duch svatý koná tomuto světu, se děje především skrze věřící, skrze jejich svědectví a život.

e Ježíš zdůrazňoval soud jako něco, co si hříšníci plně zaslужují.

PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

Úkol 2. *Vyjmenuj tři věci, které pro nás dělá Duch svatý při našem znovuzrození.*

V následující lekci budeme podrobně probírat působení Ducha svatého při *znovuzrození*. Toto téma je zařazeno právě do této lekce, abychom poukázali na postup, kterým se ubírá služba Ducha svatého, našeho přítele a pomocníka - totiž od služby usvědčování ze hříchu, spravedlnosti a soudu ke službě společníka, učitele a vůdce. Předtím, než můžeme v našem každodenním životě okoušet pomoc utěšitele, musíme prožít znovuzrození.

Pod pojmem *znovuzrození* rozumíme „opětovné narození“. Dochází k němu, když se odvracíme od svých hříchů a přijímáme Ježíše Krista jako svého Spasitele a Pána. A je to právě Duch svatý, který „zastupuje“ Otce a Syna a dává duchovní život kajícímu hříšníkovi (J 3,3-8; 6,63; Tt 3,4-5).

Od okamžiku znovuzrození Duch svatý *v nás přebývá* ; to znamená, že zůstává v nás a je vždy přítomen, aby nám pomohl (J 14,16-17).

4 Přečti si Ř 8,9; 1K 3,16; 6,19, a pravdu, kterou obsahují tyto verše, vyjádři jako dokončení této věty:

V okamžiku, kdy přijmeme Ježíše Krista jako svého Spasitele, Duch svatý

.....

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

Po tom, co nám Duch svatý přinesl duchovní život, vytváří si v každém věřícím člověku svůj příbytek. Když v nás přebývá, je Boží pečetí anebo zárukou - zástavou a zálohou (závdavkem) našeho budoucího duchovního dědictví:

V něm byla i vám, když jste uslyšeli slovo pravdy, evangelium o svém spasení, a uvěřili mu, vtisknuta pečeť zaslíbeného Ducha svatého jako závdavek našeho dědictví na vykoupení těch, které si Bůh vydobyl k chvále své slávy (Ef 1,13-14).

5 Na základě J 14,1-3; Ef 1,12-13 a 2K 1,22 je Duch svatý označován jako náš závdavek, protože

.....

.....

Pečeť Ducha svatého představuje jistotu, kterou v něm máme, když ovládá náš život. Tato pečeť také svědčí o našem synovství, což znamená, že máme podíl na dědictví našeho nebeského Otce (Ř 8,15-17; Ga 4,6).

Duch svatý je tedy iniciátorem našeho duchovního života skrze zkušenost znovuzrození. Jelikož v nás přebývá, může kontrolovat běh našeho života. Jeho přítomnost v nás působí důvěru. Duch svatý nám činí naše synovství skutečností, a to tak, 1) že svědčí o jeho realitě (Ř 8,16), 2) že v nás vzbuzuje naději, když hledíme na budoucí výsady, které nám toto synovství zaručuje, 3) že se za nás přimlouvá a modlí, takže i my se pak můžeme modlit podle Boží vůle (Ř 8,26-27), 4) že nám připomíná, že Jeho působení v našem životě je zárukou nebo pečetí Boží přítomnosti, a díky ní si můžeme stále udržovat správný duchovní život.

6 Vyjmenuj tři věci, o kterých jsme se zmiňovali v této lekci a které Duch svatý pro nás činí v okamžiku znovuzrození.

.....

UČÍ

Úkol 3. *Vysvětli, co měl Ježíš na mysli, když řekl, že Duch svatý nás „naučí všemu“.*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Jedním z nejvýznamnějších způsobů, jak Duch svatý pomáhá věřícím, je zprostředkování pravdy. Proto Ježíš nazývá ve stejné větě Ducha svatého utěšitelem i *Duchem pravdy* (J 14,16-17). Vyučování a utěšování ve službě Ducha svatého spolu velice úzce souvisí. Nyní budeme mluvit o třech aspektech vyučovací služby Ducha svatého. Pamatuj na to, že tato služba se týká *věřících*.

Rádce

Stejně, jako přišel Ježíš, aby zjevil charakter a vůli Otce, přišel i Duch svatý, aby zjevil charakter a vůli Pána Ježíše (J 14,20-21; 23-26). Jedním ze způsobů, jak to udělal v minulosti, bylo, že inspiroval Ježíšovy následovníky, aby zaznamenali život svého Mistra a jeho službu. Výsledkem jsou čtyři evangelia: evangelium Matoušovo, Markovo, Lukášovo a Janovo.

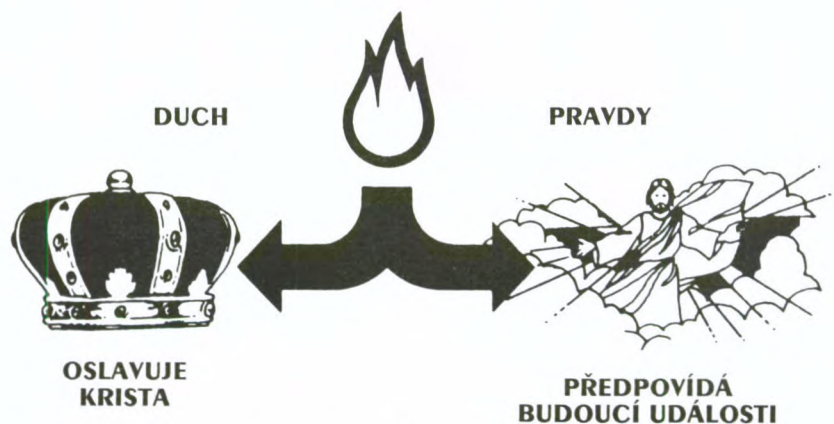
Jak vyučuje Duch svatý? *První věcí je, že oslavuje Krista*. Nevyučuje zcela nové a s ničím nesouvisející pravdy, ale spíše používá věci, které vyučoval Ježíš, vrhá na ně nové světlo a umožňuje těm, kteří naslouchají, pochopit vytouženou pravdu. Jak věřící rostou a duchovně se vyvíjejí, jsou schopni přijmout více zodpovědnosti. Přejíždějí z mléčné diety na tuhou pokrm (1K 3,2 a Žd 5,11-14). Ale i když se mění výživa, základ - Ježíš Kristus - zůstává nezměněn.

Utěšitel nevynechá nic, co je pro tebe důležité vědět o Ježíši Kristu. „On vás naučí všemu,“ slíbil Ježíš (J 14,26). Možná tě zajímá, jestli se stará i o tvou rodinu, zaměstnání, o tvé finanční problémy. Ano, Bůh se stará i o ně! Ježíš nás však učí, abychom poznali, co je nejdůležitější: „Hleďte především jeho království a spravedlnost, a všechno ostatní (naplnění tvých hmotných, tělesných, společenských a pracovních potřeb) vám bude přidáno“ (Mt 6,33). Duch svatý nás učí, jak máme řídit svůj život v duchovní oblasti, a pak nás podle toho vede v dalších oblastech našeho života. Je to Duch svatý, kdo nám zjevuje hlubiny Boží a pomáhá nám porozumět duchovním věcem (1K 2,10-15). V tom všem je cílem Ducha svatého oslavit Krista. Stanley M. Horton říká: „Duch svatý vždy zjevuje Ježíše takového, jakého jej líčí celá Bible“ (1976, str.121).

Tou druhou věcí je skutečnost, že v tom, co Duch svatý vyučuje, jsou obsaženy i budoucí události. „A oznámí vám, co má přijít,“ řekl Ježíš (J 16,13). Toto zaslíbení se stalo mnohem více zřetelné, když se apoštol Jan v den Páně

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

ocitl v *duchu* a bylo mu dáno zjevení Ježíše Krista (Zj 1,10). Janovi bylo řečeno, že tyto věci se *musí stát brzy*. Zjevení zahrnuje celou řadu událostí od prvního století po Kristu až do času nového nebe a nové země (Zj 21). Ze stejného zdroje inspirace čerpal Pavel, když mluvil o druhém příchodu Pána (1Te 4,13-18), o okolnostech, za kterých se zjeví (1Te 5,1-11), o Božím soudu nad nevěřícími (2Te 1,5-12) a o zjevení se člověka nepravosti (2Te 2,1-12). O přicházejícím dni Hospodinově mluvil pod pomazáním Ducha svatého i Petr (2Pt 3,1-13). Společným prvkem, který můžeme vidět ve všech uvedených událostech, je přicházející zjevení slávy Ježíše Krista.

7 Které téma je osou knihy Zjevení?

- a) Soud nad hříšníky
- b) Sláva Ježíše Krista
- c) Satanova konečná vítězství

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

8 Na základě naší předchozí diskuse vysvětli, co měl Ježíš na mysli, když řekl, že Duch svatý nás naučí všemu? Zakroužkuj písmeno před odpověďmi, které považuješ za správné.

- a) Všechno, co Bůh chce, abychom o něm věděli.
- b) Všechno, co potřebujeme vědět o svém zaměstnání.
- c) Konkrétní události z našeho budoucího života zde na zemi.
- d) Všechno, co Bůh chce, abychom věděli o Ježíši.
- e) Věci Ducha Božího, které nám pomohou oslavit Krista.
- f) Budoucí události, které souvisí s naším duchovním životem v Kristu.
- g) Jak být finančně úspěšný.
- h) Jak usvědčit svět ze hříchu, spravedlnosti a soudu.

Vykladač

Úkol 4. *Popiš úlohu Ducha svatého při psaní Písma svatého.*

Jakmile byla sepsána evangelia, Duch svatý se zaměřil na jejich výklad. Apoštol Pavel byl jedním z těch, kdo byli vyvoleni, aby církví podrobně vysvětlili evangelium. Jeho epištoly církvím tvoří, po evangeliích a knize Skutků, největší část Nového zákona. I další apoštolové a novozákonní věřící byli inspirováni Duchem svatým k tomu, *aby věci Kristovy skrze ně ve známost vešly* (J 16,14). Jak to probíhalo?

2Pt 1,20-21 a 2Tm 3,16 nám odhalují mechanismus biblického zjevení. Tato místa Písma prozrazují, že Duch svatý inspiroval věřící, aby zapsali slovo Boží tak, jak jim bylo dáno. Pisatelé nebyli iniciátory tohoto procesu, ale spíše se schopností, kterou přijali od Ducha svatého, věrně zvěstovali a psali Boží poselství. Ten, kdo studuje Písmo, zjistí, že zatímco poselství je Boží, způsob, jakým bylo zaznamenáno, odráží individuální styl a unikátní slovník daného pisatele, a v některých případech je dokonce zřejmá i pisatelova osobní zkušenost. Pisatelé nebyli mechanickými roboty; byli citliví na Božího Ducha a přesně zaznamenali poselství, které Bůh zamýšlel oznámit, přičemž propůjčovali tomuto procesu své vlastní schopnosti.

I když kánon Písma svatého je ukončen, a vše, co Bůh zamýšlel zjevit, je v Bibli již zapsáno, Duch svatý i nadále koná službu výkladu. Vychází z toho, co je už napsáno a *osvětluje* tyto skutečnosti srdcím a myslím věřících.

Nejllepší způsob, jak porozumět knize, je zeptat se autora, co měl na mysli, když ji psal. Mnozí autoři jsou nám však většinou nedostupní; to ale neplatí

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

o Duchu svatém! Lidé, kteří psali Bibli, již dávno zemřeli. Potěšující však je, že Boží autor je s námi pořád! Pokaždé, když si otevřeš Bibli, je po tvém boku tvůj osobní pomocník, aby ti pomohl porozumět tomu, co je napsáno.

9 Na základě probraných biblických míst rozhodni, který z následujících výroků nejlépe popisuje funkci Ducha svatého při psaní Bible.

- a) Duch svatý způsobil, že lidé psali, co jim zjevoval, používali stejný styl, stejnou slovní zásobu a stejné literární prostředky, aby všechny části Bible byly zcela stejné .
- b) Když Duch Boží působil na svaté muže Boží, upadali to transu. Ve vytržení a takřka bez vědomí psali to, co jim bylo diktováno. V tomto případě Duch svatý nepoužíval pisatelův styl, slovník nebo danou literární formu.
- c) Duch svatý vybízel Boží muže k prorokování. Když je k tomu Duch svatý vedl, věrně zaznamenávali Boží poselství. V procesu zprostředkovávání Boží zvěsti Duch svatý používal slovník, styl i osobní zkušenosti daného pisatele.

Mluví

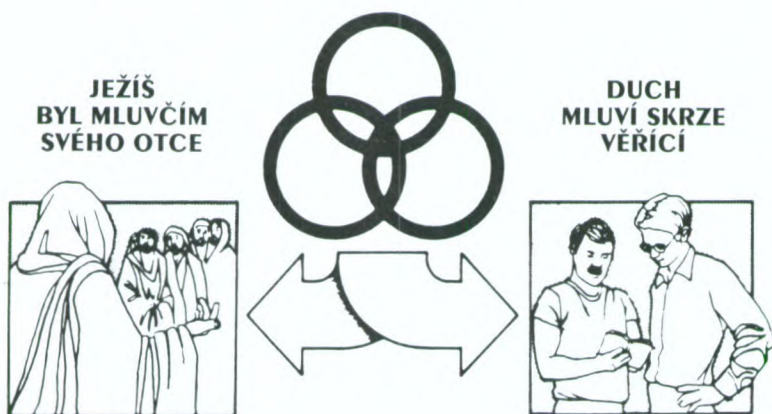
Úkol 5. *Naznač, jakým způsobem souvisí slovo mluvčí se službou Ježíše, Ducha svatého a věřícího?*

Utěšitel bude Božím mluvčím po Ježíšově návratu do nebe k Otci. Mluví je ten, kdo mluví jako zplnomocněnec někoho jiného. Ježíš byl dokonalým svědkem a mluvčím Boha. Dílo, které mu Otec uložil, vykonal. Ježíš také řekl učedníkům, že když přijde Duch pravdy, bude mluvit (J 16,13).

Ježíš, jako mluvčí svého Otce, řekl: „Mé učení není mé, ale toho, kdo mě poslal“ (J 7,16). Stejná věc je řečena o Utěšiteli: „. . .bude mluvit, co uslyší“ (J 16,13).

Rozdíl je v tom, že Ježíš mluvil skrze své fyzické tělo, zatímco Utěšitel bude mluvit skrze věřící. Když mluvíme v jeho zastoupení, jde obvykle o poselství Božího ducha, které jsme obdrželi při studování Písma. On nám tehdy dává světlo a pomazání, takže se stáváme mluvčími Boha. Tak vlastně Bůh může mít v jediném okamžiku své mluvčí na celém světě, protože Pomocník, kterého dal, je všudypřítomný. Může mluvit skrze kohokoliv z nás, pokud mu nasloucháme a dovolíme, aby skrze nás mluvil.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Jsou také chvíle, jak to uvidíme později, kdy Duch svatý mluví přímo skrze dary Ducha. Jsme to my, kdo mluvíme, ale on nám dává slova, která máme mluvit ve chvíli, kdy působí jeho dar. Každý věřící může být mluvčím Boha, ale jedině v případech, kdy mu Duch svatý předává poselství (1K 12,1-10).

10 Přečti si J 14,7 a 26 a odpověz na tyto otázky:

a Který mluvčí nám ukázal, jaký je Bůh?

b Který mluvčí nám ukázal, jaký je Ježíš?

c Co nám bude Duch svatý připomínat, když bude skrze nás mluvit?

.....

d Být mluvčím znamená

.....

RADÍ

Úkol 6. *Definuj různé aspekty poradenské služby Ducha svatého.*

V 1. lekci jsme se dověděli, že řecké slovo *paraklétos* z J 14,16 je v Bibli překládáno několika způsoby - jako *utěšitel*, *pomocník*, anebo *rádce*. Toto slovo doslovně znamená „přivolaný k boku na pomoc“. Když uvažo-

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

jeme o Duchu svatém jako o našem rádcí, míníme tím, že je přítelem, který se projevuje jako přímluvce, vůdce a utěšitel. Všechny tyto stránky osobní služby Ducha svatého člověku jsou v naprostém souladu s doslovným překladem onoho slova. Jak můžeme tuto službu, se všemi jejími stránkami, aplikovat ve svém osobním životě?

Přímluvce

Tak také Duch přichází na pomoc naší slabosti. Vždyť ani nevíme, jak a za co se modlit, ale sám Duch se za nás přimlouvá nevyslovitelným lkáním. Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle (Ř 8,26-27).

Apoštol Pavel zde mluví o Duchu svatém jako o našem přímluvci (tj. o někom, kdo se modlí anebo naléhavě prosí za někoho jiného). Ve chvílích slabosti nevíme, za co se modlit a jak se modlit. Ve své zmatenosti často nechápeme, co ve skutečnosti potřebujeme, a jak najít správná řešení. Možná, že se chceme líbit Bohu a činit jeho vůli více, než cokoli jiného ve svém životě, ale nevíme, jak uvést do souladu momentální problémy s Božím cílem, který je větší, a kterým je naše duchovní zralost. V takovýchto chvílích nám přichází na pomoc Duch svatý a přimlouvá se za nás lkáním, které nelze vyjádřit slovy. Bůh Otec ví, co je v naší mysli a co je v mysli Ducha svatého. Jelikož mezi Otcem a Duchem svatým je dokonalé spojení, nejsou zde potřebná slova. Protože Duch svatý zná myšlenky a vůli Otce, můžeme mít jistotu, že se přimlouvá podle Boží vůle. Toto vědomí by nám mělo pomoci k víře, že naše modlitby budou vyslyšeny Božím způsobem a v Božím čase.

Prožil jsem již při modlitbě chvíle, kdy bříme bylo tak veliké, že jsem nevěděl, jak je před Bohem vyjádřit. Cítil jsem v sobě přítomnost Ducha svatého, který oznamoval Bohu mou úpěnlivou prosbu, již jsem nebyl schopen vyjádřit slovy. Jak úžasné je poznání, že máme přítele, který přebírá starost o naše prosby, když my sami nevíme, jak se modlit.

Moje přítelkyně, misionářka, za svého pobytu v Africe velice těžce onemocněla a byla převezena do nemocnice na chirurgii, kde jí císařským řezem pomohli přivést na svět syna. Přesně v okamžiku, kdy začala operace, otec její přítelkyně, který byl v té době v Americe, se probudil s naléhavým vědomím, že se musí modlit za Marii. Modlil se celou noc a pak pokračoval v modlitbách celý následující den, bez jídla a bez odpočinku. V modlitbách

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

pokračoval i celou následující noc. Ráno pak vstal z kolen a oznámil: „Bůh odpověděl na mou modlitbu!“ Ještě téhož dne dostala jeho dcera kabelogram od manžela své přítelkyně, ve kterém stálo: „Včera se nám narodil syn. Marie i dítě jsou v pořádku.“ Byl to Duch svatý, náš přímluvce, který vypůsobil u tohoto bohobožného muže potřebu modlit se a přimlouvat za přítelkyni, v té době tisíce kilometrů vzdálenou.

Duch svatý pomáhá našim přímluvám tak, že nám připomíná věci, které máme v Kristu a ujišťuje nás o tom, co pro nás Bůh chce udělat (1K 2,12). Bez jeho pomoci by byly naše modlitby pouze prázdnou formou.

11 V této části, kde byla řeč o přímluvci, jsme viděli, že Duch svatý nám pomáhá v modlitbách dvěma způsoby:

.....
.....

12 Které z následujících příkladů ilustrují přímluvnou službu Ducha svatého? Zakroužkuj písmena před výroky, které sis zvolíš.

- a) „Udělal jsem si seznam všech mých potřeb a předložil jej v modlitbě Bohu.“
- b) „Věděl jsem o tom, že můj bratr je ve veliké duchovní potřebě, ale nevěděl jsem, jak se za něj modlit. Vše, co jsem mohl udělat, bylo, že jsem jej přenechal Duchu svatému, aby se za něj před Bohem přimlouval.“
- c) „Moje rodina neměla co jíst. Když jsme se modlili, někdo zaklepal. Stál tam přítel z naší církve, s plnou taškou jídla. Bůh se postaral o odpověď ještě předtím, než jsme se modlili.“
- d) „Jelikož Bůh ví daleko lépe než já sám, co potřebuji, není tedy vlastně třeba, abych trávil hodně času na modlitbě.“

Vůdce

Jaké zaměstnání si mám zvolit? S kým vstoupit do manželství? Kde bych měl žít? Každý den stojíš před nějakým důležitým rozhodnutím a potřebuješ spolehlivého vůdce. Tvůj úspěch závisí od toho, jakého vůdce následuješ.

Je mnoho hlasů, které nabízejí svou radu a každý z nich prohlašuje, že je tím nejlepším. Je ale pouze jeden jediný přímluvce, kterého lze následovat zcela bez obav. Je to Přímluvce, kterého zaslíbil Ježíš. Když se musíš rozho-

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

dovat mezi pravdou a lží, uvede tě na stezku pravdy, protože je Duchem pravdy. Jeho vedení vždy vede k pravému úspěchu (1J 4,1-6).

„Duchem chodte,“ tj. nechte se vést Duchem svatým (Ga 5,16.18). „Jsmeli živi Božím Duchem, dejme se Duchem také řídit“ (Ga 5,25). Abychom s ním dokázali držet krok, musíme být ochotni dovolit mu, aby řídil naše kroky. On pak povede náš život takovým způsobem, abychom žili v souladu s ním a naše touhy aby byly stejné jako jeho (Ř 8,5). Jestliže uznáme jeho svrchované vedení, uvede nás do každé pravdy (J 16,13). Způsobí, abychom měli milost u jiných lidí, jak to učinil u členů první církve. A bezpochyby se o nás postará stejně, jako se staral o ně: hmotným způsobem, v našem povolání, i duchovně (Sk 2,42-47).

Kromě toho, že je naším vůdcem, který nás uvádí do veškeré pravdy a řídí náš každodenní život, Duch svatý odhaluje i závažnost našich špatných skutků - chování, které souvisí s naší starou, hříšnou přirozeností (srov. Ef 4,20-32 a Ř 8,12-14). Člověku, který má přirozenou tendenci být kontrolován starým „já“, nejenže ukáže, kdy sejde ze správné cesty, ale pomůže mu také umrtvovat každé chování, které není v souladu s jeho novým charakterem. Duch svatý nás rovněž může v určité situaci zastavit - pokud se ženeme do něčeho, co není v *daném okamžiku* v souladu s Boží vůlí. Pavel a jeho společníci se nedopustili hříchu, když toužili jít zvěstovat evangelium do Asie - prostě to nebyl Boží čas (Sk 16,6-10). Později byla tato *zábrana* odstraněna a Pavel dostal v této provincii příležitost k úžasné službě (Sk 19,10). Tato úloha Ducha svatého, jakožto našeho vůdce, je velice důležitá pro náš duchovní růst.

13 Přečti si uvedené biblické verše (pravý sloupec) a přiřaď každý z nich k tomu typu vedení, který popisuje (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

.... a Rozhodování	1) Sk 8,29
.... b Prevence	2) Sk 13,2
.... c Pomazání	3) Sk 15,28
.... d Vedení	4) Sk 16,6

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Viděli jsme, že Duch svatý nás vede nejenom k tomu, co bychom *měli* dělat (rozhodování, pomazání a vedení), ale i ohledně toho, co bychom dělat *neměli*, přičemž jde hlavně o záležitosti, ve kterých bychom jej chtěli předstihnout, anebo o jednání, které se neslučuje s naším postavením jakožto Božích dětí (srov. Ř 8,12-16 a J 3,2-3). Musíme mu přenechat vedení a poslouchat jeho hlas.

Utěšitel

Jak jsme již řekli, slovo *paraklétos* se někdy překládá jako *utěšitel*. Duch svatý je naším utěшитelem ve smyslu někoho, kdo „je přivolán k boku na pomoc“. Utěšování Ducha svatého není projevem nějaké Boží lítosti. On zná bolesti a trápení života, a má slitování, ale jeho útěcha je něčím více, než pouhým projevem účasti.

Kromě jiných charakteristických věcí, kterými obdarovává náš život, je Duch svatý i dárce pokoje (Ga 5,22). Jeho pokoj je výsledkem podřízení našeho života jeho vedení (Ř 8,6). Čím více jsme si vědomi jeho vedení ve svém životě, tím více si uvědomujeme i své synovství - skutečnost, že patříme Bohu. Důsledkem toho je pocit nebo vědomí, že někam patříme; vědomí, které v nás Duch svatý znovu a znovu posiluje. Toto poznání by nám mělo poskytnout ohromný pocit bezpečí a pokoje.

Jeho potěšení zahrnuje i *naději*. Nezáleží na tom, jak temná je noc; utěšitel, který dokonale zná budoucnost, ti připomene, že opět přijde ráno, a že Ježíšovo zaslíbení - „... a přijdu k vám“ - se naplní (J 14,28).

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

14 Přiřaď různé aspekty poradenské služby Ducha svatého (pravý sloupec) k jejich definicím (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

... a Duch svatý nás vede pomocí kázně, ochrany, pomazání, řízení a tím, že činí rozhodnutí.	1) Přímluvce
... b Duch svatý nám dává pokoj a naději dokonce i za nejnepríznivějších okolností.	2) Vůdce
... c Duch svatý nám pomáhá při modlitbě tím, že nám připomíná naše potřeby a také tím, že se za nás modlí, když nejsme schopni své nejhlubší potřeby vyjádřit.	3) Utěšitel

15 Zažil jsi již pomoc Ducha svatého v některé ze zmíněných oblastí? Jestliže ano, napiš si do svého poznámkového bloku slova *přímluvce*, *vůdce* a *utěšitel*, a vedle každého napiš svou osobní zkušenost, kterou jsi prožil se svým Přítelem a Pomocníkem. Děkuj mu za to, že je stále s tebou a pomáhá ti při uspokojování tvých duchovních i všedních potřeb.

Ukončil jsi nyní 1. část, která má název *Osobní přítel*. Naučil ses, že Duch svatý je *dokonalou* osobou, *Boží* osobou a osobou, která nám *pomáhá*. Chce v tobě přebývat, učit tě a radit ti.

V následující části zjistíš, že Duch svatý je i *mocným* přítelem. Ať ti Bůh žehná při tvém dalším studiu.

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Vyber si jednu nejlépe se hodící odpověď. Zakroužkuj písmeno před odpovědí, kterou sis zvolil.

1 Které z těchto slov NENÍ překladem řeckého slova *paraklétos*?

- a) Utěšitel
- b) Rádce
- c) Stvořitel
- d) Pomocník

2 Která z uvedených je doslovnou definicí slova *paraklétos*?

- a) Ten, kdo usvědčuje
- b) Ten, kdo je vzýván, aby vykonával soud
- c) Ten, kdo s námi cítí
- d) Ten, kdo je přivolán k boku na pomoc

3 Která z těchto činností NENÍ součástí *usvědčující* služby Ducha svatého?

- a) soud
- b) znovuzrození
- c) spravedlnost
- d) hřích

4 Ve službě Ducha svatého slovo *znovuzrození* znamená:

- a) duchovní narození.
- b) fyzické narození.
- c) smrt a vzkříšení Krista.
- d) snahu polepšit se.

5 Duch svatý přesvědčuje svět o soudu:

- a) věřících.
- b) nevěřících.
- c) Satana.

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

6 Která z následujících činností NENÍ dílo Ducha svatého v okamžiku spasení?

- a) Kázní nás.
- b) Zapečetuje nás.
- c) Působí znovuzrození.
- d) Přebývá v nás.

7 Která z uvedených možností NENÍ spojena s působením Ducha svatého v okamžiku, kdy nás zapečetuje?

- a) Stáváme se Božím vlastnictvím.
- b) Jsme v bezpečí.
- c) Máme záruku.
- d) Jsme dokonalí.

8 Duch svatý nám připomíná naše potřeby, za které bychom se měli modlit a přednáší je Bohu v nevyslovitelném lkání. Tuto jeho službu nazýváme službou

- a) Učitele.
- b) Utěšitele.
- c) Přímluvce.
- d) Vykladače.

9 Rozhodování, prevence, setkání a nasměrování souvisí s funkcí Ducha svatého jako našeho

- a) Vůdce.
- b) Utěšitele.
- c) Prostředníka.
- d) Usvědčovatele.

KRÁTKÉ ODPOVĚDI. Zodpověz následující otázky co nejstručněji.

10 Které dvě věci bude podle slov Ježíše pro nás Duch svatý dělat ve své vyučující službě?

.....
.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

11 Uveď ve správném pořadí mluvčí, skrze které se Boží zjevení dostává k lidem.

Od Boha,,
..... ke světu.

Než přejdeš k lekci 4, vyplň otázkový list v první studijní zprávě a pošli jej svému instruktorovi ICI!

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

odpovědi na studijní otázky

8 Já bych zakroužkoval a), d), e), f) a h). Odpovědi b), c) a g) neobsahují konkrétní věci, kterým by nás učil Duch svatý, i když nám samozřejmě dává moudrost i k tomu, jak postupovat v praktických záležitostech.

1 b) staví Ježíše jako příklad života, který se líbí Bohu (jaký Bůh vyžaduje).

9 c) Vybízel vyvolené muže Boží.

2 c) Jeho vzkříšení z mrtvých

d) Jeho návrat k Otci

10 a) Ježíš

b) Duch svatý

c) Všechno, co učil Ježíš

d) Mluvit v zastoupení někoho jiného

3 a) Pravdivé

b) Nepravdivé

c) Pravdivé

d) Pravdivé

e) Nepravdivé

11 Někdy nám připomíná potřeby, za které se máme modlit. Jindy je zase přednáší přímo Bohu - když je my nedokážeme vyjádřit slovy.

4 (Vlastními slovy.) Přebývá v nás; přichází, aby žil v nás.

12 Odpovědi b) a c) ilustrují přímluvnou službu Ducha svatého.

5 je pečetí nebo zárukou, že se Ježíš vrátí pro ty, kdo mu patří - jak to zaslíbil u Jana 14. Duch svatý je zárukou nebo závdavkem našeho příštího dědictví.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

13 a 3) Sk 15,28

b 4) Sk 16,6

c 2) Sk 13,2

d 1) Sk 8,29

6 Působí znovuzrození, přebývá v nás a zapečetuje nás.

14 a 2) Vůdce

b 3) Utěšitel

c 1) Přímluvce

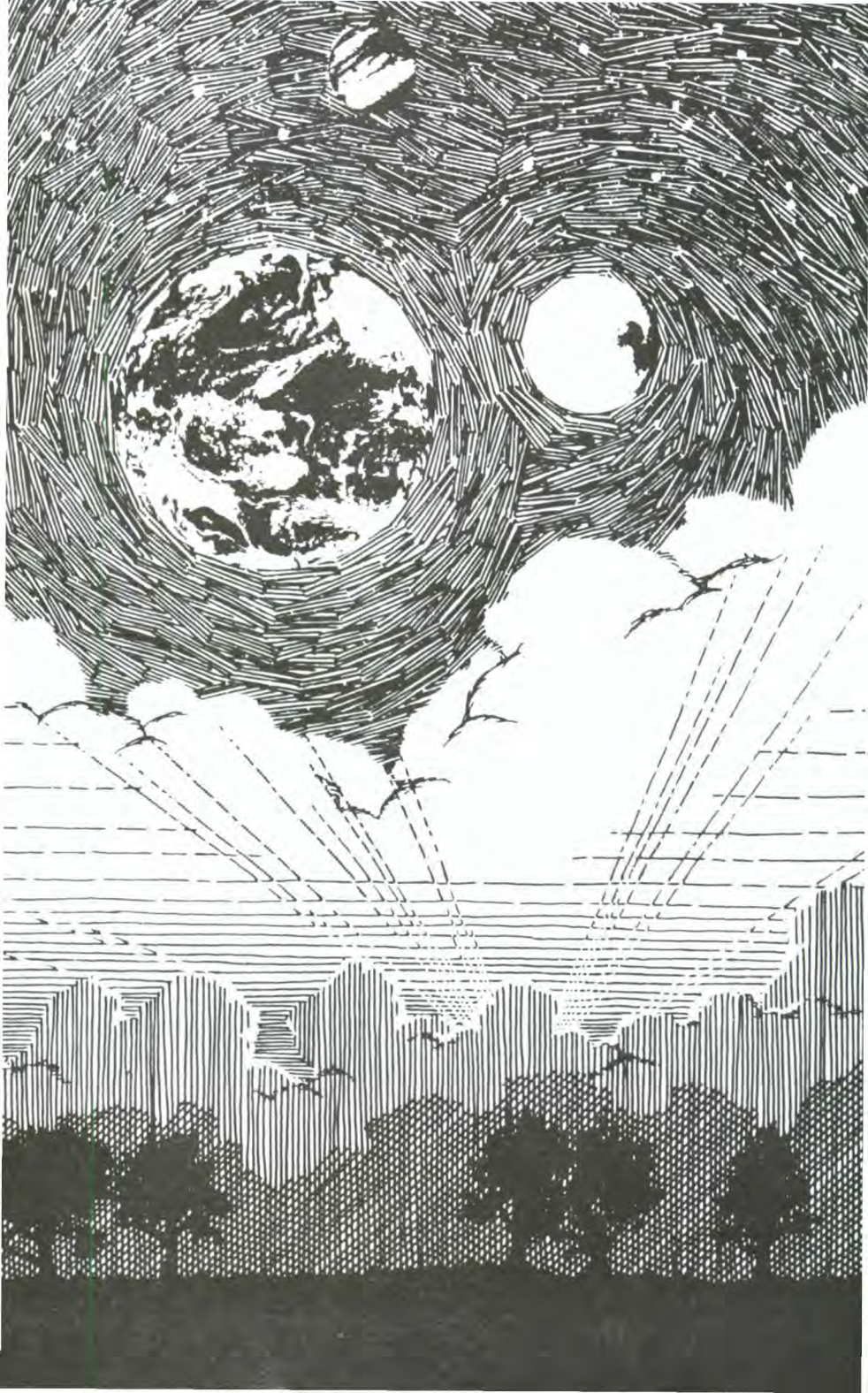
7 b) Sláva Ježíše Krista

15 tvoje odpověď.

OSOBA, KTERÁ POMÁHÁ

Část druhá

**DUCH SVATÝ:
MOCNÝ
PŘÍTEL**

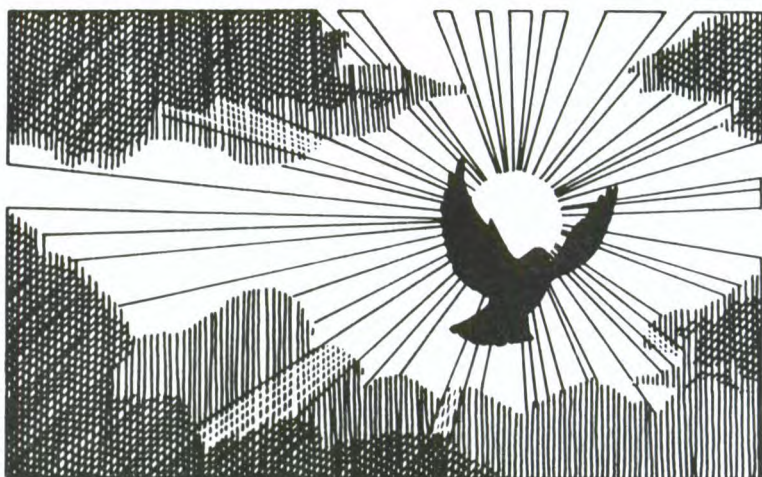
LEKCE 4

Duch svatý při stvoření

Jistý křesťanský astronom cestoval vlakem napříč zemí, aby se mohl zúčastnit přednášky, na kterou byl pozván. Ve svém zavazadle měl jeden z prvních modelů sluneční soustavy. Byl to model na baterie - sám jej sestavil a používal jako pomůcku během svých přednášek. Ve vlaku si k němu přisedl ateista. Během rozhovoru se ateista začal posmívat myšlence Božího stvoření vesmíru.

Astronom chvíli mlčky poslouchal. Pak požádal ateistu, aby jej doprovodil do zavazadlového vozu. Tam otevřel víko svého modelu a stlačil tlačítko. Když ateista viděl malé planety, jak krouží kolem slunce v dokonalé harmonii, udělalo to na něj hluboký dojem. „Úžasné,“ řekl. „Kdo to navrhl?“ Astronom se usmál. „Nikdo to nenavrhl,“ odpověděl. „Vzniklo to díky náhodě, jež se stala v přírodě.“

Ateista umkl. To byla přesně tatáž slova, která obyčejně používal, když vysvětloval svůj názor na počátek sluneční soustavy, podle které astronom

zhotovil svůj model. Jestliže model potřeboval svého tvůrce, o co více jej potřeboval originál!

Země, nebe a vše, co je v nich, je dílem Boha stvořitele. Mocí Ducha svatého se mluvené slovo Boží stalo skutkem. V této lekci budeme studovat podíl Ducha svatého na stvoření. Náš božský osobní přítel byl u toho, když vznikl svět, a je aktivní ve své tvořivé moci i dnes - v našich životech.

osnova lekce

Spolupráce při stvoření
Stvoření světa
Stvoření člověka
Udržování všech věcí

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- diskutovat o tom, co říká Bible o účasti Otce, Syna a Ducha svatého při stvoření.
- vysvětlit, čím se stvoření člověka liší od stvoření ostatních věcí.
- uvést příklady manifestace moci Ducha svatého při stvoření i při následném udržování stvoření.

studijní činnost

1. Prostuduj lekci způsobem, který je popsán v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej a přečti všechna místa Písma a odpověz na studijní otázky.
2. Jako pozadí pro studium této lekce si přečti Genesis, kapitola 1 a 2 a 1.kapitolu Jana.
3. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si pečlivě zkontroluj.

rozvinutí lekce

SPOLUPRÁCE PŘI STVOŘENÍ

Ti, kdo plánovali stvoření

Úkol 1. *Vysvětlí, proč 1. Mojžíšova není konkrétnější při popisu podílu Syna a Ducha svatého na stvoření.*

„Na počátku Bůh. . .“ (Gn 1,1). Tato úvodní slova Bible používají v hebrejštině pro slovo Bůh množné číslo. I když Syn a Duch svatý zde nejsou konkrétně uvedeni, přesto je Trojice tímto způsobem zřetelně naznačena.

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

Učení o Trojici je součástí Božího postupného zjevování samého sebe, a jako takové nebylo plně vyvinuto až do doby napsání Nového zákona. V době, kdy Mojžíš psal Pentateuch (prvních pět knih Starého zákona), mnoho lidí věřilo, že je víc bohů. Zjevení Trojjediného Boha by v této době přineslo pouze zmatek. Bůh věděl, že lidé ještě nebyli připraveni přijmout tuto pravdu a tak ji nezjevil. Jeho sebezjevování má progresivní (postupný) charakter. Bůh ví přesně, kolik může v daném časovém období odhalit. Proto kniha Genesis neuvádí všechny detaily Božího stvořitelského díla. Jiná místa Písma nám však pomáhají pochopit jak roli, kterou v Božím plánu stvoření sehrála každá ze tří osob Trojice, tak i úkol každé z nich v Božím plánu spasení.

Knih Genesis mluví o mnoha počátcích: o počátku stvoření, o počátku člověka, o počátku hříchu, soudu i vykopení. Pouze první dvě kapitoly mluví o stvoření. Krátký popis stvoření tedy vytváří pouhé pozadí pro počáteční události v lidských dějinách, jež vedly k potřebě vykopení člověka.

Dokonce ještě *před* stvořením Bůh věděl, co se stane s jeho stvořením. Věděl, že člověk zhřeší, a tak se postaral o jeho záchranu. Můžeme se o tom přesvědčit na několika místech v Písmu:

1. Zj 13,8 mluví o knize života, která patří Beránkovi (Ježíši), jenž byl zabit už od počátku (stvoření) světa.
2. Ef 1,4 mluví o tom, že Bůh nás vyvolil v Kristu ještě před stvořením světa.
3. Mt 25,34 se zmiňuje o království, které je od založení světa připraveno pro věrné.

Několik míst v Písmu potvrzuje, že Trojjediný Bůh je věčný. Víme tedy, že Otec, Syn a Duch svatý, kteří vždy jednají v dokonalé jednotě, naplánovali a provedli stvoření všech věcí společně. Podívejme se nyní na tato místa:

1. V Ž 90,2 žalmista prohlašuje: „Než se hory zrodily, než vznikl svět a země, od věků na věky jsi ty, Bože.“ *Tento verš prohlašuje, že Bůh Otec existoval i před stvořením světa.*

2. Apoštol Jan ve svém evangeliu, kapitola 1, verš 1, dokládá, že i Syn existoval již před stvořením světa: „Na počátku bylo Slovo, to Slovo bylo u Boha, to Slovo bylo Bůh.“ Dále pak pokračuje: „A Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu, slávu, jakou má od Otce

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

jednorozený Syn, plný milosti a pravdy“ (J 1,14). Syn byl při stvoření přítomen ve stejné míře jako Otec.

3. Přítomnost Ducha svatého při stvoření je vyjádřena v Žd 9,14, kde je nazván *věčným Duchem*. Je bez počátku i bez konce a byl přítomen s Otcem a Synem při stvoření. *Existence Ducha svatého před stvořením* je potvrzena právě tímto prohlášením o jeho věčném charakteru.

Na počátku tedy byl přítomen jak Bůh Otec, tak Bůh Syn i Bůh Duch svatý. Trojjediný Bůh, který byl prapříčinou všeho existujícího, je sám „příčinou nezapříčiněnou“ - to znamená, že vždy existoval a vždy bude existovat. Naše ohraničené myšlení není schopné plně pochopit tuto pravdu, protože jsme určováni časovými dimenzemi. Bůh je však nezávislý na čase. Před *počátkem*, o kterém je řeč v Genesis 1,1, vypracovali Otec, Syn a Duch svatý v dokonalé jednotě jak plán stvoření, tak i plán spasení.

1 Na základě výše uvedeného vysvětlí, proč zápis událostí uvedený v Genesis není konkrétnější, co se týče účasti Trojice při stvoření.

.....

.....

2 Přečti si první kapitolu Genesis a odpověz na následující otázky:

a Kolikrát je v této kapitole zmíněn Bůh?

Duch svatý? Syn?

b Jsme toho názoru, že 1. verš je důkazem existence Boží Trojice, protože pro Boha je zde použito množné číslo. Který další verš potvrzuje Trojici?

Spolutvůrci

Úkol 2. *Popiš, jak se Bůh Otec, Syn a Duch svatý podíleli na stvoření.*

Písmo nám také zcela jasně dosvědčuje, že při stvoření byli aktivní všichni členové Trojice.

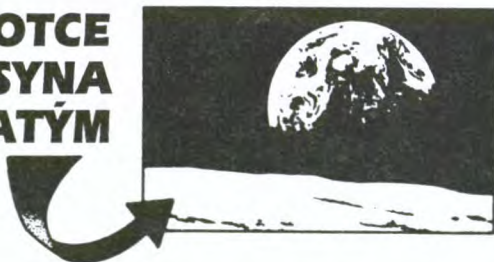
DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

1. Když se členové prvotní církve modlili k Bohu, říkali: „Pane, který jsi učinil nebe i zemi i moře a všechno, co je v nich“ (Sk 4,24). Byla to samozřejmě modlitba k Otci.

2. Na začátku svého evangelia říká Jan o Synu toto: „Všechno povstalo skrze něho a bez něho nepovstalo nic“ (J 1,3). Na stvoření se tedy podílel i Ježíš.

3. V nádherném oslavném žalmu je stvoření popsáno jako dílo Ducha svatého. V Ž 104,30 žalmista prohlašuje: „Vysíláš ducha svého, a zase stvoření bývají, a obnovuješ tvář země“ (K). Zde je doložena účast Ducha svatého nejen při stvoření, ale i při jeho udržování.

**OD OTCE
SKRZE SYNA
DUCHEM SVATÝM**

Stvoření je výsledek dokonalé spolupráce Otce, Syna a Ducha svatého. Jak k němu došlo - nejsme schopni plně pochopit. Stanley Horton říká: „Otec je tvůrce, ten, jenž tvoří. Tvořil skrze Syna a Ducha. Bible podrobně nepopisuje, jakým způsobem se to dělo. Pozornost je zaměřena na fakt, že on je Stvořitel a my jsme jeho stvoření“ (Horton, *Duch svatý*, str. 52).

Uvidíme, že Duch svatý se aktivně podílel na celém stvoření. Je konkrétně zmiňován jakožto *působící* ve své stvořitelské moci, což je dominantní črta mnoha jeho činností (viz Jb 33,4; Ž 104,30; J 6,63 a také Ř 8,11, kde je doložena životodárná moc Ducha svatého).

3 Jak můžeme vědět - i přesto, že popis stvoření v knize Genesis nezdůrazňuje účast všech tří osob Trojice - že v něm měli stejnou účast jak Bůh Otec, tak Syn i Duch svatý?

.....
.....

STVOŘENÍ SVĚTA

Úkol 3. *Rozlišení mezi pravdivými a nepravdivými názory na události stvoření.*

Bibličtí badatelé vypracovali mimo jiné i mnoho teorií pokoušejících se vysvětlit tmu a prázdnotu, které přikrývaly zemi předtím, než začal proces stvoření. Jelikož Bible nám neodhaluje důvod, proč tomu tak bylo - můžeme se tedy pouze domnívat, co se odehrálo - nebudeme se zde snažit tento problém rozebírat. Z Písma víme, že země byla pustá a prázdná, a pouze Duch svatý dokázal proměnit tuto prázdnotu v plnost a nádheru, jež následovaly.

Vznášení nad vodami

Země byla pustá a prázdná a nad propastnou tůň byla tma. Ale nad vodami se vznášel duch Boží (Gn 1,2).

Uvedený verš zobrazuje Ducha svatého, který se vznáší nad vesmírem při stvoření. Dt 32,11 používá stejné sloveso, když popisuje orla, který bdí nebo se vznáší nad mláďaty a chrání je. Dynamická duchovní energie třetí osoby Trojice je zde popsána jako energie, která je připravena vykonat stvořitelské příkazy Boha. A byl to také on, jemuž byly tyto příkazy určeny, aby je vykonal. Duch svatý je zde charakterizován jako aktivní zprostředkovatel při stvoření.

Přišel první příkaz: „Buď světlo!“ (Gn 1,3). A hned bylo světlo a bylo dobré.

Přišel druhý příkaz: „Buď klenba uprostřed vod a odděluj vody od vod!“ (Gn 1,6). Působením Ducha svatého se zvedl mlžný závoj a proměnil se v oblaka nad vodami. U Jb 26,13 můžeme najít jeden z výkladů toho, co se stalo: „Jeho duch dal nebesům velkolepost.“

A zazněl třetí příkaz: „Nahromadte se vody pod nebem na jedno místo a ukaž se souš!“ (Gn 1,9). Působením všemocné energie Ducha Božího ustoupily oceány. Z vod se vynořily celé kontinenty a staly se suchou zemí.

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

4 Které z uvedených slov nejlépe popisuje působení Ducha svatého při rozdělení vod?

- a) Spočinul
- b) Očekával
- c) Prikázal
- d) Mocně působil

Působení na zemi

Příkaz, který následoval, a který se týkal země (Gn 1,11-13.20-25), zobrazuje Ducha svatého jako ducha života. Již dříve jsme viděli, že je to jedno z jeho jmen.

Duch svatý se vznáší nad pustinou zemských světadílů, a ony začínají vydávat všechny druhy vegetace podle podmínek, které vytváří jejich klimatická poloha (Gn 1,12). Působí v oceánech, v jezerech a řekách, a ty jsou naplněny nespočteným množstvím živých tvorů. Ve vzduchu se objevují nádherní ptáci (Gn 1,20-22). Duch svatý se znovu vznáší nad zemí a vdechuje dech života každému druhu zvířat (verše 24-25).

Žalmista v žalmu 104 chválí Boha obzvláště za tuto část stvoření a říká: „Vysíláš ducha svého, a zase stvoření bývají, a obnovuješ tvář země“ (Ž 104,30 - K). Z kontextu je zřejmé, že se tento verš vztahuje na všechny živé tvory, které obývají vody i pevninu na naší planetě (Ž 104,24-25).

Rozmanitost a nádhera rostlin, zvířat, ryb a ptactva v nás vyvolává úžas nad možnostmi jejich Stvořitele. V Africkém muzeu v Bruselu (Belgie) je shromážděno velké množství rostlin a živočichů z celé Afriky. Mezi nejzajímavější exponáty patří stovky křehkých, složitých, barevných druhů hmyzu a brouků. Některé z nich vypadají jako jemné šperky třpytící se na slunci. A to je pouhý zlomek z veliké rozmanitosti Božího stvoření. Byl to Duch svatý, kdo ve své tvořivé moci provedl Boží plán stvoření.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

5 Přečti si Gn 1,11-12 a 20-25. Tato místa Písma dosvědčují, že Bůh stvořil

- a) všechny druhy rostlin, mořských živočichů, ptáků a zvířat.
- b) některé druhy rostlin, mořských živočichů, ptáků a zvířat, z nichž se pak vyvinuly další druhy.
- c) malý počet z každého druhu živých organismů; a ty pak vyprodukovaly další druhy.

Působení na nebesích

Nebesa byla učiněna Hospodinovým slovem, dechem jeho úst pak všechen jejich zástup. (Ž33,6).

V tomto verši žalmista zachycuje stvoření nebes dechem (duchem) Božím. Popis stvoření, jak je zaznamenán v Genesis, se zaměřuje na zemi a na umístění nebeských těles jako jejich světél (Gn 1,14-18).

Žádné jiné studium neodhaluje úžasnost Boží moci tak, jako studium astronomie (je to věda o nebeských tělesech, jako jsou například hvězdy). Náš vesmír má tak obrovské rozměry, že dokonce i samotné uvědomění si jich přesahuje schopnosti naší představivosti. Jako lidské bytosti jsme na zemi pouze zrníčkem prachu; a země se zdá méně než zrnkem prachu ve vztahu k vesmíru.

Vzdálenosti ve vesmíru jsou tak velké, že naše pozemské prostředky používané na měření se zdají zcela nepřiměřené. Například: veškerá měření v hlubokém vesmíru musí být založena na rychlosti světla - 299 270 km za sekundu. Vzdálenosti ve vesmíru se neměří na sekundy, minuty, nebo dokonce hodiny či dny. Měřítkem jsou světelné roky!

Nejbližší hvězda, nacházející se mimo naši sluneční soustavu, je vzdálena čtyři a půl světelných let od země. Jinými slovy, její světlo potřebuje čtyři a půl roku, aby se k nám dostalo, přičemž se pohybuje rychlostí téměř 300 000 km za sekundu. V současné době jsou astronomové schopni pozorovat hvězdy, které jsou od nás vzdáleny tří miliardy světelných let!

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

Abychom získali částečnou představu o *počtu* hvězd, které byly stvořeny dechem (duchem) Božím, uveďme alespoň jedno číslo. V naší galaxii je asi 100 miliard hvězd (galaxie je jedním z mnoha hvězdných systémů). Astro-nomové pozorovali již více než miliardu hvězdných galaxií.

Když Jeremjáš mluví ve prospěch lidí, prohlašuje: „Jak je nesčíslný nebeský zástup a nezměřitelný mořský písek...“ (Jr 33,22). Žalmista David opěvuje nádheru Božího stvoření v Ž 19,2 : „Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou.“

Jak mocný je Bůh, jemuž sloužíme! Tentýž Duch svatý, který vykonával Otcovy příkazy jako zprostředkovatel při stvoření, působí dnes v našich životech. Jeho moc je nám k dispozici, abychom zde na tomto světě, jež byl tak podivuhodně stvořen, vykonávali Otcovu vůli.

6 Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením, týkajícím se událostí při stvoření.

- a** Každá osoba Trojice byla zodpovědna za odlišnou část stvoření.
- b** Duch svatý, vznášející se při stvoření nad vodami vyvolává představu, že jeho dynamická energie je připravena vykonat stvořitelské příkazy Boha.
- c** Přestože vesmír přesahuje naše chápání a představivost, můžeme prohlásit, že každá jeho část tvoří dokonalou harmonii s ostatními částmi.
- d** Bůh stvořil zemi, její rostlinstvo, zvířata, ptáky a mořské živočichy z ničeho.
- e** Záznam událostí stvoření v Genesis se zaměřuje na stvoření nebes a na proces jejich formování.
- f** Slunce, měsíc a hvězdy jsou nebeská tělesa stvořená Bohem.
- g** Jednou z věcí, které Duch svatý učinil při stvoření bylo, že vdechl dech života všem živým stvořením.

STVOŘENÍ ČLOVĚKA

Úkol 4. *Uveď, co dalo život člověku a čím se jeho stvoření odlišuje od stvoření jiných věcí.*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Navržen Bohem

„I řekl Bůh: Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby“ (Gn 1,26). Opět je zde použito množné číslo pro označení Boha. Vidíme Trojici, jak připravuje zvláštní projev Boží lásky.

Při porovnání s velikostí vesmíru se nám člověk jevil jako nepatrné zrnko prachu. Pro Boha je však člověk velice zvláštním „zrníčkem prachu“. Je korunou Božího stvoření a zvláštním objektem jeho lásky.

Zj 13,8 prohlašuje, že spasení člověka bylo naplánováno ještě před stvořením. Toto Boží rozhodnutí (Gn 11,26) muselo mít místo ještě předtím, než začal čas. Pokusme si představit, co se odehrálo ve svaté Trojici. „Navrhňme nyní bytost, která bude jako my,“ řekl Otec, „bytost, která dokáže myslet, cítit a rozhodovat se - duchovní bytost, se kterou budeme moci komunikovat - bytost, se kterou budeme moci mít blízký kontakt.“

Když Bůh připravoval tento plán, rozhodl se dát člověku plnou svobodu při rozhodování. Záleželo na člověku, zda přijme, anebo odmítne lásku svého stvořitele. Bůh ve své vševědoucesti věděl, že člověk upadne do hříchu a že je třeba připravit pro něj cestu návratu k obecenství s Bohem. Bůh Syn bude povolán, aby přinesl tu nejvyšší oběť. Dobrovolně se obětuje. Duch svatý pak bude ten, kdo uskuteční tento plán. Bůh věděl, že bude určité množství vyvolených, kteří se dobrovolně rozhodnou jej následovat. Tato skupina věřících bude mít něco z jeho vlastního charakteru. Dokonce ještě před samotným stvořením Bůh vypracoval plán spasení.

Bůh stvořil člověka, aby byl jeho obrazem, stvořil ho, aby byl obrazem Božím, muže a ženu je stvořil (Gn 1,27).

7 Proč Bůh ještě před stvořením člověka vypracoval plán spasení?

.....
.....

Vytvořen Bohem

„I vytvořil Hospodin Bůh člověka z prachu země“ (Gn 2,7). Jiné živočišné druhy vznikly tak, že Bůh řekl slovo, zatímco Duch svatý se vznášel nad zemí.

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

Člověk byl však výjimečný. Bůh osobně vymodeloval jeho tělo z prachu země. Jeho stvoření bylo odlišné od všech ostatních aktů stvoření. Genesis, kapitola 2, nám uvádí detaily některých událostí stvoření z 1. kapitoly Genesis. V Gn 2,21-22 vidíme, že stvoření člověka bylo ukončeno, až když Bůh vzal jedno z jeho žeber - a z tohoto žebra, které vyňal z muže, učinil ženu.

Oživen Bohem

I. . . Hospodin Bůh. . . vdechl mu v chřípí dech života. Tak se stal člověk živým tvorem (Gn 2,7). Boží duch mě učinil, dech Všemocného mě oživil (Jb 33,4).

Oživit znamená dát život. Nejdříve Bůh vytvořil tělo. Pak Duch Svatý do něho dýchl a oživil tak duchovní bytost, která bude v tomto těle přebývat. Živá bytost, která pochází z dechu Božího, se zdá být výraznějším *propůjčením* Ducha svatého, než v případě pouhého stvoření. I zde nacházíme jistý prvek stvoření, ale samotná živá bytost pochází z dechu Všemohoucího.

Zatímco zde uvažujeme o skutečnostech a silách, které jsou nad naše chápání, můžeme prohlásit, že stvoření člověka bylo takového druhu, že jej staví tak blízko Boha, jako žádnou jinou stvořenou bytost.

8 Ve kterém okamžiku při stvoření člověka se člověk stal živou bytostí?

.....

9 V čem se stvoření člověka lišilo od stvoření ostatních věcí?

.....

.....

10 Tento rozdíl poukazuje na skutečnost, že mezi vším Božím stvořením

a) pouze člověk je tělesnou bytostí.

b) pouze člověk je duchovní bytostí.

c) člověk nemá větší význam v Božích očích, než jakékoliv jiné stvoření.

UDRŽOVÁNÍ VŠECH VĚCÍ

Úkol 5. Najdi v Písmu místa, která mluví o činnosti Otce, Syna a Ducha svatého při udržování stvoření.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Tak, jako byly všechny tři osoby Trojice aktivní při stvoření, stejně tak jsou aktivní i při jeho udržování. Mnoho veršů mluví o tom, že Bůh chrání svůj lid (Dt 6,24; Ž 31,23; Př 2,8; 2Tm 4,18). V žalmu 121 čteme:

Pozvedám své oči k horám: odkud mi přijde pomoc? Pomoc mi přichází od Hospodina, on učinil nebesa i zemi. Nedopustí, aby uklouzla tvá noha, nedřímé ten, jenž tě chrání. Ano, nedřímé a nespí ten, jenž chrání Izraele.

Hospodin je tvůj ochránce, Hospodin je ti stínem po pravici. Ve dne tě nezasáhne slunce ani za noci měsíc.

Hospodin tě chrání ode všeho zlého, on chrání tvůj život. Hospodin bude chránit tvé vycházení a vcházení nyní i navěky.

Vzpomeň si, co Ježíš řekl - že požádá Otce, aby poslal jiného utěšitele, jenž by byl naším stálým společníkem (Jan 14,16). On je tím, kdo nad námi bdí ve dne i v noci. V jeho péči jsme v bezpečí. Jeho péče a ochrana se netýká pouze nás, ale také celého řádu stvoření.

11 Přečti si Jb 12,7-10. Čemu nás učí zvířata, ptáci, země a mořské ryby?

.....
12 Přečti si Iz 40,7.13. Řekni svými slovy, co tyto verše pro tebe znamenají.

.....
13 Přečti si každé z uvedených míst Písma (pravý sloupec) a přiřaď jej k činnosti, kterou popisuje (levý sloupec).

a Ježíš vše udržuje svým slovem.	1) Ž 104,30
b Nemusíme se bát, protože Bůh nás posílí a pozvedne.	2) Žd 1,1-3
c Duch, který stvořil všechny věci, všechny věci také obnovuje.	3) Iz 41,10

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

14 Tato místa v Písmu nás přesvědčují o tom, že jak stvoření, tak i péče o ně je

- a) především dílo Ducha svatého.
- b) především dílo Boha Otce.
- c) dílo Otce, Syna i Ducha svatého.

Když začínáme vidět velkolepost Božího stvoření, musíme žasnout nad zázraky, které Bůh učinil. Bůh je zajisté hoden naší chvály a cti. Když šestého dne dokonal své dílo a znovu si je prohlédl, viděl, že je velmi dobré.

Bůh stvořil vše pro svou slávu. „Nebesa vypravují o Boží slávě, obloha hovoří o díle jeho rukou“ (Ž 19,2). Jeho stvoření zjevuje jeho slávu. Stvořil nás, abychom jej mohli oslavovat. Mnoho míst v Písmu nás k tomu vybízí (1Pa 16,29; Ž 29,1; Ř 15,6-9). Oslavuješ svého Boha a Stvořitele? Uctíváš Ježíše, Syna Božího, a Ducha svatého, který přišel, aby v tobě přebýval?

Není možné lépe ukončit tuto lekci, než slovy dvaceti čtyř starců, kteří padli před svým Stvořitelem a položili své koruny před jeho trůnem (Zj 4,11):

Jsi hoden, Pane a Bože náš, přijmout slávu, čest i moc, neboť ty jsi stvořil všechno a tvou vůlí všechno povstalo a jest.

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Zakroužkuj písmeno před nejužitečnější odpovědí.

1 Které z následujících tvrzení je správné, pokud jde o rozsah zjevení ohledně účasti Boží Trojice při stvoření, jak nám jej uvádí kniha Genesis? Záznam v Genesis ukazuje

- a) všechny tři osoby Trojice, jak se plně účastní stvoření, a je i podrobně vylíčena jejich konkrétní činnost.
- b) pouze málo o konkrétní účasti každého z nich, zato zdůrazňuje mnohost jediného věčného Boha a fakt, že on je stvořitelem všeho.
- c) Ducha svatého jako toho, jenž měl největší podíl na stvoření.

2 Co je v knize Genesis nejvíce zdůrazněno?

- a) Stvoření vesmíru
- b) Počátek hříchu a soudu
- c) Potřeba spasení pro člověka
- d) Stvoření člověka

3 O Božím plánu spasení bylo rozhodnuto

- a) předtím, než začal čas.
- b) poté, co člověk zhřešil.
- c) v období, kdy se narodil Ježíš.
- d) v okamžiku stvoření.

4 Ž 90,2; J 1,1 a Žd 9,14 potvrzují věčnost Boha tím, že poukazují na

- a) přítomnost a účast Trojice při stvoření.
- b) existenci Trojice ještě před okamžikem stvoření.
- c) to, že Otec existoval ještě před stvořením; Syn a Duch svatý se objevili později.
- d) temnotu a prázdnotu, které byly na zemi v okamžiku stvoření.

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

5 Stvoření je dílo

- a) Otce, Syna a Ducha svatého.
- b) Otce a Ducha svatého.
- c) Boha a člověka.

6 Úkolem Ducha svatého při stvoření bylo

- a) říci slovo.
- b) rozhodnout o tom, co se má udělat.
- c) působit v moci a vykonat Boží příkazy.

7 Jaký byl podíl Ducha svatého na stvoření člověka?

- a) Vytvořil člověka z prachu země.
- b) Vytvořil ženu z mužova žebra.
- c) Vdechl dech života do člověka a tak z něj učinil duchovní bytost.
- d) Vznášel se ve své stvořitelské moci nad člověkem

8 Když mluvíme o tom, jakým způsobem se Duch svatý podílí na udržování řádu ve vesmíru, lze jeho účast nejvýstižněji popsat jako

- a) udržování všeho, co bylo stvořeno.
- b) projevování zájmu o lidi, kteří poslouchají Boha
- c) postupné zaplňování země novými formami života.

9 Bůh stvořil člověka a svět, protože chtěl

- a) být dokonalý.
- b) zjevit svou slávu a přijmout chválu.
- c) mít nade vším kontrolu.

10 Jakým způsobem můžeme nejlépe oslavit Boha za vše, co učinil?

- a) Tím, že se radujeme z nádhery přírody.
- b) Tím, že ho posloucháme a ctíme.
- c) Tím, že jsme milí k jeho stvoření.
- d) Tím, že v nejvyšší možné míře budeme kontrolovat všechno živé.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

11 V čem se stvoření člověka liší od ostatního stvoření?

- a) Člověk je jedinou bytostí, která začala existovat jako dospělý jedinec.
- b) Člověk byl vyformován Bohem z prachu a pak do něj Bůh vdechl dech života, ostatní stvoření se událo skrze mluvené slovo.
- c) Člověku byla dána moc, aby pečoval o vše ostatní.

12 Proč bylo Boží zjevení samého sebe v období, kdy Mojžíš psal Pentateuch, spíše progresivní, než kompletní?

- a) Protože v tomto období nebyl ještě plně vyvinut jeho božský charakter.
- b) Lidé ještě nebyli schopni přijmout zjevení Trojjediného Boha.
- c) Mojžíš nepochopil zcela jasně zjevení o Trojici, a nebyl tedy schopen to vysvětlit tak, aby to jiní pochopili.

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

odpovědi na studijní otázky

8 Když Bůh vdechl do jeho chřípí dech (ducha) života.

1 Lidé v té době ještě nebyli připraveni na plné zjevení Boží Trojice - bylo by je to zmátlo.

9 Všechny ostatní stvořené věci povstaly skrze mluvené slovo, když se Duch svatý vznášel nad zemí. Člověka Bůh vyformoval z prachu a svým vlastním dechem mu dal život.

2 a Nejméně 30, jednou, ani jednou.

b Verš 26 - zájmena my a náš.

10 b) duchovní bytost.

3 Mnoho jiných míst v Písmu, která jasně potvrzují účast Trojice při stvoření.

11 Život a dech jsou v ruce našeho Pána.

4 d) Mocný

12 Tvoje odpověď. Já jsem přesvědčen, že jsou důkazem toho, že Duch svatý nám daroval život a má pod svou kontrolou jeho začátek i konec.

5 a) všechny druhy rostlin, mořských živočichů, ptáků a zvířat.

13 a 2) Žd 1,1-3.

b 3) Iz 41,10.

c 1) Ž 104,30.

6 a Nepravdivé

b Pravdivé

c Pravdivé

d Pravdivé

e Nepravdivé

f Pravdivé

g Pravdivé

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

14 c) dílo Otce, Syna i Ducha svatého.

7 Věděl, že člověk si toto obcenství s ním neudrží, a bude tedy potřeba postarat se o jeho obnovení.

DUCH SVATÝ PŘI STVOŘENÍ

LEKCE 5

Duch, který komunikuje

Od okamžiku stvoření Bůh s člověkem různými způsoby komunikuje. Ve Starém zákoně mluvil skrze Ducha svatého k prorokům, a ti pak Boží poselství předávali lidem. Někteří proroci a jiní Boží mužové poselství zaznamenali, takže mohlo být předáváno z generace na generaci.

Ježíš byl živým Slovem Božím, pomazaným Duchem svatým. Přišel, aby nám ukázal, jaký je Bůh. Evangelia zachycují jeho učení a podrobnosti z jeho služby zde na zemi. Písemný záznam pochází od lidí, kteří s ním chodili a mluvili, a kteří pak - inspirováni Duchem svatým - napsali svá svědectví. Potom, co Ježíš vstoupil do nebe, apoštolové dále předávali Boží zvěst. Někteří z nich byli vedeni Duchem svatým, aby své poselství zaznamenali - takto vznikl kánon Písma svatého. Ve všech uvedených situacích Bůh skrze Ducha svatého oznámil své slovo mužům a ženám, aby jej skrze ně mohli poznávat a poslouchat.

V této lekci uvidíme, jak Duch svatý působil při zprostředkování psaného slova, jak pomazává slovo, aby bylo živé, a jak nás činí živými i epištolami. V dnešní době Duch svatý zprostředkovává Boží poselství skrze tebe a mne. My jsme zodpovědní za to, abychom je předávali dál.

osnova lekce

Psané slovo
Živé slovo
Živé epištoly

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- definovat pojmy jako je *zjevení*, *inspirace* a *osvícení* v souvislosti s působením Ducha svatého.
- vysvětlit, jak můžeme vědět, že Bible je Slovo Boží, inspirované Duchem svatým.
- popsat úlohu Ducha svatého v životě a ve službě Ježíše Krista.
- prokázat, že chápeš, jak důležité je být živou epištolou - a to tak, že dovolíš Duchu svatému, aby skrze tebe působil.

studijní činnost

1. Prostuduj lekci způsobem, který je popsán v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej všechna uvedená místa v Písmu a odpověz na studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si zkontroluj.

rozvinutí lekce

PSANÉ SLOVO

Potřeba písemné formy Božího slova.

Úkol 1. *Nauč se rozlišovat příklady zjevení, inspirace a osvětlení*

Boží zvěst je pro člověka otázkou života a smrti. Žalmista David říká: „Tvou řeč uchovávám v srdci, nechci proti tobě hřešit“ (Ž 119,11).

Již pisatelé Starého zákona dali velice jasně najevo, že Bůh touží, aby jeho poselství bylo oznámeno mužům a ženám. Slova „Tak praví Pán“ - nebo podobná - jsou použita v Bibli více než 3 800krát. Od věčného zahynutí jsme zachráněni právě skrze slyšení Božího slova a jednání na jeho základě.

Když Bůh dal poprvé Mojžíšovi desatero přikázání, byla napsána jeho vlastní rukou:

Mojžíš se obrátil a sestupoval z hory s dvěma deskami svědectví v ruce. Desky byly psány po obou stranách, byly popsány po lici i po rubu. Ty desky byly dílo Boží, i písmo vyryté na deskách bylo Boží (Ex 32,15-16).

Mojžíš, když uviděl hřích svého lidu, tyto desky rozbil. Podruhé mu Bůh dal desatero přikázání s těmito slovy: „Napiš si tato slova, neboť podle těchto slov uzavírám s tebou a s Izraelem smlouvu“ (Ex 34,27). Ve verši 28 čteme: „Mojžíš psal na desky slova smlouvy, desatero přikázání.“

Proč je písemná komunikace lepší než ústní? Protože zvěst, která je předávána ústně člověkem, se obvykle při každé další „předávce“ mění.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

Tuto skutečnost výborně ilustruje hra zvaná *gossip* (obdoba české „tiché pošty“). Hráči sedí v kruhu. Zpráva se napíše na kousek papíru a pak se šeptem sdělí první osobě. Tímto způsobem se informace předává dál, až projde celým kruhem. V okamžiku, kdy je tato zpráva šeptána poslední osobou osobě první, lze většinou jen stěží rozeznat, co bylo obsahem původního napsaného sdělení.

Kdyby se v kruhu podávalo psané sdělení, každý hráč by je obdržel v jeho neporušené podobě. Poslední člověk by obdržel naprosto stejnou zprávu, jako ten první.

Boží poselství člověku musíme přijmout přesně v té formě, jak je Bůh řekl. Nikomu není dovoleno změnit toto poselství ani v maličkostech. A proto bylo potřebné, aby nám Duch svatý dal kompletní, *neomylné* Slovo Boží ve psané formě. *Neomylné* znamená, že v něm nejsou chyby. Boží poselství muselo být napsáno, aby nedošlo k jeho změnám při ústním předávání. Muselo být úplné, aby k němu nikdo nepřidával anebo z něj neubíral podle toho, jak se mu zlíbí; a muselo být neomylné. I když nepojednává vyčerpávajícím způsobem o všech stránkách naší současné i budoucí existence, Bůh skrze ně zjevil vše, co potřebujeme vědět o spasení, o tom, jak duchovně žít, o naší zodpovědnosti vůči němu i vůči našim bližním, o budoucnosti hříšníků i svatých. Bibli můžeme považovat za naprosto postačující příručku jak pro naši víru, tak i pro praktický život. Je kompletním zjevením všeho, co nám Bůh toužil oznámit, a je naprosto důvěryhodná. Proto jí můžeme důvěřovat bez jakýchkoliv pochybností nebo výhrad.

Když si Bůh přeje mluvit se svým lidem, dělá to prostřednictvím Ducha svatého. Existují tři způsoby, jimiž Duch svatý mluví k lidem: *zjevení*, *inspirace* a *osvícení*.

1. *Zjevení* je oznámení nebo odhalení něčeho, co předtím známo nebylo. Když k někomu Duch svatý mluví přímo a říká mu něco, co by jiným způsobem poznat nemohl, jde o *zjevení*.

2. *Inspirace* je působení Ducha svatého na lidskou mysl nebo emoce s cílem vyjádřit myšlenku Boží. Když Duch Boží používal různé pisatele, aby bez omylu zaznamenali Boží zvěst, šlo o *inspiraci*. Přitom může jít o věci, které dotyční již znají, nebo které jsou momentálním zjevením Ducha svatého (2Tm 3,16).

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Křesťanští vedoucí a badatelé mluví často v souvislosti s Písmem svatým o *absolutním* Božím *vnuknutí*. *Absolutní* zahrnuje v sobě myšlenku plnosti. Proto *absolutní inspirace* znamená, že Písmo ve svém celkovém rozsahu bylo inspirováno Duchem svatým.

Často také hovoříme o *textové inspiraci* Písma. Písmo nás učí, že duchovní pravdy jsou vykládány slovy Ducha (1K 2,13). *Textová inspirace* znamená, že nejen myšlenky, ale i každé slovo Písma svatého je inspirováno Duchem svatým.

3. *Osvícení* je objasnění něčeho, vržení světla na určitou skutečnost. K *osvícení* dochází tehdy, když Duch svatý pomůže buď pisateli nebo čtenáři porozumět tomu, co je psáno.

Všechny tyto formy komunikace používá Duch svatý, když nám chce zprostředkovat Boží poselství a oživit je v našem srdci. Boží psané slovo (Bible) nám bylo dáno skrze inspiraci Ducha svatého, protože takovýto písemný záznam je nezbytný.

1 Přečti si Iz 9,6-7. V těchto verších je předpovězeno narození Pána Ježíše Krista. Jde o příklad

- a) osvícení.
- b) zjevení.
- c) inspirace.

2 Když si během čtení příběhu o uzdravení malomocného, jak je zaznamenán v 8. kapitole Matouše, nebo při čtení dalších příkladů Božího uzdravení, uvědomíš, že Ježíš může uzdravit rovněž i tebe, Duch svatý ti dal

- a) zjevení.
- b) slovní inspiraci.
- c) osvícení.

3 Do prázdných míst vepiš správná slova.

a 2Tm 3,16 potvrzuje myšlenku inspirace Písma - to znamená, že celé Písmo je inspirováno Duchem svatým.

b 1K 2,13 potvrzuje tzv. inspiraci Písma - to znamená, že i samotná slova jsou inspirována Duchem svatým.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

c Když říkáme, že Písmo je , míníme tím tu skutečnost, že v něm nejsou chyby.

4 Svými vlastními slovy vysvětlí, proč byl potřebný písemný záznam Božího zjevení určeného člověku.

.....
.....

Ochrana napsaného slova

Úkol 2. *Vysvětlí, jaký faktor zabránil tomu, aby se v Božím slově - jak plynul čas - objevily chyby.*

Pavel řekl Timoteovi: „Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha. . .“ (2Tm 3,16). Jednoduše řečeno, veškeré psaní Písma bylo pod kontrolou Ducha svatého. Pavlova slova jsou dále vysvětlena apoštolem Petrem (2Pt 1,20-21):

Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, posláni od Boha.

Jinými slovy, proroci a apoštolové, kteří psali Bibli, byli pod kontrolou a dohledem Ducha svatého, aby slova, která Bůh chtěl skrze ně zaznamenat, byla zaznamenána tak, jak to Bůh skutečně chtěl - bez chyb, a aby mohla být nazvána Svatým Písmem.

Asi 40 pisatelů přispělo ke vzniku zázračné knihy, kterou označujeme slovem Bible. Pocházeli z mnoha různých míst a žili v rozmezí asi 16 století. I když se jejich záznamy liší ve výrazu a stylu, jejich poselství spojuje nadpřirozená jednota, protože Duch svatý byl tou inteligentní bytostí, která za tím vším stála.

Jednota Bible je pozoruhodná, když uvážíme, jaké množství Božích lidí a v jakém časovém rozpětí ji psalo. Jeden z badatelů Písma zdůrazňuje, že v Bibli existuje *jedno* doktrinální hledisko, *jeden* morální standard, *jeden*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

plán spasení, *jeden* program pro tento věk a *jeden* světonázor (Thiessen, 1979, str. 67). To vše bylo možné jen díky působení Ducha svatého v těch, kdo se podíleli na jejím napsání.

Boží autorství Bible je potvrzeno samotnými jejími pisateli. Ve 2S 23,2, ve své poslední písni určené Izraeli, David řekl: „Hospodinův duch skrze mne mluvil, na mém jazyku byla řeč jeho.“ Ježíš potvrdil skutečnost inspirace Davida, jak ji zaznamenává kniha Samuelova, když prohlásil: „Sám David řekl v Duchu svatém. . .“ (Mk 12,36). A opět, v listě Židům, autor cituje žalm 95, začínaje slovy: „Jak mluví Duch svatý. . .“ Tyto příklady demonstrují, že pisatelé Písma uznávali Boží autorství Bible. Ježíšovo svědectví tuto skutečnost ještě zvýrazňuje.

Psané Boží slovo bylo také velice pečlivě chráněno, když bylo znovu a znovu přepisováno a předáváno z generace na generaci. I toto je dílem Ducha svatého. Je jisté, že nad původním psaním Písma by nebyl bděl s takovou péčí, kdyby měl pak dovolit, aby se do okamžiku, než se dostaly do našich rukou, staly nespolehlivými dokumenty kvůli mnohonásobnému kopírování.

Věříme, že Duch svatý pečlivě střežil své poselství, takže naši současnou Bibli můžeme směle označit jako Slovo Boží. Mnoho lidí se snažilo dokázat, že se Bible mýlí nebo že obsahuje chyby, ale jejich úsilí je zbytečné. Boží slovo je stejně spolehlivé dnes, jako bylo v období, kdy bylo psáno poprvé.

CHRÁNĚNO DUCHEM SVATÝM

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

5 Vlastními slovy vysvětli, jak je možné, že během tak dlouhého období, jaké uplynulo od okamžiku napsání až po dnešní dny, bylo Písmo uchráněno před omyly.

.....

.....

Písmo uznáno jako dílo Ducha svatého

Úkol 3. *Uved' důkazy z Písma, které potvrzují názor, že Bible je dílem Ducha svatého a že i v současné době se můžeme přesvědčovat o jejím Božím původu.*

Ježíš a apoštolové přijímali Starý zákon jako platný, a to v té podobě, jak jej máme i my; a ve svém vyučování se na něj často obraceli. I oni jej uznávali jako dílo Ducha svatého.

6 Přiřaď ke každému ze starozákonních oddílů (pravý sloupec) korespondující místo v Novém zákoně (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

.... a Mt 22,43-44	1) Př 25,21-22
.... b L 4,18-19	2) Jr 31,33
.... c Sk 2,17-21	3) Iz 61,1-2
.... d Ř 12,20	4) Ž 110,1
.... e Ga 3,11	5) Abk 2,4
.... f Žd 10,15-16	6) Jl 2,28-32

Vliv Ducha svatého můžeme vidět i při spojení rukopisů Nového zákona a jejich uznání vůdci prvotní církve.

Kolem čtvrtého století n. l. se začalo rozlišovat mezi církví západní a východní. Tyto církve byly ovlivněny latinskou a řeckou kulturou. Vliv Ducha svatého je možné vidět i v tom, že obě církve přijaly jako Písmo stejných 27 knih, které jsou nyní součástí Nového zákona. Obě dospěly ke svému roz-

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

hodnutí nezávisle na sobě, přičemž se toto rozhodování odehrálo v období, které netrvalo více než 30 let.

Během následujících 16 století byla tato „Kniha knih“ vydávána mnohokrát a byla přeložena téměř do každé známé řeči. Na všech místech, kde je kázána, ji věřící uznávají jako Slovo Boží; životy lidí se mění, jak jim Duch svatý pomáhá pochopit její pravdy.

V roce 1778 předpověděl francouzský spisovatel Voltaire, že za sto let Bible už nebude v oběhu, zato jeho vlastní díla budou široce známa a rozšiřována. V dnešní době je Bible stále nejprodávanější knihou na světě, je přeložena do více jazyků než kterákoliv jiná kniha a její poselství je zvěstováno všude. V porovnání s tím jsou díla Voltaira čtena a známa pouze velice úzkému okruhu lidí.

Na každém místě, kde je zvěstováno Boží slovo, působí i Duch svatý, který toto Slovo osvětluje a oživuje v srdcích mužů a žen, a vede je k pokání a k přijetí Ježíše Krista jako jejich osobního Spasitele. Uznáváme Bibli jako Slovo Boží, inspirované Duchem svatým, protože proměňuje životy těch, kteří jí naslouchají a přijímají ji - a to se naprosto shoduje s tím, co Bible sama prohlašuje o takovýchto lidech.

7 Vyhledej ve své Bibli tato místa a doplň tabulku tak, že vedle každé skutečnosti, kterou Bible prohlašuje sama o sobě, napíšeš příslušná místa Písma.

Dt 8,3	1Pt 2,2	Mk 16,15-20
J 15,3	J 17,17	1J 5,13
Iz 40,8	1Pt 1,25	Ž 119,103
1Pt 1,22	Ž 126,6	Mk 4,14-20
Ž 119,89	Mt 5,18	1Kr 8,56
Ř 15,4	Ž 119,9	Ef 5,25-26

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

BOŽÍ SLOVO INSPIROVANÉ DUCHEM SVATÝM NÁM ŘÍKÁ, ŽE	
a přetrvá	
b je pokrmem pro naši duši	
c nás očišťuje	
d nám dává naději	
e přináší ovoce	
f je důvěryhodné	

ŽIVÉ SLOVO

Příprava Slova

Úkol 4. *Uved', jakým způsobem se Duch svatý podílel na přípravě Ježíše k jeho pozemské službě.*

„A Slovo se stalo tělem. . .“ (J 1,14) je jeden z nejvýznamnějších výroků Bible. Popisuje, jak se Bůh Syn stal lidskou bytostí, aby Bůh Otec mohl komunikovat s lidmi na lidské rovině. I předtím, než se Slovo stalo tělem, Bůh promlouval k lidem mnohokrát a různými způsoby, skrze proroky, ale nyní bude komunikovat přímo s člověkem, skrze svého Syna.

Stejně jako byl Duch svatý Božím zprostředkovatelem při stvoření, působil ve své stvořitelské moci i tehdy, když sestoupil na pannu Marii. Lukáš nám podává záznam o návštěvě anděla Gabriela u Marie, při které také předpověděl *narození Ježíše*. Anděl jí řekl:

„Sestoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní; proto i tvé dítě bude svaté a bude nazváno Syn Boží“ (L 1,35).

Později nám Lukáš vypráví o tom, jak šla Maria navštívit svoji příbuznou - Alžbětu. V okamžiku, kdy ji pozdravila, Alžběta „byla naplněna Duchem svatým a zvolala velikým hlasem: „Požehnaná jsi nade všechny ženy a požehnaný plod tvého těla““ (L 1,42).

Matoušovo evangelium vrhá další světlo na roli Ducha svatého při vtělení Ježíše: „. . . shledalo se, že (Maria) počala z Ducha svatého“ (Mt 1,18). Tímto

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

vlastně ten, který byl „způsobem bytí roven Bohu“ vzal na sebe „způsob služebníka, stal se jedním z lidí“ (Fp 2,6-7). Pravý Bůh a pravý člověk - Ježíš. Skrze zvláštní a jedinečný čin Ducha svatého se stal tělem a přebýval mezi námi (J 1,14). Později čteme Ježíšova slova týkající se této přípravy: „Oběti ani dary jsi nechtěl, ale dal jsi mi tělo“ (Žd 10,5).

Duch svatý pak pokračoval ve své aktivitě a připravoval Ježíše na jeho pozemskou službu. I když v Písmu nečteme o tom, že se Duch svatý podílel na rozvoji Ježíše jakožto lidské bytosti, z toho, co jsme se již dověděli, můžeme dospět k závěru, že to, co Duch svatý započal při narození Krista, v tom také i nadále pokračoval. Lukáš říká: „A Ježíš prospíval na duchu i na těle a byl milý Bohu i lidem“ (L 2,52).

Jan Křtitel nám odhaluje jedinečné přebývání Ducha svatého v Ježíšově životě, když ohledně jeho křtu svědčí: „Spatřil jsem, jak Duch sestoupil jako holubice z nebe a zůstal na něm“ (J 1,32). Jan dále vydává svědectví, že Bůh mu dal právě toto znamení - ten, na koho spatří sestupovat Ducha a zůstat na něm - ten je Synem Božím (verše 33-34). Z tohoto přebývání Ducha svatého v Ježíšově životě můžeme usoudit - jak ještě uvidíme později - že Duch svatý byl přítomen, aby pomazával Ježíše ke službě.

Sestoupení holubice (Ducha svatého) na Ježíše bylo viditelným projevem, který mohl vidět každý. Vzápětí následoval hlas Boží z nebe: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil“ (L 3,22).

Stanley Horton zdůrazňuje, že „holubice byla pro židy něčím více, než pouhým symbolem krotkosti a pokoje. Byla také obětí za hřích, kterou mohli chudí přinést namísto beránka (Lv 5,7). Ježíš je Božím Beránkem, který byl dán jako náhrada pro chudé, potřebné, pro hříšné tohoto světa - tedy pro nás pro všechny (Ř 3,23)“ (Horton, 1976, str.90).

4. kapitola Lukáše zdůrazňuje účast Ducha svatého při přípravě Ježíše na jeho pozemskou službu.

8 Co nám verš 1 říká o působení Ducha svatého?

.....
.....

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

Ježíš byl pokoušen ďáblem po dobu čtyřiceti dní. Je zřejmé, že k *pokoušení Ježíše* došlo v období, kdy byl veden Duchem svatým. Každá fáze vývoje a výchovy Ježíše se uskutečňovala za bdělé péče Ducha svatého! Zmíněná 4. kapitola nám také říká, že potom, co ďábel ukončil své pokoušení (a neuspěl), Ježíš se vrátil do Galileje v *moci Ducha svatého*.

9 Vyjmenuj tři příklady, uvedené v předchozím textu, kdy se jednalo o přípravu Ježíše na jeho službu, a kdy Duch svatý byl nejenom přítomen, ale i aktivně účasten.

.....

Pomazání Slova

Úkol 5. *Uved' příklady způsobů, kterými Duch svatý pomazal službu Ježíše Krista.*

Krátce po tom, co se Ježíš vrátil do Galileje, odešel do města Nazareta a navštívil tamní synagogu. Při této příležitosti mu byl podán svitek proroka Izajáše. Vybral si 61.kapitolu a přečetl z ní prorocká slova vztahující se na jeho vlastní službu:

„Duch Hospodinův jest nade mnou, proto mne pomazal, abych přinesl chudým radostnou zvěst; poslal mne, abych vyhlásil zajatcům propuštění a slepým navrácení zraku, abych propustil zdeptané na svobodu, abych vyhlásil léto milosti Hospodinovo“ (L 4,18-19).

10 Co řekl Ježíš, jakmile skončil číst z Izajáše? (verš 21).

.....

Ježíšova *služba* potvrdila oprávněnost jeho jednání, když si nárokoval toto místo a pomazání Ducha svatého. Vyháněl demony Duchem Božím (Mt 12,28). Podle apoštola Petra byla Ježíšova služba uzdravování a vysvobození výsledkem pomazání Ducha svatého v jeho životě. (Sk 10,38). Všechno, co Ježíš řekl, že bude pod pomazáním Ducha svatého konat, to pak také během své pozemské služby skutečně konal!

Možná, že by bylo zajímavé přečíst si všechny čtyři evangelia a napsat si seznam všech zázraků, které Ježíš učinil; otevření slepých očí, zázračná

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

nakrmení velkých zástupů, otevření hluchých uší, vzkříšení mrtvých, a nesčetná vysvobození z démonských pout a svázaností lidí posedlých. Všechny tyto příklady svědčí o působení Ducha svatého v Ježíšově službě.

11 Zběžně si prohlédni 8. a 9. kapitulu Lukáše a vyjmenuj Ježíšovy skutky, které jsou v nich zaznamenány. Je možné v těchto příkladech vidět naplnění proroctví proroka Izajáše?

.....

.....

V Mt 12,34 Ježíš řekl: „Čím srdce přetéká, to ústa mluví“. Co je ve tvém srdci, to pak vychází ústy ven. Chtěl bys vědět, co je v Božím srdci? Duch svatý nazývá Ježíše Slovem Božím. Zaměř se na jeho slova a skutky. Ježíš je dokonalým vyjádřením Božího srdce.

Korunování Slova

Úkol 6. *Poznej, jakým způsobem Duch svatý korunoval službu Ježíše, a jakým způsobem umožnil člověku, aby jeho vztah s Bohem byl plně obnoven.*

Zvěst o Boží lásce nezahrnovala pouze kázání, vyučování, uzdravování nemocných nebo vyhánění démonů; znamenala i smrt Beránka Božího za hříchy celého světa.

Kříž byl pro Ježíše strašlivou zkouškou ohněm, ale on ji, s pomocí Ducha svatého, podstoupil ochotně. Ten, který nepoznal hřích, musel na sebe vzít hříchy celého světa, a dát svůj vlastní život jako dokonalou oběť za hřích. Autor listu Židům nám vysvětluje, co dalo Ježíši sílu toto vše podstoupit: „On přinesl sebe sama jako neposvrtněnou oběť Bohu mocí Ducha“ (Žd 9,14). Když Petr mluvil o Ježíšově smrti a vzkříšení, řekl Židům: „My jsme svědkové toho všeho a s námi Duch svatý“ (Sk 5,32).

Duch byl přítomen ve své stvořitelské moci, když se Ježíš stal tělem; byl přítomen ve své pomazávající moci během Ježíšovy služby, byl přítomen svojí posilující mocí ve veliké hodině kříže, kdy Ježíš potřeboval posílení, a konečně byl přítomen i v moci vzkříšení, aby mu dal vítězství nad smrtí. On je tím Duchem, který vzkřísil Ježíše z mrtvých (Ř 8,11).

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

Krátce předtím, než Ježíš vstoupil do nebe ke svému Otci, ukázal, že u těch, kdo v něj věří, je obecnství s Bohem zcela obnoveno. Dechl na své učedníky a řekl: „Přijměte Ducha svatého“ (J 20,22).

Na počátku to byl Boží dech, který učinil člověka duší živou. Nyní, během památného setkání s věřícími, těsně před svým návratem do nebe, Bůh Syn opět dechl na člověka a vyjádřil tak, že skrze moc Ducha svatého je zde k dispozici plně obnověný duchovní život pro ty, kdo uvěří v Ježíše a budou poslouchat jeho slova. Zdá se, že právě toto je korunovační akt Ježíšovy služby. Díky vzkříšení, které je důkazem Božího vítězství nad hříchem a smrtí, může být člověk smířen s Bohem. Vírou v Pána Ježíše Krista je možné zvítězit nad duchovní smrtí.

12 Co umožnilo Ježíši podstoupit smrt na kříži a dát za nás svůj život?

.....

13 Kterým z uvedených způsobů korunoval Duch svatý Ježíšovu službu a dal tak člověku možnost, aby mohl být plně obnoven pro společenství s Bohem? Bylo to skrze jeho

- a) tvůrčí moc.
- b) pomazávající moc.
- c) posilující moc.
- d) moc vzkříšení.

ŽIVÉ EPIŠTOLY

Úkol 7. *V uvedených oddílech Písma najdi příklady odpovědnosti, kterou neseme jakožto živé epístoly; jsouce vyučování, zmocňování a ovládnutí Duchem svatým.*

Vyučování Duchem

Ježíš znal velmi dobře slabosti i silné stránky svých učedníků. Mnohokrát je napomenul pro jejich nevíru nebo nesprávný postoj, ale jeho plán se tím vůbec nezměnil. Po jeho odchodu to měli být učedníci, kdo budou kázat evangelium. Na nich vlastně záležela další budoucnost jeho díla zde na zemi. Učedníci měli slovo o Ježíši Kristu šířit dál. Avšak jak mohl Ježíš svěřit svým

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

učedníkům takovou zodpovědnost, když věděl, že dál už osobně s nimi nebude, aby je vedl?

Odpověď na tuto otázku je jednoduchá. V jejím jádru spočívá Boží osoba, která měla jako pomocník učedníků zaujmout Ježíšovo místo. Tentýž Duch, který spočíval na něm, sestoupí i na ně. Potom, co Ježíš dokonil své dílo a byl oslaven, učedníci přijali Ducha svatého, který jim radil a dával moc být věrnými svědky.

Ježíš řekl, že Duch svatý ve své roli rádce bude jeho následovníky vyučovat. Rádce jim bude připomínat učení jejich Mistra. Můžeme si být jisti tím, že Duch svatý jim nejenom připomínal Ježíšem pronesená slova, ale i nesčetné množství příkladů jeho chování, když reagoval na mnohé a rozmanité potřeby lidí (J 14,26; 15,26). Kromě toho jim také při svém vyučování slíbil, že rádce je uvede do veškeré pravdy. To zahrnuje i skutečnost, že Duch svatý jim dával schopnost rozeznávání mezi pravdou a duchem falešného učení (J 16,13; 1J 4,1-6). Duch svatý jim také dával nahlédnout do budoucnosti, přičemž vztah mezi současnou zodpovědností a budoucí odměnou byl udržen ve správné rovnováze.

Učení, které obdrželi Ježíšovi následovníci, a které měli za úkol odevzdávat dále, nebylo zapsáno na kamenných deskách, jak tomu bylo u Mojžíše na hoře Sinaj, když dostal Boží zákon. Nešlo jenom o nějaké „rozumové poznání“, jež by mělo pouze nepatrný vztah k praktickému životu, ani o listy, které by byly napsány podobně jako listy Pavlovy perem a inkoustem. Učení, které přijali, bylo vloženo do jejich nitra, to znamená, že se stalo součástí nich samých - bylo napsáno na masitých deskách jejich srdcí Duchem svatým, jak to Pavel napsal ve svém listě Korintským:

Je přece zjevné, že vy jste listem Kristovým, vzniklým z naší služby a napsaným ne inkoustem, nýbrž Duchem Boha živého, ne na kamenných deskách, nýbrž na živých deskách lidských srdcí (2K 3,3).

Zvěst se stává součástí zvěstovatele, protože je vepsána do jeho srdce Duchem svatým. Takto se ten, kdo zvěstuje, stává *živým listem*.

Jsi živým listem? Napsal již Duch svatý do tvého srdce Boží poselství? Jsi věrný ve svém úkolu a odevzdáváš jeho zvěst dalším lidem?

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

ŽIVÉ LISTY

VYUČOVÁNY, ZMOCŇOVÁNY, OVLADÁNY DUCHEM SVATÝM

14 Přiřaď každé místo Písma (pravý sloupec) k příslušné charakteristice vyučující funkce Ducha svatého (levý sloupec). Tato funkce je na těchto místech buď přímo uvedena, anebo nepřímou naznačena.

a U člověka, který je vyučován Duchem svatým, se vyvíjí schopnost duchovního rozlišování.	1) 1K 2,13
2) Sk 1,8
b Všechno, co mluví věřící, má duchovní úroveň, jelikož je vyučován Duchem svatým, jak vyjadřovat duchovní pravdy přiměřenými duchovními termíny.	3) J 14,26
4) 1K 2,12
5) 1K 2,14
6) Ř 8,13
c Úkolem Ducha svatého je vyučovat a připomínat člověku věci Kristovy.	
d Schopnost přivlastnit si nesmírně bohaté duchovní poznání a zkušenost - které patří k našemu duchovnímu dědictví - pochází od Ducha svatého.	
e Duch nás vyučuje o našich slabostech a špatném jednání, a pak nám pomáhá nad nimi zvítězit.	
f Duch nám osvětluje naši zodpovědnost, spočívající ve zvěstování toho, co jsme sami zakusili.	

Zmocnění Duchem

Aby se člověk mohl skutečně stát živým listem, musí mít moc přebývajícího v nás Ducha svatého. Tato skutečnost byla známa i Ježíšovi, když poznamenal: „Tak ať svítí vaše světlo před lidmi, aby viděli vaše dobré skutky a vzdali slávu vašemu Otci v nebesích“ (Mt 5,16). Význam zmocnění Duchem svatým si uvědomoval i v okamžiku, kdy vyzýval své učedníky, aby kázali

pokání všem národům. Proto jim přikázal, aby zůstali ve městě, dokud nebudou vyzbrojeni mocí z výsosti (L 24,49) - darem Ducha svatého, kterým měli být pokřtěni (Sk 1,4-5). Pavel viděl těsné spojení mezi příkladným křesťanským životem a zmocněním Duchem svatým. Proto ve svém listě Římanům radí věřícím, aby přenechali tomuto mocnému pomocníku kontrolu nad svými životy (Ř 8,6), a vítězili tak nad chováním, které věřícím nepřísluší (v. 13). Skrze pomoc Ducha svatého máme jistotu našeho synovství a budoucího dědictví (v. 15-17). Toto poznání nás uschopňuje s klidem a rozvahou čelit těžkým rozhodováním v našem životě, protože strach byl nahrazen pocitem jistoty (v. 15). Během bouří nemusíme být vyvedeni z míry, protože víme, že po svém boku máme pomocníka - takže jako opravdové živé epištoly můžeme vyzářovat jeho pokoj a lásku.

15 Přečti si 1Pt 3,8-16. Jaký vliv bude mít podle Petra skutečnost, že jsi živým listem Kristovým na ty, kteří mluví špatně o tvém křesťanském chování?

.....

Ovládání Duchem svatým

Jako živý list jsi podle apoštola Pavla „znám a čten všemi“ (2K 3,2). Je důležité, aby tentýž Duch svatý, který vepsal Boží poselství do tvého srdce, kontroloval také tvé jednání a motivy. Musíš světu zprostředkovat Boha. Můžeš si být jist, že svět bude pozorovat tvé chování ve stejné míře, v jaké poslouchá tvé poselství. Tvé skutky budou mluvit dokonce hlasitěji než tvá slova.

Ga 5,13-26 nám velice jasně ukazuje, jaký by měl být náš život v Duchu. Když jsme vedeni Duchem svatým, nemůžeme si dělat, co se nám líbí. Svoboda, kterou máme v Kristu, nesmí být zneužívána k uspokojování hříšných tužeb, ale má být prostředkem, pomocí kterého budeme prokazovat Kristovu lásku tomuto hříšnému světu.

Tento oddíl Písma uvádí dva seznamy, které jsou v ostrém vzájemném protikladu. Jeden seznam popisuje skutky hříšné přirozenosti; druhý skutky člověka, který je ovládán Duchem svatým. Skutky hříšné přirozenosti jsou sobecké, kdy nám naprosto nezáleží na druhých - avšak skutky člověka, který je ovládán Duchem svatým, jsou vyjádřením lásky vůči jiným. Jediný způsob,

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

jak můžeme účinně zprostředkovat Boží poselství lidem, je být veden a ovládán Duchem svatým.

16 Doplň následující seznam vyjmenováním skutků hříšné přirozenosti a postavů člověka, který je ovládán Duchem svatým.

GALATSKÝM 5, 19 - 23	
Sloupec A Skutky hříšné přirozenosti	Sloupec B Postoje toho, kdo je ovládán Duchem svatým

17 Přečti si Ř 8,1-8 a odpověz na následující otázky:

a V jakém stavu se nacházíme, když jsme ovládnáni svou hříšnou přirozeností?

.....

b Jak se změní tento stav, když jsme pod vládou Ducha svatého?

.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Na závěr této lekce si znovu přečti L 4,18-19. Na tomto místě Ježíš, živé Slovo, o sobě prohlašuje, co bude činit pod pomazáním Ducha svatého. Svou poslušnost prokázal svým životem a svými skutky. Jan nám připomíná, že jestliže opravdu milujeme Boha a uznáváme panství Ježíše Krista, naše víra nám umožní zvítězit nad světem. Souvisí to s naším postavením před Bohem. Naše chování, ovládané Duchem svatým, bude pro Boha přijatelné. Jan také říká, že pokud milujeme Boha, budeme dodržovat jeho přikázání. Naše láska se bude projevovat praktickým způsobem. Kéž by každý z nás usiloval, aby byl takovým, jakým jej Bůh chce mít, a činil věci, které po něm Bůh chce, aby činil. Pak přinese slávu jeho jménu.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Na základě předchozí lekce vyber u každé otázky nejvhodnější odpověď. Zakroužkuj písmeno před odpovědí, kterou sis zvolil.

1 Od věčného zahynutí jsme zachráněni skrze slyšení Božího slova a tím,

- a) že vyprávíme jiným o tom, co jsme slyšeli.
- b) že si pamatujeme, co jsme slyšeli.
- c) že žijeme podle toho, co jsme slyšeli.

2 Bůh chtěl, aby jeho Slovo bylo zapsáno, protože věděl, že ústní poselství

- a) by mohlo zasáhnout více lidí.
- b) se mění, když je předáváno dál.
- c) bude vždycky stejné.
- d) je spolehlivější.

3 Když říkáme o Písmu, že je neomylné, máme tím na mysli, že

- a) je zčásti inspirované Duchem svatým.
- b) je napsáno Božími muži.
- c) obsahuje mnoho knih, které byly napsány během dlouhého období.
- d) v něm nejsou chyby.

4 Když se oznamuje něco, co předtím nebylo známé, nazýváme to

- a) inspirací.
- b) zjevením.
- c) osvícením.
- d) komunikací.

5 Když věříme v absolutní inspiraci Písma, věříme že

- a) Písmo je ve svém plném rozsahu inspirováno Duchem svatým.
- b) mužové, kteří napsali Bibli, ve skutečnosti vůbec nerozuměli tomu, co psali.
- c) Duch svatý předával Boží poselství lidem, a ti ho pak zaznamenali podle toho, jak mu sami rozuměli.
- d) většina Písma svatého byla inspirována Duchem svatým.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

6 Skrze osvětlení Duchem svatým jsou věřící schopni

- a) porozumět tomu, které části Písma jsou inspirovány.
- b) vyjádřit před Bohem své pocity.
- c) porozumět významu Písma.

7 Která z uvedených skutečností je nejpozoruhodnější, když vezmeme v úvahu množství lidí, kteří psali Bibli a dlouhé časové období, ve kterém vznikala?

- a) Jednota Bible.
- b) Podoba jednotlivých stylů psaní.
- c) Měníci se zvyky, jak nám je Bible popisuje.
- d) Vliv Ducha svatého na všechny její části.

8 Kterému faktoru vděčíme za to, že ani během tak dlouhé doby, jaká uplynula od časů sepsání Bible, se do ní nedostaly žádné chyby?

- a) Kontrole ze strany církve.
- b) Potvrzení ze strany Ježíše, že se skutečně jedná o Slovo Boží.
- c) vedení Ducha svatého.

9 Přesvědčivým důkazem, že Bible je dílem Ducha svatého, je skutečnost, že

- a) byla přeložena do mnoha jazyků.
- b) je uznávána jako Slovo Boží dokonce i nevěřícími.
- c) i dnes činí v životech lidí to, co sama o sobě prohlašuje, že bude činit

10 Prvním viditelným projevem spočinutí Ducha svatého na Ježíši

- a) bylo jeho narození.
- b) byl jeho křest.
- c) bylo jeho pokoušení.
- d) bylo jeho vzkříšení.

11 To, že si Ježíš činil nárok na pomazání Duchem svatým, bylo potvrzeno jeho

- a) službou.
- b) smrtí.
- c) vzkříšením.
- d) všechny shora uvedené odpovědi.
- e) odpovědi a) i c).

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

12 Jediný způsob, jak se můžeme stát živými epištolami, je

- a) nechat se vést Duchem svatým.
- b) nechat se vést svým vlastním duchem.
- c) nechat se vést kazateli nebo evangelisty.

odpovědi na studijní otázky

9 V jeho narození, v jeho křtu a v jeho pokoušení.

1 b) zjevení. (Pokud jsi odpověděl *osvícení*, i to je správně. Fakta, která se týkají budoucnosti, byla zjevena skrze zjevení, zatímco skrze inspiraci byl prorok zmocněn k tomu, aby přesně zachytil poselství, které obdržel od Boha.)

10 „Dnes se splnilo toto Písmo.“

2 c) osvícení.

11 Ženy osvobozené od zlých duchů, podobenství a vyučování, utišení bouře, uzdravení posedlého člověka, uzdravení nemocné ženy, vzkříšení dvanáctileté dívky, vyslání dvanácti učedníků, aby kázali a uzdravovali nemocné, nasycení pěti tisíců, proměnění na hoře, uzdravení chlapce, který měl zlého ducha.

3 a absolutní
b textovou
c neomylné

12 Posilující moc Ducha svatého.

4 Tvoje odpověď. Moje odpověď by byla: Proto, že psané poselství je důvěryhodnější než poselství, které je předáváno ústně (to znamená, zůstává stejné). Psané poselství navíc umožňuje, aby Boží slovo dostali všichni. Je kompletní a neměnné.

13 d) moc vzkříšení

5 Duch svatý, který kontroloval napsání Písma, jej také ochránil, když bylo přepisováno a předáváno z jedné generace na druhou.

DUCH, KTERÝ KOMUNIKUJE

- 14 a** 5) 1K 2,14
b 1) 1K 2,13
c 3) J 14,26
d 4) 1K 2,12
e 6) Ř 8,13
f 2) Sk 1,8

- 6 a** 4) Ž 110,1
b 3) Iz 61,1-2
c 6) Jl 2,28-32
d 1) Př 25,21-22
e 5) Abk 2,4
f 2) Jr 31,33

15 Petr říká, že ti, kdo takto mluví, budou zahanbeni pro své pomlouvání. Takové křesťanské chování bude mocným důkazem proměňující moci evangelia.

- 7 a** Ž 119:89; Iz 40:8; Mt 5:18; 1Pt 1:25.
b Dt 8,3; Ž 119,103; 1Pt 2,2
c Ž 119,9; J 15,13; J 17,17; 1Pt 1,22; Ef 5,25-26.
d Ř 15,4; 1J 5,13
e Ž 126,6; Mk 4,14-20; Mk 16,15-19
f 1Kr 8,56 (také Mt 5,18).

16 Sloupec A:

Necudnost, nečistota, bezuzdnost, modlářství, čarodějství, rozbroje, hádky, žárlivost, vášeň, podlost, rozpory, rozkoly, závist, opilství, nestřídmost a podobné věci.

Sloupec B:

Láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.

8 Ježíš byl plný Ducha svatého a Duch jej vedl na poušť.

- 17 a** Zaměřujeme se na to, abychom se zalíbili naší hříšné přirozenosti.
b Zaměřujeme se na to, abychom se zalíbili Bohu.

LEKCE 6

Duch, který působí znovuzrození

Stál jsi už někdy nad malým dítětem a žasl nad zázrakem stvoření? Tato útlá bytost, která na začátku nebyla ničím více, než pouhým spojením dvou buněk, naším okem takřka neviditelných, má v sobě nyní vše, co je potřebné k růstu a k tomu, aby se stala zralým, inteligentním a zodpovědným dospělým člověkem. A co je ještě úžasnější, tyto dvě malinké buňky, které se spojily, aby vytvořily nový život, obsahují všechny prvky, které se u dítěte dříve nebo později objeví: maminciny rudé vlasy, tatínkova postava, přednosti dědečka, babiččiny zuby, nebo dokonce strýčkův smysl pro humor! A přece se dítě stane novým jednotlivcem, který bude mít své vlastní charakteristické vlastnosti, odlišné od vlastností ostatních lidí, a který bude mít zodpovědnost před Bohem za svá vlastní rozhodnutí.

Bůh se však nepostaral pouze o náš tělesný vývoj, ale také o duchovní stránku. Učinil tak skrze působení Ducha svatého v našem životě, jenž usvědčuje ze hříchu, přivádí k pokání, přichází, aby v nás přebýval a přijímá nás do rodiny Boží. Když spolupracujeme s Duchem svatým, dostáváme nový život v Kristu a stáváme se jeho spoludědici ve všem, co pro nás připravil náš

nebeský Otec. Duchovní narození nám poskytuje potenciál pro vyvinutí jeho charakteru v nás a pro naši proměnu do jeho podoby.

V této lekci uvidíme, že je to Duch svatý, kdo v nás působí znovuzrození a skrze něhož máme moc k tomu, abychom byli takoví, jaké nás Bůh chce mít! On je Duchem života - dává nám věčný život a činí nás spoludědici našeho Spasitele, Ježíše Krista.

osnova lekce

Duch, který usvědčuje
Duch života
Duch synovství

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- Popsat působení Ducha svatého při usvědčování ze hříchu a při vedení k pokání.
- Vysvětlit, jaké jsou důsledky, když Duch svatý kajícímu se hříšníkovu dá život a začne v něm přebývat
- Definovat pojmy *posvěcení Ducha a přijetí Duchem*.
- Poznat výsady a zodpovědnost, které náleží těm, kdo byli přijati do rodiny Boží skrze znovuzrozkující moc Ducha svatého.

studijní činnost

1. Jako přípravu na tuto lekci si znovu přečti první dvě části 3. lekce: *On usvědčuje* a *On působí znovuzrození*.
2. Prostuduj si lekci podle popisu studijní činnosti v lekci 1. Přečti si všechna uvedená místa Písma a odpověz na studijní otázky.
3. Vypracuj osobní test a své odpovědi si zkontroluj.

rozvinutí lekce

DUCH, KTERÝ USVĚDČUJE

Usvědčuje

Úkol 1. *Na základě uvedených míst Písma vysvětlí, jaké mohou být případné důsledky usvědčující moci Ducha svatého.*

Ve 3. lekci jsme viděli, že Duch svatý byl poslán na svět, aby usvědčoval svět ze hříchu, spravedlnosti a soudu. Vrať se nyní zpátky ke 3. lekci a přečti si znovu první dvě části - *On usvědčuje* a *On působí znovuzrození* - jako pozadí pro tuto lekci.

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

Duch svatý je schopen sám přesvědčit hříšníka o tom, že potřebuje Boha. David se pod usvědčující mocí Ducha svatého modlil: „Smiluj se nade mnou, Bože, pro milosrdenství svoje, pro velké slitování zahlad' moje nevěrnosti, moji nepravost smyj ze mne dokonale, očisť mě od mého hříchu“ (Ž 51,3-4).

Duch si však často používá člověka jako svého svědka, aby mluvil s hříšníky. Zde jsou některé příklady z Písma:

1. *Petr.* V den Letnic došlo k velikému vylíání Ducha svatého, jak to Ježíš zaslíbil. Petr, plný Ducha svatého, povstal a kázal evangelium Ježíše Krista shromážděným zástupům. Jeho kázání si můžeme přečíst ve Sk.2,14-36.

Když lidé slyšeli Petrova slova, „byli zasaženi v srdci“ (v. 37.). Petr kázal pod pomazáním Ducha svatého, a touto usvědčující mocí byla zasažena srdce lidí, kteří se začali ptát: „Co máme dělat, bratří?“

2. *Pavel.* Ve svém 1. listě Korintským jim Pavel píše, co se stane, jestliže na shromáždění, kde každý prorokuje v mocí Ducha svatého, přijde nevěřící. Pavel říká: „. . .bude vším, co slyší, souzen a usvědčován, vyjdou najevo věci skryté v jeho srdci, takže padne na kolena, pokoří se před Bohem a vyzná: ‚Vskutku je mezi vámi Bůh!‘“ (1K 14,24-25).

3. *Štěpán.* Mezi prvními diakony církve byl i Štěpán, „muž plný víry a Ducha svatého“ (Sk 6,5). Štěpán učinil mezi lidmi mnoho zázraků a divů, čímž si znepřátelil židovské vůdce. Ve Sk 6,9-10 čteme, že „nebyli schopni čelit Duchu moudrosti, v jehož mocí Štěpán mluvil. . .“

7. kapitola Skutků obsahuje Štěpánovu řeč před radou. Usvědčující moc Ducha svatého byla velice silná, jak to můžeme poznat z posledních Štěpánových slov: „Jste tvrdošíjní a máte pohanské srdce i uši! Nepřestáváte odporovat Duchu svatému, jak to dělali vaši otcové“ (v. 51).

1 Jaká byla reakce na Petrovo kázání (Sk 2,41)?

.....
.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

2 Činili všichni lidé, kteří slyšeli Petrovo kázání, pokání jako reakci na usvědčující moc Ducha svatého?

.....

.....

3 Jaká byla reakce na Štěpánovo kázání (Sk 7,54-60)?

.....

.....

I když byl Pavel velmi vzdělaný člověk, Korintským napsal: „Má řeč a mé kázání se neopíraly o vmlouvavá slova lidské moudrosti, ale prokazovaly se Duchem a mocí, aby se tak vaše víra nezakládala na moudrosti lidské, ale na moci Boží“ (1K 2,4-5). Pavel se na základě svých zkušeností naučil plně spoléhat na Ducha svatého a jeho usvědčující moc, která jako jediná dokáže přivést lidi ke Kristu.

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

Působí pokání

Úkol 2. *Na uvedených příkladech se nauč poznat pravdivá tvrzení ohledně významu pokání a podílu, jež má na něm Duch svatý.*

Pouze Duch svatý je schopen přesvědčit hříšníka o tom, že potřebuje Boha; to však neznamená, že jej přinutí činit pokání. Pokání vyžaduje krok víry ze strany hříšníka, reakci na usvědčování Ducha svatého. Pavel řekl Korintským:

Zármutek podle Boží vůle působí pokání ke spáse, a toho není proč litovat (2K 7,10).

Jde o takový druh zármutku, který vyjadřuje žalmista David v Ž 51,3-4. Zármutek podle Boha způsobí, že se hříšník uvidí tak, jak jej vidí Bůh. To, jak jej vidí Bůh, mu zjevuje Duch svatý (1K 2,11).

Co je pokání?

Pokání zahrnuje uvědomění si hříchu, odvrácení se od hříchu, vyznání hříchu Bohu a pak jeho naprosté opuštění. Pokání ovlivňuje každou stránku naší bytosti: intelekt (mysl), emoce (city) a vůli (která se projevuje v našem chování). Pokání je tedy proměnou tvého smýšlení, postoje a jednání vůči hříchu. Zahrnuje poznání toho, co jsi zlého udělal, a zármutek, jenž je podle Boha, nad tím, jakou mu to přineslo potupu. Nejde jen o hluboký zármutek nad hříchem anebo rozhodnutí více jej nečinit, ale o soud nad samým sebou v přítomnosti spravedlivého Boha. K tomu nemůže dojít bez působení Ducha svatého, který jednak probouzí vědomí hříchu, jednak vypůsobuje rozhodnutí odvrátit se od něj.

1. *Proměna mysli.* Tato proměna je důsledkem *poznání*, že je jen jeden spravedlivý - Bůh; a že před ním není nikdo spravedlivý. Vychází z *uvědomění si skutečnosti*, že člověk se ubírá špatným směrem - a že konec této jeho cesty budou katastrofální. Když marnotratný syn uviděl hrůzu své situace, uvědomil si, co vlastně udělal, a rozhodl se: „Vstanu a půjdu k svému otci“ (L 15,17-19). Součástí pokání je i poznání, že jediným řešením problémů

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

člověka je Ježíš Kristus. Pouze skrze víru v Ježíše Krista můžeme být osvobozeni od hříchu a viny.

2. *Změna pocitů.* Když si hříšník uvědomí svůj stav, vyvolá to v něm zármutek. Pavel o tom mluví ve svém druhém listu Korintským: „ale nyní se raduji, ne že jste se zarmoutili, ale že zármutek vás vedl k pokání. Byl to zármutek podle Boží vůle, a tak jsme vám nezpůsobili žádnou škodu“ (2K 7,9). V Ž 38,19 David vyjadřuje své pocity takto: „Přiznávám se ke své nepravosti a svého hříchu se lekám.“ Nezáleží na tom, jak hluboký zármutek člověk prožívá nebo dává najevo, to nejdůležitější je vyznat hřích a rozhodnout se jej opustit. Žádné pocity nedokážou nahradit vyznání a opuštění hříchu.

3. *Změna chování.* Stejně, jako je důležité *poznat* a *vyznat* hřích, je i důležité *odvrátit se od něj, zcela jej zanechat*. Marnotratnému synovi nestačilo pouze *uvědomit si* svoji obrovskou bídu a být proto zarmoucen. Okamžik pravdy v jeho prožitku pokání přišel tehdy, když rozhodnutím své vůle „vstal a šel ke svému otci“ (L 15,21). Pokání zasahuje do každé oblasti našeho života. Neznamená pouze *uvědomění si* hříchu a *zármutek* nad ním, ale i ovlivnění našich budoucích záměrů. Znamená opuštění naší vlastní cesty a vykročení na Boží cestu, v poslušnosti a obecenství s ním.

Kdo by měl činit pokání?

Výzva k pokání je univerzální (všeobecná). „Bůh však prominul lidem dobu, kdy to ještě nemohli pochopit, a nyní zvěstuje všem, ať jsou kdekoli, aby této neznalosti litovali a činili pokání“ (Sk 17,30). Tato výzva zahrnuje všechny. Všichni, kteří nevěří v Ježíše Krista, jsou vyzváni k pokání, k přijetí Božího odpuštění a k tomu, aby se stali součástí Boží rodiny (J 3,15-17; Tt 2,11; Zj 22,17).

Zvěst o pokání je i pro ty, kdo uvěřili v Krista a stali se jeho následovníky. Zatímco věřící byli proměněni a nejsou již dále v moci hříchu, může se stát, že zanedbají své duchovní povinnosti nebo nespolupracují s Duchem svatým na svém duchovním dozrání nebo se dopustí hříšného činu (srov. Ř 8,5-11, Ef 4,17-32). Ať už jde o jakýkoliv problém, pokání je jediným řešením pro selhání a hřích. Zaslíbení Božího odpuštění v 1J 1,9 je sice adresováno především věřícím, můžeme je však aplikovat na každého, kdo je připraven činit pokání. Ve 2. a 3. kapitole Zjevení je výzva k pokání opakována u pěti

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

ze sedmi církví, o kterých se mluví v uvedených kapitolách. Těmto pěti církvím je skrze Ducha svatého řečeno, aby činily pokání, jinak ztratí své svědectví, budou souzeny, projdou soužením, utrpí ztráty, anebo dokonce budou zavrženy. Varování, aby každý, kdo má uši, naslouchal tomu, co Duch říká církvím (2,7), se v těchto dvou kapitolách vyskytuje sedmkrát, čímž je zdůrazněna důležitost naslouchání Duchu svatému, když mluví, a respektování jeho poselství.

4 V tomto cvičení přiřaď církev a poselství, které jí bylo řečeno skrze Ducha svatého (pravý sloupec) k důvodu, proč měla činit pokání (levý sloupec). (viz Zj 2-3.)

a Trpíš ženu Jezábel, která svádí mé služebníky ke smilstvu	1) Církví v Efezu: Čiň pokání a první skutky.
b Jsi mrtev... tvým skutkům mnoho chybí před Bohem	2) Církví v Pergamu: Proto se obrať... jinak budu proti tobě bojovat mečem svých úst.
c Ztratil jsi svoji první lásku	3) Církví v Thyatirech: Uvrhnu je do velkého soužení, jestliže se neodvrátí od jejich činů.
d Jsi vlažný - nejsi studený ani horký.	4) Církví v Sardách: Nebudeš-li bdít, přijdu tak, jako přichází zloděj.
e Následuješ falešné učitele	5) Církví do Laodikeji: Já kárám a trestám ty které miluji; vzpamatuj se tedy a čiň pokání.

Pokání přináší odpuštění jednoho nebo více hříchů (Mt 18,21-22). Bůh nemůže tolerovat hřích. Míra Božího odpuštění není určována druhem nebo množstvím hříchů, které byly spáchány, ale upřímností pokání - změnou mysli, pocitů a chování vůči hříchu. *Nyní* je čas pokání. Duch svatý, jak jsme to viděli, neustále vede hříšníky k pokání z jejich neposlušnosti vůči Bohu a k tomu, aby mu odevzdali své životy. Duch také působí v životech věřících. Touží, aby mu přenechali úplnou kontrolu nad svými životy a krok za krokem jej následovali (Ga 5,16-18.25).

Protikladem pokání je odpor kladený naléhání Ducha svatého. Štěpánovo poselství, o kterém jsme se již v této lekci zmiňovali, narazilo na odpor a hněv.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Je to přesvědčivý důkaz, že je možné, aby i lidé, kteří celý život byli náboženští, kladli odpor Duchu svatému (Sk 7,51). Letmý pohled do Žd 10,26-31; Zj 3,16.19; Př 29,1 nás přesvědčí o tom, že Bůh miluje člověka - a kárá jej jenom proto, aby ho přiměl k nápravě špatného jednání a proměňoval ho v podobu Kristovu. Jestliže klade odpor Božímu kárání a úmyslně pokračuje ve hříchu, jedinou alternativou, která zůstává, je soud: strašlivý a neodvolatelný.

Výbornou ilustrací je situace, když ti někdo volá telefonem. Jestliže ignoruješ jedno zazvonění za druhým, je možné, že dotyčná osoba zavěsí a přestane se snažit tě zastihnout. Jestliže neustále kladeš odpor Duchu svatému, může se stát, že přestane mluvit k tvému srdci a volat tě k pokání. Pokud máš nějaké nevyznané hříchy, nyní je čas k pokání a k přijetí plného odpuštění.

5 Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením o pokání a podílu Ducha svatého na jeho vypůsobení.

- a** Pokání je pocitem viny nad něčím, co jsi učinil.
- b** Úkolem Ducha svatého při vypůsobení pokání je způsobit, aby se hříšník viděl tak, jak jej vidí Bůh, protože to vyvolá zármutek podle Boží vůle.
- c** Hříšník musí proměnit svou mysl, své pocity a své chování - to je obsahem pokání.
- d** Po přijetí spasení již není potřeba činit pokání.
- e** Poselství Ducha svatého sedmi církvím v knize Zjevení bylo adresováno hlavně věřícím.
- f** Boží odpuštění je založeno na upřímném pokání.
- g** Je možné klást odpor Duchu svatému, když tě usvěšřďuje ze hříchu - a to až do takového bodu, kdy tě Duch svatý opustí.

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

DUCH ŽIVOTA

Duch svatý dává nový život

Úkol 3. *Na základě uvedených míst Písma vysvětlí, k čemu dochází, když Duch svatý dává hříšníkovi nový život.*

Když jedné noci navštívil Ježíše Nikodém, Ježíš mu řekl, že se musí narodit znovu (J 3,1-12). Nikodém myslel, že jde o tělesné narození, a tak se zeptal: „Jak se může člověk narodit, když už je starý?“ (v. 4). Ježíš mu vysvětlil, že mluvil o duchovním zrození: „Co se narodilo z těla, je tělo, co se narodilo z Ducha, je duch“ (v. 6). Jinými slovy - jestliže chce člověk vstoupit do království Božího, musí prožít takovéto duchovní narození.

Na počátku byl Adamovi, prvnímu člověku, dán duchovní život, ale ten jej ztratil, když zhřešil. Skrze Adamův hřích, jak nám sděluje Pavel, smrt zasáhla všechny lidi, a to nejen kvůli tomuto hříchu, ale také proto, že všichni zhřešili (Ř 5,12).

Ve svém listě Efezským Pavel píše: „I vy jste byli mrtví pro své viny a hříchy“ (Ef 2,1). Dále pak pokračuje: „Milostí tedy jste spaseni skrze víru“ (v. 8). Důvodem, proč se musí každý narodit znovu je skutečnost, že všichni hříšníci jsou duchovně mrtví.

Viděli jsme již, že Duch svatý působí u hříšníka pokání tím, že poukazuje na nutnost odpouštějící milosti Boží. Když hříšník reaguje - vyzná své hříchy a přijme Boží spasení, Duch života do něj vkládá nový život - duchovní život. Říkáme, že hříšník *se narodil znovu*, to znamená, prožil duchovní narození. Jak úžasná proměna! Nyní má v sobě Ducha svatého a je zproštěn každého břemene hříchu a viny.

Neexistuje jiná cesta jak se lze stát křesťanem. Toto je působení Ducha svatého. Vše ostatní je tělesným úsilím, a podle Ježíšových slov i výsledek bude pouze tělesný. Bez pomoci Ducha svatého není možné, aby došlo k duchovní změně v životě člověka.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

6 Přečti si následující místa a napiš, co říkají o působení Ducha svatého při znovuzrození hříšníka, jenž činí pokání.

a J 6,63

b Ř 8,2

c Ga 4,4-6

d Ga 5,16-18.25

Tato místa Písma odhalují skutečnost, že pouze Duch svatý může dát duchovní život. Naším úkolem je spolupracovat a přijmout od něj tento dar života.

7 Přečti si Ř 8,1-11 a vyplň ponechaná místa:

a Když jsi vysvobozen Duchem svatým od zákona hříchu a smrti, nežiješ už dál podle své hříšné přirozenosti, ale podle

b Když žiješ podle Ducha, je tvá mysl soustředěna na to, co

c Jediný způsob, jak se líbit Bohu, je žít

d Kdo nemá Ducha Kristova, ten není

**JSEM
CHRÁNĚN
BOŽÍM**

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

Každý, kdo se narodil z Boha, má Ducha Božího. „Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti“ (Ř 8,16). Byl to od samého začátku Boží záměr. Chtěl, aby se člověk stal jeho chrámem, místem, kde by mohl přebývat. Pavel připomíná Korintským: „Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá?“ (1K 3,16).

V Ř 8,9 je Duch svatý právem nazván *Duchem Kristovým*, protože v nás reprezentuje Krista. Byl poslán Otcem, aby s námi přebýval namísto Ježíše. Pavel jej také nazývá *Duchem Syna* (Ga 4,6). Proto mohl říct: „Kristus přebývá ve mně“ (Ga 2,20).

Přebývá v nás

Úkol 4. *Poznej pravdivá tvrzení ohledně skutečnosti, že Duch svatý přebývá v životě věřícího.*

Když Ježíš řekl o Duchu svatém: „... s vámi zůstává a ve vás bude“ (J 14,17), učedníci patrně vůbec nechápali důležitost tohoto sdělení. Apoštol Pavel k tomu podotýká, že toto privilegium vyžaduje zodpovědný život ze strany každého věřícího (J 14,16-17; 1K 3,16-17; 6,19-20; 2K 6,16-17). V Ř 8,12-17 zdůrazňuje, že musíme usmrcovat hříšné činy (v. 12). Když předáme Duchu svatému kontrolu nad naším životem, přinese nám to vědomí našeho synovství (v. 15-16) a našeho duchovního dědictví (v. 17). To, že Duch svatý přebývá ve mně znamená, že je zde neustále. Tato skutečnost vnáší důslednost do mého vztahu k němu. Není pouze Božím návštěvníkem; vytvořil si ve mně stálé sídlo. Nyní si stručně shrňme, jaký užitek nám z toho plyne.

Jednou z funkcí Ducha svatého, který žije v nás, je působit jako náš rádce a učitel. V této roli nám pomáhá prisvojit si pravdy učení Ježíše Krista, přičemž vkládá toto učení do naší mysli (J 14,26; 16,13-15). Duch svatý, který žije v nás, nám pomáhá v našich slabostech a přimlouvá se za nás podle Boží vůle (Ř 8,16-17).

Jedna z nejdůležitějších stránek působení Ducha svatého ve věřícím souvisí s tím, k čemu u dochází v jeho životě *po* znovuzrození, a týká se křtu v Duchu svatém (budeme se tomu podrobně věnovat v 7. lekci). Krátce před svým nanebevstoupením Ježíš přikázal učedníkům, aby zůstali ve městě,

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

dokud nebudou oděni mocí z výsosti (L 24,49). Ve Skutcích čteme o tetěz události: „... nařídil jim, aby neodcházeli z Jeruzaléma; Čekajte, až se splní Otcovo zaslíbení, o němž jste ode mne slyšeli“ (Sk 1,4-5). Ježíš řekl svým učedníkům, že po tomto křtu přijmou moc Ducha svatého ke svědectví nejen v Jeruzalémě, ale i na celém světě (Sk 1,8). Kniha Skutků je důkazem pravdivosti tohoto prohlášení. Duchem svatým naplnění věřící se stali mocnými nástroji při šíření evangelia po celém světě.

S křtem v Duchu svatém jsou úzce spjaty i duchovní dary. Apoštol Pavel mluví o duchovních darech v Ř 12,4-8; 1K 12 a 14 a v Ef 4,11-16. Tyto dary slouží ke vzdělávání a budování těla Kristova. (Více o tomto předmětu najdeš v 9. lekci.)

A konečně, když Duch svatý přebývá v nás, vypůsobí v nás duchovní ovoce, které někteří chápou jako vyvinutí se křesťanského charakteru (Ga 5,16-25). Duchovní ovoce je kladeno do protikladu se skutky hříšné přirozenosti a je výsledkem života podle Ducha svatého a jeho následování. (O ovoci Ducha budeme mluvit podrobněji v 10. lekci.)

8 Na základě biblických oddílů uvedených v této části rozhodni, která tvrzení jsou PRAVDIVÁ.

- a** I když si to hříšník neuvědomuje, Duch svatý v něm přebývá, protože je chrámem Božím.
- b** Nyní, když v tobě přebývá Duch svatý, musíš přizpůsobit svůj způsob života jeho touhám.
- c** Když v nás přebývá Duch svatý, pomáhá nám jako náš rádce, učitel a přímluvce.
- d** Křest v Duchu svatém je dán hlavně proto, aby věřícího zmocnil k účinnému svědectví o zmrtvýchvstalém Pánu.
- e** Dary Ducha svatého slouží k budování těla Kristova.
- f** Ovoce Ducha je výsledek dobrých úmyslů věřícího a jeho snahy učinit ze svého života přijatelný model křesťanské víry.

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

Posvěcuje nás

Úkol 5. *Uved' správné vysvětlení pojmu „posvěcení Duchem svatým“.*

Další dílo Ducha svatého v nás je *posvěcování*. Ve své nejjednodušší podobě to znamená, že nás Duch svatý odděluje od hříchu a pro Boha. Dochází k tomu, když se věřící zcela podrobí vedení Ducha, takže hřích ztratí moc nad jeho životem. (Ř 8,2-9).

Pavel mluví o pohanech, kteří se stávají obětním darem milým Bohu skrze *posvěcení Duchem svatým* (Ř 15,16). Korintským říká, že byli obmyti, ospravedlněni a posvěceni ve jménu Pána Ježíše Krista a *Duchem našeho Boha* (1K 6,11). Tesalonické církvi píše:

Stále musíme děkovat Bohu za vás, bratří milovaní od Pána, že vás Bůh jako první vyvolil ke spáse a posvětil Duchem a vírou v pravdu, abyste měli účast na slávě našeho Pána Ježíš Krista; k tomu vás povolal naším evangeliem (2Te 2,13-14).

Při znovuzrození nás Duch svatý činí milými Bohu, takže na základě Kristova dokonání díla spasení se můžeme nyní před něj postavit. Jsme prohlášeni za spravedlivé a naše postavení před Bohem je takové, jako kdybychom nikdy nezhřešili. Ale to také znamená, že v praktickém životě musíme uskutečnit to, co bylo o nás prohlášeno. Jsme duchovními nemluvnátky a jsme vyzváni k tomu, abychom rostli a dospívali (2Pt 3,18; 2Tm 2,15; 1Pt 2,2-3). Práce Ducha svatého v nás tedy teprve začala. Protože jsme duchovně živi, jsme schopni kladně reagovat na Boží hlas. Před námi je věčný život a abychom ho dosáhli, musíme dospívat a vyvíjet se do podoby Kristovy. Máme být věrnými kopiemi toho, kdo nás zachránil, a jehož símě je v nás (1J 3,9). Jak jsme si již všimli při našich úvahách nad Ř 8,5-16; Ga 5,16-25 a Ef 4,20-32), svlékání starého a oblékání nového člověka je postupný proces, jehož cílem je zformování podoby Kristovy v každém z nás (Ř 8,29). Nyní se s pomocí Ducha svatého musíme každý den učit oddělovat se od věcí, které se Bohu nelíbí - tak, jak nám je zjevuje Duch svatý. Postupně jsme proměňováni ke Kristovu obrazu. Jednoho dne budeme jako on, protože jej uvidíme takového, jaký ve skutečnosti je (1J 3,2). Do té doby usilujme, abychom byli stále citlivější na vedení Ducha svatého - pamatujme na to, že procházíme procesem zdokonalování.

ODDĚLENÍ = POSVĚCENÍ

9 Která dokončení následující věty jsou správná: *Posvěcení Duchem* znamená, že

- a) jsme okamžitě dokonali a již není možné, abychom zhřešili.
- b) jsme byli odděleni od hříchu pro Boha.
- c) jsme denně proměňováni k obrazu Kristovu, a to tak, že dovolíme Duchu svatému, aby nás vedl ve všem, co činíme.
- d) dovolíme Duchu svatému, aby nám pomohl činit věci, které se líbí Bohu.

DUCH SYNOVSTVÍ

Úkol 6. *Prozkoumej svou vlastní zkušenost znovuzrození a působení Ducha synovství ve tvém životě.*

Činí z nás dědice

„A tak, bratří, jsme dlužní, ale ne sami sobě, abychom museli žít podle své vůle. Vždyť žijete-li podle své vůle, spějete k smrti; jestliže však mocí Ducha usmrcujete hříšné činy, budete žít. Ti, kdo se dají vést Duchem Božím, jsou synové Boží. Nepřijali jste přece Ducha otroctví, abyste opět propadli strachu, nýbrž přijali jste Ducha synovství (přijetí za syny), v němž voláme: Abba, Otče! Tak Boží Duch dosvědčuje našemu duchu, že jsme Boží děti. A jsme-li

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

děti, tedy i dědicové - dědicové Boží, spoludědicové Kristovi; trpíme-li spolu s ním, budeme spolu s ním účastni Boží slávy“ (Ř 8,12-14).

Co má zde apoštol Pavel na mysli, když označuje Ducha svatého *Duchem synovství*? Synovství se týká *postavení* člověka v Boží rodině a *výsad*, které má jako jeden z Božích synů. Jedním ze způsobů adopce byla pro Římany legální adopce dítěte do rodiny. Často docházelo k tomu, že když chudí rodiče se nedokázali patřičně postarat o své dítě, dali je do adopce nějaké bohaté rodině. Adoptivním rodičům byla svěřena plná kontrola nad dítětem, a dítě dostalo v rodině stejná práva jako ostatní děti. Během svého dětství (předtím, než dosáhly plnoletosti) se ale děti (vlastní i adoptované) pouze nepatrně lišily od sluhů v domácnosti (Ga 4,1-2). Výsady synovství se plně projeví až v okamžiku plnoletosti.

Znovuzrozením nás Duch svatý, který je Duchem života, činí skutečnými účastníky Božího charakteru. Duchem synovství je nám pak poskytnuto místo v Boží rodině. Znamená to, že nám patří všechny výsady, které jsou běžně spojeny se členstvím v rodině. Avšak na rozdíl od římských zvyků nemáme pouze jakési „prozatím odložené“ výhody, na jejichž uplatnění bychom museli čekat až do okamžiku naší plnoletosti. Skrze naše přijetí nás Bůh spíše umísťuje ve své rodině do pozice dospělých synů (Ga 4,1-7). Patří nám tedy všechny výsady synovství a jsme považováni za skutečné syny.

O této stránce adpocce mluví Pavel ve svém listu ke Galatským. (Ga 3,26-29; 4,1-7). Děti, říká, se ničím neliší od služebníků, dokonce i když jsou dědici všeho. Jsou podřízeni pěstounům a vychovatelům až do okamžiku, který určil otec. Pak se stávají dospělými syny. Galatským, kteří se chovali pošestile a otročili starým židovským předpisům, připomíná, že dostali *plná práva synovství*. Pokračuje dále: „Protože jste synové, poslal Bůh do vašich srdcí Ducha svého Syna, Ducha volajícího: Abba, Otče. A tak už nejsi otrok, nýbrž syn, a když syn, tedy z moci Boží i dědic“ (Ga 4,6-7).

Jednou z okamžitých výhod tohoto našeho postavení je vnitřní duchovní ujištění o tom, že jsme Božími syny. Svědčí o tom Duch svatý, když jej přijmeme (Ř 8,12-17; 1J 3,24; 4,13-14) a to je důvod, proč můžeme Boha nazývat *Otcem*. Jan tuto pravdu zdůrazňuje ještě více a říká, že *nyní* jsme dětmi Božími (1J 3,2). Nikdo nemusí čekat až do okamžiku Kristova příchodu anebo budoucího soudu, aby se mohl přesvědčit o svém duchovním postavení. Kdokoliv přijal Ježíše Krista jako svého Spasitele, má jak vnitřní

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

svědectví Ducha, tak i vnější svědectví Slova Božího o tom, že je synem Božím.

I když jsme již nyní syny Božími, s plnými právy a výsadami dospělých dědiců, pořád ještě očekáváme na plnou realizaci našeho synovství, ke které dojde v okamžiku, kdy se postavíme před Boha a obdržíme svá oslavená těla. Pavel to potvrzuje v Ř 8,23, když říká: „I my sami, kteří již máme Ducha jako příslib darů Božích, i my ve svém nitru sténáme, očekávající přijetí za syny, totiž vykoupení svého těla.“

Tato skutečnost je dále vysvětlena apoštolem Janem v 1J 3,2: „Milovaní, nyní jsme děti Boží; a ještě nevyšlo najevo, co budeme! Víme však, až se zjeví, že mu budeme podobní, protože ho spatříme takového, jaký jest.“ Jan dále říká, že kdo nečiní, co je správné, není synem Božím, a zrovna tak ani ten, kdo nemiluje bratra, (1J 3,10.21-24; 5,1-3). Patřit do Boží rodiny znamená mít nejenom výsady, ale také určitou zodpovědnost. Moc, aby ses s ní náležitě vyrovnal, ti dává Duch svatý, který v tobě přebývá. Je to on, kdo do tvého srdce dává Boží lásku a touhu činit to, co se líbí našemu nebeskému Otci.

10 Na základě toho, co jsme řekli v této části, vyber správné dokončení následující věty: Termín *Duch synovství* se vztahuje k

- a) činu Ducha svatého, prostřednictvím kterého se stávám dítětem Božím v okamžiku znovuzrození.
- b) právu Ducha svatého na to, aby mně postavil na takové místo mezi věřícími, které sám předem určil.
- c) úplné kontrole Ducha svatého nad mým životem v okamžiku, kdy jsem požil znovuzrození.

11 Do Boží rodiny jsem přijat když

- a) dostanu své oslavené tělo.
- b) volám: „Abba, Otče!“
- c) prožiji znovuzrození.

12 Na základě následujících míst Písma vyjmenuj tři způsoby, jak můžeš poznat, že jsi dítětem Božím, že jsi se narodil znovu z Ducha (Ř 8,16; 1J 3,10.21-24; 4,13-14; 5,1-3).

.....
.....

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

13 Prozkoumej sám sebe a napiš ano nebo ne na vymezená místa,

- a Činil jsem pokání ze svých hříchů
- b Přijal jsem vírou Ježíše Krista jako svého osobního Spasitele.
- c Víím, že i když jsem křesťan, potřebuji činit pokání, když se dopustím poklesků, a potřebuji přijmout odpuštění.
- d Víím, že pokání znamená odvrácení se od hřichu a obrácení se k Bohu.
.....
- e Protože jsem byl vysvobozen od zákona hřichu a smrti, chci činit to, co chce Duch svatý.
- f Chci, aby mě Duch svatý posvětil, a aby mě den ze dne více proměňoval v podobu Ježíše Krista.
- g Víím, že jsem křesťan, protože mám svědectví Božího slova a svědectví Ducha svatého, který je ve mně.
- h Uvědomuji si, že přijetí do Boží rodiny mi ukládá i jistou zodpovědnost, a ne jenom výsady.

Nyní je vhodná chvíle, abys přemýšlel o každé z těchto vět a pak rozhodl, zda jsi již prožil osobně vše, co je ti dáno v Kristu. Pros Ducha svatého, aby ti pomohl plně si uvědomit tvé místo v Boží rodině, se všemi právy a povinnostmi, které máš jako dítě Boží.

Osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. U každého z uvedených pojmů jsou uvedeny dvě definice. Na základě toho, co jsme uvedli v této lekci, vyber tvrzení, které je úplnější a vhodnější.

1 Znovuzrození:

- a) Je dílo Ducha svatého, ve kterém Duch dává duchovní život hříšníkovi, který činí pokání, vyznává svůj hřích a přijímá Ježíše Krista jako svého Spasitele.
- b) Je proměnou mysli a pocitů ohledně vlastního duchovního stavu a touha být osvobozen od hříchu.

2 Usvědčování:

- a) Usvědčující moc Ducha svatého je tak silná, že hříšník nemá jinou možnost, než ji přijmout a odvrátit se od svého hříchu k poslušnosti Bohu. Často je doprovázena pocitem viny a uvědoměním si, že je možné žít život bez hříchu.
- b) Někdy Duch svatý sám usvědčuje hříšníka a přesvědčuje ho o tom, že potřebuje Boha, jindy promlouvá k srdci hříšníka skrze veřejné poselství nebo osobní svědectví.

3 Pokání:

- a) Pokání je zármutek podle Boha, který způsobí, že se hříšník vidí tak, jak jej vidí Bůh. Zároveň si uvědomí, že když chce mít věčný život, musí změnit svůj způsob života - a tak se snaží přestat dělat věci, které vedou k věčnému zatracení.
- b) Pokání zahrnuje proměnu mysli ohledně hříchu, změnu v cítění - upřímnou lítost nad hříšným životem a změnu v chování, která znamená odvrácení se od hříchu k Bohu. Jde jak o vnější, tak i vnitřní změnu. Hříšník musí činit pokání ze svých hříchů, aby získal spasení, věřící musí činit pokání po každém pádu nebo selhání, které by se jinak mohlo stát překážkou v jeho duchovním rozvoji a při jeho proměně do podoby Kristovy.

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

4 Výsledek duchovního života:

- a) Jsem osvobozen od pokušení ďábla, takže mě už déle neobtěžuje žádná touha po hříšných věcech.
- b) Nežiji již déle podle své hříšné přirozenosti. Má mysl je upřena na věci Ducha.

5 Duch, který v nás přebývá:

- a) Když si Duch svatý učiní ve mně své sídlo, mám z toho veliký duchovní prospěch. Mé synovství pro mne činí něčím reálným, pomáhá mi modlit se podle Boží vůle, usvědčuje mě z mého špatného jednání a pomáhá mi je překonávat.
- b) Když Duch svatý přebývá ve mně a učiní z mého těla chrám Boží, přebírá nade mnou úplnou kontrolu, takže všechna má rozhodnutí, skutky a myšlenky jsou ve skutečnosti jeho rozhodnutími, skutky a myšlenkami. Nejsem již déle zmítán lidskými potřebami a touhami, protože on mi je odnímá.

6 Posvěcení Duchem svatým:

- a) Když se poddávám kontrole Ducha svatého, zmocňuje mne k tomu, abych se oddělil od hříchu a odevzdal plně Bohu. Je to postupný proces, během kterého - zatímco se podřizuji Duchu svatému a dovoluji mu, aby ve mně přinášel ovoce Ducha - jsem proměňován do podoby Kristovy.
- b) Je to zvláštní čin Ducha svatého, kterým jsem okamžitě proměněn do podoby Kristovy a jsou mi dány ovoce Ducha.

7 Duch synovství:

- a) Když dosáhnu křesťanské zralosti, jsem uznán jako hoden pro přijetí do Boží rodiny - se všemi právy a povinnostmi dědice. Duch svatý rozhoduje o tom, kdy jsem připraven pro toto přijetí a svědčí mému srdci, že jsem dítětem Božím.
- b) Když Duch svatý způsobí ve mně znovuzrození, učiní mě opravdovým účastníkem Boží přirozenosti. Přijímá mně do Boží rodiny, dává mi plná synovská práva, a ze mne se stává spoludědic Kristův, se všemi výsadami dětí Božích. O tom, že jsem se narodil do Boží rodiny vím, protože o tom svědčí mému duchu Duch svatý, a také proto, že miluji své bratry a sestru v Kristu - láskou, kterou mi dává Duch svatý.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

odpovědi na studijní otázky

7 a Ducha.

b chce Duch.

c podle Ducha.

d jeho (Kristův)

1 Mnozí přijali jeho poselství a byli pokřtěni.

8 a Nepravdivé

b Pravdivé

c Pravdivé

d Pravdivé

e Pravdivé

f Nepravdivé (Duchovní ovoce je výsledkem života podle Ducha svatého a chození s ním.)

2 Ne, text „ti, kteří přijali“ naznačuje, že někteří kladli odpor Duchu svatému.

9 Správné jsou odpovědi b), c) a d).

3 Ti, kdo je slyšeli, začali na Štěpána v duchu zuřit a protivit se Duchu Božím. Nakonec Štěpána ukamenovali.

10 a) činu Ducha svatého, prostřednictvím kterého se stávám dítětem Božím v okamžiku znovuzrození.

4 a 3) Církev v Thyatirech

b 4) Církev v Sardách

c 1) Církev v Efezu

d 5) Církev v Laodikeji

e 2) Církev v Pergamu

11 c) prožiji znovuzrození.

DUCH, KTERÝ PŮSOBÍ ZNOVUZROZENÍ

5 a Nepravdivé (Pokání zahrnuje změnu.)

b Pravdivé

c Pravdivé

d Nepravdivé

e Nepravdivé

f Pravdivé

g Pravdivé

12 Duch svatý svědčí mému duchu. Budu činit to, co je správné. Budu milovat své bratry.

6 a Duch dává život.

b Zákon Ducha života mně osvobozuje od zákona hříchu a smrti.

c Duch poskytuje základ pro náš duchovní život a činí naše synovství reálné.

d Žijeme Duchem a jsme vedeni k tomu, abychom žili opravdový křesťanský život.

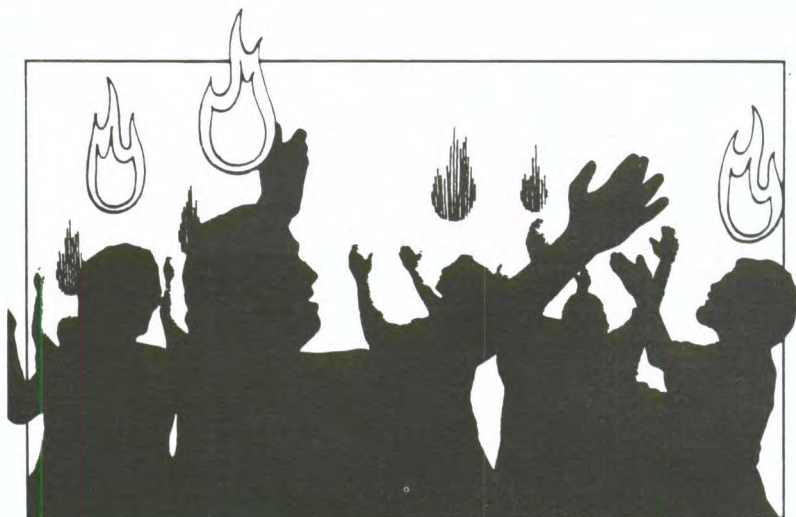
13 Tvoje odpověď. Doufám, že jsi mohl odpovědět na každou otázku ano.

LEKCE 7

Duch, který zmocňuje

Když jsem učil na biblické škole, bylo pro mně vždy vzrušující sledovat působení Ducha svatého v životech studentů. Toto proměňující dílo, které Duch koná v jejich životě, mě nikdy nepřestane fascinovat.

Mnoho studentů přichází na biblickou školu s malým nadáním pro veřejnou službu, avšak většinou s přesvědčením, že je Bůh povolal. Když se pak modlí, studují a vydávají Duchu svatému, pozvolna dochází k zázraku. Jak Duch svatý více a více ovládá jejich život, pomazává vrozené hřivny, jenž mu vydali, osvěcuje jejich mysl systematickým studiem - najednou se u nich začnou objevovat sehopnosti všeho druhu. Stejně jak se poupátko ráno pozvolna otevírá ranní rose a paprskům vycházejícího slunce, aby se proměnilo v nádhernou a rozvitou květinu, tak se i tito studenti den ze dne v Duchu svatém vyvíjejí. V době, kdy se blíží závěr studia, jsou připraveni ke službě, ke které je Bůh povolal. Opouští školu a odchází, aby se z nich stali úspěšní pastoři, evangelisté nebo misionáři.

Toto zmocnění můžeme pozorovat už od doby, kdy si Bůh povolal své první svědky. Zatímco někteří, jako například apoštol Pavel, byli velmi vzdělání, mnozí z těch, kdo zastávali nejdůležitější pozice, pocházeli z velice chudých poměrů. Ať však byl původ, výchova anebo vrozené schopnosti těchto lidských nádob jakékoliv, to, co jim pomohlo obrátit svět vzhůru nohama, nebyla lidská výmluvnost nebo mimořádná moudrost, ale projevení se moci Ducha svatého (1K 2,1-5).

V této lekci se dozvíš, že když Duch svatý vstoupí do tvého života v plnosti křtu, pomůže ti stát se platným dělníkem v království Božím. Stejnou moc, kterou obdrželi mužové Boží ve Starém zákoně či novozákonní učedníci, můžeš přijmout dnes i ty!

osnova lekce

Postavy ze Starého zákona
Novozákonní učedníci
Věřící ve dvacátém století

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- uvést příklady lidí vyvolených Bohem v dobách Starého zákona, v jejichž životech bylo pomazání Ducha svatého.
- popsat změnu, která se odehrála v učednicích po vylití Ducha svatého v den Letnic, a výsledek této změny.
- najít souvislost mezi vylitím Ducha svatého v současné době za účelem světové evangelizace, a urychlením příchodu Páně.

studijní činnost

1. Prostuduj si lekci podle instrukcí uvedených v 1. lekci. Přečti si uvedená místa Písma a odpověz na všechny studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si zkontroluj.
3. Prohlédni si znovu 4.-7. lekci a odpověz na otázky uvedené ve druhé studijní zprávě.

rozvinutí lekce

POSTAVY ZE STARÉHO ZÁKONA

V knihách Mojžíšových

Úkol 1. *Uved' důvod, proč poslal Bůh na vyvolené Ducha svatého během období popisovaného v knihách Mojžíšových.*

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

Pentateuch je označení pro prvních pět knih Bible: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri a Deuteronomium. Často jsou označovány jako „knihy Mojžíšovy“, jelikož je všeobecně přijímán názor, že lidským autorem těchto knih je Mojžíš.

V těchto pěti knihách, stejně jako i v celém Starém zákoně, je daleko větší důraz kladen na to, co Duch svatý činí, než na to, čím je. Starý zákon neříká téměř nic o osobnosti Ducha svatého, zato je plný záračných činů Ducha svatého, stvořitelským aktem v Gn 1 počínaje.

Starý zákon často mluví o *sestoupení* Ducha svatého *na člověka*, který měl vykonat nějakou zvláštní službu. Naproti tomu se v Novém zákoně setkáváme s přebýváním Ducha svatého ve věřících. Je to ostatně potvrzeno i slovy Jana: „Dosud totiž Duch nebyl dán, protože Ježíš ještě nebyl oslaven“ (J 7,39), a slovy Ježíše, když mluvil o příchodu Ducha svatého: „... s vámi zůstává a ve vás bude“ (J 14,17).

Když porovnáme projevy Ducha svatého ve Starém a Novém zákoně, můžeme na základě biblických důkazů říct, že osobnosti Starého zákona prožívaly dočasnou přítomnost Ducha svatého ve svém životě, kdy je zmocňoval k vyplnění určitých úkolů, ke kterým je Bůh povolal, zatímco novozákonní věřící prožívají neustálou přítomnost Ducha svatého, protože v nich přebývá. Nejdříve přichází Duch svatý ke člověku jako zprostředkovatel znovuzrození. Potom, jak později uvidíme (Mt 3,11; Mk 1,8; J 1,33; Sk 1,5), jsou věřící pokřtěni v Duchu svatém a přijímají jej v plnosti křtu.

Duch svatý začal jednat s člověkem bezprostředně po jeho pádu. Našel si lidi jako byl Noe, Abraham, Izák, dokonce i Jákob - lidi vnímavé na jeho působení. I když ve vztahu k těmto lidem je jen málo řečeno ohledně Ducha svatého, víme, že je vedl - pokud byli poslušni Bohu. Duch Boží působí ve věřících, aniž by obracel pozornost na samého sebe. Ve Starém zákoně můžeme na mnoha místech vidět jeho *práci*, i když není výslovně jmenován.

Ale i ve Starém zákoně jsou konkrétní zmínky o práci Ducha svatého v životě lidí. Kdo patří mezi ty mnohé v pěti knihách Mojžíšových, kdo byli používáni Duchem svatým?

1. *Josef* je první, o němž je řečeno, že „v něm byl duch Boží“ (Gn 41,38). Faraó poznal u Josefa tuto skutečnost z jeho nadpřirozené schopnosti vyklá-

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

dat sny. Byl to Duch Boží v - anebo také můžeme říct - na Josefovi, kdo mu dal sílu odolat pokušení a stát se správcem nad celým národem.

2. *Mojžíš* byl vyvolen Bohem, aby vyvedl izraelský lid z Egypta. Izajáš říká, že *Mojžíš* byl Božím pastýřem Izraele a že mu Bůh „vložil do nitra svatého ducha svého“ (Iz 63,11). Izajáš dále říká, že „Hospodinův Duch je vedl do místa odpočinutí“ (Iz 63,14).

Když nastal čas pro postavení stánku svědectví, Bůh promluvil k *Mojžíši* a řekl mu, že si vyvolil vedoucího pro tuto práci: „Naplnil jsem ho Božím duchem, totiž moudrostí, důvtipem a znalostí každého díla“ (Ex 31,2-3). Vedoucí byl obdarován zručností a vším, čeho bylo potřeba pro vybudování Božího stánku.

Když se *Mojžíš* cítil přemožen pod břemenem starostí o tak početný lid a stěžoval si Hospodinu, Pán dal svého Ducha sedmdesáti starším, aby pomáhali *Mojžíši* při naplňování potřeb lidu.

1 Přečti si Nu 11,10-17.24-25 a odpověz na tyto otázky:

a Který verš potvrzuje, že na *Mojžíši* byl Duch svatý?

.....

b Jaký způsob použil Bůh, když naplnil sedmdesát starších Duchem svatým?

.....

c Když Duch svatý spočinul na starších, čím se to u nich všech okamžitě projevovalo?

3. *Jozue* byl vyvolen Bohem jako nástupce *Mojžíše*. Pán řekl *Mojžíši*: „Vezmi k sobě *Jozua*. . . muže, v němž je duch (*nebo* Duch) a vlož na něho ruku“ (Nu 27,18). Pouze v moci Ducha svatého *Jozue* dokázal uvést Boží lid do Zaslíbené země a zabrat tuto zemi jako své dědictví. V době kdy se stal vůdcem, je o něm psáno: „*Jozue*, syn *Núnův*, byl naplněn duchem (*anebo* Duchem) moudrosti. *Mojžíš* totiž na něho vložil své ruce“ (Dt 34,9). Od Egypta až po Kanán byl tedy Izrael veden vůdci, kteří byli zmocněni Duchem svatým.

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

I když nám to někdy skutečně pomůže, když rozlišujeme a říkáme, že Duch svatý byl *na* lidech ve Starém zákoně a *ve* věřících v Novém, není to vždy nejvhodnější řešení tohoto problému. Na základě biblických důkazů je správnější říct, že ve Starém zákoně bylo zmocnění Duchem selektivní a příležitostné, v Novém zákoně je všeobecné a trvalé. Je zřejmé, že každý z předchozích příkladů představuje dlouhodobou potřebu zmocnění Duchem svatým a také zkušenost při prožívání tohoto uschopňování Duchem.

2 Uveď důvod, proč Bůh seslal Ducha svatého na tyto muže:

a Josef

b Mojžíš

c Sedmdesát starších

d Jozue

e Na základě výše uvedených příkladů rozhodni, zda bylo naplnění Duchem svatým zkušeností dlouhodobou anebo krátkodobou.

.....

ABRAHAM

MOJŽÍŠ

JOZUE

VEDENÍ DUCHEM SVATÝM

V historických knihách

Úkol 2. *Uved' princip, kterému se lze naučit ze života Samsona, Saula a Davida.*

Kniha Jozue zachycuje četná vítězství Izraelců během jejich stěhování do Kanánu pod vedením Jozua a během obsazování země. Duchem svatým pomazané vedení Jozuovo lze shrnout slovy z Joz 24,31:

Izrael sloužil Hospodinu po celou dobu Jozuovu i po celou dobu starších, kteří Jozua přežili a znali všechny Hospodinovy skutky, které pro Izraele učinil.

Sd 2,10-12 nám říká, k čemu došlo později:

Těž celé ono pokolení se odebralo ke svým otcům. Po nich nastoupilo jiné pokolení, které neznalo Hospodina, ani jeho dílo, jež pro Izraele vykonal. Izraelci se dopouštěli toho, co je zlé v Hospodinových očích, a sloužili báálům. Opustili Hospodina, Boha svých otců, který je vyvedl z egyptské země.

V důsledku toho na ně přišel Boží soud, a Bůh dovolil, aby utrpěli porážku od svých nepřátel, kdykoli vytáhli do boje. V Sd 2,16 čteme: „I povolával Hospodin soudce.“

Během období soudců byla moc Ducha svatého obzvláště viditelná. Ti, které Bůh vyvolil, aby vysvobodili Boží lid od krutých nepřátel, měli hodně nedostatků ve svém osobním životě a často selhávali, ale Bůh si je přesto použil.

Celkově vládlo Izraeli během asi 300 let 13 soudců. Příběhy o *Gedeonovi* a *Samsonovi* vypráví o tom, co učinili, když na ně sestoupil Duch Boží - věci, jež jsou jinak pro lidi nemožné

3 Přečti si Sd 6,11-15. Jakým člověkem se ukázal být Gedeon, když se mu zjevil Pán?

.....

Protože Gedeon poslechl příkazy anděla Božího, sestoupil na něj Duch svatý (Sd 6,34), a Bůh si jej použil k osvobození Izraele z moci nesčíslného množství Mídjanců - a to pouze se třemi sty vybranými muži.

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

Samson je ponaučením pro všechny, kdo by považovali přítomnost Ducha svatého ve svém životě a ve službě za něco jednou provždy zaručeného. Byl připravován na vedení Izraele dokonce ještě před svým narozením (viz Sd 13-16). Když byl ještě chlapcem, „Hospodin mu žehnal, a duch Hospodinův jej začal ponoukat“ (Sd 13,24-25).

4 Přečti si Sd 14,6 a 15,14. Co je o Samsonovi napsáno v těchto verších?

.....

Samson byl oddělen pro Boha již od narození, a Bůh jej vyvolil, aby vysvobodil Izraelce z moci Pelištejců. Ale Samson nesplnil své závazky, jež měl vůči Bohu.

5 Přečti si Sd 16,15-20. Co se stalo, když Samson porušil svůj slib a prozradil tajemství své síly?

.....

.....

Když si Izraelci trvale žádali krále (1S 8,4), Bůh jim dal Saula. Prorok Samuel řekl Saulovi: „Zmocni se tě duch Hospodinův a upadneš do prorockého vytržení. . . a změníš se v jiného muže“ (1S 10,6). Toto proctví se ještě ten den naplnilo, a Bůh si Saula jako krále Izraele ze začátku mocně používal. Později však i on, stejně jako Samson, přestal Boha respektovat a poslouchat; a tak ta nejtragičtější slova, jichž se člověku může dostat, byla napsána o něm.

6 Přečti si 1S 16,14. Jak zněla ta tragická slova?

.....

Ve stejném období připravoval Bůh jistého mladého pastýře, aby se stal králem Izraele. Písmo vypráví o tom, jak jej Samuel našel, a jak pak vzal roh s olejem a pomazal jej. „Duch Hospodinův se Davida zmocňoval od onoho dne i nadále“ (1S 16,13).

David je jednou z těch postav ve Starém zákoně, na kterých Duch Páně zůstával nepřetržitě. To, co učinil, by bylo nemožné, pokud by na něm nezůstával všemohoucí Duch svatý.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

David si velice dobře uvědomoval, jak hodně potřebuje ve svém životě Ducha svatého. Když zhřešil, činil pokání a volal k Bohu: „Jen mě neodvrhuj od své tváře, Ducha svatého mi neber“ (Ž 51,13).

7 Čemu se můžeme naučit ze selhání Samsona, Saula a Davida - ohledně přítomnosti Ducha svatého v jejich životě?

.....

U proroků

Úkol 3. *Poznej, že postoj starozákonních proroků nasvědčuje tomu, že si uvědomovali potřebu mít Ducha svatého ve svém životě.*

Duch svatý použil píšící proroky k tomu, aby sehráli klíčovou roli v pozdější historii Izraele. Jejich spisy tvoří významnou součást Starého zákona.

Prorok *Micheáš* o sobě prohlašuje, co ve skutečnosti platilo o všech prorocích Božích: „Já však jsem naplněn mocí, duchem Hospodinovým“ (Mi 3,8).

Ezechiel vypráví, jak jej Duch svatý vynesl mezi zemi a nebe a přenesl jej ve vidění do Jeruzaléma (Ez 8,3).

Přítomnost Ducha svatého u *Daniele* zjistil i pohanský král Nebúkadnesar: „Vím, že v tobě je duch svatých bohů a že žádné tajemství ti nedělá potíže“ (Da 4,6).

Novozákonní pisatelé pohotově pochopili, že tito proroci měli pomazání Ducha svatého. Pavel řekl Židům v Římě: „Duch svatý dobře pověděl vašim předkům ústy proroka *Izajáše*“ (Sk 28,25).

Pisatel listu Židům cituje (10,15-17) proroka Jeremjáše, kapitolu 31, verše 33-34: „Dosvědčuje nám to i Duch svatý, když říká. . .“ To znamená, že tato slova z Jeremjášova sepsaného proroctví byla považována za slova Ducha svatého.

Apoštol Petr potvrzuje působení Ducha svatého v prorocích, když říká v 2Pt 1,20-21:

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

Toho si buďte především vědomi, že žádné proroctví v Písmu nevzniká z vlastního pochopení skutečnosti. Nikdy totiž nebylo vyřčeno proroctví z lidské vůle, nýbrž z popudu Ducha svatého mluvili lidé, poslaní od Boha.

8 Která z následujících vět nejlépe vystihuje skutečnost, že starozákonní proroci si byli dobře vědomi, jak velmi potřebují Ducha svatého? Zakroužkuj písmeno před odpovědí, kterou sis zvolil.

- a) Davidova prosba: „Jen mě neodvrhuj od své tváře, ducha svého svatého mi neber!“ (Ž 51,13).
- b) Zacharjášovo prohlášení: „Ne mocí ani silou, nýbrž mým duchem, praví Hospodin zástupů“ (Za 4,6).
- c) Prohlášení Micheáše: „Já však jsem naplněn mocí, duchem Hospodinovým“ (Mi 3,8).

NOVOZÁKONNÍ UČEDNÍCI

Úkol 4. *Porovnej a rozeber svědectví apoštolů před Letnicemi a po nich.*

Před Letnicemi

To hlavní, na co se Duch svatý v Novém zákoně koncentroval před Letnicemi, byla osoba a dílo Ježíše Krista. Službu Ježíše Krista jsme již probírali v 5. lekci, v části *Živé Slovo*, proto není nutné to zde opakovat.

V Novém zákoně se píše také o několika lidech, kteří obdrželi Ducha svatého ještě před Letnicemi za nějakým zvláštním účelem. Byli to:

1. Jan Křtitel (L 1,15)
2. Rodiče Jana Křtitele (L 1,41.67)
3. Maria, matka Pána Ježíše (Mt 1,18. 20).
4. Simeon (L 2,25)

Duch svatý nejednal s učedníky přímo - kromě situací, kdy byli vysláni Ježíšem, aby sloužili (viz Mt 10,1; Mk 3,13-15; L 9,1; a L 10,19. Tato místa nám ukazují, že když Ježíš posílal učedníky, aby šli sloužit, dal jim *autoritu* činit zázraky v jeho jménu. Dříve jsme viděli, že Ježíš obdržel tuto autoritu

od Ducha svatého. Stejnou autoritu pak dal za účelem služby i svým učedníkům.)

Většinu času učedníci přebývali s Ježíšem. On byl jejich Božím učitelem. Pozorovali jej, naslouchali mu a pokoušeli se jej napodobovat, ale často se jim to nedařilo. Ježíš mohl být s nimi, ale nikoli v nich. Před jeho smrtí a vzkříšením nebyli schopni mít podíl na moci, jež na něm odpočívala. Apoštol Jan později píše: „Dosud totiž Duch nebyl dán, neboť Ježíš ještě nebyl oslaven“ (J 7,39).

Historie učedníků před a po Letnicích mi připomíná některé reklamy, které ukazují, jací byli lidé, kteří používali jimi propagované přípravky, *předtím*, než je začali používat, a *potom*. Například:

Slaboch se stává svalovcem.

Nevýrazná mladá holka se promění v modelku.

Chudý a neúspěšný farmář se stává bohatým statkářem.

Řadový dělník se stává schopným manažerem.

Cílem těchto reklam je přesvědčit zákazníka o tom, že když bude používat stejný přípravek, dosáhne stejného úspěchu.

Porovnání apoštola Petra *před* Letnicemi a *po* nich je přesvědčivým důkazem proměny v životě člověka, ke které dochází v důsledku naplnění Duchem svatým. Nyní budeme uvažovat o tom, jaký byl Petr *před* Letnicemi.

PETR PŘED LETNICEMI

1. Impulsivní (konal bez přemýšlení) - Mt 14,28; 17,4, J 21,7

2. Plný protikladů

a) Domýšlivý - Mt 16,22; J 13,8; 18,10

Bojácný a zbabělý - Mt 14,30; 26,69-72

b) Sobecký i sebeobětavý zároveň - Mt 19,27; Mk 1,18

c) Někdy měl správný duchovní náhled, jindy zas projevil nepochopení duchovních pravd - J 6,68; Mt 15,15-16

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

- d) Dvakrát vyznal svou víru v Pána Ježíše Krista - Mt 16,16; J 6,69
Zbaběle zapřel Ježíše - Mk 14,67-71
Následuje Ježíše pouze zdáli - Mt 26,58

3. Ve spojení se zlými muži - J 18,18

4. Vinen rouháním se Mk 14,70-71

PODOBNÝ PŘESYPÁ-
VAJÍCÍMU SE PÍŠKU

Večer po svém vzkříšení se Ježíš zjevil svým učedníkům a řekl jim něco z toho, co mělo následovat. Dýchl na ně a řekl: „Přijměte Ducha svatého“ (J 20,22). Mnozí vidí v tomto příkazu souvislost s dílem znovuzrození, které koná Duch svatý, protože on je jeho aktivním zprostředkovatelem. Tento čin potvrzuje, že Ježíš dokonil dílo obnovy člověka. Toto ale nebyl křest učedníků v Duchu svatém. Když se s nimi Ježíš setkal později, mluvil o křtu v Duchu svatém jako o něčem, co teprve přijde (Sk 1,4.8).

9 Které z následujících tvrzení vysvětluje, jakým způsobem si učedníci i před Letnicemi dokázali zachovat svou víru v Krista?

- a) Studovali Písmo a denně se chodili modlit do svatyně.
b) Prožívali přítomnost Ducha svatého, avšak bez jeho moci.
c) Byli většinu času s Ježíšem a učili se od něj.

Letnice

Konečně přišel den, který Ježíš zaslíbil. Hukot nebeského větru naplnil horní místnost, kde čekali učedníci společně s dalšími věřícími. Viděli něco jako ohnivé jazyky, které se pak rozdělily, a na každém z nich spočinul jeden. V této Boží přítomnosti byli všichni naplněni Duchem svatým a začali mluvit jazyky, kterým se nikdy neučili. Duch svatý jim dával slova, která měli mluvit (Sk 2,1-4).

Stalo se to, co zaslíbil Jan Křtitel a Ježíš. Byli pokřtěni Duchem svatým a ohněm (Mt 3,11; Sk 1,5). Ježíš zaslíbil, že budou mluvit jinými jazyky, a to se splnilo, když mluvili tak, jak jim Duch dával promlouvat (Mk 16,17).

V Jeruzalémě byly v oněch dnech tisíce zbožných Židů z celého Izraele i z okolních národů. Přišli na svátek Letnic. Když uslyšeli ten podivný zvuk, shromáždili se ve velikém zástupu. Lidé se velmi divili, protože každý slyšel někoho z věřících mluvit jeho mateřskou řečí. „Což nejsou všichni, kteří

RÁDCE, UČITEL A PŘÍVODCE

tu mluví, z Galileje?“ ptali se. „Jak to, že je slyšíme každý ve své rodné řeči?“ (Sk 2,7-8).

Někteří si z nich pak tropili posměch a tvrdili, že se opili vínem, ale tu povstal Petr a vysvětlil jim, co se stalo. Kázal o tom, že Kristus žije a že to, co se právě událo, je naplněním jeho zaslíbení, že jim pošle Ducha svatého.

Mnoho z přihlížejících bylo usvědčeno Duchem svatým a ptali se: „Co máme dělat, bratři?“ Petr odpověděl: „Obráťte se a každý z vás ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista na odpuštění svých hříchů, a dostanete dar Ducha svatého“ (Sk 2,37-38). Na tuto výzvu zareagovalo na tři tisíce lidí, kteří pak byli pokřtěni. Byl to pro církev slavný den - v určitém smyslu to vlastně byl den jejího narození! (Sk 2,1-41).

10 Prohlédni si znovu Skutky, 1. a 2. kapitolu. Který z učedníků zaujal vedoucí místo po nanebevstoupení Ježíše Krista?

.....

Po Letnicích

Moc Ducha svatého nepřestala účinkovat po dnu Letnic. Tento den byl vlastně jenom jakýmsi počátkem období zvláštní aktivity Ducha svatého. Skrze Kristovu smrt a vzkříšení se otevřela cesta pro příchod Ducha svatého a pro to, aby mohl přebývat v srdcích věřících.

Den Letnic přinesl křest v Duchu svatém, ono zvláštní obdarování mocí, které mělo podle Ježíšova zaslíbení učinit z učedníků jeho mocné svědky. Úspěch, kterého dosáhli učedníci po Letnicích, je shrnut v Žd 2,4: „Bůh potvrdil jejich svědectví znamením, dary i rozličnými projevy své moci a rozdělením Ducha svatého podle své vůle“.

Petr je dobrým příkladem toho, k čemu došlo *po Letnicích*. Porovnej uvedenou tabulku s tabulkou, která popisuje Petra *před Letnicemi*.

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

PETR PO LETNICÍCH

1. Stal se mocným kazatelem a vůdcem první církve - Skutky, 1.-5. a 10-12. kapitola
2. Vydával mocné svědectví o Kristu - J 1,42; Mt 16,18; Sk 1,8
3. Konal zázraky - Sk 3,7; 5,15; 9,34.40
4. Byl odvážný a smělý - Sk 3,7; 5,28-29.40.42
5. Byl povzbuzením a dobrým příkladem pro první církev, když procházela soužením - 1. list Petrův
6. Dával církvi instrukce ohledně falešných učitelů a posměvačů - 2. list Petrův

PEVNÁ SKÁLA

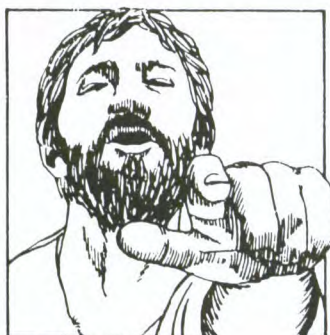
Porovnáš-li tuto tabulku s tabulkou předchozí, uvidíš, jakou změnu v Petrově schopnosti svědčit o Pánu způsobilo naplnění Duchem svatým. Místo zbabělého zapírání vydával zástupům mocné a účinné svědectví o spasitelné milosti Krista.

PETR PŘED TÍM

"NEZNÁM JEJ"

A POTOM

"JEŽÍŠ JE PÁN"

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Probuzení, které začalo v Jeruzalémě, když Petr kázal, bylo přeneseno do Samarií Filipem, diakonem plným Ducha svatého. Lidé uvěřili zvěsti evangelia a byli pokřtěni ve vodě. Došlo k mnoha zázrakům, avšak nikdo nebyl pokřtěn v Duchu svatém. A tak byli z Jeruzaléma vysláni na toto místo Petr a Jan. Pokládali ruce na nově obrácené a ti přijímali Ducha svatého (Sk 8,4-17).

Další zaznamenanou událostí přijetí Ducha svatého je naplnění Duchem nově obráceného Saula z Tarsu, později známého jako Pavel. Když se za něj modlil Ananiáš, byl naplněn Duchem svatým a stal se z něj veliký apoštol pohanů (Sk 9,17).

Nicméně k prvnímu letničnímu kontaktu s pohany došlo prostřednictvím apoštola Petra. Duch poslal Petra, proti jeho vlastní vůli, do domu Kornélia. Když tam pak pohanům kázal, Duch svatý „padl“ na všechny, kdo poslouchali Petrovo poselství. Petr užasl, protože je slyšel mluvit v jazycích - zrovna tak, jak to dělal i on o Letnicích. Později, když se obhajoval před bratřími židovského původu, připomínal, jak Jan Křtitel zaslíbil, že Ježíš je bude křtít v Duchu svatém. Ztotožňoval tedy tuto zkušenost pohanů se zaslíbeným křtem (Sk 10,1 - 11,18).

Dvacet let poté apoštol Pavel navštívil město Efez a našel zde několik učedníků. Jeho první otázka byla: „Když (*nebo* potom co) jste uvěřili, přijali jste Ducha svatého?“ (Sk 19,2) Učedníci mu odpověděli, že dokonce ani neslyšeli, že je Duch svatý. Pavel je vyučoval, pokřtil je ve jméno Ježíše Krista a položil na ně své ruce. Duch svatý na ně sestoupil, a oni začali mluvit v jiných jazycích a prorokovat (Sk 19,1-7).

Apoštolové Petr a Pavel, společně s Jakubem, Janem a Judou, byli zmocnění Duchem svatým k tomu, aby nám zanechali Nový zákon - křesťanského průvodce pro život v Duchu svatém. Jejich mocné svědectví, které obdrželi na základě naplnění Duchem svatým, slouží ještě i dnes mnoha lidem!

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

11 Na základě již uvedených tabulek porovnej Petrovu zkušenost před Letnicemi a po nich. Pak přiřaď časové období (pravý sloupec) k popisu Petra (levý sloupec). Do vyhrazeného prostoru napiš číslo možnosti, kterou sis zvolil.

a Odvážný	1) Před Letnicemi
b Špatný příklad	2) Po Letnicích
c Velice nestálý jako Kristův svědek	
d Zbabělý a plný protikladů	
e Mocný vůdce a dynamický kazatel	
f Zbabělý a rouhající se	
g Impulsivní	

VĚŘÍCÍ VE DVACÁTÉM STOLETÍ

Úkol 5. *Na základě biblických proroctví vysvětli smysl současného charisma-tického hnutí.*

Ode dne Letnic je na naši zem vlastně neustále vyléván Duch svatý, ale v prvních stoletích se to ještě nedělo v tak všeobecném měřítku. Křesťanští vůdcové tohoto období, jako např. Tertulián (160-220 n. l.), Origenes (185-254 n. l.) a Chrysostom (kolem roku 400 n. l.), zaznamenali vylití Ducha svatého spojené s mluvením v jazycích jako o Letnicích. Během období středověku došlo k protestantské reformaci, a od té doby až do dvacátého století byly v obdobích zvláštního duchovního probuzení zaznamenány zkušenosti s vylitím Ducha svatého, které byly doprovázeny mluvením v jazycích a nadpřirozenou schopností ke svědectví.

Ve 2. kapitole Skutků Petr cituje proroctví proroka Joele, v němž je zaslíbeno, že *v posledních dnech sešle Bůh svého Ducha na všechny lidi, předtím, než přijde den Páně* (Sk 2,17-21). Petr prohlásil, že zaslíbení Ducha svatého je pro „všechny, které si povolá Bůh“ (Sk 2,39). Jsou zde tedy zahrnuti i křesťané dvacátého století! Všechny důkazy svědčí o tom, že žijeme

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

v posledních dnech. To znamená, že brzy přijde velký a slavný den Páně; a lidé žijící v našem století jsou ještě stále pozýváni k Bohu.

12 Podle Sk 1,8 řekni, proč byl vylit Duch svatý na věřící v den Letnic.

.....

13 Jak dlouho mělo podle Sk 2,38-39 toto vylití Ducha svatého trvat?

.....

.....

V naší novodobé historii začalo letniční vylití Ducha svatého v mnoha částech světa přibližně ve stejnou dobu. Jedním z příkladů je vylití Ducha svatého ve Spojených státech na Biblické škole v Topece, ve státě Kansas. Studenti v Topece, kteří byli hladoví po hlubší zkušenosti s Pánem, brali zkušenost prvních křesťanů v Novém zákoně jako normativní - proto pečlivě studovali knihu Skutků. Pro jejich víru a usilovné modlitby na ně sestoupil Duch svatý, aby utišil jejich duchovní hlad. 1. ledna 1901 byla Duchem svatým naplněna první studentka, a brzy nato i mnoho jiných. Když byli naplněni Duchem svatým, začali mluvit v jiných jazycích, jak jim Duch dával promlouvat. Probuzení se rozšířilo do Galény v Kansasu a kolem roku 1903 pokračovalo dále do Houstonu a po celém Texasu. Začátkem roku 1906 bylo už naplněno více než 1000 lidí.

V roce 1906 černošský kazatel z Houstonu, W. J. Seymour, odešel kázat do Kalifornie a v Azusa Street Mission propuklo probuzení. Jejich shromáždění trvalo bez přestávky 3 roky, dnem i nocí, a po celou tu dobu tam docházelo k letničnímu vylévání Ducha svatého, jež bylo doprovázeno mluvením v jazycích a zázraky. Z tohoto místa se probuzení rozšířilo dále do celých Spojených států a Kanady.

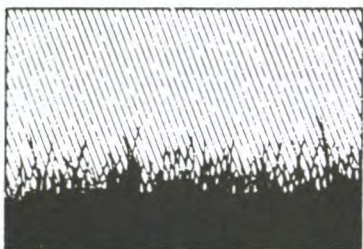
Ve stejném období byly podobné spontánní události hlášeny i z Velké Británie, Norska, Dánska, Švédska, Francie, Německa a Indie. Do Číny se první křesťanský misionář dostal v říjnu roku 1907. Během pěti nebo šesti měsíců 700 domorodých obyvatel a misionářů bylo pokřtěno v Duchu. Do roku 1909 zasáhlo toto letniční probuzení Egypt, Afriku a Jižní Ameriku.

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

Krátce před polovinou našeho století začal Duch svatý působit ve své uzdravující moci. Evangelisté, kteří byli obdarováni zvláštními dary Ducha svatého, konali veliká evangelizační tažení po městech, navštěvovaná tisíci lidí. Docházelo k takovým zázračným uzdravením, jaká nebyla veřejně dosvědčena od dob Nového zákona. Toto působení Ducha svatého se stalo také svědectvím v celosvětovém měřítku.

V naší době jsme svědky obrovského vylití Ducha Božího. Toto působení Ducha již není omezeno pouze na letniční církve, jak tomu bylo na přelomu století. Místo toho jsme svědky vylití Ducha svatého na křesťany z mnoha odlišných denominací. Jelikož důraz je na křest v Duchu svatém a na průvodní *charismata* neboli dary, označuje se toto hnutí jako *charismatické*. Nejvýznamnější skutečností je však to, že Duch svatý umožňuje prožívat zkušenost z knihy Skutků lidem všech denominací, a děje se tak na celém světě. Všeobecně se na to hledí jako na hnutí Ducha svatého, které má připravit skutečnou církev Ježíše Krista na jeho druhý příchod.

NEJDŘÍVE DĚŠT

YYLITÍ DUCHA SVATÉHO

.... PAK ŽEŇ

SPASENÍ PRO VŠECHNY

Podrobnější analýza Petrova kázání v den Letnic nám zvýrazní některé faktory. Vylití Ducha svatého společně s objevováním se nadpřirozených úkazů na nebi i na zemi - to vše má být doprovázeno všeobecnou výzvou k tomu, aby si lidé všímali Božího volání ke spasení (Sk 2,17-21; Mt 24,3-14). Kromě toho, když srovnáme fakta, která Ježíš uvádí v Mt 24,14 s tím, co řekl Petr v den Letnic, vidíme, že zde existuje úzký vztah mezi vylitím Ducha a výzvou k šíření evangelia po celém světě. Ježíš řekl: „A toto

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec“ (Mt 24,14).

14 Na základě našeho zhodnocení Mt 24,3-14 a na základě předchozích závěrů vyber z uvedených vět nejvhodnější dokončení následujícího tvrzení:

Ježíš řekl svým učedníkům, že jeho druhý příchod nastane, když

- a) bude evangelium kázáno po celém světě na svědectví všem národům.
- b) nastanou na celém světě války, spustošení, hlad a zemetřesení.
- c) budou falešní učitelé prohlašovat: „Já jsem Kristus.“

15 Na základě diskuse uvedené v této části řekni, jaký je smysl a cíl novodobého vylití Ducha svatého ve vztahu k druhému příchodu Pána Ježíše (Sk 1,8).

.....

.....

Jsi také účastníkem vylití Ducha svatého, ke kterému dochází v těchto posledních dnech po celé zemi? Obdržel jsi již moc ke svědectví na místě, na které tě Bůh postavil? Plníš svou zodpovědnost nést toto poselství celému světu? I pro tebe je určena moc Ducha svatého, tatáž, která vyslala učedníky, aby získali svět, ve kterém žili. Ježíš přijde, až bude evangelium kázáno po celém světě na svědectví všem národům. Svěřil nám toto poselství. Jak je to slavné, že s mocí Ducha svatého v nás a na nás můžeme pracovat na urychlení Pánova příchodu!

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

osobní test

PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ. Je-li uvedené tvrzení PRAVDIVÉ, napiš do vyhrazeného prostoru P. Je-li NEPRAVDIVÉ, napiš N.

- 1 Ve Starém zákoně je kladen důraz více na osobnost Ducha svatého, než na jeho činy.
- 2 Věřící Starého zákona neobdrželi všeobecné vylití Ducha svatého, jak tomu bylo o Letnicích.
- 3 Duch svatý sestupoval na muže ve Starém zákoně proto, aby je zmocnil ke splnění konkrétního úkolu od Boha.
- 4 Samson a Saul jsou příklady mužů ze Starého zákona, kteří prožívali přítomnost Ducha svatého nepřetržitě.
- 5 Duch svatý odejde od člověka, který je neposlušný a bouří se.
- 6 Období soudců bylo obdobím neustálých vítězství Izraelců, protože byli vedeni Duchem svatým.
- 7 Proroci Starého zákona si uvědomovali, že by nic nedokázali bez moci Ducha svatého.
- 8 Před Letnicemi se Duch svatý zaměřoval především na dvanáct učedníků Pána Ježíše.
- 9 Porovnání jednoho z učedníků před a po Letnicích ukazuje, jak dokáže Duch svatý změnit slabého člověka v mocného svědka.
- 10 Ode dne Letnic je na tuto zem vyléván Duch svatý.
- 11 Ježíš se vrátí, jakmile bude každý naplněn Duchem svatým.
- 12 Vylití Ducha svatého zasáhlo v současné době mnoho denominací na celém světě, což je podle všeho součástí přípravy skutečné církve Ježíše Krista na jeho druhý příchod.

Ještě předtím, než budeš pokračovat ve svém studiu 8. lekcí, vyplň druhou studijní zprávu a otázkový list pak pošli svému učiteli.

odpovědi na studijní otázky

8 I když všechny věty vyjadřují závislost proroků na Duchu svatém, a) a c) se přece jenom více vztahují na osobní život než na proročskou službu. Já bych zvolil odpověď b), protože vyjadřuje závislost všech proroků na Duchu svatém.

1 a Verš 17.

b Vzal z Mojžíše část Ducha, který byl na něm a dal ho jim (To znamená, že jim byla dána stejná moudrost a moc, kterou měl skrze Ducha svatého Mojžíš.)

c Všichni tehdy prorokovali.

9 c) Byli většinu času s Ježíšem a učili se od něj.

2 a Vykládat sny, stát se správcem.

b Vyvést národ Izraelský z Egypta.

c Pomoci Mojžíšovi naplňovat potřeby lidu.

d Dovést Boží lid do Zaslíbené země.

e Zmocnění Duchem bylo ve všech těchto případech relativně dlouhodobou zkušeností.

10 Petr

3 Byl z nejslabšího rodu a nejnepatrnější v otcovském domě.

11 a 2) Po Letnicích

b 1) Před Letnicemi

c 1) Před Letnicemi

d 1) Před Letnicemi

e 2) Po Letnicích

f 1) Před Letnicemi

g 1) Před Letnicemi (Dá se říct, že byl daleko méně impulsivní než před Letnicemi)

h 2) Po Letnicích

4 „Sestoupil na něj Duch Páně ve své moci.“

DUCH, KTERÝ ZMOCŇUJE

- 12 Aby měli moc nést svědectví o Ježíši Kristu po celém světě.
- 5 Duch Páně, který předtím na něj sestupoval (13,25; 14,6.19; 15,14) a zmocňoval ho, nyní jej opustil (v. 20).
- 13 Dokud Pán nepovolá svůj lid k sobě v onen velký a slavný den Páně.
- 6 „Duch svatý odešel od Saula.“
- 14 a) bude evangelium kázáno po celém světě na svědectví všem národům.
- 7 Tvoje odpověď by mohla vypadat asi takhle: Když je Duch svatý zarmoucen hříšným, neposlušným a buřičským životem, může odstoupit dokonce i od toho, kdo byl Bohem vyvolen. Přítomnost Ducha svatého v životě člověka jej vyzývá k zodpovědnému životu a k citlivému vnímání jeho přítomnosti.
- 15 Tvoje odpověď. Já jsem přesvědčen, že žijeme v posledních dnech a že vylití Ducha svatého a současná charismatická obnova jsou zde proto, aby mocí vystrojeni věřící zvěstovali evangelium v každém národu. Jakmile bude evangelium zvěstováno po celém světě na svědectví národům, Ježíš přijde znovu.

Část třetí

**DUCH SVATÝ:
PRAKTICKÝ PŘÍTEL**

LEKCE 8

Uctívání v Duchu

„Bůh je duch,“ řekl Pán Ježíš, „a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v duchu a v pravdě“ (J 4,24). Mluvil tato slova k samařské ženě u studny v Sychar. Předtím jí řekl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti to říká, abys mu dala napít, požádala bys ty jeho, a on by ti dal vodu živou“ (J 4,10).

Když se přibližoval konec Ježíšovy služby, vysvětlil blíže význam této *živé vody*. Řekl: „Jestliže kdo žízní, ať přijde ke mně a pije! Kdo věří ve mne, proudy živé vody poplynou z jeho nitra“ (J 7,37-38). Apoštol Jan vysvětluje, že Ježíš měl na mysli Ducha svatého, kterého *měli* učedníci přijmout potom, co bude Ježíš oslaven (v. 39). S příchodem Ducha svatého poplynou z každého věřícího proudy chvalozpěvů, a takto bude Duch svatý sloužit Bohu. Právě uctívání se projevuje svatou bázni před Bohem, jež vede k vyvyšování Pána, poslušnosti vůči jeho příkázáním a k touze vydat samého sebe cele službě v království Božím.

Z celého stvoření pouze lidem byla dána schopnost přijmout Boha v osobě Ducha svatého, a mít tak skrze něj obecnství s Bohem. Duch svatý nyní připravuje společenství vykoupených lidí, kteří na konci tohoto věku i ve věčnosti budou tvořit dokonalou jednotu s Kristem. Protože Duch svatý je v nás, máme touhu uctívat Ježíše a žít pro něj, dokud nepřijde onen den.

Jak obrovská výsada to je, když můžeme oslavovat toho, jenž vydal sámého sebe za nás, abychom mohli mít život věčný! Dal nám moc k tomu, abychom jej mohli uctívat skrze Ducha svatého - živou vodu, která je v nás! Uctívejme jej tedy, mějme před ním bázeň a služme mu!

osnova lekce

Bázeň před Bohem
Oslavování Boha
Služba Bohu
Modlitba k Bohu

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vysvětlit souvislost mezi bázni Boží a uctíváním v Duchu svatém.
- popsat způsoby, kterými nám Duch pomáhá oslavovat Boha.

- vysvětlit, jaký význam má služba Bohu ve vztahu k duchovnímu uctívání
- rozvíjet svůj osobní modlitební život a denně chodit s Bohem, což je vlastně uctívání Boha v Duchu a v pravdě.

studijní činnost

1. Prostuduj si lekci způsobem, který je popsán ve studijní činnosti v lekci 1. Přečti si obsah lekce, vyhledej v Písmu všechna uvedená místa a odpověz na studijní otázky.
2. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si zkontroluj.

rozvinutí lekce

BÁZEŇ PŘED BOHEM

Úkol 1. *Vyhledej v Písmu verše mluvící o tom, že je třeba se bát Boha, mít bázeň před Bohem.*

Biblická definice

Moudrý člověk řekl: „Počátek poznání je bázeň před Hospodinem“ (Př 1,7). Někdo jiný to dále rozvedl a řekl, že bázeň před Bohem znamená hlubokou úctu, která vyvyšuje Boha a je počátkem každé moudrosti. Duch svatý nám pomáhá porozumět tomu, kým Bůh je a co učinil. Když vidíme velikost Boha, jeho moc a sílu, uvědomujeme si, že je vlastně *hrozný*.

Bázeň před Bohem zahrnuje v sobě představu hluboké úcty, bázně a respektu, které vedou člověka k tomu, aby tomuto Bohu projevil své odevzdání, úctu a poslušnost. Dobrou ilustrací je zkušenost proroka Izajáše.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

1 Přečti si Iz 6,1-8 a odpověz na následující otázky:

a Jak vyličil Izajáš své vidění Boha? Viděl Pána

.....

b Byla podle tebe Izajášova reakce na toto vidění bázlivá, anebo byla spíše projevem nedostatku bázně?

.....

c Když Izajáš viděl majestát Boha, jak pak viděl samého sebe?

.....

d Jakým způsobem byl očištěn?

.....

e Které z uvedených slov nejlépe popisuje Izajášovu reakci na toto vidění?
bázeň, podřízenost, netečnost

.....

Bible mluví často o bázni před Bohem jako o něčem, co je potřebné a po čem máme toužit. To neplatilo pouze ve Starém zákoně, kde Izrael žil v relativně neosobní teokracii, ale také v Novém zákoně, kde je vztah člověka s Pánem Ježíšem Kristem mnohem víc osobní. Je tomu tak, protože Bůh chce, abychom k němu měli úctu a dali mu v našem životě takové místo, jež si zasluhuje - jednak proto, kým je, jednak pro to, co učinil. Nikdy bychom neměli pohlížet na náš vztah k němu jako na něco zcela všedního, ani bychom se neměli na něj obracet s familiárností, jež by postrádala jakékoliv úcty. On je svrchovaný vládce vesmíru a zaslouží si naši nikdy nekončící chválu, úctu a respekt.

Rostoucí úcta

Služba Ducha svatého v první církvi vyvolávala v srdcích lidí strach a bázeň, když konal divy a zázračná znamení mezi nimi (Sk 2,43). Jak se církev

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

rozvíjela, byla posilňována a povzbuzována Duchem svatým a rostla početně, dokud žila v *bázni před Bohem* (Sk 9,31).

Podívejme se nyní blíže na tuto bázeň Páně, abychom viděli, co všechno je obsaženo v tomto pojmu. Bázeň Boží má své kořeny v našem chápání živého Boha. Je v nás svatá bázeň, která nám pomáhá ctít autoritu Boha, poslouchat jeho příkázání, mít respekt vůči jeho majestátu a svatosti, a odvrátit se od zlého. (Přečti si: Gn22,12; 1S 12,14.20-25; Jb 28,28; Ž 111,10.) Ti, kteří se budou bát Boha tak jak by měli, mohou vidět na příkladu samotného Ježíše, že bázeň Páně působí pokoru (Žd 5,7). Apoštol Pavel napomíná věřící, aby se jejich bázeň a úcta vůči Bohu projevovala v úsilí o svatý život (2K 7,1; Fp 2,12).

Příklad Ananiáše a Safiry byl pro první církev varováním, jež je upozorňovalo na nutnost úcty vůči Bohu a projevování mu náležitého respektu. Protože lhali Duchu svatému a svým bratřím v Kristu, přišel na ně Boží soud a padli mrtví (Sk 5,1-11).

2 Co tato událost vypůsobila v první církvi? (Sk 5,5.11)

.....

Apoštol Pavel psal do Korintu: „Když máme taková zaslíbení, moji nejlepší, očistme se od každé poskvrny těla i ducha a přivedme k cíli své posvěcení v *bázni Boží*“ (2K 7,1). Také Efezským řekl, aby se podřizovali jedni druhým v *bázni Kristově* (Ef 5,21).

Touha být v Boží přítomnosti a vzdát mu čest, která mu náleží, je zcela cizí tělu. Když se Izajáš ocitl před všemohoucím Bohem, byl naplněn strachem, protože si uvědomil svou nečistotu. Když se jej ale dotkl anděl uhlíkem z oltáře Božího, jeho strach se proměnil v poddanost a v ní začal vzývat svého Stvořitele (Iz 6,5-8).

Stejným způsobem se i v nás, když se nás dotkne Duch svatý, zrodí touha, abychom vzdávali čest Bohu. Tato touha postupně, jak se poddáváme Duchu svatému, roste. Ti, kdo slouží Bohu kolem jeho trůnu, mají to potěšení být v jeho přítomnosti a volat: „Svatý, svatý, svatý“ (Iz 6,3; Zj 4,8).

Izajáš mluví o sedmero způsobu se projevujícím Duchu, který spočine na Mesiáši, a který působí i bázeň Páně:

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Na něm spočine duch Hospodinův;
duch moudrosti a rozumnosti,
duch rady a bohatýrské síly,
duch poznání a bázně Hospodinovy.
Bázní Hospodinovou bude prodchnut.

(Iz 11,2-3)

Duch Páně v nás nyní přebývá, a proto můžeme prožívat jeho projevy moudrosti, rozumnosti, rady, moci i poznání. S pomocí Ducha svatého se také učíme ctít Boha a mít před ním bázeň. Důvěrný vztah s Bohem, který je výsledkem našeho obecnství s Duchem svatým, nás povede k úctě k němu; a ta bude tím větší, čím více se k němu přiblížíme.

Proč je potřebná bázeň Hospodinova

Pavel mluví o bezbožných, že nemají bázeň Boží (Ř 3,18). Všemohoucího Boha by se lidé měli bát více než kohokoli a čehokoli jiného. Přečti si, co píše autor listu Židům:

Jestliže svévolně hřešíme i potom, když jsme už poznali pravdu, nemůžeme počítat s žádnou obětí za hříchy, ale jen s hrozným soudem a „žárem ohně, který stráví Boží odpůrce“. Už ten, kdo pohrdne zákonem Mojžíšovým, nedojde slitování a propadá smrti na základě svědectví dvou nebo tří svědků. Pomyslete, oč hroznějšího trestu si zaslouží ten, kdo zneuctí Božího Syna a za nic nemá krev smlouvy, jíž byl posvěcen, a tak se vysmívá Duchu milosti. . . Je hrozné upadnout do rukou živého Boha (Žd 10,26-31).

Pavel psal: „Boha se bojte, krále ctěte“ (1Pt 2,17). Tak by to mělo být. Neznamená to, že žijeme v panickém strachu před Bohem, aniž bychom si uvědomovali, co k nám cítí anebo co pro nás může udělat. Skrze Ducha svatého nám byl Bůh zjeven jako milující nebeský otec, ke kterému se ale přibližujeme v hluboké úctě a s respektem. Duchovní uctívání začíná bázní Boží, bázní, která nás vede k vyvyšování Pána a k tomu, abychom se mu v poslušnosti cele vydali.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

3 Vyhledej následující místa ze Starého i Nového zákona a krátce formuluj, co říkají o bázni Boží.

a Ex 20,20 - Bázeň Boží

b Dt 5,29 - Izraelité jsou vyzýváni k tomu, aby se báli Boha, aby se jim

c Jb 28,28 - Bát se Pána je

d Ž 19,10 - Bázeň Boží je

e Ž 33,18-19 - „Ale oko Hospodinovo bdí nad těmi, kdo se ho bojí, aby

f Ž 85,10 - Těm, kdo se bojí Boha, je blízko

g Ž 103,11 - Nad těmi, kdo se bojí Hospodina, se klene

h P 14,27 - Bázeň Hospodinova je

i Mal 3,20 - „Ale vám, kteří se bojíte mého jména, vyjde slunce spravedlnosti se

j L 1,50 - S těmi, kdo se bojí Boha, je

k Fp 2,12-13 - „S bázní a chvěním uvádějte ve skutek své spasení, protože je to Bůh, který

l Zj 11,18 - Ti, kdo se bojí jména Páně, obdrží

OSLAVOVÁNÍ BOHA

V Duchu a v pravdě

Úkol 2. Vyber z uvedených prvků ty, které jsou potřebné k uctívání Boha v Duchu a v pravdě.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Ježíšova slova k samařské ženě, která jsme uvedli na začátku této lekce, tvoří vzor pro uctívání v církvi. Ježíš jí řekl:

Ale přichází hodina, ano již je tu, kdy ti, kteří Boha opravdově ctí, budou ho uctívat v Duchu a v pravdě. A Otec si přeje, aby ho lidé takto ctili. Bůh je duch a ti, kdo ho uctívají, mají tak činit v duchu a v pravdě (J 4,23-24).

Později řekl Ježíš svým učedníkům, že když přijde Duch pravdy, uvede je do veškeré pravdy. Pak řekl: „On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne. Všecko, co má Otec, jest mé. Proto jsem řekl, že vám bude zvěstovat, co přijme ode mne (J 16,13-15).

V našem uctívání Boha jde o to, abychom odevzdali slávu Bohu. Duch svatý přišel, aby nám pomohl oslavovat Pána. Pomáhá nám v našem uctívání tím, že nám zjevuje nádheru našeho Pána. Zde skutečně potřebujeme jeho pomoc, protože nádhera Pána je nádherou jeho svatosti. Když uctíváme Boha v nádheře jeho svatosti, chválíme jej za jeho mravní dokonalost a čistotu, protože svatost je souhrnem všech Božích vlastností. Podobně jako sluneční paprsky, sestávající ze všech barev spektra smíchaných dohromady, společně vytvářejí sluneční záři, i Boží svatost je spojením všech Božích vlastností. Pouze on je svatý (1S 2,2), zcela oddělen od zla. Proto vše, co činí, je správné; jeho skutky jsou projevem toho, jaký je. Tím, že nás svou milostí vyvolil, abychom k němu mohli přistupovat skrze oběť jeho Syna, máme možnost být denně v jeho blízkosti - s důvěrou a bázní, přičemž víme, že přebývá ve chválách svého lidu a má radost, když nám může splnit žádosti našeho srdce. Nikdy si nedokážeme představit pravou svatost, pokud nám nebude zjevena Duchem svatým.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Na počátku mé křesťanské služby jsem byl velice ostýchavý, a myšlenka na to, že bych měl veřejně sloužit, mě prostě děsila. Hrál jsem poměrně dobře na akordeon - ovšem doma. Když jsem se o to pokusil být i ve velice úzkém kruhu známých, nikdy se mi žádnou píseň nepodařilo dohrát až do konce.

Pak jsem byl pokřtěn v Duchu svatém. V tu noc, kdy Duch svatý na mne sestoupil jsem cítil, že bych dokázal hrát a zpívat i před tisíci lidí. Souhlasil jsem tedy s tím, že budu hrát a zpívat na nedělních bohoslužbách.

Když však přišel můj okamžik, odvaha, kterou jsem cítil, když mě naplnil Duch svatý, zmizela a já jsem se začal třást. Když jsem tam takhle stál tvář v tvář jistě prohře, začal jsem vzývat moc Ducha svatého a vešel na pódium. Jak jsem začal hrát, znovu jsem na sobě cítil moc Ducha svatého - a tak tentokrát jsem mohl hrát i zpívat. Když jsem svou píseň dokončil, uvědomil jsem si, že se něco stalo - zdálo se, že nikdo z lidí nevěnoval pozornost mému zpěvu nebo hře. Většina lidí měla zavřené oči a pozvednuté ruce v uctívání Boha. Duch svatý si mě použil, ale Pán byl tím, kdo přijal slávu!

Jak jsme konstatovali v předchozí lekci, jednou ze starozákonních postav, na které spočíval Duch Páně nepřetržitě, byl David. Jeho žalmy dokazují, že Duch svatý byl na něm a pomáhal mu oslavovat Boha. Tyto žalmy jsou naplněny chválami a díky všemohoucímu Bohu, dárci všech dobrých věcí. Ilustrují, jak se Duch může nad námi vznášet a pozvedat naše hlasy ve chválách a vyvyšování našeho Pána a Spasitele, zatímco uvažujeme nad jeho nádherou a obětí, kterou pro nás přinesl.

4 Které z uvedených vlastností nebo způsobů chování jsou nezbytnými prvky uctívání Boha v Duchu a v pravdě?

a) Poslušnost	e) Bázeň
b) Chvály	f) Naplnění Duchem svatým
c) Odvaha	g) Veřejná služba
d) Svatost	

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

V jazyku (řeči) Ducha

Úkol 3. *Vyjmenuj dva způsoby uctívání v jazyku Ducha a uveď užitek každého z nich.*

Když Duch svatý zjeví věřícím nádheru svatosti, úplně jim dojdou slova. Někdy je skutečně problém najít v našem lidském jazyce přiměřená slova na vylíčení toho, co prožíváme. Zde nám opět pomáhá Duch svatý tak, že nám dává řeč Ducha.

Modlitba v Duchu. Jeden z našich milých přátel nám vyprávěl o tom, jak dlouhá léta kladl odpor jazyku Ducha. Přesto však hluboce toužil po plnosti Ducha svatého a vyznával svou neschopnost uctívat Boha takovým způsobem, jak po tom toužil. „Dej mi plnost svého Ducha, Pane,“ modlil se. „Ale radši bych to měl bez jazyka, kterému nerozumím.“ Když nedostával uspokojivou odpověď, nakonec si uvědomil, že se musí úplně podřídit Duchu svatému.

Po své první zkušenosti s uctíváním v Duchu nám svědčil, že se cítil tak, jako kdyby se v jeho duchu uvolnil ohromný proud, který sebou vynesl vše, co toužil říct Bohu. Poprvé si byl skutečně vědom, že uctíval Boha v Duchu a v pravdě.

Zpívání v Duchu. Zpěv tvoří důležitou součást v oslavování Boha. Někdo řekl: „Hudba je řečí duše.“ Jsme nabádáni, abychom zpívali Pánu duchovní písně:

Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista (Ef 5,19-20).

Nechť ve vás přebývá slovo Kristovo v celém svém bohatství: se vši moudrostí se navzájem učte a napomínejte a s vděčností v srdci oslavujte Boha žalmy, chválami a zpěvem, jak vám dává Duch (Ko 3,16).

Společný zpěv žalmů a chvalozpěvů vzdělává církev a je svědectvím nevěřícím (1K 14). Když zpíváme v Duchu - když zpíváme tyto „duchovní písně“, jak je nazývá předchozí citát - pomáhá nám to vyjádřit své nejhlubší pocity radosti, chvály a velebení v jazyku Ducha. Oba uvedené způsoby jsou

potřebnými a důležitými prvky našeho uctívání, a oba jsou z Ducha svatého. Apoštol Pavel řekl: „Budu se modlit v Duchu, ale budu se také modlit s vědomou myslí. Budu zpívat chvalozpěvy v Duchu, ale budu zpívat také s vědomou myslí“ (1K 14,15).

5 Vyjmenuj dva způsoby uctívání v jazyku Ducha a uveď, jaký užitek přináší každý z nich.

a

.....

b

.....

Stanley M. Horton si všiml, že věřící v první církvi věděli, že „jejich schopnost uctívat Pána je naprosto nepostačující. Očekávali na chvalozpěvy v Duchu, modlitby v Duchu, dary a službu Ducha svatého. . . Každý den. . . žili a chodili v Duchu“ (Horton, 1976, str.12).

SLUŽBA BOHU

Úkol 4. *Uveď, co nám níže uvedená místa Písma říkají o vztahu mezi službou Bohu a uctíváním v Duchu.*

Některá řecká slova, která překládáme slovem *uctívání*, je možné přeložit také jako *služba*. Příkladem je Ř 12,1:

Vybízím vás, bratří, pro Boží milosrdenství, abyste sami sebe přinášeli jako živou, svatou, Bohu milou obět'; to ať je vaše pravá bohoslužba.

Některé jiné překlady mají na tomto místě slovo uctívání. Jedním ze způsobů, jak ti Duch svatý pomáhá sloužit Bohu je, že tě přivede k tomu, aby ses cele poddal Bohu.

Stejné slovo používá Pavel ve svém listě Filipským, kde říká: „my, kteří duchem sloužíme Bohu (*nebo* uctíváme Boha), chlubíme se Kristem Ježíšem a nedáme na vnější věci“ (Fp 3,3).

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Půsty a modlitby Anny v chrámě jsou někdy překládány jako *služba*, jindy jako *uctívání*. Když Pavel mluví o *službě* Bohu s velkou pokorou a v mnoha slzách, slovo služba by se dalo stejně dobře přeložit jako *uctívání* (Sk 20,19).

Není problém ztotožňovat půsty, modlitby a pláč s uctíváním, ale uctívání je něčím více. Pisatel listu Židům říká, že Ježíš obětoval sám sebe jako neposvrtnou oběť Bohu mocí Ducha, aby očistil naše svědomí od mrtvých skutků k službě živému Bohu (Žd 9,14). Jinými slovy, život, který žijeme každý den v Duchu, je uctíváním Boha. Vše, co říkáme a činíme může být prostředek duchovního uctívání! To měl na mysli apoštol Pavel, když napsal Koloským:

Všechno, cokoli mluvíte nebo děláte, činite ve jménu Pána Ježíše a skrze něho děkujte Bohu Otci. Cokoli děláte, dělejte upřímně, jako by to nebylo lidem, ale Pánu. . . Váš Pán je Kristus, jemu sloužíte (Ko 3,17.23-24).

SLUŽBA — MODLITBA — ZPÍVÁNÍ

JAKO PÁNU !

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

6 12. kapitola listu Římanům nám pomůže dozvědět se více o duchovním uctívání skrze službu, a pomůže nám rovněž poznané pravdy aplikovat v životě. Doplň následující tabulku takovým způsobem, že najdeš v uvedené kapitole, co NEMÁME DĚLAT, a pak co místo toho DĚLAT MÁME. Je to první krok v křesťanské službě, která je duchovním uctíváním.

NEMÁME DĚLAT. . .	ALE MÁME DĚLAT. . .
a . . .přizpůsobujte se tomuto věku. (v. 2)	
b . . .smýšlejte výš, než je komu určeno. (v. 3)	
c . . .ochabujte v horlivosti (to znamená, <i>nebud'te líní</i>). (v. 11)	
d . . .smýšlejte vysoko. . . spoléhejte na vlastní chytrost. (v. 16)	
e . . .odplácejte zlým za zlé. (v. 17)	
f . . .chtějte sami odplácet. (v. 19)	

7 Ř 12 nám také ukazuje, jak máme sloužit. Doplň následující věty na základě veršů 6-8 a 20.

- a** Kdo má dar prorockého slova, ať
- b** Kdo má dar služby, ať
- c** Kdo má dar učit, ať
- d** Kdo dovede povzbuzovat, ať
- e** Kdo rozdává, ať
- f** Kdo stojí v čele, ať
- g** Kdo se stará o trpící, ať

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

h Jestliže má tvůj nepřítel hlad,

i Má-li žízeň,

Ježíš vyučoval své učedníky o významu *duchovního uctívání* (bohoslužby) *skrze službu* na základě podobenství o ovcích a kozlech (Mt 25,31-46). Poslal je do světa, aby sloužili jiným. Máme lidem dávat pít z vody života, kterou jsme dostali od něj. Máme se dělit o živý chléb, věčné Slovo s těmi, kdo jsou ztraceni ve svých hříších. Máme také sloužit při naplňování jejich tělesných potřeb, jako kdybychom to činili Pánu. Toto je duchovní uctívání uvedené do praxe!

8 Přečti si pozorně Mt 25,31-46. Zakroužkuj písmeno uvádějící správné dokončení jednotlivých vět:

Základem pro soud je podle uvedeného místa

- a) reakce posluchačů na potřeby, s kterými se setkávali u jiných.
- b) neschopnost posluchačů přisvojit si správné poznání.

Z jednání Syna člověka vůči těm, kdo byli odměněni, docházíme k závěru, že

- c) člověk musí tvrdě pracovat, aby si zasloužil spasení.
- d) služba lidem je totožná se službou jemu.

Trest je vyměřen na základě toho,

- e) co kdo udělal v porovnání s tím, co mohl udělat.
- f) že člověk nereaguje na potřeby lidí kolem sebe jako na potřeby Kristovy.

V tomto podobenství, které nás vede k hlubokému zamyšlení, můžeme slova Ježíše chápat následovně:

- g) Uctívání je ve své podstatě mrtvé, není-li doprovázeno skutky, které jsou projevem Boží lásky.
- h) Uctívání je přijatelné v jakékoliv formě, bez ohledu na to, zda je nebo není doprovázeno skutky.

MODLITBA K BOHU

Tvé modlitby budou účinnější, jestliže se budeš řídit novozákonním vzorem modlitby v *Duchu*. Pavel řekl: „V každý čas se v Duchu svatém modlete a prostě, bděte na modlitbách a vytrvale se přimlouvejte“ (Ef 6,18). Toto široké chápání modlitby zahrnuje v sobě i to, co označujeme jako modlitbu

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

duchem. Pavel říká: „Nebo modlím-liť se jazykem, duch můj se modlí, ale mysl má bez užitku jest (to znamená, nerozumím tomu, co se modlím). Což tedy jest? Modliti se budu duchem, a modliti se budu i myslí“ (1K 14,14-15 - K). Obě tyto modlitby mohou a měly by být *modlitbou v Duchu*. Jistě si všimneš, že v této souvislosti *modlitba* zahrnuje jak *chvály* (v. 16), tak i *děkuvzdání* společně s prosbami.

Ježíš nás poučil o významu duchovního uctívání v modlitbě, když své učedníky učil modlit se. Naučil je modlitbě, kterou nazýváme *modlitbou Páně* (Mt 6,9-13).

Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno.

Přijď tvé království.

Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi.

Náš denní chléb dej nám dnes.

A odpusť nám naše viny,

jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám.

A nevydej nás v pokušení,

ale vysvoboď nás od zlého.

Neboť tvé jest království i moc i sláva na věky.

Amen.

Podívejme se nyní blíže na začátek této modlitby a uvidíme, jak souvisí s tím, co jsme řekli o duchovním uctívání.

Buď posvěceno tvé jméno - BÁZEŇ

Úkol 5. Zjisti, co uvedená místa Písma říkají o jménu Ježíš a aplikuj to ve svém vztahu k němu.

Modlitba Páně začíná projevem svaté úcty, jež náleží jménu Božímu. Když Bůh dával lidem v Desateru své požadavky pro svatý život, zdůraznil, že musí mít bázeň před jeho jménem: „Nezneužiješ jména Hospodina, svého Boha. Hospodin nenechá bez trestu toho, kdo by jeho jména zneužíval“ (Ex 20,7).

Vyjdi na ulici a poslouvej chvíli, jak tento svět konverzuje. Pomůže ti to porozumět, proč je důležité mít bázeň před jménem Páně. Kamkoliv se obrátíš, uslyšíš lidi, jak berou nadarmo jméno Otce a jeho Syna, Ježíše Krista.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Jeho jméno je svaté. Při zvuku jména Ježíš se třesou démoni (L 10,17; Sk 16,18). Spasení je pouze skrze jméno Ježíš (Sk 4,12). Fp 2,6-11 vysvětluje, proč musíme ctít a respektovat toto jméno, které je nade všechna jména - jméno Ježíš:

Způsobem bytí byl roven Bohu, a přece na své rovnosti nelpěl, nýbrž sám sebe zmařil, vzal na sebe způsob služebníka, stal se jedním z lidí. A v podobě člověka se ponížil, v poslušnosti podstoupil i smrt, a to smrt na kříži.

Proto ho Bůh vyvýšil nade vše a dal mu jméno nad každé jméno, aby se před jménem Ježíšovým sklonilo každé koleno - na nebi, na zemi i pod zemí - a k slávě Boha Otce každý jazyk aby vyznával: Ježíš Kristus jest Pán.

Nedávno v jednom shromáždění uctívali Pána, a když začali jeden po druhém říkat, co pro ně znamená jméno Ježíš, sestoupila na ně moc Ducha svatého. Boží muž začal tím, že nahlas řekl: „Jeho jméno je *Úžasné*. Jeho jméno je Immanuel - *Bůh s námi*.“ Další pokračoval: „Jeho jméno je Předivný rádce, Kníže pokoje.“ A jiný: „Jeho jméno je Spasitel, Uzdravovatel a Křtitel.“ Takto pokračovali, až každý z přítomných vyjádřil, co toto jméno znamená pro něj. Skutečně, jeho jméno je hodno naší oddanosti! Ať je posvěceno jeho jméno!

9 Najdi si ve své Bibli tato místa a do svého sešitku si zapiš, co každý z nich říká o jménu Ježíš, a co to znamená pro tebe osobně. Najdi si čas a vyvyšuj jej za moc jeho jména.

a) Iz 9,6

b) Mk 16,17

c) J 1,2

d) J 14,13-14; 16,24

e) Sk 3,16; Jk 5,14

f) Sk 4,12; Ř 10,13

Pokud máš biblickou konkordanci, bude pro tebe velkou inspirací, když si najdeš další verše, které se týkají Božích jmen a jména Ježíše Krista.

Přijď' tvé království - SLÁVA

Úkol 6. *Vysvětli, jakým způsobem i ty můžeš oslavit Boha tím, že uspišíš příchod jeho království.*

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Tématem Ježíšova kázání v evangeliu Matouše je *nebeské království*. Učil, že je jako „poklad ukrytý v poli, který někdo najde a skryje; z radosti nad tím jde, prodá všecko, co má, a koupí to pole“ (Mt 13,44).

Člověkem v tomto podobenství byl Ježíš, polem byl svět a pokladem bylo jeho *království*. Ježíš koupil tento svět svou vlastní vzácnou krví, ale ještě jej zcela nevlastní. Pokladem, který je ukryt před očima světa, je jeho království, které nyní Duch svatý přivádí k dokonalosti v srdcích věřících. Duch svatý připravuje věřící na to, že když Kristus opět přijde a nastolí své království, budou vládnout s ním.

Pavel, veden Duchem svatým, napsal o budoucí slávě Kristově: „Co oko nevidělo a ucho neslyšelo, co ani člověku na mysl nepřišlo, připravil Bůh těm, kdo ho milují“ (1K 2,9). Dodává ještě: „Nám však to Bůh zjevil skrze Ducha“ (v. 10). I když naše mysl může být příležitostně vytržena do požehnané Kristovy přítomnosti a okusit blaho spojení s vykoupenými všech dob, Bůh pouze poodhalil oponu, abychom mohli nahlédnout do slávy, která teprve bude zjevena (Zj 21 a 22). Není divu, že toužíme, aby Boží dílo spásy se již zcela dovršilo.

10 Uvědomil sis někdy, že i ty můžeš přispět k urychlení příchodu království Božího? Přečti si Mt 24,14. Pak si přečti verše z Mt 9,37-38 a L 10,2. Vysvětli, jakým způsobem můžeš být i ty účasten v oslavení Boha tím, že uspěšš příchod jeho království.

.....
.....

Jak úžasný den to bude, až Ježíš ustanoví své království, a my budeme moci zpívat s anděly kolem jeho trůnu:

Hoden jest Beránek, ten obětovaný, přijmout moc, bohatství, moudrost, sílu, poctu, slávu i dobrořečení! . . . Tomu, jež sedí na trůnu, i Beránkovi, dobrořečení, čest, sláva i moc na věky věků!“ (Zj 5,12-13).

Až do onoho dne vytrvejme a modleme se pod pomazáním Ducha svatého: „Přijď království tvé!“

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

Bud' vůle tvá - SLUŽBA

Úkol 7. *Přemýšlej nad svým vlastním uctíváním a pokus se zodpovědět si otázku, zda uctíváš Boha v Duchu a v pravdě.*

Třetí věc, ke které nás Ježíš vede ve své modlitbě, je prosba: „Bud' vůle tvá.“ Kdo zná mysl a vůli Boží lépe než Duch svatý? V 1K 2,9-11 nám Pavel říká, že Bůh nám zjevuje svoji vůli skrze svého Ducha. On je tím, kdo nám může nejúčinnějším způsobem pomoci při modlitbách za to, aby se děla Boží vůle. Potěšením Ježíše bylo konat vůli svého Otce (L 22,42), a Duch svatý byl vždy přítomen, aby mu v tom pomáhal (L 4,1.14.18-19). I ty můžeš žít tak, jak žil Ježíš. I tvůj život bude požehnáním pro Boha, jestliže dovolíš, aby ti stejný Duch pomáhal konat Boží vůli.

Ř 8,27 ukazuje, jakým způsobem nám bude Duch svatý pomáhat: „Ten, který zkoumá srdce, ví, co je úmyslem Ducha; neboť Duch se přimlouvá za svaté podle Boží vůle.“ Dokonce i tehdy, nevíme-li, za co se máme modlit, Duch svatý to ví a bude se za nás přimlouvát, aby se v našem životě mohla Boží vůle naplnit.

11 Když se modlíme za to, aby se děla Boží vůle v našem životě, musíme být také připraveni jej poslouchat a sloužit mu. Ježíš přikázal svým učedníkům modlit se za to, aby Pán vyslal dělníky na svou žeň (Mt 9,36-38).

a Koho poslal Bůh jako odpověď na jejich modlitbu?

.....

b Jak můžeš tuto skutečnost aplikovat u tvé osobní touhy po naplňování Boží vůle?

.....

.....

12 V této lekci jsme mluvili o duchovním uctívání neboli uctívání v Duchu. Uctívání Boha v Duchu a v pravdě zahrnuje poslušnost, bázeň Boží, chválu, oslavování jeho jména, podřízení se jeho vůli, čistý a svatý život a službu v jeho království. Nyní je čas, abys sám zhodnotil své vlastní uctívání Boha.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Je to skutečně uctívání v Duchu a v pravdě, anebo jde pouze o určitou formu bez skutečného obsahu? Bohu se nejvíce zalíbíš, když jej budeš uctívat v Duchu a v pravdě. Ať ti Duch svatý - zatímco se budeš zcela podřizovat jeho vedení ve svém životě - přiblíží skutečný význam uctívání!

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Zakroužkuj písmeno před nejvýstižnější odpovědí.

1 Živou vodou, kterou dává Pán Ježíš, je podle J 7,37-39

- a) finanční požehnání.
- b) Boží příkázání.
- c) obecnství s Bohem.
- d) Duch svatý.

2 Která z uvedených možností není obsahem bázně Boží?

- a) Hrůza
- b) Vyvyšování
- c) Respekt
- d) Poslušnost

3 Příklad Izajáše (6,1-6) nás poučuje, že když se nacházíme v Boží přítomnosti, toužíme

- a) utéct před Božím soudem.
- b) uctívat Boha a podřídit se mu.
- c) jednat podle svých vlastních tužeb.

4 Proč je bázeň před Bohem potřebnou součástí duchovních bohoslužeb?

- a) Nutí nás poslouchat Boha, protože se bojíme činit opak.
- b) Způsobuje, že se přibližujeme k Bohu s bázní, protože si uvědomujeme jeho svatost i to, že je hoden naší lásky a poslušnosti.
- c) Je to jediný způsob, jak nad námi Bůh může plně uplatnit svou vládu, protože bez strachu jej poslouchat nedokážeme.

5 Zpívání v Duchu je jedním ze způsobů

- a) uctívání myslí.
- b) sdělování toho, co je v myslí Ducha.
- c) oslavování Boha.

6 Jiné slovo pro uctívání je

- a) služba.
- b) poslušnost.
- c) budování.

7 Když mluvíme o službě jako o uctívání, máme tím na mysli, že

- a) všechno, cokoliv děláme, může být prostředkem duchovního uctívání.
- b) uctívání může být pouze jako součást bohoslužeb v církvi.
- c) naše skutky jsou důležitější než naše slova uctívání.

PRAVDIVÉ- NEPRAVDIVÉ. Je-li uvedené tvrzení **PRAVDIVÉ**, napiš do vyhrazeného prostoru **P**, je-li **NEPRAVDIVÉ**, napiš **N**.

... **8** 12. kapitola listu Římanům uvádí mnoho příkladů duchovního uctívání.

... **9** Z podobenství o ovčích a kozlech se dovídáme, že když pomůžeme někomu, kdo je v nouzi, je to jako kdybychom pomáhali Ježíši.

... **10** Modlitba duchem je důležitější, než modlitba myslí.

... **11** Podle toho, jak někdo používá jméno Boží, můžeme poznat, zda má bázeň před Bohem.

... **12** Království Boží nepřijde, dokud nebude každý uctívat Boha.

... **13** V podobenství o pokladu ukrytém na poli bylo pokladem království Boží.

... **14** Jediný způsob, jak poznat Boží vůli, je nechat se vést Duchem Božím.

... **15** Je mít bázeň před Bohem.

... **16** Uctívání v Duchu a v pravdě není možné bez poslušnosti.

... **17** Člověk by měl uctívat pouze ve svém jazyce, aby bylo jeho uctívání milé Bohu.

... **18** Zpívání žalmů a písní není tak důležité, jako zpívání v Duchu.

... **19** Půsty a modlitby jsou často spojeny s uctíváním v Duchu.

... **20** Náš všední život, pokud jej žijeme v Duchu, je součástí uctívání.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

odpovědi na studijní otázky

7 a ho užívá v souhlase s vírou.

b slouží.

c učí.

d povzbuzuje.

e dává upřímně.

f je horlivý.

g pomáhá s radostí.

h nasyt' ho.

i dej mu pít.

1 a velikého a vyvýšeného

b bázlivá reakce

c připadal si nečistý

d žhavým uhlíkem z oltáře

e podřízenost

8 a) reakce posluchačů na potřeby, s kterými se setkávali u jiných.

d) služba lidem je totožná se službou jemu.

f) že člověk nereaguje na potřeby lidí kolem sebe jako na potřeby Kristovy.

g) uctívání je ve své podstatě mrtvé, není-li doprovázeno skutky, které jsou projevem Boží lásky.

2 Veliká bázeň padla na celou církev a na všechny, kteří o tom slyšeli.

9 a) Jeho jméno je Divuplný rádce, Božský bohatýr, Otec věčnosti, Vládce pokoje

b) V jeho jménu jsou vyháněny démony

c) Skrze jeho jméno se stáváme dětmi Božími

d) Když prosíme v jeho jménu, dostáváme odpověď na naše modlitby a naše potřeby jsou naplněny.

e) V jeho jménu je uzdravení

f) Spasení je v jeho jménu

g) On je Král králů a Pán pánů

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- 3** Naše odpovědi vycházejí z Ekumenického překladu Bible. Máš-li jiný překlad, mohou se tvé odpovědi lišit.
- a** mě chrání od hříchu.
 - b** se jim a jejich dětem dařilo dobře až na věky.
 - c** moudrost.
 - d** čistá a ob stojí navždy.
 - e** je vysvobodil ze smrti.“
 - f** spása.
 - g** jeho milosrdenství.
 - h** zdrojem života.
 - i** zdravím na svých křídlech.
 - j** milosrdenství jeho.
 - k** který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.
 - l** odměnu.
- 10** Tvoje odpověď. Já bych uvedl, že se mohu modlit, aby věřící vyšli do celého světa a kázali, aby každý mohl slyšet evangelium a měl příležitost přijmout Ježíše Krista jako svého Pána a Spasitele.
- 4** Všechny kromě c) odvahy, a g) veřejné služby.
- 11 a** Bůh poslal je sám.
- b** Tvoje odpověď. Já očekávám, že když se modlím za to, aby se Boží vůle děla po celém světě, Bůh si mě bude chtít v tom také použít. Musím být připraven mu sloužit.
- 5 a** Modlitba v Duchu - Apoštol říká: „Modlím se svým duchem“, což znamená, že se modlí neznámým jazykem, protože nedokáže najít vhodná slova k vyjádření své úcty.
- b** Zpívání v Duchu - Pomáhá nám vyjádřit zpěvem nejhlubší pocity radosti, chvály a velebení.
- 12** Tvoje odpověď.

UCTÍVÁNÍ V DUCHU

6 Poznámka. K tomuto cvičení jsme použili Ekumenický překlad. Pokud používáš jiný překlad, formulace bude jiná, ale význam by měl být stejný.

a . . . nýbrž proměňte se obnovou své mysli.

b . . . smýšlejte o sobě střízlivě, podle toho, jakou míru víry udělil každému Bůh.

c . . . buďte vroucího ducha, služte Pánu.

d . . . mějte porozumění jeden pro druhého.

e . . . vůči všem mějte na mysli jen dobré.

f . . . nechte místo pro Boží soud.

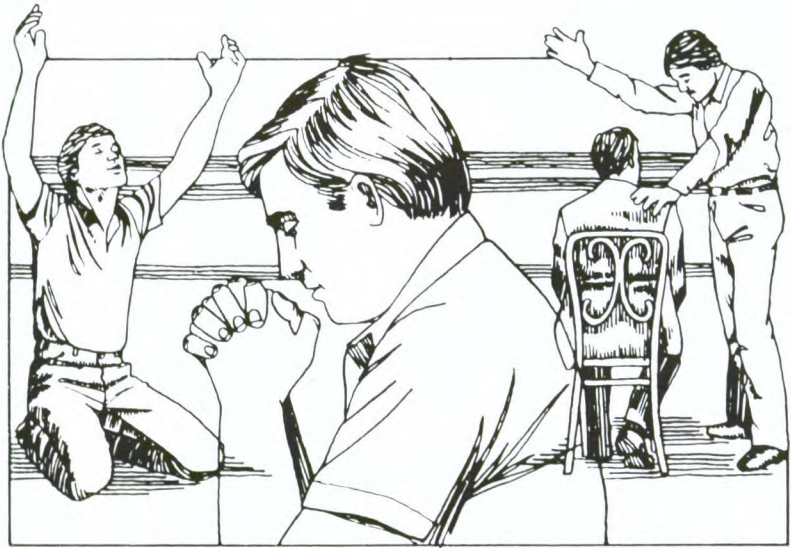
LEKCE 9

Duchovní dary

Vzpomínáš si na situaci, kdy Ježíš sliboval svým učedníkům, že jim pošle Ducha svatého, aby v nich přebýval? Řekl: „On mě oslaví, neboť vám bude zvěstovat, co přijme ode mne“ (J 16,14). Jinými slovy, Duch svatý zjeví Krista tomuto světu.

Činí tak mnoha způsoby. Jedním z nich je zjevování světu, co je Bůh schopen *učinit*. *Dary* Ducha svatého jsou prostředkem, který slouží k tomuto účelu. Pamatuješ si ještě na to, když jsme v předchozí lekci mluvili o atributech Otce, Syna a Ducha svatého, jež jsou všemohoucnost, vševědounost a všudypřítomnost? O všech těchto vlastnostech je řeč v 1K 12,8-10, kde apoštol mluví o projevech Ducha. Nadpřirozené projevy Ducha svatého svědčí o tom, že Bůh žije a že mu záleží na potřebách lidí. Dary Ducha svatého byly dány církvi, aby *budovaly tělo Kristovo*.

Možná sis všiml, že jsme užili termínů dary a projevy záměnným způsobem. Obojí totiž vyjadřuje tutéž činnost Ducha svatého. Duch svatý rozděljuje své dary, jak sám chce, a tyto dary se projevují skrze lidi, kteří je přijali. Cílem by vždy mělo být budování těla věřících a oslavení Krista.

V této lekci si stručně prostudujeme dary Ducha svatého a způsoby, jakými zjevují Kristovu moc církvi a skrze ní i světu.

osnova lekce

Biblické odkazy
Dary řeči
Dary moci
Dary zjevení

cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vyjmenovat devět darů Ducha, o kterých je řeč v 1K 12 a uvést stručnou definici každého z nich.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- uvést, jaký účel mají dary Ducha svatého.
- vysvětlit, kdo může přijmout dary Ducha.
- uvědomit si potřebu projevů darů Ducha v dnešní církvi a zatoužit po jejich přijetí

studijní činnost

1. Prostuduj si lekci způsobem, kterým si studoval předchozí lekce. Přečti si všechna uvedená místa Písma a odpověz na všechny studijní otázky.
2. Přečti si 1K 12 a 14 a Ř 12. Tyto kapitoly tvoří vhodné pozadí pro tuto lekci.
3. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si pak zkontroluj.

rozvinutí lekce

BIBLICKÉ ODKAZY

Úkol 1. *Vyjmenuj a porovnej dary Ducha svatého, jak jsou uvedeny v Písmu.*

Studium knihy Skutků a listů zcela jasně ukazuje, že první církev pravidelně prožívala nadpřirozené projevy Ducha svatého. Tyto projevy byly *dary* Ducha, které byly církvi dány jednak jako prostředek budování církve, jednak aby přinesly slávu Ježíši Kristu. Tyto dary byly projevením se Ducha svatého skrze věřící, kteří se mu zcela podřizovali a dovolili mu, aby skrze ně působil.

V Písmu je několik míst, na kterých se píše o darech Ducha. Nejvíce informací o tomto předmětu nacházíme v 1K 12 a 14. Apoštol Pavel zde dává rady církvi v Korintu, jak správně používat dary Ducha svatého. Od 4. do 11. verše je vyjmenováno devět různých darů:

Jsou rozdílná obdarování, ale tentýž Duch; rozdílné služby, ale tentýž Pán; a rozdílná působení moci, ale tentýž Bůh, který působí všechno ve všech.

DUCHOVNÍ DARY

Každému je dán zvláštní projev Ducha ke společnému prospěchu. Jednomu je skrze Ducha dáno slovo moudrosti, druhému slovo poznání podle téhož Ducha, někomu zase víra v témž Duchu, někomu dar uzdravování v jednom a témž Duchu, někomu působení mocných činů, dalšímu zase prococtví, jinému rozlišování duchů, někomu dar mluvit ve vytržení (řec: různé druhy jazyků), jinému dar vykládat, co to znamená (řec: dar vykládat jazyky). To všechno působí jeden a týž Duch, který uděluje každému zvláštní dar, jak sám chce.

Druhá zmínka je ve verši 28, kde je vyjmenováno osm darů. Některé z nich jsou biblickými učenci označovány jako *dary služebnosti*:

A v církvi ustanovil Bůh jedny za apoštoly, druhé za proroky, třetí za učitele; potom jsou mocné činy, pak dary uzdravování, služba potřebným, řízení církve, řeč ve vytržení.

Stojí za to si povšimnout, že v prvním seznamu je důraz položen na *dary* a ve druhém na *lidi*, kteří tyto dary dostávají.

1 Tři z darů uvedených v prvním seznamu nejsou uvedeny ve druhém. Které to jsou?

.....
.....

Pavel pokračuje dále ve verších 29 a 30 a vysvětluje význam toho, co řekl ve verši 28:

Jsou snad všichni apoštoly? Jsou snad všichni proroky? Jsou všichni učiteli? Mají všichni moc činit divy? Mají všichni dar uzdravovat? Mají všichni schopnost mluvit ve vytržení rozličnými jazyky? Dovedou je všichni vykládat?

Chtěli bychom se zmínit ještě o dvou dalších místech, kde se mluví o duchovních darech. Prvním je Ř 12,6-8, místo, které jsme stručně probrali v 8. lekci, když jsme přemýšleli o křesťanské službě jako aktu uctívání.

Máme rozličné dary podle milosti, která byla dána každému z nás: Kdo má dar prorockého slova, ať ho užívá v souhlase s vírou. Kdo má dar služby, ať slouží. Kdo má dar učit, ať učí. Kdo dovede povzbuzovat, nechť

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

povzbuzuje. Kdo rozdává, ať dává úpřímně. Kdo stojí v čele, ať je horlivý. Kdo se stará o trpící, ať pomáhá s radostí.

Posledním ze zde uváděných míst je Ef 4,11-13 a zahrnuje i vysvětlení, proč jsou v církvi potřebné dary:

A toto jsou jeho dary: jedny povolal za apoštoly, jiné za proroky, jiné za zvěstovatele evangelia, jiné za pastýře a učitele, aby své vyvolené dokonale připravil k dílu služby - k budování Kristova těla, až bychom všichni dosáhli jednoty víry a poznání Syna Božího, a tak dorostli zralého lidství, měřeno mírou Kristovy plnosti.

Jsou zde uvedeny tři účely darů:

1. Budování těla Kristova.
2. Jednota ve víře a v poznání Ježíše Krista.
3. Křesťanská zralost - podobnost Kristu.

2 Do svého poznámkového sešitu si napiš seznam všech darů, které jsou uvedeny v těchto čtyřech oddílech Písma. Pro každé biblické místo použij zvláštní sloupec. Každý dar si zaznamenej vedle jeho názvu v předchozím textu. Postupně přidávej i dary, které jsou uvedeny na dalších třech místech. Uvádíme příklad:

1K 12,7-11	1K 12,28-30	Ř 12,6-8	Ef 4,1
dar uzdravování	dary uzdravování	není uveden	není uveden

Stanley Horton uvádí, že kdybychom zkombinovali všechna tato místa, je možné vytvořit seznam, který obsahuje 18 až 20 darů. (Horton, 1976, str. 210). Je zřejmé, že některé se částečně překrývají; a někteří badatelé Bible jsou toho názoru, že je lze rozdělit na dary služby a duchovní dary. Při našem studiu budeme používat seznam, který je uveden v 1K 12,7-11. Rozdělíme si je do tří skupin:

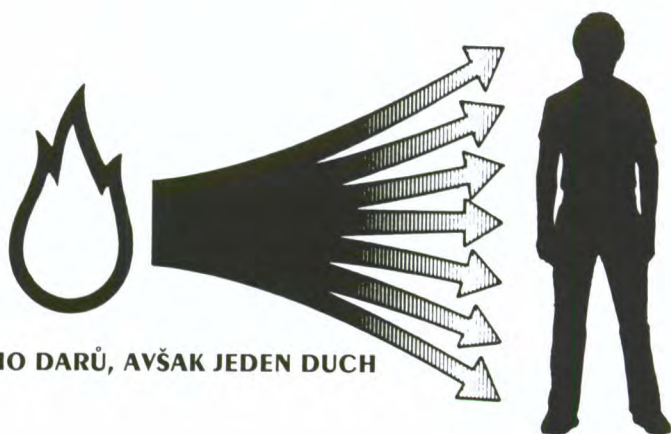
1. Dary řeči: jazyky, výklad jazyků, proroctví.

DUCHOVNÍ DARY

2. Dary moci: víra, uzdravování, zázraky.

3. Dary zjevení: rozlišování duchů, slovo poznání, slovo moudrosti.

Dá se říct, že dary řeči zdůrazňují všudypřítomnost Ducha svatého, dary moci zjevují jeho všemohoucnost a dary zjevení jsou projevem jeho vše-
vědoucnosti. Je však velice důležité zapamatovat si, že všechny duchovní dary

MNOHO DARŮ, AVŠAK JEDEN DUCH

jsou projevy Ducha svatého, který pracuje skrze Duchem svatým naplněného věřícího k užitku církve.

DARY ŘEČI

Úkol 2. *Poznej pravdivá tvrzení týkající se darů řeči.*

Přijetí darů řeči.

Pojem „řeč“ se vztahuje na vše, co je vysloveno nahlas, na každé vokální vyjádření. V této stati je tím míněno mluvení *různými druhy jazyků*, podle toho, jak Duch svatý k tomu dá své *uschopenění*. První fyzický důkaz toho, že člověk byl pokřtěn v Duchu svatém, můžeme označit jako *přijetí řeči*. Je považováno za první fyzické znamení, že člověk přijal zaslíbeného Ducha svatého. Ten, kdo jej přijímá, je si toho vědom, protože prožívá - kromě jiných věcí - plnost radosti, chval, moci a svaté odvahy, když uctívá a oslavuje Boha.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Když přišel Duch svatý při našem znovuzrození, vložil do nás vědomí synovství (Ř 8,5-16). Zmocnil nás také k tomu, abychom se dokázali vypořádat s naším starým člověkem (Ef 4,17-32). Když pak přichází později v plnosti křtu, dává nám moc ke svědectví novým, dramatickým způsobem. Toto obdarování přijali učedníci o Letnicích - oni již byli Kristovi, tento křest byl tedy následující zkušeností v Duchu svatém (Sk 8,14-17; 19,1-7).

V den Letnic zástup užasl nad jevem, který je označen jako mluvení jazyky. Zbožní Židé ze všech národů *slyšeli zvuk* a shromáždili se. Užasli, když slyšeli o velikých Božích skutcích, každý ve svém vlastním jazyku - z úst Galileječů. Jelikož tento jev byl pro ně nevysvětlitelný, Petr uvedl biblické vysvětlení. Výsledkem byla mohutná duchovní reakce. Jazyky byly v tomto případě nadpřirozeným znamením nevěřícím, že to, čeho jsou právě svědky, je od Boha (1K 14,22).

3 Mluvení v jazycích je znamením, které je svědectvím jiným, že člověk přijal dar Ducha svatého. 10. kapitola Skutků vypráví o Petrově první návštěvě u pohanů. Přečti si verše 44-46. Ve kterém okamžiku si Petr a ostatní věřící uvědomili, že tito pohané přijali dar Ducha svatého? (Zvol si jednu odpověď.)

- Když byli pokřtěni vodou.
- Když se modlili modlitbu pokání.
- Když začali mluvit v jazycích a chválit Boha.
- Když pozitivně reagovali na službu Slovem.

Ve většině případů posluchači nerozumí jazyku, kterým se mluví, a nikdy mu nerozumí ten, kdo ním mluví. Nemusí zde být výklad, protože cílem jazyků je v tomto případě vyvýšit dárce. I když neznámý jazyk je cennou zkušeností, zdá se, že na zástupy má největší vliv dramatická proměna ve způsobu, jakým věřící svědčí. (Sk 4,13).

Dary řeči v soukromí

Když Bible mluví o různých druzích jazyků, může to někdy působit zmatek, pokud člověk nepochopí rozdíl mezi veřejným a soukromým projevem jazyků. Projev *jazyků* v 1K 12,10 je *veřejným* projevem, jehož cílem je prospěch všech (v. 7). Jelikož cílem tohoto daru je budování církve, musí být vykládán, mají-li z toho mít posluchači užitek.

DUCHOVNÍ DARY

Mluvení jazyky v soukromí je však naopak pro osobní budování věřícího. Když se při svých osobních ztišeních modlíš nebo zpíváš v Duchu svatém, není potřebný výklad - v tomto případě již samotné mluvení v jazycích buduje věřícího (1K 14,2,4). S pomocí Ducha svatého jsi schopen modlit se takovým způsobem, který by byl jinak nemožný - říkáš v Duchu tajemství, která směřují přímo k Bohu.

Jedním z největších požehnání mluvení v jazycích v soukromí je vědomí Boží přítomnosti, když takto v Duchu sloužíš Pánu. Prožíváš naplnění Ježíšova zaslíbení: „Nezanechám vás osiřelé, přijdu k vám“ (J 14,18).

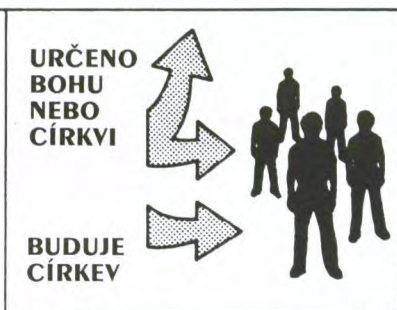
Projev řeči v soukromí má sloužit tobě samému, když chceš velebit Boha. Takovýto projev je vždy určen Bohu. Můžeš jej mít tak často, jak často dovolíš Duchu svatému, aby se skrze tebe projevoval. Pavel zřejmě sám mluvil jazyky při svých osobních ztišeních, vždyť píše: „Děkuji Bohu, že mám dar mluvit jazyky více, než vy všichni“ (1K 14,18), a v 19. verši to dává do protikladu s tím, jak se chová v církvi.

MLUVENÍ JAZYKY

V SOUKROMÍ

NA SHROMÁŽDĚNÍ

4 (Vyber si jednu odpověď.) Důležitý rozdíl mezi mluvením jazyky v soukromí a na veřejnosti spočívá v tom, že

- a) mluvení na veřejnosti buduje církev a mluvení v jazycích v soukromí není zaměřeno k budování.
- b) Mluvení na veřejnosti musí být vykládáno, zatímco v soukromí výklad není nutný.
- c) každý může mít projev daru jazyků v soukromí, ale veřejné projevy jsou dány pouze vedoucím pracovníkům církve.

Dary řeči na veřejnosti

Existují tři projevy Ducha svatého, které jsou považovány za veřejný projev daru řeči: Jazyky, výklad jazyků a proroctví.

1. *Jazyky*, kterými se mluví na veřejnosti. Nejsou známy mluvícímu a obvykle nejsou známy ani posluchačům. V tomto případě musí být vždy přítomen ten, kdo vykládá (vysvětluje, co bylo řečeno).
2. *Výklad* je vypůsoben Duchem svatým a je dán vykladači v jeho vlastním jazyce. Vykladač nezná jazyk, kterým se mluví. Vykládat může ten, kdo mluvil v jazycích nebo někdo jiný.
3. *Proroctví* je Duchem svatým vypůsobený projev řeči v jazyku, který je posluchačům znám.

Cílem jazyků a výkladu je spíše budování církve, než jen pouhé osobní budování mluvícího. Podobně tak i proroctví má za svůj cíl budování církve a dáváme mu přednost, když jsou na setkáních přítomni neznámí lidé nebo když není přítomen vykladač.

5 Přečti si 1K 14,1-5. Proč má v případě, kdy nejsou vykládány jazyky, větší význam proroctví?

.....
.....

Účel proroctví i mluvení v jazycích, které je vykládáno, je stejný. Skrze projevy se těchto darů může být církev povzbuzována, napomínána a

DUCHOVNÍ DARY

inspirována Duchem svatým ohledně potřeb, které jsou často známy jen jemu. (Ř 8,26-27; 1K 2,10-15). Církev je tedy takovým způsobem budována. Někdy je církev vedena přímo k naplnění svého původního pověření, kterým je záchrana ztracených (Sk 1,8 a 13,1-3). Podruhé Duch svatý dá jasně najevo svůj záměr, když zakáže anebo omezí určitou činnost svých služebníků (Sk 16,6-10). Další funkci prorockví můžeme vidět ve Sk 21,10-11, kde Duch svatý ukázal Pavlovi věci, které měly přijít (J 16,13). Z jiného místa Písma je zřejmé, že apoštol Pavel obdržel přímý příkaz od Pána (Sk 23,11) a nepřímý příkaz skrze anděla (Sk 27,23-24). Všechny uvedené případy ukazují na zájem, který má náš Pán na duchovním růstu, životě a rozvoji své církve.

V Novém zákoně nemáme zaznamenány příklady jazyků anebo výkladu, ale je v něm několik modliteb, které můžeme považovat za prorockou řeč (L 1,47-55.68-79; 2,29-32). Avšak z toho, jaký prostor tomuto problému věnoval apoštol Pavel v 1K 14, můžeme dospět k závěru, že dary řeči se v korintské církvi vyskytovaly v hojnosti.

Lze tedy říci, že jak jazyky a výklad, tak i prorockví jsou určeny a dány skrze Ducha církvi a slouží k jejímu budování. Snad jsi již zažil situaci, kdy Duchem svatým naplněný kazatel začal najednou uprostřed kázání mluvit v prorockém pomazání; a když byla církev takto budována, prožili jste zvláštní požehnání.

Věřící by měli být povzbuzováni k používání těchto darů, protože ony sebou přinášejí do shromáždění věřících přítomnost a požehnání Ducha svatého. Je však důležité, aby se lidé jako nástroje podřídili Duchu svatému, tak, aby pozornost nebyla soustředěna na člověka, ale na Boha.

Apoštol Pavel napsal 14.kapitolu listu ke Korintským, protože si uvědomoval, že tyto nadpřirozené dary mohou být věřícími nesprávně používány nebo dokonce zneužívány. Jestliže jazyky s výkladem nebo prorockví jakýmkoliv způsobem odvádí pozornost věřících od působení Ducha svatého nebo když není v souladu s Písmem, můžeme s určitostí vědět, že nejde o práci Ducha, ale o projevy těla.

Pokud se chceš podrobněji seznámit s problematikou zneužívání duchovních darů, doporučuji ti přečíst si knihu Donalda Gee *Concerning Spiritual Gifts* (O duchovních darech).

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Pavel nás vybízí k tomu, abychom toužili po duchovních darech: „Usilujte o vyšší dary!“ (1K 12,31). „Držte se lásky a usilujte o duchovní dary, nejvíce o dar prorocké řeči“ (1K 14,1).

6 Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením týkajícím se duchovních darů.

- a** Pojem *přijetí* darů řeči se týká pouze jazyků s výkladem.
- b** Když mluvíme jazyky v soukromí, je to vždy určeno Bohu.
- c** Prvním fyzickým znamením, že člověk přijal křest v Duchu svatém, je to, že začne mluvit jemu neznámým jazykem.
- d** Křest v Duchu svatém přináší tomu, kdo jej přijal, pozeňnané vědomí přítomnosti Ducha svatého a také velikou radost a svatou odvahu.
- e** Nejdůležitějším veřejným projevem darů řeči je mluvení v jazycích.
- f** Jazyky s výkladem jsou důležitější než proroctví.
- g** Proroctví je apoštolem Pavlem považováno za jeden z nejdůležitějších darů.
- h** Cílem projevů darů řeči na veřejnosti je budování církve.
- i** Když člověk mluví v jazycích, nikdy nerozumí slovům, která říká.
- j** Obsahem působení darů řeči je oslavit Boha a posílit věřící, proto tyto dary musí být vždy v souladu s Písmem.
- k** Prorocká řeč může přinést i takové slovo od Boha pro současnou dobu, pro které nenalezneme opodstatnění v Písmu.

DARY MOCI

Bible je „akční“ kniha. Zaznamenává činy Boží mezi lidmi. V předchozích lekcích jsme viděli, že Duch svatý je zprostředkovatelem, který vykonává vůli Otce. Viděli jsme velikou moc Ducha svatého, když působil při stvoření. Pak jsme jej viděli, jak zázračným způsobem pracoval v životech vyvolených lidí Starého zákona. Víme, že to byl on, kdo pomazal Ježíše, aby konal mocné skutky a sloužil tak lidem.

Ke konci své služby Ježíš řekl, že jeho učedníci budou činit dokonce ještě větší věci, když jeho místo zaujme Duch svatý jako pomocník člověka (J 14,12). Kniha Skutků je záznamem toho, jak Duch svatý působil ve své zázračné moci - přesně tak, jak to předpověděl Ježíš.

Duch svatý ještě i dnes působí na zemi ve své divotvorné moci. Působí v životech věřících, kteří úpřímně touží po jeho darech moci. Cílem

DUCHOVNÍ DARY

těchto darů je budování církve a oslavení Boha. Jsou to dary *víry, uzdravování a činění zázraků*.

Víra

Úkol 3. *Nauč se rozlišovat mezi druhy víry, které člověk může mít.*

Dar víry, který dává Duch svatý, je *zvláštní víra*, a nesmí se zaměňovat za běžnou lidskou víru, kterou prokazuješ i tehdy, kdykoliv sedíš na židli a předpokládáš, že tě udrží. Není to ani spasitelná víra, kterou do tebe vkládá Bůh v okamžiku, když přijímáš Ježíše Krista jako svého Spasitele; a není to ani *ovoce víry*, které vyrůstá ze živého vztahu s Duchem svatým - stálá důvěra, že tě Bůh povede ve tvém každodenním křesťanském životě. (O *ovoci* Ducha budeme mluvit podrobněji v následující lekci.)

Dar víry je spíše zvláštním propůjčením víry od Ducha svatého, víry, která dokáže pohnout horami - neochvějná důvěra, že Bůh učiní to, co je potřebné právě v tomto okamžiku!

Je to víra, kterou vidíme u tří židovských mládenců, když byli vhozeni do ohnivé pece (Da 3,16-18), víra Daniele, když byl vhozen do lví jámy (Da 6,21-22), víra apoštola Petra, který spokojeně spal v noci před zamýšlenou popravou, kdy mu měla být sřata hlava (Sk 12,6).

"VSTAŇ A CHOĎ !"

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Je to víra, která umožnila Petrovi, aby řekl chromému muži: „Stříbro ani zlato nemám, ale co mám, to ti dám: ve jménu Ježíše Krista Nazaretského vstaň a chod!“ (Sk 3,6). A tento muž začal chodit! Jestliže se podíváme na následující, podobný případ, získáme hlubší pohled na charakter těchto uzdravení. Když byl Pavel v Lystře, *prožil* (díky své vnímavosti na Ducha svatého), že chromý muž má víru, aby byl uzdraven. Uplatnil tento dar víry a zvolal: „Postav se zpříma na nohy!“ (Sk 14,8-10). Stejná vnímavost na Ducha svatého a víra dala na začátku našeho století letničnímu evangelistovi Smithu Wigglesworthovi odvalu k tomu, aby vešel do nemocničního pokoje, pozvednul z lože umírající ženu, opřel ji o zed' a modlil se ve jménu Ježíše Krista, aby byla uzdravena. A byla!

I když je dar víry takřka nejméně nápadný ze všech darů moci, je základem pro dar uzdravování i činění zázraků. Tato zvláštní víra je dána určitým jednotlivcům, kteří jsou vyvoleni Duchem svatým podle jeho vůle - jak je tomu ostatně u všech duchovních darů. Snad se už i u tebe projevil dar víry nebo jsi byl svědkem jeho projevu u jiného věřícího.

7 Uveď ze své vlastní zkušenosti několik příkladů projev daru víry.

8 Přiřaď druh víry (pravý sloupec) k jejímu popisu (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vymezeného prostoru.

... a Důvěra, že tě Bůh povede v každodenním životě.	1) Spasitelná víra
... b Víra, že když si sedneš na kolo a začneš točit pedály, kolo tě udrží a zaveze, kam chceš jet.	2) Dar víry
... c Víra, že když vyznáš své hříchy a přijmeš Ježíše Krista, on tě zachrání před věčným zatracením.	3) Ovoce víry
... d Zvláštní důvěra od Ducha svatého, že učiní vše, o cokoliv budeš prosit ve jménu Ježíše Krista.	4) Běžná víra

Dary uzdravování

Úkol 4. *Na základě uvedených míst Písma uveď příklady z knihy Skutků, které nám odhalují, jaký účel měla uzdravení zaznamenaná v této knize.*

V 1K 12,9.30 je v původním textu pro slovo *dary* použito množné číslo? Myslím si, že Duch svatý chce, aby si každý uvědomil, že je postačující množství darů, aby dokázaly uzdravit jakoukoliv nemoc.

Zdá se, že hlavním místem určení těchto darů byla v první církvi spíše evangelizace než tělo Kristovo. K uzdravením docházelo proto, aby mohlo být oslaveno jméno Ježíš (Sk 3,1-13). Pro údy církve platí, co je uvedeno v Jk 5,14-15. Ten, kdo je nemocen, má si zavolat starší církve, aby se s ním modlili a pomazali ho olejem ve jménu Páně. Modlitba víry uzdraví nemocného a Pán jej pozvedne.

Jakub vybízí věřící, aby vyznávali jeden druhému své hříchy a modlili se jeden za druhého, aby mohli být uzdraveni. Je zřejmé, že uzdravení věřícího zahrnuje v sobě něco více, než pouhou přítomnost obdarovaného evangelisty, který by na něj vložil ruce. Existují duchovní potřeby, které by měly být naplněny vzájemnou součinností těla věřících.

9 Přečti si Sk 3,1-13. Jaká byla zjevná reakce lidí na toto uzdravení?

.....

10 Jaký byl podle Petra účel tohoto uzdravení?

.....

11 Přečti si Sk 14,8-18. Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením týkajícím se uzdravení chromého muže.

- a Toto místo dokazuje, že jak chromý muž, tak i apoštol Pavel měli víru k uzdravení.
- b Lidé ihned poznali, že toto uzdravení je od Boha.
- c Pavel a Barnabáš odmítli přijmout jakoukoliv osobní slávu za toto uzdravení.

d Cílem tohoto uzdravení očividně bylo, aby se apoštolům naskytla příležitost oslavit Krista a zvěstovat evangelium.

e Potom, co to vysvětlili, lidé je přestali uctívat.

Duchem svatým naplněná církev může očekávat, že bude svědkem darů uzdravování, ale to vůbec neznamená, že každému je dána absolutní moc vysvobozovat od jakékoliv nemoci. Duch svatý nám dává své dary, jak *sám* chce; a my máme toužit po jeho darech. Cíl však bude vždy stejný: oslavit Krista, a ne člověka. Je velice důležité, abychom byli citliví na naléhání Ducha svatého. Jestliže tě vede k tomu, abys používal nějaký duchovní dar, měl bys jej bezvýhradně poslechnout.

Činění divů

Úkol 5. Řekni, které projevy patří mezi zázračné skutky a který z nich je nejprospěšnější.

Zázrak je definován jako Bohem způsobené narušení přirozeného běhu přírody. Tato definice uznává, že příroda funguje na základě určitého souboru pravidel, ale zároveň i to, že Bůh je tím, kdo ovládá přírodu a někdy tyto pravidla dočasně mění, aby dosáhl svých cílů.

Činění zázraků je pravděpodobně nejviditelnějším ze všech darů Ducha svatého. Bylo to zřejmě obzvláště ve Starém zákoně, kdy Duch svatý sestupoval na vyvolené Boží, a ti pak činili věci z lidského hlediska nemožné.

12 Najdi si uvedená místa v Písmu. Řekni, jaký zázrak se stal v každém jednotlivém případě a koho si Bůh použil. Zapiš si odpovědi do svého sešitu.

a) Ex 14,21

d) Sd 15,14

b) Ex 17,6-7

e) 1Kr 18,38

c) Joz 10,12

f) 2Kr 4,35

Ježíšova pozemská služba byla plná zázraků. Začaly v okamžiku, kdy na svatbě proměnil vodu ve víno (J 2,9), a skončily jeho nanebevstoupením (Sk 1,9). Během své služby Ježíš chodil po vodě, nasytil pět chleby a dvěmi rybami pět tisíc lidí, křísil mrtvé, uzdravoval nemocné, vyháněl demony a činil ještě mnoho jiných zázračných skutků. Evangelia jsou plna jeho zázraků.

DUCHOVNÍ DARY

Ježíš zaslíbil, že když odejde k Otci a pošle Ducha svatého, učedníci mohou očekávat, že zvěstování slova bude doprovázeno podobnými, a dokonce i většími zázraky. Zázraky nejsou chápány jako něco samoúčelného; spíše jsou ověřením platnosti prohlášení evangelia a poukazují na suverenitu a moc Boží.

Kniha Skutků zaznamenává mnoho zázraků, které učinili učedníci. Nový zákon je vlastně důkazem Ježíšova tvrzení, že „ty, kdo uvěří, budou provázet tato znamení“ (Mk 16,17). I když jsou tyto zázraky a zázračná znamení uváděna ve Skutcích často souhrnně (Sk 5,12-16 a jiné), pečlivé studium nám ukáže, že během času dochází k zintenzivnění této aktivity. Pisatel listu Židům mluví, že evangelium bylo na svém počátku doprovázeno znameními, zázraky a dary Ducha svatého (Žd 2,4). Tyto zázraky zahrnovaly vzkříšení z mrtvých (Sk 9,40; 20,10), zázračné vysvobození z vězení (5,19; 12,6-10), zázračné přepravení na jiné místo (8,30), předpověď hladomoru (11,28-29), utišení protivníků (12,23), soud oslepení nad protivníkem evangelia (13,9-12), uzdravení chromého (3,6-10; 14,8-10), vyhánění démonů (16,16-18) a zlomení okovů ve vězení (16,25-28). Je úžasné vidět, že i v dnešní době je zvěstování evangelia doprovázeno mnoha zázraky. Boží divotvorná moc je nám i dnes k dispozici.

13 Zázraky, kterým je v Novém zákoně věnována značná pozornost, jsou určeny (podle naší diskuse) především pro:

- a) naplňování potřeb jednotlivců, kteří jsou toho hodni.
- b) dokázání moci evangelistů, pastorů a učitelů, aby mohli kontrolovat životy lidí.
- c) potvrzení prohlášení evangelia, podle svrchované vůle Boží.
- d) uspokojení zvědavosti těch, kteří vyhledávají nadpřirozená věci.

DARY ZJEVENÍ

Úkol 6. *Přiřad' každý dar zjevení k jeho definici a příkladu.*

Dary Ducha, které jsou zahrnuty v této skupině, poskytují zvláštní Boží pohled, který je v případě potřeby umožněn věřícímu plnému Duchu. Boží poznání je neomezené. Bůh dokonale zná každou situaci, ve které se nachází. Skrze dary zjevení poskytuje nadpřirozenou pomoc tam, kde lidské poznání je nepostačující.

Měli bychom zdůraznit, že tyto dary nenahrazují běžné ani duchovní vzdělání. Duchem svatým naplnění věřící potřebují vzdělání a musí věrně studovat Boží slovo, ale jsou situace, kdy je potřebné zvláštní zjevení myšlenek Božích. Tato letmá nahlédnutí jsou umožněna prostřednictvím darů zjevení, mezi které patří *rozlišování duchů*, *slovo poznání* a *slovo moudrosti*.

Rozlišování duchů

Úkol 7. *Uved' pravdivá tvrzení týkající se působení duchů a jejich rozlišování.*

Slovo *rozlišování* je překladem řeckého slova, jehož původní význam je „posuzování“. V Bibli je překládáno jako „schopnost rozlišování duchů“ (1K 12,10).

Většina z nás si neuvědomuje, jak velká duchovní aktivita je v každém okamžiku kolem nás vyvíjena. Dar rozlišování neboli rozeznávání duchů umožňuje letmý pohled do tohoto neviditelného prostoru a dává moc Duchem svatým naplněnému věřícímu posuzovat, který duch působí. Existují tři oblasti duchovní aktivity, které potřebujeme identifikovat:

1. *Duch Boží*. Bůh je Duch a potřebujeme rozeznat, kdy působí, abychom s ním mohli spolupracovat. Působí skrze mu poddané a Duchem svatým naplněné věřící; a někdy používá své dobré duchy - anděly, aby vykonali jeho příkazy.
2. *Démonští duchové*. Kniha Zjevení mluví o démonech, kteří budou v posledních dnech konat zázraky (Zj 16,14). V dnešní době je hodně satanské aktivity, obzvláště v oblasti okultismu a uctívání démonů. Duchem svatým naplněný křesťan musí být schopen rozeznat působení démonských duchů, jinak by mohl být oklamán.
3. *Lidský duch*. Někdy se může stát, že věřící nejsou vedeni Duchem Božím, ale svým vlastním duchem. Duch svatý umožňuje rozlišovat mezi duchy, abychom dokázali poznat, pochází-li daný projev od něj nebo z démonského ducha anebo je projevem těla.

V Novém zákoně je několik příkladů rozeznávání mezi duchy. Ježíš věděl již předem, že Jidáš jej zradí (J 13,21.26). Rozpoznal Satanovu lest během

DUCHOVNÍ DARY

svého pokušení (L 4,1-12) a věděl, kdy byl příčinou nemoci Satan (L 4,33-35; J 5,14). Petr poznal, že Šimon byl ovládnán zlým duchem (Sk 8,18-23).

Dar rozlišování nám pomůže, abychom se nestali bezmocnými obětmi duchovních podvodů. Tento dar může působit jen skrze a v Duchem svatým naplněném věřícím (1K 2,12-15). Neměl by se zaměřovat s duchem kritiky, který je z těla, a ne z Ducha.

Z první epištoly Janovy se můžeme hodně dovědět o nežádoucím pronikání falešných věcí do první církve. Jan říká, že mnozí antikristové vyšli z nich samých (2,18-19). Popírají jak Otce, tak i jeho Syna (v. 22). Tito bezbožní lidé, kteří sebou přinášejí mnoho problémů, přicházejí k jednotlivým obecnostem a pokoušejí se věřící svést, přičemž přesvědčivě předstírají, že nesou věřícím prorockou zvěst od Boha (v. 26, srov. Zj 2,14-16. 20-23; 3,9). Jan vyzývá věřící, aby zkoušeli duchy (4,1), aby rozeznali Ducha pravdy od ducha lži (4,6). Uvádí i některá kritéria pro toto posuzování: 1) Žijí tito lidé spravedlivě, dodržují zákony a snaží se vědomě nehřešit? (3,4-10). 2) Milují své bratry? (3,10). 3) Zapírají Kristovo vtělení? (2,22; 4,2). 4) Udržují si zdravou doktrínu, kázanou apoštoly? (2,18-19). 5) Sdílejí se se svými bratry v jejich potřebách? (3,16-20). 6) Naslouchají poselství apoštolů? (4,6). 7) Následují v poslušnosti přikázání Pána? (5,1-3). Pán církve nám dal určitá kritéria, podle kterých můžeme posuzovat duchovní projevy a vyučování. Je na nás, abychom byli citliví na Ducha svatého, když se snažíme rozlišovat mezi tím, co je dobré a užitečné a tím, co je falešné.

14 Která z uvedených tvrzení, týkajících se aktivity a rozeznávání duchů, jsou PRAVDIVÁ?

- a Duchovní aktivita může být způsobena pouze Duchem svatým.
- b Zlí duchové jsou někdy schopni oklamat lidi a odvést je od pravdy.
- c Dar rozlišování duchů umožňuje věřícímu naplněnému Duchem svatým rozlišovat mezi Duchem pravdy a duchem lži.
- d Duch tělesného člověka dokáže někdy napodobovat projevy Ducha svatého.
- e Duchem svatým naplněný věřící musí být citlivý na Ducha svatého a znát kritéria pro rozlišování duchů, aby nebyl oklamán.
- f Každý dokáže rozeznat, jaký duch působí.

Slovo poznání

Úkol 8. Najdi v Písmu příklady slova poznání a slova moudrosti.

Dověděli jsme se již, že Duch svatý zná mysl Boží. Pokaždé, když to bude potřebné, může ti zjevit část tohoto Božího poznání. Může to být předpověď budoucnosti nebo něco, co se děje právě nyní na jiném místě a co potřebuješ vědět, nebo to také může být něco z minulosti, co si potřebuješ připomenout. Nebude ti dán dar poznání, abys věděl všechno, ale pouze slovo poznání - v okamžiku, kdy to bude potřebné.

Stalo se ti již někdy, že jsi cítil, že musíš na chvíli přerušit svou práci a modlit se za nějakého člověka, který byl v té době daleko? A dověděl jsi se později, že právě v okamžiku, kdy ses modlil, procházel ten člověk nějakou krizí a potřeboval tvé modlitby? Je to příklad slova poznání, které dává Duch svatý věřícímu, jenž je otevřen na jeho vedení.

Příklad slova poznání můžeme najít ve Starém zákoně, v 2Kr 6,9-10. Prorok Elizeus, který byl často nazýván „mužem Božím“, varoval izraelského krále, aby netáhl přes jisté místo, protože věděl, že je tam nepřítel. 10. verš říká: „a stalo se tak ne jednou ani dvakrát.“

Slovo moudrosti

Duch svatý dává slovo moudrosti, abys mohl poznat, co dělat ve chvílích krize. Nejde zde jen o pouhou lidskou moudrost, která je založena na předchozí zkušenosti, ale o zvláštní moudrost, která je dána kvůli tomu, abychom si dokázali poradit s konkrétní situací. Může, ale také nemusí obsahovat slovo poznání.

Zde jde opět o *slovo* moudrosti. Znamená to, že dostáváš moudrost od Ducha svatého pro danou situaci. Slovo moudrosti je často potřebné těm, kdo stojí v čele církve. Slovo od Ducha svatého může přinést jednotu na setkání rady či na setkání církve, a to i tehdy, mají-li spíše obchodní nebo praktický charakter. Jestliže jsi pozván před světský soud kvůli své víře v Ježíše Krista, je povzbuzující vědět, že Duch svatý bude s tebou, a když to bude potřebné, dá ti i svou moudrost.

15. kapitola Skutků líčí jednání v Jeruzalémě, kde se sešli apoštolové a starší, aby posoudili otázku, zda musí věřící z pohanů podstoupit obřizku

DUCHOVNÍ DARY

podle židovského zákona. V listu, který poslali vedoucí církve pohanům, nacházíme slovo moudrosti: „Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše: Nikdo ať vás nezatěžuje jinými povinnostmi, než těmi, které jsou naprosto nutné. . .“ (Sk 15,28).

15 Napiš 1) před každé tvrzení, které charakterizuje slovo poznání a 2) před ta tvrzení, které charakterizují slovo moudrosti.

. . . . **a** J 4,7-17 - Ježíš mluvil s touto ženou o jejím minulém životě.

. . . . **b** Sk 5,27-29 - Petr našel řešení vzniklého problému.

. . . . **c** Sk 5,3 - Petr poznal, že Ananiáš a Safira lhali ohledně svého majetku

. . . . **d** Sk 10,19 - Duch svatý poskytl Petrovi některé informace, které nemohl získat jiným způsobem.

. . . . **e** Sk 28,26 - Duch svatý dal již Izajášovi poznat, jak budou Židé reagovat na evangelium.

16 Uveď, jaký dar je popsán v každém z uvedených příkladů.

a Zvláštní slovo, které ti pomůže poznat, co dělat v období krize.

.....

b Dar, skrze který dokážeš poznat, je-li duchovní projev z Ducha svatého, ze zlého ducha nebo z ducha člověka.

.....

c Zjevení Ducha svatého, skrze které se dozvíš to, co v daném okamžiku potřebuješ vědět.

.....

d Dar, který umožnil Pavlovi poznat, že ve služebné byl zlý duch (Sk 16,16-18).

.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Když se chceš o duchovních darech a jejich použití v církvi dovědět něco více, doporučuji ti prostudovat si další kurs ICI z této série od Roberta L. Brandta, který má název *Duchovní dary*. Pamatuj si, že cílem všech darů Ducha je budování těla Kristova - církve. Duch svatý rozdává své dary, jak sám chce, aby církve mohla duchovně dozrávat a být silná.

DUCHOVNÍ DARY

osobní test

1 PŘÍŘAŽOVÁNÍ. Přiřaď devět darů z 1K 12,7-11 (pravý sloupec) k jejich definicím (levý sloupec). Zvolená čísla vepiš do vyhrazeného prostoru.

a Dar, který zjevuje, jestli je duchovní projev od Ducha svatého nebo z jiného ducha.	1) Jazyky
b Dar zvláštní důvěry, že Bůh učiní vše, oč prosíš.	2) Výklad jazyků
c Dar, který ti poskytuje zvláštní porozumění nějaké momentální potřebě anebo ti pomůže, pokud to potřebuješ, připomenout si něco z minulosti.	3) Proroctví
d Dar mluvení v jazyku, kterému ses neučil.	4) Víra
e Dar, který naruší přírodní zákony	5) Uzdravení
f Dar, který poskytuje vysvětlení toho, co bylo řečeno v jazycích.	6) Zázraky
g Dar, který přináší uzdravení nemocí.	7) Rozlišování duchů
h Dar, který přináší posluchačům poselství od Boha v jim známém jazyku.	8) Slovo poznání
i Dar, který zjevuje v krizových situacích, co máme dělat.	9) Slovo moudrosti

KRÁTKÉ ODPOVĚDI. Co nejstručněji zodpověz následující otázky.

2 Vyjmenuj tři skupiny darů, do kterých jsme je rozdělili v této lekci.

.....

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

3 Uveď dva důležité cíle pro dary Ducha svatého.

.....

4 Kdo může přijmout dary Ducha svatého?

.....

DUCHOVNÍ DARY

odpovědi na studijní otázky

9 Zřejmě byli přesvědčeni, že Petr a Jan jsou schopni uzdravovat svou vlastní mocí anebo díky své zbožnosti.

1 Apoštolové, učitelé, správci (možná i služba potřebným).

10 Oslavit Ježíše.

2

1K 12,7-11	1K 12,28-30	Ř 12,6-8	Ef 4,11
moudrost			
poznání			
víra			
dary uzdravování	dary uzdravování	nejsou uvedeny	nejsou uvedeny
moc činit divy	působení zázračných činů		
prorocství	proroci	prorokování	proroci
rozlišování duchů			
mluvení v jazycích	mluvení v jazycích		
výklad jazyků	výklad jazyků		
	apoštolové		apoštolové
	učitelé	vyučování	učitelé
	správci	služba povzbuzování	
		vůdci	pastýři
		dávání potřebným	
		prokazování milosrdenství	
			evangelisté

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- 11 a Pravdivé
b Nepravdivé
c Pravdivé
d Pravdivé
e Nepravdivé

3 c) když začali mluvit v jazycích a chválit Boha.

- 12 a) Rozdělení moře - Mojžíš.
b) Voda ze skály - Mojžíš.
c) Zastavení slunce i měsíce - Jozue.
d) Zabití tisíce Pelištejců - Samson.
e) Oběť strávená ohněm - Eliáš.
f) Vzkříšení dítěte - Elizeus

4 b) mluvení na veřejnosti musí být vykládáno, zatímco v soukromí výklad není nutný.

13 c) potvrzení prohlášení evangelia, podle svrchované vůle Boží.

5 Jazyky samy o sobě nebudují nikoho kromě toho, kdo nimi mluví. Proroctví a jazyky s výkladem budují celou církev. (Pro plnější pochopení si přečti celou 14. kapitolu.)

- 14 a Nepravdivé
b Pravdivé
c Pravdivé
d Pravdivé
e Pravdivé
f Nepravdivé

- 6 a Nepravdivé
b Pravdivé
c Pravdivé
d Pravdivé
e Nepravdivé
f Nepravdivé
g Pravdivé

- h Pravdivé
i Pravdivé
j Pravdivé
k Nepravdivé

DUCHOVNÍ DARY

- 15 a** 1) Slovo poznání.
b 2) Slovo moudrosti.
c 1) Slovo poznání.
d 1) Slovo poznání.
e 2) Slovo moudrosti.

7 Tvoje odpověď.

- 16 a** Slovo moudrosti.
b Rozlišování duchů.
c Slovo poznání.
d Rozlišování duchů.

- 8 a** 3) Ovoce víry.
b 4) Běžná víra.
c 1) Spasitelná víra.
d 2) Dar víry.

Lekce 10

Duchovní ovoce

Ovoce Božího Ducha však je láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrotu, věrnost, tichost a sebeovládání. Proti tomu se zákon neobrací (Ga 5,22-23).

Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne (1K 13,4-8).

Ježíš vstoupil do nebe před téměř dvěma tisíci lety. Jeho následovníci jej vždy považovali za dokonalý příklad pro každého skutečného křesťana. Někteří lidé se díky moci Ducha svatého proměnili natolik, že jiným připomínali samotného Ježíše. Když rybáři duší svědčí o Ježíši a vzpomenu přitom tyto lidi, posluchači často říkají: „Ó, ano, já jej znám. Je to můj soused.“ Nebo: „Ano, znám jej, pracuje se mnou v naší fabrice.“ Dokonce i ve vzdáleném pralese říkají: „Ano, ano, známe jej. Pravidelně nás navštěvuje a vypráví nám o Bohu.“ Mají přitom na mysli lidi, kteří dovolili Duchu svatému, aby v nich rozvinul charakter Pána Ježíše.

Je příznačné, že v této závěrečné lekci uvažujeme nad *rysy charakteru* pravého následovníka Ježíše Krista a nad tím, jak se tyto vlastnosti rozvíjí ve věřícím skrze Ducha svatého, který v něm přebývá. Apoštol Pavel je nazývá *ovoce Ducha*. Dají se vyjádřit jediným slovem: *láska*. Jedná se o vlastnosti Boží, které v životě věřícího formuje Duch svatý. Rád nazývám ovoce Ducha vyjádřením *křesťanského charakteru*. Když budeš studovat, zkoumej sám sebe: mohou v tobě jiní vidět Ježíše?

osnova lekce

Máme přinášet ovoce
Přehled ovoce Ducha svatého
Odměna za ovoce

Cíle lekce

Po ukončení této lekce bys měl být schopen:

- vysvětlit pojem ovoce Ducha na základě 1K 13 a Ga 5,22-23.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- říci, proč k tomu, aby naše řeč, služba a oběti byly účinné, je nutné ovoce Ducha svatého.
- zhodnotit svůj vlastní křesťanský charakter a stanovit, co je potřebné k duchovní zralosti.
- mít aktivní podíl na věčně odměně - proměnění do podoby Kristovy - a to tak, že se poddáš Duchu svatému.

studijní činnost

1. Prostuduj si lekci stejným způsobem, jak jsi studoval předchozí lekce. Vyhledej všechna uvedená místa v Písmu a odpověz na všechny studijní otázky. Zvláštní pozornost věnuj otázce č. 10.
2. Přečti si J 15, 1K 13, Ga 5 a 2Pt 1,5-11. Tato místa jsou pozadím pro studium této lekce.
3. Vypracuj si osobní test a své odpovědi si pak zkontroluj.
4. Projdi si znovu vše, čemu ses učil ve 3. části. Pak odpověz na otázky uvedené ve 3. studijní zprávě. Postupuj podle připojených instrukcí.

rozvinutí lekce

MÁME PŘINÁŠET OVOCE

Úkol 1. *Vyber pravdivé výroky o tom, proč je v křesťanském životě nutné ovoce Ducha svatého.*

Možná ses během studia 9. lekce divil, proč apoštol Pavel psal o darech Ducha svatého v 12. a 14. kapitole 1. listu Korintským, a mezi ně vložil kapitolu 13. Bude ti to jasné, když si tuto kapitolu otevřeš. Přečti si první tři verše. Nyní spočítej všechna osobní jména, která se tam nachá-

DUCHOVNÍ OVOCE

zejí. V překladu, který používám (NIV), se zájmeno „já“ objevuje osmkrát! (jde samozřejmě o anglický text; v češtině je tento podmět nevyjádřen - pozn. překl.)

Co se tím Pavel pokouší říct? Je zřejmé, že zde stojí v centru pozornosti on sám jako osoba. Říká: „Oddělte všechno, co jsem řekl nebo učinil a máte pouze *mne*, mne samotného. V tomto okamžiku je to, *co jsem*, daleko důležitější, než to, *co jsem řekl* nebo *co jsem učinil*.“

Jak jsme viděli v 9. lekcí, Duch svatý přichází, aby nám pomohl *pracovat* pro Boha. Ale pro mne jako pro člověka je důležitější, že mi pomáhá, abych *byl* takový, jak chce Bůh abych *byl*. To, co konám *pro* Boha, přináší užitek především jiným. Když *jsem* však podoben Bohu, mám z toho užitek především já. Obojí se líbí Bohu, ale *činění bez bytí* je prázdné a bezvýznamné.

Všimněme si nyní podrobněji, co apoštol Pavel říká o významu ovoce Ducha svatého, nebo jinými slovy řečeno, o charakteru křesťana. Nahradme tedy při svém studiu slovo láska slovem křesťanský charakter.

V mluvě

Úkol 2. Zjistí, jaký význam má opravdový křesťanský charakter při dosvědčování tvého svědectví.

Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale neměl bych opravdový křesťanský charakter, který by dosvědčoval mé svědectví, jsem jenom dunící kov a zvučící zvon v pohanském chrámě. Mé svědectví způsobuje, že lidé přicházejí do chrámu, aby hledali Boha. Ale jestliže ve mně nevidí jeho charakter, odvracejí se se zklamáním. Mé svědectví není ničím jiným, než zvukem zvonů, které pozývají lidi do prázdné svatyně pohanů. Můj skutečný charakter odporuje mému svědectví.

Duch svatý vstoupil do chrámu našeho těla a touží po tom, aby zde mohl přinášet ovoce Ducha. Když pak vydáváš svědectví, co Bůh dokáže učinit v životě těch, kteří ho přijímají, budeš sám živým příkladem svého svědectví. Lidé řeknou: „Ano, já vím, jaký je Bůh. Je takový jako ty.“

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

I Co to znamená mít opravdový křesťanský charakter, který by dosvědčoval naše svědectví? (Vyber si jednu odpověď.)

- a) Znamená to, že neseš mocnou zvěst, která učiní na lidi dojem, bez ohledu na to, jakým způsobem žiješ.
- b) Znamená to, že vždycky projevuješ lásku Kristovu, a lidé jsou přitahováni ke Kristu více tím, jaký *jsi*, než tím, co *říkáš*.

Ve službě

Úkol 3. *Doplň věty, které vyjadřují myšlenku, že to, kým jsme, je stejně důležité jako to, co děláme.*

Kdybych měl dar prorocství, který je největším z darů řeči - a kdybych rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všechno poznání, což by bylo to největší mezi dary poznání; a kdybych měl víru, která přenáší hory - největší z darů moci, a neměl bych přitom křesťanský charakter, *nic* nejsem.

Apoštol Pavel zde určitě nechce snižovat význam darů. Jsou to všechno dary Ducha svatého. Jsou nejvyšším projevem mysli a moci Boží, na kterém se člověk může podílet. Budou velikým požehnáním pro ty, kdo mají jakoukoli potřebu. Budou budovat jednotlivé údy církve. Skrze ně bude zvěstována nadpřirozená moudrost a poznání. Hory se budou pohybovat. Bude vyvýšen Bůh a já mohu být považován za obdarovaného služebníka Božího. *Jestliže mi však chybí ovoce křesťanského charakteru, před Bohem zůstávám prázdný.*

Ježíš to potvrdil, když řekl: „Po jejich ovoci je poznáte“ (Mt 7,16). Pak dodal: „Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského; ale ten, kdo činí vůli mého Otce v nebesích. Mnozí mi říkají: ‚Pane, Pane, což jsme ve tvém jménu neprorokovali a ve tvém jménu nevytírali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů?‘ A tehdy jim prohlásím: ‚Nikdy jsem vás neznal. Jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravosti!‘“ (Mt 7,21-23).

Služba Bohu jako součást uctívání představuje nejvyšší druh služby, jaké je člověk schopen. Nicméně, když se křesťanský služebník postaví před svého Pána, ten jej bude soudit podle toho, jaký je, a odměňovat podle toho, co *učinil* (Mt 24,45-51).

DUCHOVNÍ OVOCE

Proč je tomu tak? Duch svatý si připravuje vládce pro přicházející království Kristovo. Protože budou vládnout s ním, musí být jako on. Jejich postavení jim bude přiděleno více na základě toho, jak dalece jsou podobni Kristu, než toho, co učinili. Kristus bude vládnout železnou berlou, v dokonalé čistotě, spravedlnosti a lásce. Proto bude hledat služebníky s nezištnou křesťanskou motivací a postoji podobnými jeho. (Zj 2,26-27).

Politikové často vítězí v kampaních díky pyšným prohlášením o tom, čeho dosáhli a slibům, čeho hodlají dosáhnout, než díky svému bezúhonnému charakteru. V Kristově království se však to, jaký jsi, bude počítat více než to, co jsi vykonal. To je poselství 1K 13.

Tato skutečnost staví všechny křesťany na stejnou úroveň. Řadový člen církve má stejnou možnost, aby byl jako Ježíš, jako nejvyšší oficiální představitel. Oba mají stejného Ducha svatého v chrámu svého těla; a ten touží, aby v nich mohl nést ovoce.

2 Doplň následující věty:

a 1K 13 říká, že to, jací

je daleko důležitější, než to, co

b Ti, kdo chtějí vládnout s Kristem, musí

c Ježíš řekl, že nás lidé poznají podle naší

To znamená, že to, jací jsme, bude zjevné z naší

V oběti

Úkol 4. *Na základě 1K 13,3 vysvětli vztah mezi obětí a projevem křesťanského charakteru.*

A kdybych rozdál všechno, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale kdybych neměl křesťanský charakter, *nic mi to neprospěje*.

Bůh miluje chudé. Skrze poselství apoštola Jakuba nás varuje, že v posledních dnech budou boháči plakat a naříkat, protože utlačovali chudé a ponechávali si jejich mzdu (Jk 5,1-4). Bohu se líbí, když se dělíme s těmi, kdo

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

mají nedostatek. Dávání chudým se přibližuje více křesťanskému charakteru, než velká slova o Bohu anebo projevy darů Ducha, ale stále ještě nedosahuje úrovně ovoce Ducha. To, co dáváš, přinese samozřejmě chudým velký užitek - alespoň na určitou dobu, ale jestliže chceš, aby se to počítalo před Bohem, tvou motivací musí být přirozenost Kristova v tobě.

Když Pavel mluví o tom, že by vydal sám sebe k upálení, nevíme, zda má na mysli mučednictví nebo nějaký jiný druh sebeobětování z náboženských důvodů, což bylo běžným jevem za jeho dnů. Ať se už však jeho příklad týká čehokoliv, v podstatě nám chtěl povědět asi toto: „I kdybych pro své přesvědčení podstoupil jakkoli bolestnou smrt, pokud nebudu mít ovoce Ducha, křesťanský charakter, nic mi to neprospěje“.

3 Co je standardem pro ovoce Ducha?

.....

4 Kdy je dávání chudým nebo sebeobětování přijatelné pro Boha?

.....

5 Proč, podle tvého názoru, ilustroval Pavel důležitost ovoce Ducha svatého příkladem vydání svého těla k upálení?

.....

.....

6 Zakroužkuj písmeno před každým PRAVDIVÝM tvrzením, vysvětlujícím, proč je nutné ovoce Ducha v životě křesťana.

a Apoštol Pavel naznačuje, že to, jaký jsem, je důležitější než to, co říkám nebo činím.

b Mluvení v jazycích, porovnáno s ovocem Ducha, nemá téměř žádný význam.

c Jestliže nemám křesťanský charakter, vše, co činím, je bezvýznamné.

d Lidé budou více přitahováni ke Kristu tím, co říkám, než tím, jaký jsem.

e Můžu mít všechny dary Ducha svatého a přitom být ničím.

f Jestliže se nechci postavit před Boha prázdný, musím nést ovoce Ducha.

g Ježíš řekl, že jeho učedníky poznáme podle jejich darů.

h Naše budoucí postavení v Kristově království bude záviset od toho, nakolik budeme podobni Kristu.

PŘEHLED OVOCE

Definice

Úkol 5. *Najdi slova, které definují, co je láska anebo co láska činí.*

Mít křesťanský charakter je životně důležité, ale co to vlastně je a jak poznám, že jej mám? Odpověď nalezneme ve verších, kterými jsme začali tuto lekci. V těchto verších Písma najdeme různé stránky křesťanského charakteru - ovoce Ducha svatého. Když se budeš o nich učit, ptej se sám sebe, zda máš tyto vlastnosti Kristovy.

7 Vyjmenuj devět druhů ovoce Ducha, které jsou uvedeny v Ga 5,22-23.

.....

.....

Pravý křesťanský charakter se projevuje ovoci Ducha, vyjádřeno jedním slovem - *láskou*. V lásce mají svůj původ všechny ostatní vlastnosti Boha, které se rozvíjejí ve věřícím skrze Ducha svatého. Proto můžeme 1K 13,4-8 nazvat Boží normou nebo standardem, který stanovuje, jaký má být opravdový křesťan.

Slovo *láska*, které je zde použito, je překladem řeckého slova *agapé*. Jde o lásku, která pramení přímo u Boha: „Boží láska je vylita do našich srdcí skrze Ducha svatého“ (Ř 5,5). Nezměrná velikost a hloubka této lásky způsobila, že Bůh dal svého jednorozeného Syna jako oběť za naše hříchy (J 3,16). Je to láska, kterou nás miluje Ježíš: „Podle toho jsme poznali, co je láska, že on za nás položil život. A tak jsme i my povinni položit život za své bratry“ (1J 3,16 a J 15,12-13).

Pokusili jsme se parafrázovat, co jeden z biblických učenců, A. T. Pierson, napsal o lásce a o ovoci Ducha:

Radost je láska radující se
Pokoj je láska, která spočinula v důvěře
Trpělivost je láska zkoušená
Laskavost je láska k lidem kolem nás
Dobrota je láska v akci

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Věrnost je láska, která vytrvá
Tichost je láska, která vychovává
Sebeovládání je láska, která podléhá kázni

Jestliže máš takovouto lásku, která je zároveň opravdovým křesťanským charakterem, budeš *trpělivý* (1K 13,4-7). Cokoliv budeš muset vytrpět, nepřestaneš se ovládat a neřekneš ani neuděláš věci, kterých bys později litoval.

Budeš *laskavý* k těm, kdo ti ubližují.

Nebudeš druhým závidět ani jejich postavení, ani věci, které mají, ale budeš spokojen s tím, co ti dal Bůh.

Nebudeš se chlubit tím, čeho jsi dosáhl, ale dovolíš jiným, aby tě chválili; ty pak odevzdáš slávu Bohu.

Nebudeš pyšný, protože víš, že všechno, co máš, je dar od Boha a cokoliv činíš, činíš v jeho síle.

Nebudeš neuctivý. Skutečný křesťan se ke každému chová s úctou, bez ohledu na jeho postavení nebo životní úroveň.

Nebudeš sobecký. Na první místo budeš klást Boha, jiné budeš považovat za přednější sebe.

Nebudeš přecitlivělý a popudlivý. Budeš se snažit nebýt urážlivý.

Nebudeš uchovávat v paměti zlo, kterým ti jiní ublížili, ale rychle na to zapomeň.

Nebudeš se radovat ze zla jakéhokoliv druhu, ale budeš pamatovat, že Kristus byl ochoten kvůli zlu trpět.

Budeš se *radovat z pravdy*.

Budeš se vždy *zastávat* správné věci.

Budeš vždy věřit a *důvěřovat* tomu, co je pravdivé.

Tvá *naděje* bude vždy v tom, co Bůh zaslíbil.

DUCHOVNÍ OVOCE

Vždy vytrváš (budeš pevně stát), dokud víra nebude viditelná - dokud to, na co v naději očekáváš, se nestane realitou.

8 Zakroužkuj písmeno před každou definicí lásky nebo vyjádřením, co činí.

a) Dokáže se ovládat	i) Mírumilovná
b) Hledá svůj vlastní prospěch	j) Závidí
c) Obětavá	k) Snadno se rozčílí
d) Laskavá	l) Vytrvá
e) Pokorná	m) Zastává se pravdy
f) Neuctivá	n) Pyšná
g) Trpělivá	o) Má naději
h) Vždycky se raduje	p) Dobrotivá

Použití

Úkol 6. *Srovnej, jak se ovoce Ducha svatého projevovalo v životě Ježíše Krista a jak se projevuje ve tvém vlastním životě.*

Už tě slyším, jak říkáš: „Dokáže vůbec někdo vyhovět takovému standardu?“ Skutečně, je pouze jediný člověk, který vyhovuje těmto požadavkům. Jmenuje se Ježíš. Když dáš jeho jméno před každý charakterový rys, sedí to dokonale! Ježíš od nás nikdy nežádá nic, co sám neučinil - a on to všechno činil v moci stejného Ducha, který nyní přebývá v nás.

Kristus je naším příkladem. Avšak v naší vlastní síle nejsme schopni jej napodobovat nebo kopírovat. Musíme se poddat a dovolit, aby nás Duch svatý proměňoval do jeho podoby. Jsme účastni jeho božské přirozenosti (2Pt 1,4). Rozsah, v jakém se to uskuteční, bude zároveň určovat míru naší dokonalosti v Kristu.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

9 Uvádíme několik příkladů Boží přirozenosti Krista, jak se projevovala během jeho života na zemi. Přiřaď každé místo Písma (levý sloupec) k ovoci Ducha, které ilustruje (pravý sloupec).

.... a J 14,27	1) Láska
.... b Iz 53,7	2) Radost
.... c Žd 4,15	3) Pokoj
.... d 2Pt 3,9	4) Trpělivost
.... e L 22,42	5) Laskavost
.... f 1J 3,16	6) Dobrotivost
.... g Mt 4,1-11	7) Věrnost
	8) Tichost
	9) Sebeovládání

A nyní prozkoumejme sami sebe. Většina z nás se tak trochu podobá jistému studentovi, který navštěvoval naši biblickou školu. Ruda neměl rád zkoušení. Vždycky jenom vzdychal a naříkal a málokdy odpověděl na položené otázky. Na jedné zkoušce ponechal svůj formulář prázdný a vespuďu připsal: „Kristus je odpovědí. Ale učitel se nenechal vyvést z míry. Do vrchní části písemky napsal: „Kristus 100 bodů, Ruda 0 bodů.“

Mohlo by to být velice zábavné, ale přemýšlejme o tom v souvislosti se dnem naší závěrečné zkoušky. Víím, že Kristův křesťanský charakter má hodnotu „100“; ale určitě nechci, aby byl můj charakter hodnocen „0“, jako Rudova písemka. A co ty?

Pavel říká, že budeme souzeni Kristem, skrze jeho evangelium (Ř 2,16). Možná že právě 13. kapitola 1. listu Korintským bude použita před soudným stolicem Kristovým jako základ pro rozhodování, kdo zaujme zodpovědné postavení v jeho budoucím království. Definice ovoce Ducha svatého, jak ji uvádí Pavel, nám může posloužit jako osobní test, který budeme znovu a znovu pročitat a takto se připravovat na naši závěrečnou zkoušku.

Všechno, co Bůh vyžaduje ohledně křesťanského charakteru, je uvedeno pod záhlavím ovoce Ducha na výše uvedených místech Písma. Vlastnosti, které jsou v nich jmenovány, jsou Božími vlastnostmi, jeho charakterovými

DUCHOVNÍ OVOCE

rysy. Nedokážeš je v sobě vypůsobit sám - musíš dovolit, aby vyrostly z tvého osobního vztahu s Duchem svatým. On je tím, kdo vypůsobí v tobě toto ovoce.

10 Udělej si ve svém poznámkovém sešitě tabulku, podobnou jako v našem příkladu, a vyjmenuj všechny ovoce Ducha, které jsou uvedeny v Ga 5,22-23 a 1K 13. Poznamenej si, nakolik se toto ovoce vyskytuje ve tvém vlastním životě. Pros Ducha svatého, aby je v tobě pěstoval až do plnosti míry Kristovy. Jak to s tebou vypadá nyní?

OVOCE	V mém životě vidím toto ovoce:					
	Nikdy 0	Zřídka 20	Někdy 40	Často 60	Obvykle 80	Vždycky 100
Láska						
Radost						
Pokoj, atd						

ODMĚNA ZA OVOCE

Úkol 7. *Uved', jaké tři odměny jsou připraveny pro ty, kdo přinášejí ovoce Ducha a dolož to příslušnými biblickými místy.*

Byla doba, kdy jsem byl mladíkem - nyní jsem dědečkem. Mezi těmito dvěma obdobími jsem získal mnoho a mnoho zkušeností. Některé z nich byly příjemné, některé méně, ale všechny byly potřebné.

Možná se zeptáte: „Potřebné k čemu?“ Nuže, kdyby měly být pouze pro tento život. . . Než bych byl skutečně připraven žít, měl bych už život za sebou. Ne, Duch svatý mě připravuje na něco většího, co přijde v blízké budoucnosti - na něco, co přesahuje všechny naše představy! Ovoce Ducha, můj křesťanský charakter, se ve mně rozvíjí skrze Ducha svatého kvůli mému místu ve věčnosti!

Podívejme se nyní společně na posledních šest veršů 1K 13 a poznamenejme si některá z těchto věčných dobrodiní.

Křesťanský charakter je nadčasový

Křesťanský charakter je tou jedinou částí věčnosti, kterou můžeš mít hned nyní. Vše ostatní pomine: „Prococtví - to pomine; jazyky - ty ustanou; poznání - to bude překonáno“ (v. 8).

Když uvidíme Ježíše, prococtví nám už nebudou potřebná, a tak pomínou. Potom, co se naplní, zůstanou pouhými vzpomínkami.

Jazyky, jak ty známé, tak i neznámé, ustanou. Skrze Ducha nám bude umožněn mnohem vyšší druh komunikace. Jazyková bariéra zmizí.

Naše omezené poznání bude překonáno - vždyť prococtví, jazyky a nynější poznání jsou v tom nejlepším případě pouze částečným zjevením Boha pro náš nynější život. Přetrvá pouze náš křesťanský charakter, a to ve stavu, v jakém se bude nacházet na konci našeho života. Láska nikdy nezanimkne - zůstane. Křesťanský charakter je nadčasový (1K 13,8.13).

11 (Zvol nejhodnější odpověď.. Jazyky, prococtví a naše omezené poznání už nebudou v Kristově království potřebné, protože:

- a) budeme přebývat v jeho přítomnosti ,uvidíme ho takového, jaký je - a tato částečná zjevení už nebudeme potřebovat.
- b) v jeho království už nebudeme pociťovat potřebu komunikovat.
- c) budeme s ním vládnout a nebudeme už dál potřebovat moc Ducha svatého, která v nás nyní působí.

Křesťanský charakter přináší zralost

Jak jsme viděli v předchozích lekcích, náš život v Duchu začínáme v okamžiku znovuzrození. Pak jsme, pod pečlivým dohledem Ducha svatého, živeni Slovem a rosteme díky instrukcím a zkušenostem.

Kdo jsme prožili znovuzrození, jsme dětmi Božími - s různými stupni duchovní zralosti. Avšak délka období, která uplynula od okamžiku našeho znovuzrození, má jen velice nepatrnou souvislost s tím, na jakém stupni se naše křesťanská zralost nachází.

Duch svatý může přinášet ovoce křesťanského charakteru v našem životě pouze tehdy, když s ním spolupracujeme. Někteří Duchem svatým naplnění křesťané se někdy během mnoha let naučí pouze několika duchovním lekcím.

DUCHOVNÍ OVOCE

Jazyky, prorocství a dokonce i poznání - to vše nám pomáhá a jsou to úžasné dary Ducha svatého, ale to, že je máme, ještě nemusí být známkou naší duchovní zralosti. Míra dospělosti v Bohu, jak jsme viděli, závisí od toho, nakolik dovolíme Duchu svatému, aby v nás formoval charakterové rysy Ježíše.

12 Přečti si Jan 15,1-5. Jsou to slova Ježíšova. Jakou podmínku musíš splňovat, abys mohl nést ovoce?

.....

Zůstávání v Kristu zahrnuje *jednotu* s ním (v. 1.-2.), *čištění* nebo *ořezávání* (v. 2.) a *přinášení ovoce* (v. 5.). To jsou podmínky nutné k tomu, abychom nesli ovoce.

JEDNOTA

OŘEZÁVÁNÍ

HOJNOST OVOCE

13 Ve 2Pt 1,5-8 můžeme najít postup, jak pěstovat ovoce Ducha. Doplně uvedený seznam tím, co Petr doporučuje činit, abychom dosáhli křesťanské zralosti. Všimni si, čím to končí.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

Petr dále říká: „Máte-li tyto vlastnosti a rozhojňují-li se ve vás, nezůstanete v poznání našeho Pána Ježíše Krista nečinní a bez ovoce. Komu však schází, je krátkozraký a slepý a zapomněl na to, že byl očištěn od svých starých hříchů“ (2Pt 1,8-9).

Křesťanský charakter přináší plnost

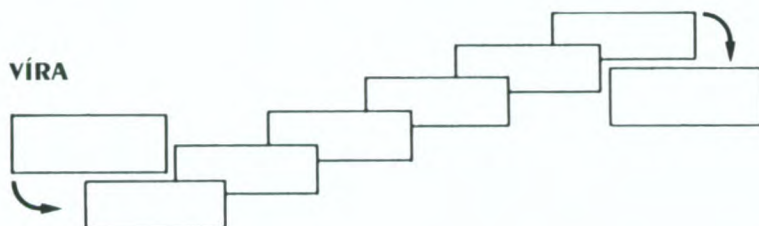
Když se nakonec postavíme před Krista, náš příklad, budeme vidět, jak by měl vypadat plně rozvinutý křesťanský charakter. Jak to řekl apoštol Pavel: „Nyní vidíme jen jako v zrcadle, potom však uvidíme tvář v tvář“ (1K 13,12). Nyní se to podobá pohledu do zamlženého zrcadla, ale pak se uvidíme tak, jak nás vidí Bůh. Nyní máme víru, která nám pomáhá a naději, která nás pohání vpřed; ale ani jedna z nich není věčná. Obě se promění ve vidění, když budeme hledět na Krista.

Je pouze jediný způsob, jak můžeme obdržet naši odměnu v její plnosti: přinášet v našem životě ovoce Ducha. Petr nám připomíná: „Proto se, bratří, tím více snažte upevňovat své povolání a vyvolení. Budete-li to činit, nikdy neklopýtnete. Tak se vám široce otevře přístup do věčného království našeho Pána a Spasitele Ježíše Krista“ (2Pt 1,10-11).

14 Uveď, jaké tři druhy odměny dostaneme, pokud budeme přinášet ovoce. Každou odměnu dolož příslušným místem z Písma.

.....

.....

DUCHOVNÍ OVOCE

osobní test

OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI. Zakroužkuj písmeno před nejužitečnější odpovědí.

1 Pojem *ovoce Ducha* se vztahuje na

- a) duchovní dary.
- b) proctví a obět.
- c) proměnu do podoby Kristovy.

2 Charakteristické rysy duchovního ovoce se rozvíjejí ve věřícím skrze

- a) Ducha svatého.
- b) rady a zkušenosti.
- c) vlastní úsilí.

3 Věřící by se měl při rozvoji svého křesťanského charakteru snažit o

- a) napodobování Krista.
- b) život podle zákona.
- c) to, aby dovolil Duchu svatému v sobě působit a přinášet ovoce Ducha.

4 Ovoce Ducha neboli křesťanský charakter lze nejlépe shrnout ve slově.

- a) agapé (láska).
- b) služba.
- c) víra.
- d) svědectví.

5 Co je pro mne jako pro křesťana nejdůležitější?

- a) To, co říkám.
- b) To, jaký jsem.
- c) To, co činím.
- d) To, co cítím.

6 Můžu mít všechny dary Ducha svatého a přesto nebýt ničím, pokud nemám:

- a) moc.
- b) jazyky.
- c) zjevení od Boha.
- d) lásku.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

7 V království Božím bude postavení těch, kdo budou vládnout s Kristem, záviset od

- a) toho, jací byli v minulosti.
- b) jejich tužeb.
- c) toho, do jaké míry se stali podobni Kristu.
- d) jejich zkušeností s uctíváním.

8 Sebeovládání je láska

- a) v akci.
- b) která podléhá kázni.
- c) v pokušení.
- d) k lidem kolem nás.

9 Tím jediným, co zůstane i pro věčnost je

- a) naděje.
- b) proroctví.
- c) víra.
- d) křesťanský charakter.

10 Kterými slovy začíná a končí popis procesu přinášení ovoce podle 2Pt 1,5-8?

- a) víra - sebeovládání
- b) dobrota - laskavost
- c) víra - láska
- d) láska - vytrvalost

Prohlédni si lekce, které patří do této části. Pak vyplň třetí studijní zprávu a otázkový list pošli svému učiteli.

Nyní jsi ukončil studium tohoto kursu. Modlíme se za to, abys díky svému studiu prožíval hlubší osobní vztah s Duchem svatým. On je skutečně osobním, mocným a praktickým přítelem. K dalšímu studiu ti doporučujeme kurs ICI ze stejné řady s názvem Život v hojnosti: Studium křesťanského charakteru. Tento kurs je rozšířením studia ovoce Ducha. Ať ti Pán požehná při tvém dalším studiu.

DUCHOVNÍ OVOCE

odpovědi na studijní otázky

8 Měl jsi zakroužkovat všechny odpovědi kromě b), f), j), k) a n).

1 b) Znamená to, že vždycky projevuješ lásku Kristovu, a lidé jsou přitahováni ke Kristu, protože vidí, jaký jsi i z působ, jakým mluvíš.

9 Já jsem to přiřadil takto:

a 3) Pokoj	e 7) Věrnost	i 5) Laskavost
b 8) Mírnost	f 1) Láska	j 2) Radost
c 9) Sebeovládání	g 9) Sebeovládání	k 6) Dobrota
d 4) Trpělivost	h 6) Dobrota	l 4) Trpělivost

2 a jsou, činí

b být jako on

c ovoce, z našeho křesťanského charakteru.

10 Tvoje odpověď.

3 Láska neboli křesťanský charakter

11 a) budeme přebývat v jeho přítomnosti, uvidíme ho takového, jaký je - a tato částečná zjevení už nebudeme potřebovat.

4 Když to činíme se stejnou láskou, jakou nás miluje Kristus.

12 Musím zůstat v něm.

5 Tvoje odpověď. Podle mě nám chtěl ukázat, že pouze taková láska, jakou prokázal Kristus, se bude počítat ve věčnosti. Použil příklad sebeobětování, protože se to často považuje za největší, co může člověk vykonat. Chtěl nám ukázat, že důležitější je to, jací jsme.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

13

BRATRSKÁ LÁSKA

ZBOŽNOST

TRPĚLIVOST

LÁSKA

VÍRA

ZDRŽENLIVOST

POZNÁNÍ

CTNOST

DOBROTA

- 6 a Pravdivé
- b Nepravdivé
- c Pravdivé
- d Nepravdivé

- e Pravdivé
- f Pravdivé
- g Nepravdivé
- h Pravdivé

14 Duchovní ovoce - křesťanský charakter je *nadčasový*: 1K 13,8.13. Přináší křesťanskou zralost, podobnost s Kristem: 2Pt 1,8. Přináší plnost: 2Pt 1,10-11.

7 Láska, radost, pokoj, trpělivost, laskavost, dobrota, věrnost, tichost a sebeovládání.

Odpovědi na osobní testy

1. lekce

- 1 Nepravdivé
- 2 Pravdivé
- 3 Pravdivé
- 4 Pravdivé
- 5 Nepravdivé
- 6 Pravdivé
- 7 Nepravdivé
- 8 Nepravdivé
- 9 Pravdivé
- 10 Pravdivé
- 11 problémy
- 12 tužby
- 13 zkušenost
- 14 vztah
- 15 dospívání (zralosti)
- 16 dokonalou
- 17 Schopnost cítit, poznat a rozhodovat se
- 18 Protože je osobou, dokáže mne milovat a já mu mohu jeho lásku opřít. Může skrze mne milovat i jiné.
- 19 Kterákoli z následujících možností: může mu lhát, klást odpor, může ho zarmucovat, rouhat se mu, hřešit proti němu.

2. lekce

- 1 Nepravdivé
- 2 Pravdivé
- 3 Pravdivé
- 4 Nepravdivé
- 5 Pravdivé
- 6 Pravdivé
- 7 Pravdivé
- 8 Nepravdivé
- 9 Pravdivé
- 10 Pravdivé
- 11 Nepravdivé
- 12 Pravdivé
- 13 Měl jsi zakroužkovat všechna písmena kromě b), d) a j).
- 14 V tom, že spojuje Boha Otce, Boha Syna a Boha Ducha svatého.
- 15 Protože má Boží vlastnosti, dává mi duchovní život, moc, svatost a je mým společníkem.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

3. lekce

- 1 c) Stvořitel.
- 2 d) Ten, kdo je přivolán k boku na pomoc
- 3 b) znovuzrození
- 4 a) duchovní narození
- 5 c) Satana
- 6 a) Kázní nás.
- 7 d) Jsme dokonalí.
- 8 c) Přímluvce.
- 9 a) Vůdce.
- 10 Kterékoliv dvě možnosti: Připomíná nám věci, které jsou Kristovy, svědčí nám o Kristu, uvádí nás do veškeré pravdy, oslavuje Krista, dává nám poznat budoucí události v Božím plánu.

11 Ježíš, Duch svatý, věřící.

4. lekce.

- 1 b) pouze málo o konkrétní účasti každého z nich, zato zdůrazňuje mnohost jediného věčného Boha a fakt, že on je stvořitelem všeho.
- 2 c) Potřeba spasení pro člověka
- 3 a) předtím, než začal čas.
- 4 b) existenci Trojice ještě před okamžikem stvoření.

- 5 a) Otce, Syna a Ducha svatého.
- 6 c) působit v moci a vykonat Boží příkazy.
- 7 c) Vdechl dech života do člověka a tak z něj učinil duchovní bytost
- 8 a) udržování všeho, co bylo stvořeno.
- 9 b) zjevit svou slávu a přijmout chválu.
- 10 b) Tím že ho posloucháme a ctíme.
- 11 b) Člověk byl vyformován Bohem z prachu a pak do něj Bůh vdechl dech života, ostatní stvoření se událo skrze mluvené slovo.
- 12 b) Lidé ještě nebyli schopni přijmout zjevení Trojjediného Boha.

5. lekce

- 1 c) že žijeme podle toho, co jsme slyšeli.
- 2 b) se mění, když je předáváno dál.
- 3 d) v něm nejsou chyby.
- 4 b) zjevení.
- 5 a) Písmo je ve svém plném rozsahu inspirováno Duchem svatým.
- 6 c) porozumět významu Písma.

DUCHOVNÍ OVOCE

- 7 a) Jednota Bible.
- 8 c) vedení Ducha svatého.
- 9 c) i dnes činí v životech lidí to, co sama o sobě prohlašuje, že bude činit.
- 10 b) byl jeho křest.
- 11 e) odpovědi a) a c).
- 12 a) nechat se vést Duchem svatým.

6. lekce

- 1 a) Je dílo Ducha svatého. . .
- 2 b) Někdy Duch svatý sám usvědčuje hříšníka. . .
- 3 b) Pokání zahrnuje proměnu mysli. . .
- 4 b) Nežiji již déle podle hříšné přirozenosti. . .
- 5 a) Když si Duch svatý učiní ve mně své sídlo, mám z toho veliký duchovní prospěch. . .
- 6 a) Když se poddávám Duchu svatému, zmocňuje mne to k tomu, abych se oddělil od hříchu a odevzdal plně Bohu. . .
- 7 b) Když Duch svatý způsobí ve mně znovuzrození. . .

7. lekce

- 1 Nepravdivé
- 2 Pravdivé
- 3 Pravdivé
- 4 Nepravdivé
- 5 Pravdivé
- 6 Nepravdivé
- 7 Pravdivé
- 8 Nepravdivé
- 9 Pravdivé
- 10 Pravdivé
- 11 Nepravdivé
- 12 Pravdivé

8. lekce

- 1 d) Duch svatý.
- 2 a) Hrůza.
- 3 b) uctívat Boha a podřídit se mu.
- 4 b) Způsobuje, že se přibližujeme k Bohu s bázní, protože si uvědomujeme jeho svatost i to, že je hoden naší lásky a poslušnosti.
- 5 c) oslavování Boha.
- 6 a) služba.
- 7 a) všechno, cokoli děláme, může být prostředkem duchovního uctívání.

RÁDCE, UČITEL A PRŮVODCE

- 8 Pravdivé
- 9 Pravdivé
- 10 Nepravdivé
- 11 Pravdivé
- 12 Nepravdivé
- 13 Pravdivé
- 14 Pravdivé
- 15 Pravdivé
- 16 Pravdivé
- 17 Nepravdivé
- 18 Pravdivé
- 19 Pravdivé
- 20 Pravdivé

9. lekce

- 1 a 7) Rozlišování duchů
- b 4) Víra
- c 8) Slovo poznání
- d 1) Jazyky
- e 6) Zázraky
- f 2) Výklad jazyků
- g 5) Uzdravování
- h 3) Proroctví
- i 9) Slovo moudrosti
- 2 Dary řeči, dary moci, dary zjevení

- 3 Budování církve, oslavení Krista.
- 4 Každý Duchem svatým naplněný věřící (Ale Duch dává dary tak, jak sám chce. My o ně máme usilovat. Je zde tedy naznačeno, že ti, kdo horlivě usilují o dary jsou těmi, které si Duch svatý vyvojuje.

10. lekce

- 1 c) proměnu do podoby Kristovy.
- 2 a) Ducha svatého.
- 3 c) to, aby dovolil Duchu svatému v sobě působit a přinášet ovoce Ducha.
- 4 a) agapé (láska)
- 5 b) To, jaký jsem.
- 6 d) lásku.
- 7 c) toho, do jaké míry jsme se stali podobni Kristu.
- 8 b) která podléhá kázni.
- 9 d) křesťanský charakter.
- 10 c) víra - láska.

PROGRAM KŘESŤANSKÉ SLUŽBY

Symbol vlevo je vodítkem, které dává přehled o studiu v programu křesťanské služby. Tento program má 18 kursů a je rozdělen do tří úrovní po šesti kursech.

Průvodce, Učitel a Rádce. Studie o Duchu svatém je kurs číslo 3 v úrovni III. Zjistíš, že je užitečný pro studium kursů ve správném pořádku.

Tento kurs ti pomůže. . .

- pochopit jakou úlohu měl Ježíš při seslání Ducha svatého jako tvého Průvodce, Učitele a Rádce.
- poznat vlastnosti Ducha svatého a jejich význam pro tvůj osobní vztah k němu.
- toužit po duchovních darech pro službu církvi.
- umožnit Duchu svatému vypůsobit v tvém životě jeho ovoce.

Další tituly programu křesťanské služby:

Duchovní dary
Služba křesťanské církve
Živý v Kristu

Chcete-li si je opatřit, nebo získat informace o jiných kursech ICI, obraťte se na svého zástupce ICI

studijní zprávy za jednotlivé části kursu
ZKOUŠKOVÝ SEŠIT
CS 33

PROGRAM
KŘEŠŤANSKÉ SLUŽBY

VYDÁNÍ DRUHÉ

**Rádce,
Učitel
a Průvodce**
STUDIE O DUCHU SVATÉM

International Correspondence Institute

INSTRUKCE

Po ukončení studia jednotlivých částí vyplň vždy otázkový list příslušné studijní zprávy. Abys správně označil odpovědi na všechny otázky, postupuj podle pokynů uvedených v otázkovém listu. Pečlivě si prohlédni uvedené příklady. Podle nich pak označ tvé odpovědi na uvedené otázky.

Vypracuj najednou pouze jednu část. Vyplněný otázkový list pošli svému instruktorovi ICI nebo kanceláři ve tvé oblasti. Tento sešit vracet nemusíš.

© 1983, 1986

All Rights Reserved

International Correspondence Institute

Irving, Texas, USA

D/1983/2145/90

CZECH TRANSLATION

© 1993

International Correspondence Institute

Národní kancelář ČR

Bedřicha Smetany 523

739 61 Třinec I

Česká republika

STUDIJNÍ ZPRÁVA 1

Odpovědi na všechny otázky uved' v otázkovém listu 1. Nezapomeň se podívat na uvedené příklady - podle nich označuj své odpovědi.

ÚKOL 1 - POŽADAVKY PRO ČÁST 1

Pokud tvá odpověď na tyto otázky je ANO, vyplň černou kroužek (a) na svém otázkovém listu. Pokud tvá odpověď je NE, vyplň kroužek (b).

- 1 Přečetl sis pozorně všechny lekce v části 1?
- 2 Odpověděl jsi na všechny studijní otázky?
- 3 Vyplnil jsi všechny osobní testy?
- 4 Zopakoval sis všechny otázky z osobních testů, které jsi zodpověděl nesprávně?
- 5 Jestliže jsi narazil na tobě neznámá slova, vyhledal sis jejich význam ve slovníku?

ÚKOL 2 - PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ VĚTY

Následující výroky jsou buď pravdivé nebo nepravdivé. Pokud věta je

PRAVDIVÁ - vyplň černou kroužek (a)
NEPRAVDIVÁ - vyplň černou kroužek (b)

- 6 Duch svatý je věčná bytost.
- 7 Duch svatý je třetí osobou Trojice, jeho moc je však menší než moc Boha Otce a Syna.
- 8 Duch svatý má některé z vlastností Boha, ale ne všechny.
- 9 Duch svatý usvědčuje svět ze hříchu, spravedlnosti a soudu.
- 10 Slovo *paraklétos* znamená „spravedlivý soudce“.
- 11 Známe-li Ducha svatého jako osobu, duchovní prožitky budou pro nás důležitější, než náš vztah k němu.
- 12 Vlastnosti, úřady a označení Ducha svatého dokazují, že je osobou.

ÚKOL 3 - OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

Vyplň černou kroužek před odpovědí, která je podle tebe nejvýstižnější.

13 Křestní formule a apoštolské požehnání dokazují, že Duch svatý

- a) je osobou.
- b) je podřízen Otci a Synu.
- c) je Bohem.

14 Která z uvedených vlastností není charakteristickou pro božství?

- a) Věčný
- b) Všemohoucí
- c) Přizpůsobivý
- d) Všudypřítomný

15 *Vševědoucnost* znamená

- a) mít všechnu moc.
- b) být svatý.
- c) všechno vidět.
- d) všechno vědět.

16 Která z uvedených možností **NENÍ** obsahem působení Ducha svatého při naplňování našich potřeb?

- a) Uděluje nám svatost.
- b) Rozhoduje za nás.
- c) Dává nám moc.
- d) Vkládá do nás věčný život.

17 Jsi-li orientován více na prožitky, budeš se na křest v Duchu svatém dívat jako na

- a) něco, co končí samo v sobě.
- b) začátek nádherného vztahu.
- c) něco, co zahrnuje účast Boží osoby.
- d) dveře k duchovní zralosti.

18 To, že Písmo používá v souvislosti s Duchem svatým zájmena *on* a *ním* (i když v řečtině je slovo duch středního rodu) naznačuje, že

- a) je osobou.
- b) je Bohem.
- c) je svrchovaný.

19 Jelikož je Duch svatý schopen cítit, má

- a) poznání.
- b) vůli.
- c) tužby.

20 V úřadě utěšitele je Duch svatý poslán, aby

- a) učil
- b) pomáhal.
- c) řídil.
- d) soudil.

21 Důkaz, kterým Duch svatý přesvědčuje svět o Ježíšově spravedlnosti, je skutečnost, že Ježíš

- a) zemřel na kříži.
- b) byl vzkříšen.
- c) se vrátil ke svému Otci do nebe.
- d) činil zázraky.

22 Duch svatý usvědčuje svět ze soudu tak, že světu připomíná soud

- a) nad padlým člověkem.
- b) nad vyvolenými.
- c) nad duchovními bytostmi.
- d) nad satanem.

23 Duch svatý jako náš rádce

- a) nám poskytuje rady, vysvětlení a vedení.
- b) mluví o nás s Bohem.
- c) mluví s námi o Bohu.
- d) nám pomáhá v našich problémech, jak tělesných, tak duchovních.

24 Duch svatý jako náš přímluvce

- a) nám udílí své rady při rozhodování.
- b) nám pomáhá přednášet naše tužby Bohu.
- c) nás potěšuje, jsme-li smutní.

KONEC POŽADAVKŮ PRO ČÁST PRVNÍ. Říd' se zbývajícími instrukcemi v otázkovém listu a pak jej pošli svému instruktorovi nebo kanceláři ICI ve své oblasti. Pokračuj ve studiu částí druhou.

STUDIJNÍ ZPRÁVA 2

Odpovědi na všechny otázky uved' v otázkovém listu 2. Nezapomeň se podívat na uvedené příklady - podle nich označuj své odpovědi.

ÚKOL 1 - POŽADAVKY PRO ČÁST 2

Pokud tvá odpověď na tyto otázky je ANO, vyplň černou kroužek (a) na svém otázkovém listu. Pokud tvá odpověď je NE, začerni kroužek (b).

- 1 Přečetl sis pozorně všechny lekce v části 2?
- 2 Odpověděl jsi na všechny studijní otázky?
- 3 Vyplnil jsi všechny osobní testy?
- 4 Zopakoval sis všechny otázky z osobních testů, které jsi zodpověděl nesprávně?
- 5 Jestliže jsi narazil na tobě neznámá slova, vyhledal sis jejich význam ve slovníku?

ÚKOL 2 - PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ VĚTY

Následující výroky jsou buď pravdivé nebo nepravdivé. Pokud věta je

PRAVDIVÁ - vyplň černou kroužek (a)
NEPRAVDIVÁ - vyplň černou kroužek (b)

- 6 Při stvoření Duch svatý řekl slovo a vody se rozdělily.
- 7 Když Bůh stvořil člověka, očekával, že člověk jej bude poslouchat.
- 8 Písemná komunikace je lepší než ústní.
- 9 I když Bibli psalo asi 40 lidí, vytváří dokonale jednotný celek.
- 10 Usvědčení ze strany Ducha svatého vždy přináší pokání.
- 11 Duch svatý do nás vkládá věčný život.
- 12 Hlavním cílem vylití Ducha svatého je, aby v církvi mohlo docházet k nadpřirozeným projevům moci.

ÚKOL 3 - OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

Vyplň černou kroužek před odpovědí, která je podle tebe nejvýstižnější.

13 Učení o Trojici nebylo známé v dobách Mojžíše, protože Boží sebezjevení je

- a) postupné (progresivní).
- b) přístupno pouze věřícímu, který je naplněn Duchem svatým.
- c) zjevení, ke kterému došlo o Letnicích.

14 Stvoření bylo dílem

- a) Boha Otce.
- b) Boha Otce a Boha Ducha svatého.
- c) všech tří osob Trojice.
- d) Boha Otce a jeho Syna.

15 Člověk se při stvoření stal živou bytostí, když

- a) jej Bůh vyformoval z prachu.
- b) do něj Bůh dýchl.
- c) Bůh řekl slovo.
- d) mu Bůh našel společnost.

16 Když moc Boží působí na rozum člověka s cílem vyjádřit mysl Boží, nazýváme to

- a) zjevením.
- b) osvícením.
- c) doktrínou.
- d) inspirací.

17 Absolutní inspirace Bible znamená, že

- a) Písmo je ve svém plném rozsahu inspirováno Duchem svatým.
- b) některé části Písma jsou inspirovány.
- c) Duch svatý inspiruje ty, kdo čtou Bibli.
- d) doktríny jsou inspirovány, ale záznamy historických událostí nikoli.

18 Úkolem Ducha svatého v životě a službě Ježíše byla příprava, pomazání

- a) a pokoušení Ježíše skrze Satana.
- b) a to, že za něj trpěl.
- c) a korunovace živého Slova.
- d) kázně skrze Slovo.

19 Oddělení pro Boha a postupná proměna do obrazu Kristova je dílem Ducha svatého, které označujeme jako

- a) znovuzrození.
- b) posvěcení.
- c) přijetí za syny.
- d) pokání.

20 Jako Duch synovství mi Duch svatý dává nové narození a

- a) činí mne bezhříšným.
- b) postavení dospělého člena Boží rodiny.
- c) působí ovoce Ducha svatého.
- d) proměňuje můj způsob života.

21 Když apoštol Pavel řekl, že jsme chrámem Božím, měl tím na mysli, že

- a) většinu času trávíme na modlitbách.
- b) jsme vysvobozeni ze zákona hříchu a smrti.
- c) bychom se měli zapojit do práce církve.
- d) Duch svatý přebývá v nás.

22 Ve Starém zákoně Duch svatý obvykle sestupoval na vyvolené lidi, aby mohli

- a) obdržet zjevení od Boha.
- b) vítězit nad nepřítelem.
- c) vykonat zvláštní službu.
- d) prožívat Boží přítomnost.

23 Zkušenosti Božích mužů Nového i Starého zákona potvrzují, že Duch svatý

- a) se nepokouší změnit chování člověka.
- b) proměňuje slabost v sílu.
- c) si vyvoluje silné muže, aby konali jeho dílo.
- d) působí nejúčinněji skrze lidi s vůdčími schopnostmi.

24 Které tvrzení nejlépe popisuje, co nastalo po vylití Ducha svatého v den Letnic?

- a) Od tohoto okamžiku začala být služba Ducha svatého v církvi viditelná.
- b) Toto zvláštní vylití s první církví skončilo.
- c) Od té doby všichni křesťané prožili vylití Ducha svatého.

KONEC POŽADAVKŮ PRO ČÁST DRUHOU. Říd' se zbývajícímí instrukcemi v otázkovém listu a pak jej pošli svému instruktorovi nebo kanceláři ICI ve tvé oblasti. Pokračuj ve studiu částí třetí.

STUDIJNÍ ZPRÁVA 3

Odpověz na všechny otázky do otázkového listu 3. Nezapomeň se podívat na uvedené příklady - podle nich označuj své odpovědi.

ÚKOL 1 - POŽADAVKY PRO ČÁST 3

Pokud tvá odpověď na tyto otázky je ANO, vyplň černou kroužek (a) na otázkovém listu. Pokud tvá odpověď je NE, vyplň černou kroužek (b).

- 1 Přečetl sis pozorně všechny lekce v části 3?
- 2 Odpověděl jsi na všechny studijní otázky?
- 3 Vyplnil jsi všechny osobní testy?
- 4 Zopakoval sis všechny otázky z osobních testů, které jsi zodpověděl nesprávně?
- 5 Jestliže jsi narazil na tobě neznámá slova, vyhledal sis jejich význam ve slovníku?

ÚKOL 2 - PRAVDIVÉ - NEPRAVDIVÉ VĚTY

Následující výroky jsou buď pravdivé nebo nepravdivé. Pokud věta je

PRAVDIVÁ - vyplň černou kroužek (a)
NEPRAVDIVÁ - vyplň černou kroužek (b)

- 6 Bible mluví o bázni Boží jako o něčem nepotřebném.
- 7 Cílem uctívání je odevzdat chválu Bohu.
- 8 Cílem duchovních darů je ukázat věřícím, kdo z nich je nejduchovnější.
- 9 Duchovní dary jsou omezeny na devět darů, vyjmenovaných v 1K 12.
- 10 To, jaký jsem, je důležitější než to, co říkám nebo dělám.
- 11 Mít dary Ducha svatého je daleko důležitější, než mít ovoce Ducha.
- 12 Standardem ovoce Ducha je láska.

ÚKOL 3 - OTÁZKY S VÝBĚREM SPRÁVNÉ ODPOVĚDI

Vyplň černou kroužek před odpovědí, která je podle tebe nejvýstižnější.

13 Které z uvedených slov nejlépe definuje pojem „bázeň Páně“?

- a) Zájem
- b) Majestát
- c) Svatost
- d) Zbožná úcta

14 Která z uvedených možností NENÍ výsledkem působení bázně Boží?
Bázeň Boží

- a) mi brání v tom, abych hřešil.
- b) mi přináší spasení.
- c) přináší uzdravení.
- d) vede ke smrti.

15 Modlitba v Duchu a zpívání v Duchu nám pomáhají

- a) budovat církev.
- b) vyjádřit Bohu naše nejhlubší pocity.
- c) zjevovat světu Krista.

16 Které z následujících slov lze na různých místech Písma překládat i jako uctívání?

- a) Pokora.
- b) Spasení.
- c) Služba.
- d) Věrnost.

17 Jazyky, výklad a proroctví jsou označovány jako

- a) dary řeči.
- b) dary činění zázraků.
- c) dary služby.
- d) dary moci.

18 Cílem duchovních darů je oslavit Krista a

- a) budovat církev.
- b) naplnit duchovní potřeby věřících.
- c) vychovávat duchovní vůdce církve.
- d) bojovat proti zlu.

19 Mluvení jazyky na veřejnosti

- a) je Písmem zakázáno.
- b) je nejdůležitějším z duchovních darů.
- c) by mělo být spojeno s výkladem
- d) je někdy provázeno porozuměním tomuto jazyku tím, kdo mluví.

20 Nejzákladnější z darů moci je dar

- a) uzdravování.
- b) víry.
- c) prorocství.
- d) působení zázraků.

21 Jiný výraz pro *ovoce Ducha* je

- a) křesťanský charakter.
- b) získávání duší.
- c) pastoři, učitelé a evangelisté.
- d) osobní vlastnosti.

22 Která z níže uvedených věcí nejlépe dokazuje, co jsem?

- a) Prorocství.
- b) To, že mám ovoce Ducha svatého.
- c) To, že mám dary moci.
- d) Křesťanská služba.

23 Jediná věc, ze které budu mít užitek, když se postavím před Krista, je

- a) můj křesťanský charakter (láska).
- b) to, kolik lidí jsem přivedl ke Kristu.
- c) to, kolik let jsem sloužil Bohu.
- d) to, jak jsem využíval duchovní dary, které mi byly svěřeny.

24 Co NENÍ odměnou za přinášení ovoce?

- a) Je nadčasové.
- b) Přináší křesťanskou zralost.
- c) Odstraňuje zkoušky jinak běžné pro náš život.
- d) Přináší plnost.

KONEC POŽADAVKŮ PRO ČÁST TŘETÍ. Řid' se zbývajícími instrukcemi v otázkovém listu a pak jej pošli svému instruktorovi nebo kanceláři ICI ve tvé oblasti. Toto je konec studia tohoto kursu. Vyžádej si u svého instruktora ICI, aby ti doporučil další kurs pro tvé studium.

**Adresa kanceláře ICI ve tvé oblasti, které bys měl odesílat vyplněné
otázkové listy:**

**Pokud není výše uvedena žádná adresa, posílej své otázkové listy na tuto
adresu:**

INTERNATIONAL CORRESPONDENCE INSTITUTE

**Národní kancelář ČR
Bedřicha Smetany 523
739 61 Třinec I
Česká republika**